ΕΛΛΑΣ

ΕΤΟΣ Α!

ΑΡΙΘ. 8

"ΑΣΠΙΩΤΗ - ΕΛΚΑ,,

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΑΜΠΑΚΗ

ΕΛΛΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Λόγῳ ἀνεπανορθώτου οἰκογενειακοῦ δυστυχήματος τὸ ὁποῖον ἔπληξεν ἀπροόπτως τὸν διευθυντὴν καὶ ἐκδότην τοῦ περιοδικοῦ,

Η "ΕΛΛΑΣ,,

διακόπτει ἀπὸ τοῦ φύλλου αὐτοῦ τὴν ἔκδοσίν της.

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Ἑλλάδος» ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν, μὴ δυναμένη νὰ πράξῃ διαφορετικά.

Καὶ ἐν τῇ θλίψει ὅμως ἥτις τὴν κατέχει διὰ τὸ ἐπισυμβὰν εἰς αὐτὴν δυστύχημα δὲν ἐλησμόνησε τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν τοῦ περιοδικοῦ.

Διὰ νὰ μὴ στερηθοῦν οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἑλλάδος» τῶν συνεχειῶν τῶν ἀριστουργηματικῶν πράγματι ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς ἄλλης ἐκλεκτῆς ὕλης, ἡ ἐπιχείρησις ἐξεχωρήθη εἰς τὸ παλαιότερον καὶ λαοφιλέστερον τῶν ἑβδομαδιαίων ἑλληνικῶν περιοδικῶν,

το "ΜΠΟΥΚΕΤΟ'

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ ἀναγνῶσται μας δὲν ἔχουν νὰ χάσουν τίποτε. Θὰ εὕρουν τὰς συνεχείας τῶν μυθιστορημάτων μας

"ΔΡΟΣΟΥΛΑ,, του κ. Σταμ. Σταμ.
'ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ,, τοῦ Παύλου Αἰγρεμόν
"Η ΔΙΠΛΗ ΑΓΑΠΗ,, τῆς κ. Ντέ Ζιραρντέν

κ. τ. λ. κ. τ. λ. κ. τ. λ.

καὶ τὴν ἄλλην τερπνὴν ὕλην μας εἰς τὸ «Μπουκέτο» τῆς 4ης Ἰουνίου ἀριθ. 23 (640) εἰς τὸ ἄριστον τῶν ἑλληνικῶν περιοδικῶν, τὸ ὁποῖον θ' αὐξήσῃ ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ αὐτῇ τὰς σελίδας του διὰ νὰ περιλάβῃ τὴν ἄφθονον καὶ ἐκλεκτὴν ὕλην δύο πρώτης τάξεως περιοδικῶν.

Ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστήσωμεν ἀπὸ τῆς σελίδος αὐτῆς τὴν διεύθυνσιν τοῦ «Μπουκέτου», ἡ ὁποία δὲν ἐφείσθη ἐξόδων διὰ νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὸ ἄριστον περιοδικὸν της πᾶν ὅτι ἐκλεκτὸν περιέχει ἡ «Ἑλλὰς».

Τὰ ἀναγνώσματα τῆς «Ἑλλάδος» θὰ δημοσιεύωνται εἰς τὸ «Μπουκέτο» ἐκτενῶς καὶ πλουσίως εἰκονογραφημένα, ὡς ἐγίνετο μέχρι τοῦδε.

Οἱ συνδρομηταί μας θὰ λαμβάνουν εἰς τὸ ἑξῆς ἀντὶ τῆς «Ἑλλάδος» τὸ «Μπουκέτο».

ΦΡΟΝΤΙΣΑΤΕ ΝΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ ΤΟ ΔΙΠΛΟ ΦΥΛΛΟ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,, ΤΗΣ 4ης ΙΟΥΝΙΟΥ ΘΑ ΕΙΝΕ ΜΟΝΑΔΙΚΟ, ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΒΙΒΛΙΟ, ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΑΠΟΚΤΗΜΑ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΙΝΗ ΨΗΦΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζόκα
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 38663

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

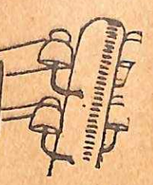

Τί τραβοῦν οἱ εἰρηνοποιοί. Μήν ἀνακατεύεστε στά ξένα νιτερέσα. Ὁ βερεσὲς καὶ τὰ ἐπακόλουθά του. Τὸ τέρας τῆς Σαλαμῖνος. Ὁ ἔρως τῆς χήρας. Ὁ χωλὸς Ἄδωνις, κλπ.

Μπορεῖ τὸ Εὐαγγέλιο νὰ μακαρίζῃ ὅσο θέλει τοὺς εἰρηνοποιούς. Ἡμεῖς, ὅμως, μετὰ τὰ σύγχρονα περὶ τῆς τύχης τῶν ἀγγέλματα, δὲν θὰ μπορέσωμε νὰ μὴ ἐλεεινολογήσουμε ὁποιονδήποτε συνάνθρωπον, ὁ ὁποῖος, ὁρῶν καυγᾶν, δὲν θὰ κάθεται εἰς τ' αὐγά του. Ἰδοὺ γὰρ τί κατὰ τὸν «Εὔριππον» τῆς Χαλκίδος, ἔπαθε τὴν 14ην ὁδεύοντος εἰς τὴν Ἀμάριστον, καλὸς καγαθὸς ἀνὴρ, θελήσας νὰ διαχωρίσῃ συμπλεκομένους, ἔχοντας νὰ ἐπιλύσουν οἰκογενειακὰς διαφοράς:

«Τὴν 8 μ.μ. εἰς τὴν κωμόπολιν Ἀμάριστος ἢ Βάθεια, ἔλαβε χώραν αἱματηρὰ συμπλοκὴ δι' οἰκογενειακοὺς λόγους. Ὁ Ἄγγελος Μπουρμπᾶς, ἔχων οἰκογενειακὰς διαφορὰς μετὰ τῶν γονέων του καὶ τινῶν συγγενῶν του, ἐπετέθη ἐναντίον των διὰ μαχαίρας, μὲ σκοπὸν νὰ τοὺς φονεύσῃ. Ὁ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρακολουθῶν τὴν σκηνὴν Ι. Μπαραγκούνης, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ παίξῃ ρόλον εἰρηνοποιοῦ, ἐπενέβη νὰ συγκρατήσῃ τὸν Μπουρμᾶν ἀπὸ τάς... συγγενοφαγικὰς διαθέσεις του. Οὗτος ὅμως χολωθεὶς διὰ τὴν παρέμβασιν, ἐπετέθη ἐναντίον του καὶ τοῦ ὀπέκοψε τὴν δεξιὰν χεῖρα...»

Ἔτσι, ὁ ἀτυχὴς εἰρηνοποιὸς ἔλαβε τά... ἐπίχειρα τῆς καλωσύνης του.

Ἂν ὅμως πρέπει νὰ μακαρισθῇ κάποιος, οὗτος εἶνε ὁ χειροκόπτης, ποὺ ἄλλος θὰ ἐγίνετο παπρικτόνος. Ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται, ἂς ἀνακράξωμεν: Μὴ χειρότερα»!..

* * *

Οἱ ἔχοντες ἀναστήσει ἐπὶ ἐμφανοῦς μέρους τῶν καταστημάτων των τὴν δήλωσιν: «Σήμερον βερεσὲ δὲν ἔχει», θὰ πρέπει νὰ δεικνύουν ἐφεξῆς ἀρκετὴν ἐλαστικότητα ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογήν της. Ἀπόδειξις, τὸ δρᾶμα ποὺ, κατὰ τὰς ἐφημερίδας τῶν Καλαμῶν, ἔλαβε χώραν ὀλίγον ἔξωθι τοῦ Ζευγολατιοῦ. Ἰδοὺ, πρὸς ἄρσιν κάθε ἀπορίας, ἡ σχετικὴ εἴδησις:

«Ὁ Σπ. Μαντέλος, ἐκ Μελιγαλᾶ, διερχόμενος ἐκ τοῦ ἐξοχικοῦ κέντρου τοῦ Β. Καρατζαφέρη ἐκ τοῦ χωρίου Μάτζαρη, εἰσῆλθεν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν διευθυντὴν ἕνα πακέτο τσιγάρα ἐπὶ πιστώσει. Ὁ Καρατζαφέρης ἠρνήθη νὰ τοῦ δώσῃ, ὁ δὲ Μαντέλος ἐξαγαγὼν φαλτσέταν κατέφερε κατ' αὐτοῦ ἀλλεπάλληλα κτυπήματα καὶ τὸν ἀφῆκεν ἄπνουν. Ὁ δράστης συνελήφθη ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων».

Δεδομένου δὲ ὅτι ἑνὸς κακοῦ δοθέντος μύρια ἕπονται, δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ συμβαίνουν ἐφεξῆς αἱ ἑξῆς σκηναί:

— Καλημέρα σας, κύριε καταστηματάρχα. Μοῦ δίνετε μισὴ ὀκᾶ ζάχαρι καὶ σᾶς τὴν πληρώνω αὔριο;

— Μὰ κύριε, βλέπετε ὅτι γράφουμε πὼς δὲν δίδεται πίστωσις...

— Δὲν κάνετε βερεσὲ πίστωσι σὲ μένα, τὸν Γιάννη Παπαρδελόπουλο;

— Οὔτε στὸν γκρὰν πάπα!

— Τὸ σκεφθήκατε καλὰ αὐτό;

— Κάλλιστα...

— Καὶ ἐπιμένετε ἀκόμη;

— Μέχρι Δευτέρας Παρουσίας...

— Ἄ, ὥστε ἔτσι; Νὰ λοιπόν...

Καὶ ὁ θιασώτης τοῦ βερεσὲ, ἀνασπᾶν φαλτσέταν θὰ μετατρέπῃ εἰς κιμᾶν τὸν ἀρνούμενον νὰ τοῦ κάνῃ τὸ κέφι...

Ἀγαπητοὶ φίλοι τῆς πωλήσεως τοῖς μετρητοῖς... καλὴ ἡ ἀρχή σας... ἀλλὰ φροντίστε νὰ μὴν εἶνε κάκιστο τὸ τέλος σας...

* * *

Ζηλώσασα τὴν δόξαν, φαίνεται, τοῦ Λοχνὲς, ἡ μικρὰ ἀλλ' ἔνδοξος Σαλαμὶς, μᾶς ἔδωκε καὶ αὐτὴ τὸ τέρας της, θαλάσσιον αὐτὸ ὅμως. Εἶνε ἰχθὺς μήκους 7

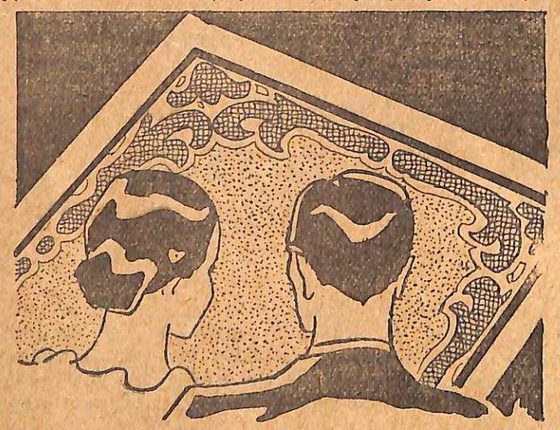

τὰ ἀβαθῆ ὕδατα τοῦ ἱστορικοῦ νησιοῦ, ἀμέτρων καὶ συνελήφθη διὰ δικτύων εἰς πὸ τὸν ἁλιέα Κ. Κόρον. Ὁ ἀγαθὸς ψαρᾶς, ὅταν τὸ ἔνοιωσε, λέγει, ν' ἀναταράζῃ τὰ δίχτυα του, ἐκυριεύθη ἀπὸ τρομερὸν φόβον... ἀλλ' ἡ ψυχή του δὲν ἐπῆγε στήν... Κούλουρη, διότι ἦταν ἤδη ἐκεῖ... Ἐσκότωσε μὲ τὸ καμάκι του τὸ τρομερὸ κῆτος καὶ τὸ ἀνέσυρε μὲ τὴν βοήθειαν ἄλλων ἁλιέων, τοὺς ὁποίους ἐκάλεσεν εἰς βοήθειαν.

* * *

Ἡ Κρητικὴ μαντινάδα:

Μὴν τὴν κυττάζῃς π' ἀγαπᾶ
μὲ τὰ δικά σου μάθια.
Μὲ τὰ δικά μου νὰ τὴ δῆς
καὶ νὰ γενῆς κομμάθια.

οὐδέποτε ἐδικαιώθη τόσον, ὅσον στὴ Δακκίδα, μὲ τὴ δαρδανοπρεπῆ, βαθύκολπον καὶ καλλίσφυρον, παρὰ τὰ σαράντα χρονάκια της Σαμιώτισσα, ποὺ ἐρωτεύθη τόν... κουτσὸ παραγυιὰ τοῦ ὑπηματοποιοῦ συζύγου της καὶ τὸν ἀπηγαγε.

Εἰς τὸν ὄψιμον, ἀλλὰ φλογερὸν ἔρωτά της, ὁ ἐλαττωματικὸς τὴν διάπλασιν νεανίας τῆς ἐφαίνετο ὡραιότερος τοῦ Ἀδώνιδος τόσον, ὥστε νὰ ἐγκαταλείψῃ κυρίως χήριν του καὶ τὴν εὐμάρειαν τῆς εὐρυχώρου στέγης καὶ τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν ποὺ μέχρι τῆς ὥρας ἀπήλαυνε καὶ νὰ φύγῃ μαζύ του διὰ τὸ ἄγνωστον...

Ἡμεῖς, μολονότι προωρισμένοι νὰ ψέγωμεν τὰ παράξενα, δὲν μποροῦμε νὰ μὴ τὴν συγχωρήσωμεν, ἐφόσον: «Ἔρως ἀνίκατε μάχαν». Οἱ συμπατριώτισσές της ὅμως, ἡ συνηθισμένες ν' ἀκοῦν νὰ τοὺς τραγουδοῦν:

Σαμιώτισσα — Σαμιώτισσα
πότε θὰ πᾶς στὴ Σάμο,
νὰ στρώσω ρόδα στὸ γιαλὸ
τριαντάφυλλα στὴν ἄμμο.

δὲν θὰ τῆς συγχωρήσουν ποτὲ τὴν προσβολὴν ποὺ τοὺς ἔκανε νὰ ἀνατρέψῃ τὴν κρατοῦσαν παράδοσιν διὰ νὰ πῇ στὸν ἐκλεκτό της:

Κουτσέ μου γιὰ τὴ χάρι σου
τὸν ἄντρα μου θ' ἀφήσω,
καὶ ὡς τὴν ἄκρηα τῆς γῆς
ἐσὲ θ' ἀκολουθήσω.
Κι' ἂν ἴσως τὸ ποδάρι σου
σ' αὐτὸ τὸν ἐρωτόδρομο
ἐμπόδιο μᾶς γίνεται,
πληρώνω εἰσιτήριο... νὰ μπῆς
(στὸ σιδηρόδρομο.

Ἡ ἐρωτομανὴς ὅμως γηρᾶ γράφει στὰ παλιά της σκαρπίνια τὰ σχετικὰ σχόλια, ὅπως ἔγραψε καὶ τὰς συζυγικὰς ὑποχρεώσεις της. Ἔρως εἶνε αὐτός, ἀναγνῶσται. Δὲν εἶνε... παῖξε γέλασε.

* * *

Παιδὶ μὲ μέλλον ἀσφαλῶς ὁ Εὐστράτ. Κεσσάνης ἀπὸ τὴν Ἐλευσῖνα. Δεκαὲξ μαχαιριὲς καὶ μιὰ πιστολιὰ κατέφερε κατὰ τοῦ συναδέλφου του ποιμένος Δουμπράνη, διὰ νὰ τοῦ πάρῃ 3000 δρχ. Ἐὰν, ὅπως πῆρε τὰ βουνὰ, δὲν τὸν συλλάβουν ἐγκαίρως τὰ ἐκεῖ γύρω δρῶντα καταδιωτικὰ ἀποσπάσματα, διόλου ἀπίθανον νὰ τὸν δοῦμε αὔριο δρῶντα ἐπικινδύνως εἰς βάρος τῆς δημοσίας ἀσφαλείας... Πάντως, διὰ τὰ τέρατα τοῦ εἴδους αὐτοῦ, ποὺ, προστατευόμενα ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας καὶ ἐπωφελούμενα τῆς νυκτερινῆς ἀναπαύσεως τῶν ὁμοίων των, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἔχουν προηγούμενα, τοὺς ἐξοντώνουν μὲ τύσον ἀνάλογον τρόπον, ἡ καταδίκη εἰς θάνατον διὰ τουφεκισμοῦ δὲν ἀποτελεῖ τὴν ἐμπρέπουσαν τιμωρίαν. Θὰ ἔπρεπε, γιὰ παραδειγματισμὸ, νὰ θανατώνωνται κατὰ τρόπον ἀθανάτωσαν τὰ θύματά των.

Αγγληκά διηγήματα

Τοῦ Πέτερ Μάκ Μῆρλυ

Γιὰ τὴν ἀγάπη

ΟΛΟ! ἔτρεμαν τὸ Ρᾶφλ Βέντελ, κ' οἱ πιὸ ρεμαλέοι κι' ἐκεῖνοι ἀκόμη ποὺ εἶχαν στὰ ζωνάρια τους μαχαίρια. Κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ τὰ βάλῃ μαζύ του. Ὅλοι τους ἤξερον πὼς ὁ Ρᾶφλ Βέντελ ἦταν ἀκατανίκητος. Σὲ πενῆντα μίλλια γύρω καὶ ἴσως καὶ πιὸ πέρα ἀκόμη, κανεὶς δὲν θὰ τολμοῦσε ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν κολοσσὸ ἐκεῖνο. Καὶ ὅμως ἦταν ἀκόμη πολὺ νέος. Εἶχε δυὸ μάτια γαλανὰ κι' ἀθῶα σὰν κοριτσιοῦ. Ἦτανε καὶ καλόκαρδος καὶ ἀποτελοῦσε ἕνα λαμπρὸ σύντροφο γιὰ τὴν παρέα του, γιατὶ πλήρωνε πάντοτε μὲ τὴ μεγαλύτερη εὐκολία τὰ πιοτά τους καὶ ἦταν πάντα ἕτοιμος νὰ ὑπερασπίσῃ τοὺς ἀδυνάτους.

Μιὰ μέρα ὅμως ἐρωτεύθηκε. Αὐτὸ ἦταν ἡ καταστροφή του, γιατὶ ὁ Ρᾶφλ ἤτανε γεννημένος γιὰ νὰ ζῇ μέσ' στὴν θάλασσα, ἀνόμεσα στὸν συρφετὸ τῶν ναυτῶν ποὺ δουλεύαν στὰ καΐκια, στὰ καΐκια ποὺ ἀργὰ - ἀργὰ, ἀλλὰ χωρὶς διακοπὴ, ταξιδεύανε σὲ μακρυσμένες χώρες. Ἦταν πλασμένος γιὰ νὰ ζῇ ἀνάμεσα στοὺς δυνατοὺς ἀνέμους καὶ στὰ κύματα ποὺ χτυποῦσαν οὐρλιάζοντας τὸ καράβι του. Ἐμισοῦσε τὴ στεριὰ, ὅπου ἡ κουρασμένη ἀνθρωπότης μαραζωνε στριμωγμένη καὶ ἀποθλακωμένη. Δὲν γνώριζε ἀπὸ τὴν στεριὰ παρὰ μόνο τὶς γεμᾶτες ἀπὸ καπνοὺς ταβέρνες, ὅπου κατέφευγε ὅσο διαρκοῦσαν οἱ σύντομοι σταθμοὶ τῶν ἀτέλειωτων ταξιδιῶν του.

Κάπου - κάπου θυμόταν συγκεχυμένα τὴ μικρὴ πατρίδα του μὲ τὰ ψηλὰ σπίτια της. Μὰ ἡ πατρίδα του βρισκόταν μακρυὰ, πάρα πολὺ μακρυά. Πού; Δὲν θυμόταν πειά. Ἴσως καμμιὰ φορὰ τὸ καΐκι του περνοῦσε ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιὰ ἐκείνη. Ποιός ξέρει! Τὸ σπιτάκι του ἦταν τώρα μόνο τὸ καΐκι του. Ἕνα καΐκι ποὺ ὁ ἄνεμος τὸ χτυποῦσε καὶ τὸ ἔσπρωχνε στὸν ἀτέλειωτο ὁρίζοντα.

Μὰ κάποια μέρα ἐρωτεύθηκε. Ἔπειτα ἀπὸ σαράντα ἡμερῶν ἀδιάκοπο ταξίδι μέσα στὴ θάλασσα, τὸ καΐκι «Λαΐδη Γουΐστριμ» ἔρριξε ἄγκυρα στὸ μικρὸ λιμανάκι ἑνὸς χαμένου μέσ' στὸ πέλαγος μικροῦ νησιοῦ. Ὅταν μισοζαλισμένος ἀπ' τὴ θάλασσα κανεὶς πατάει τὸ πόδι του στὴν στεριὰ, πρέπει νὰ πιῇ. Δουλεύει σὰν κτῆνος κάτω ἀπ' τὶς σκληρὲς φλόγες τοῦ ἥλιου καὶ τὸ σκληρὸ μαστίγωμα τῶν ἀνέμων, σχεδὸν μόνο γι' αὐτό: γιὰ νὰ πιῇ. Ἔπειτα, ὅταν ξωβέψῃ καὶ τὸ τελευταῖο του σελλίνι, ξαναρχίζει ἀπ' τὴν ἀρχή. Ἐμπαινε μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους στὴν ταβέρνα, ἔβρισκε ἀμέσως ἕνα τραπεζάκι ἐλεύθερο ἀνάμεσα στὸ πλῆθος ποὺ οὐρλιαζε βουτηγμένο σ' ἕνα βαρὺ σύννεφο καπνοῦ. Φαινότανε σὰν νὰ ἔμπαινε κάποιος νικητής. Ὅλοι σηκωνόντουσαν νὰ τὸν χαιρετήσουν κι' ἐκεῖνος ἀπαντοῦσε στὸν χαιρετισμό τους μὲ μιὰ πλατειὰ ἐγκάρδια χειρονομα προστατευτική. Ἔπειτα παράγγελνε ποτὰ γιὰ ὅλους.

Στὴν ταβέρνα ἐκείνη σερβίριζε ὁ καταστηματάρχης μαζὺ μὲ τὸ κορίτσι του. Τὸ κορίτσι τὸ λέγαν Λούση καὶ ἦταν ὡραῖο, δροσερὸ καὶ γελαστό.

Ἀπὸ γυναῖκες ὁ Ρᾶφλ Βέντελ καταλάβαινε πολὺ λίγο. Γνώριζε μόνο ἐκεῖνες τὶς γυναῖκες μὲ τὴν βραχνὴ φωνὴ καὶ μὲ τὰ βαμμένα μάγουλα, ποὺ κάτω ἀπὸ τὰ κίτρινα φανάρια συναντᾶ κανεὶς τὶς νύχτες σ' ὅλες τὶς πολιτεῖες τοῦ κόσμου.

Μὰ ἡ κόρη τοῦ ταβερνιάρη ἦταν πιὸ ὡραία καὶ πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ τὶς ἄλλες γυναῖκες ποὺ εἶχε γνωρίσει. Ὁ Ρᾶφλ στεκόταν καὶ τὴν κύτταζε, ὅπως κυττάζῃ κανεὶς ἕνα λουλοῦδι. Τὸ κορίτσι ἐκεῖνο γύριζε ἐδῶ κι' ἐκεῖ κουβαλῶντας τὰ πιοτὰ μὲ γυμνὰ τὰ μπράτσα. Τὰ μπράτσα της ἦταν θερμὰ καὶ ἁπαλὰ, φαινόντουσαν σὰν βελουδένια. Αὐτὸ εἶνε ὁ ἔρως. Μιὰ στιγμιαία ἀστραπὴ τῶν ματιῶν. Τίποτε ἄλλο.

Ὁ Ρᾶφλ δὲν εἶχε ποτέ του πονηρευτῆ, δὲν εἶχε δοκιμάσει τί ἦταν ἡ ἀγάπη. Κοροϊδευε μάλιστα ἐκείνους ποὺ ἤθελαν νὰ παντρευτοῦν γιὰ νὰ ἀποκατασταθοῦν. Δὲν εἶχε φανταστῆ ὅτι μέσα στὴ δυνατὴ καρδιά του ποὺ ἦταν σὰν θηρίου, θὰ ἔμπαινε ποτὲ ὁ σπόρος τῆς ἀγάπης. Καὶ τώρα ἔσκυβε κάτω ἀπὸ τὸ χτύπημα ποὺ τοῦδινε τὸ πεπρωμένο.

Ἔβαζε τὰ χέρια του ἀπάνω στὶς ἁπαλὲς πλάτες τῆς κοπέλλας, ἁπαλὰ - ἁπαλά, ὅπως πιάνει κανεὶς ἕνα κρύσταλλο βενετσιάνικο μὲ φόβο μὴν τὸ σπάσῃ. Θὰ ἤθελε νὰ ἀγκαλιάσῃ τὴν μικροσκοπικὴ αὐτὴ γυναῖκα ποὺ ἔρριχνε ἀπάνω του τὰ σμαραγδένια μάτια της, μὰ φοβόταν μήπως τῆς κάνει κακό.

Καὶ κουνοῦσε τὰ μακρυά του μπράτσα, ἔπειτα χτύπαγε τὰ χέρια του μ' ἀνυπομονησία σὰν ἄνθρωπος ποὺ δὲν ξέρει ποῦ νὰ τὰ τοποθετήσῃ. Μὰ ἡ Λούση χαμογελῶντας σήκωνε τὰ χέρια της ὡς τὰ μαλλιὰ τοῦ γίγαντος καὶ ὁ Ρᾶφλ ἀνατρίχιαζε ὁλόκληρος.

Κι' ἔπειτ' ἀπὸ λίγες μέρες ὁ Ρᾶφλ παντρεύτηκε τὴ Λούση.

Πέρασαν δυὸ χρόνια ὥσπου οἱ ναῦτες τῆς «Λαΐδης» Γουΐστριμ» νὰ ξαναγυρίσουν στὸ χαμένο ἐκεῖνο νησάκι, ὅπου εἶχε ἐγκατασταθῆ ὁ Ρᾶφλ μὲ τὴν γυναῖκα του τὴ Λούση. Ἦταν ἕνα βράδυ ἄγριο καὶ τὰ κύματα χτυποῦσαν μανιασμένα στὴν ἀκτή.

Μόλις ἄραξε τὸ καράβι τους, οἱ ἐννέα ναῦτες τοῦ πληρώματος ξεκίνησαν σχεδὸν τρέχοντας πρὸς τὴν ταβέρνα, γιὰ νὰ ξαναβροῦνε τὸν παλιό τους σύντροφο. Μπῆκαν μέσα. Ὁ Ρᾶφλ Βέντελ μισοκοιμόταν ἀπάνω σ' ἕνα τραπέζι, ἐνῷ ἡ γυναῖκα του πίσω ἀπὸ τὸν πάγκο ξέπλενε τὰ μπουκάλια καὶ τὰ ποτήρια.

Ὅταν ὁ Ρᾶφλ γνώρισε τοὺς παληούς του φίλους, ἀνασηκώθηκε χαιρετῶντας τους μ' ἐνθουσιασμό. Ὅλοι τους ἀπόρησαν γιὰ τὴν μεταβολὴ ποὺ εἶχε ὑποστῆ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος μέσα σὲ δυὸ χρόνια. Πράγματι, ἡ καθιστικὴ ζωὴ εἶχε μεταμορφώσει καταπληκτικὰ τὸν Ρᾶφλ. Ἕνα γρήγορο πάχος ποὺ φαινόταν ἐκ πρώτης ὄψεως, εἶχε χαλάσει τὴν εὐκίνητη καὶ αἰλουροειδῆ κορμοστασιά του. Τὰ μάτια του ποὺ στριφογύριζαν ἄλλοτε ζωηρὰ καὶ γεμᾶτα ἀστραπὲς, εἶχαν πάρει μιὰν ἔκφρασι κουρασμένη.

— Νὰ ἡ γυναῖκα μου, εἶπε ὁ Ρᾶφλ, δείχνοντας τὴν Λούση στοὺς παληούς του συντρόφους.

Καθὼς τὴν ἔδειχνε, τὰ μάτια του φάνηκαν σὰν νὰ στραψαν.

Ἡ Λούση ἦταν πάντοτε ὡραία καὶ μάλιστα τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου εἶχε λαμπρύνει ἀκόμη περισσότερο τὴν ὠμορφιά της. Φαινόταν πὼς ἔλαμπε ὁλόκληρη. Γελοῦσε πάντα μὲ τὸ στρογγυλὸ κατακόκκινο στοματάκι της, δείχνοντας μιὰ ἁρμονικώτατη σειρὰ δοντιῶν.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι τὴν καμάρωναν καὶ ὅλοι, ἐκτὸς τοῦ Ρᾶφλ, κατάλαβαν πὼς ὁ νεώτερός τους κύτταζε μ' ἐπιμονὴ τὴν Λούση, μὲ κάτι μάτια ποὺ πετοῦσανε ἐρωτικὲς φωτιές. Ἦταν ναύτης εἴκοσι χρόνων ποὺ τὸν ἔλεγαν «Κατσιοῦκο» καὶ ποὺ γύριζε τὶς νύχτες κάνοντας παθητικὲς καντάδες μὲ τὴν κιθάρα του.

. . . . . .

Κι' ἔγινε ἐκεῖνο ποὺ ὅλοι εἶχανε φανταστῆ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ποὺ ὅλοι τ' περίμεναν ἔκτος ἀπὸ τὸν Ρᾶφλ Βέντελ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀπασχολημένος διαρκῶς μὲ τὶς δουλειὲς καὶ τοὺς λογαριασμοὺς τῆς ταβέρνας.

Ὁ νέος ναύτης κατώρθωσε νὰ κατακτήσῃ σχεδὸν ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα τὴ Λούση.

Καὶ τώρα ὅλοι αὐτοὶ οἱ σκληροκαρδοι ναυτικοὶ κορόϊδευαν καὶ ἔβριζαν ἐκεῖνον,

Τὰ μπράτσα τοῦ Ρᾶφλ ἄρπαζαν τὸ ναύτη...

(Συνέχεια στὴ σελίδα 48)

Τὸ μυθιστόρημά μας

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ὁ κόμης Χριστιανος ντὲ Ρόσβὲλ κ' ἡ σύζυγός του Ναδίνα ξαναγυρίζουν, ἔπειτ' ἀπὸ ἀπουσία δύο χρόνων στὴν Ἀβάνα, στὸ μέγαρό τους στὸ Παρίσι. Ἐκεῖ τοὺς περιμένουν μὲ λαχτάρα τὰ δύο παιδιά τους, ἡ Τερέζα κ' ἡ Φράγκα. Μὰ ἐνῶ ἡ Τερέζα ρίχνεται ἀμέσως στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Ναδίνας καὶ τὴ γεμίζει φιλήματα, ἡ Φράγκα, μόλις τὴν ἀντικρύζει, παίρνει ἐχθρικὴ σχεδὸν στάσι καὶ τῆς φωνάζει: «Δὲν εἶσαι σὺ ἡ μαμά!» Καθὼς δὲ ἡ κόμησσα προσπαθεῖ νὰ τὴν φιλήση διὰ τῆς βίας, ἡ μικρούλα Φράγκα, χάνει τὶς αἰσθήσεις. Ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες, μιὰ νύχτα, ἡ παιδαγωγὸς τῶν κοριτσιῶν μὶς Σίμπυλ, μπαίνοντας στὴν κάμαρη τῆς Φράγκας, βλέπει, χωρὶς νὰ γίνη ἀντιληπτή, τὴ Ναδίνα, ἡ ὁποία προσπαθεῖ νὰ ὑπνωτίση τὴ μικρούλα. Μὴ ξέροντας τί νὰ ὑποθέση τότε καὶ τί νὰ κάνη, ἀποφασίζει ν' ἀπευθυνθῆ στὴ βαρώνη Γιάκομπσεν καὶ νὰ τῆς ζητήση τὴ συμβουλή της. Ἡ βαρώνη αὐτὴ ἔχει περάσει μιὰ πολυβασανισμένη ζωή, τὴν ὁποία διηγεῖται στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ μυθιστοριογράφος.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Ὀλιβιὲ ὅμως ποτὲ δὲν μιλοῦσε σχετικῶς, ἂν καὶ ἄλλοτε σκεφτόταν μὲ πραγματικὴ εὐφροσύνη αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἀπεναντίας ἡ Παυλίνα εἶχε ἀρχίσει τὶς προετοιμασίες τοῦ γάμου καὶ ν' ἀνανεώνη τὴν ἐπίπλωσι τῆς ἐπαύλεως τοῦ Σαὶν - Κλοῦ, στὴν ὁποία ἐπρόκειτο νὰ ἐγκατασταθοῦν οἱ μελλόνυμφοι.

Ὡστόσο, ὅσο πλησίαζε ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ ἔφευγε ὁ Ὀλιβιὲ μὲ τὴ μητέρα του γιὰ τὴν Ἀβάνα, ὅπου θὰ γινόντουσαν οἱ γάμοι, τόσο πιὸ πολὺ ὁ νέος μελαγχολοῦσε. Ἡ μελαγχολία του μάλιστα σὲ στιγμὲς ποὺ δὲν βρισκόταν μπροστὰ στὴ μητέρα του, ἔφτανε στὸν ὑπέρτατο βαθμό.

Μιὰ μέρα, ὁ Ἀμβρόσιος, ὁ ἰδιαίτερος καμαριέρης τοῦ Ὀλιβιέ, ἀνέφερε στὴν Παυλίνα, ὅτι ὁ κύριός του εἶχε περάσει ὅλη τὴ νύχτα του κλαίγοντας.

Αὐτὴ τὴ φορά, ἡ δυστυχισμένη μητέρα ἔνοιωσε μι' ἀπερίγραπτη ἀγωνία, καὶ χωρὶς νὰ συμβουλευθῆ καθόλου τὸν Ντεσάν, ἔτρεξε στὴν κάμαρη τοῦ γυιοῦ της.

— Εἰν' ἀλήθεια αὐτὰ ποὺ μοῦ λέει ὁ Ἀμβρόσιος; τὸν ρώτησε. Κλαῖς; Ἔχεις θλίψεις; Γιατί;... Καὶ γιατί δὲν τὶς ἐκμυστηρεύεσαι σὲ μένα;... Ποιὸν ἄλλον ἐκτὸς ἀπὸ μένα ἔχεις γιὰ νὰ τὶς πῆς;

Δυστυχῶς ὅμως ἡ Παυλίνα εἶχε τὴν ἀτυχῆ ἔμπνευσι νὰ προσθέση:

— Ἄλλωστε σὲ ξέρω καλά, παιδί μου. Ἀνήκεις σὲ μιὰ γενεὰ ὑπερηφάνων καὶ τιμίων ἀνθρώπων καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ συμβαίνη στὴ ζωή σου κάτι γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσες νὰ ντρέπεσαι.

Ὁ Ὀλιβιέ, ὁ ὁποῖος εἶχε φτάσει στὸ τελευταῖο σημεῖο τῆς ἐκμηδενίσεως, θὰ ἐξωμολογεῖτο χωρὶς ἄλλο στὴ μητέρα του τὰ πάντα. Δυστυχῶς, ἡ τελευταία φράσις της τὸν ἐπάγωσε. Καὶ ἡ Παυλίνα δὲν ἦταν ἀπὸ τὶς μητέρες ἐκεῖνες ποὺ φέρονται σὲ κάθε στιγμὴ χαϊδευτικά. Ἀγαποῦσε τὸ γυιό της, ἀλλὰ ἀπέφευγε νὰ τοῦ τὸ λέη. Μονάχα ὁ σύζυγός της ὁ Πέτρος, μποροῦσε νὰ τὴν ἐκφράζη μὲ λόγια τὰ τρυφερὰ αἰσθήματα τῆς καρδιᾶς της. Μὰ ποτέ, ὅταν κουβέντιαζε μὲ τὸ γυιό της, δὲν εἶχε φτάσει σὲ τέτοιες διαχύσεις.

Ὁ Ὀλιβιὲ λοιπὸν φοβήθηκε νὰ τῆς ἀποκαλύψη τὴν ἀλήθεια καὶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του τῆς εἶπε ψέματα:

—Σὲ γέλασαν, μητέρα, εἶπε μὲ τόνο φωνῆς ποὺ ἔξαπάτησε τὴν Παυλίνα. Δὲν ἔχω θλίψεις. Σὲ βεβαιῶ ὅτι δὲν ἔχω καμμιὰ θλῖψι...

—Καὶ ἀγαπᾶς πάντα τὴ Ναδίνα;

—Ρωτᾶς ἂν τὴν ἀγαπῶ; Τὴν ἀγαπῶ χίλιες φορές, περισσότερο ἀπ' ὅ,τι ἀγαπῶ τὸν ἑαυτό μου.

—Ὥστε μετὰ ἕνα μῆνα θὰ φύγουμε γιὰ τὴν Ἀβάνα;

Ὁ Ὀλιβιὲ δίστασε μιὰ στιγμὴ ν' ἀπαντήση. Τέλος εἶπε:

—Ἴσως.

Ἡ βαρώνη ἔνοιωσε πάλι τὴν ἀγωνία της νὰ ξυπνάη καθὼς ἄκουσε αὐτὸ τὸ ἴσως.

—Τί θὰ πῆ αὐτό; ρώτησε. Ὅταν ἕνας Γιάκομπσεν ὑπόσχεται κάτι, ὑπάρχει τίποτε στὸν κόσμο ποὺ νὰ μπορῆ νὰ τὸν κάνη ν' ἀθετήση τὴν ὑπόσχεσί του;

—Ὄχι βέβαια... Ἔχεις δίκηο, μητέρα, ἀπάντησε ὁ Ὀλιβιέ.

—Τότε πῶς ἐξηγεῖται αὐτὸ τὸ ἴσως;

—Ἄκουσε λοιπόν, μητέρα, ἀφοῦ θέλεις νὰ μάθης τὴν ἀλήθεια. Ἀξίωσες νὰ σχετισθῶ μὲ τὴν ἀριστοκρατία. Ἐγὼ δὲν σοῦ ἔφερα καμμιὰ ἀντίρρησι. Ἀλλὰ εἶδα τόσες μικροπρέπειες καὶ μηδαμινότητες στὴν κοινωνία αὐτή, ὥστε εἶμαι τώρα ἀηδιασμένος τρομερά. Βρίσκομαι σὲ μιὰ τέτοια κατάστασι ἀπογοητεύσεως, ὥστε καὶ τὴν ἴδια τὴ ζωή μου νὰ τὴ συχαίνουμαι. Ὅσο λοιπὸν διαρκεῖ αὐτὴ ἡ δυσάρεστη κατάστασις, δὲν θὰ μοῦ ἄρεσε καθόλου νὰ γίνω σύζυγος τῆς Ναδίνας, τῆς τόσο ἀθῶας, τῆς τόσο νέας καὶ καλῆς. Γι' αὐτὸ θὰ ἤθελα, ἂν ἦταν δυνατὸν ν' ἀναβληθοῦν γιὰ λίγο καιρὸ οἱ γάμοι μας.

Ἡ Παυλίνα τὸν κύτταξε καλὰ μὲ τὰ καλά, διαπεραστικὰ μάτια της. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἤθελε νὰ διαβάση μέσα στὰ βάθη τῆς ψυχῆς τοῦ γυιοῦ της.

Καὶ ἡ γυναῖκα αὐτή, ἡ ὁποία εἶχε τόσο μεγάλη πεῖρα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων, γελάστηκε ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τῶν ὡραίων καὶ μελαγχολικῶν ἐκείνων ματιῶν.

—Δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο, ρώτησε, ποὺ νὰ σὲ κάνη νὰ ζητᾶς τὴν ἀναβολὴ αὐτή;

—Ὄχι, μητέρα, ἀπολύτως τίποτε.

—Τότε ἡ κατάστασις αὐτὴ διορθώνεται εὔκολα. Τὴν ἀποστροφὴ αὐτὴ ποὺ αἰσθάνεσαι νιὰ τὸν κόσμο, τὴν αἰσθανόμαστε κι' ἐγὼ κι' ὁ πατέρας σου. Αὐτὴ μᾶς ἔκανε νὰ βρίσκουμε τὸ σπίτι μας ὡραιότερο καὶ γλυκύτερο. Τὸ ἴδιο θὰ συμβῆ καὶ σὲ σένα μὲ τὴν Ναδίνα. Τὰ χαρίσματά της καὶ ἡ ἀγάπη της θὰ εἶνε γιὰ σένα μιὰ ἀνακούφισις στὶς δυσάρεστες ἐνοχλήσεις ποὺ θὰ σοῦ προκαλῆ ὁ πλοῦτος σου. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ φύγουμε τὸ ταχύτερο καὶ νὰ μὴν ἀναβάλουμε καθόλου τὸ γάμο σου, τὸν ὁποῖο ὅλοι περιμένουμε μὲ τὴ μεγαλείτερη ἀνυπομονησία.

Ὁ Ὀλιβιὲ σωριάστηκε σ' ἕνα ντιβάνι.

Καὶ ἡ Παυλίνα, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, φίλησε τὸ γυιό της, πρᾶγμα ποὺ πολὺ σπάνια τὸ ἔκανε.

Μόλις ὅμως ἡ μητέρα του ἔφυγε καὶ τὸν ἄφησε μόνο, ὁ Ὀλιβιὲ σωριάστηκε σ' ἕνα ντιβάνι.

—Ὦ! μητέρα! μητέρα! φώναξε, ξεσπῶντας σὲ λυγμούς. Σὲ γέλασα, σοῦ εἶπα ψέματα. Ἀλλὰ πῶς νὰ ὁμολογήσω σὲ σένα, τὴν τόσο ἀγνή, τὸ τερατῶδες πάθος ποὺ βασανίζει τὴν καρδιά μου καὶ ποὺ μὲ κάνει ψεύτη κι' ἐπίορκο;

Καὶ μ' ἐνεργητικότητα, ποὺ θύμιζε τὴν Παυλίνα, ἐπρόσθεσε:

—Μὰ θὰ τὸ κατασυντρίψω τὸ πάθος αὐτό! Ναί, ὁρκίζομαι ὅτι θὰ τὸ κατασυντρίψω, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ συντριβῶ κι' ἐγὼ μαζύ του.

Ἔπειτ' ἀπὸ ὀχτὼ μέρες, ἕνα βράδυ, ἐνῷ ὁ Ὀλιβιὲ καθόταν στὸ γραφεῖο του μαζὺ μὲ τὸν Ντεσάν, μπῆκε μέσα ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος εἶπε ὅτι ἤθελε νὰ δώση μιὰ ἐπιστολὴ στὸ βαρῶνο Γιάκομπσεν.

Ὁ Ὀλιβιὲ πῆρε τὴν ἐπιστολὴ κι' ἔδιωξε τὸν κομιστή της, ἀφοῦ τοῦ ἔδωσε ἕνα ἠγεμονικὸ πουρμπουάρ. Μὰ μόλις τὴν ἄνοιξε καὶ τὴ διάβασε, μιὰ θανάσιμη χλωμάδα ἀπλώθηκε στὸ πρόσωπό του.

Ἔξαφνα σηκώθηκε καὶ εἶπε στὸ Ντεσάν:

—Νὰ πῆτε τῆς μητέρας μου νὰ μὴ μὲ περιμένη νὰ βγοῦμε ἀπόψε. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ γυρίσω πολὺ ἀργὰ τὴ νύχτα.

—Καλά! ἀπάντησε ὁ γέρος, κυριευμένος ξαφνικὰ ἀπὸ ἕνα ἀνεξήγητο προαίσθημα. Ἐπιτρέψε τοὐλάχιστον στὸ γηραιό σου φίλο νὰ σοῦ δώση μιὰ συμβουλή.

—Λέγετε, εἶπε ὁ Ὀλιβιέ, ἀνυπομονῶντας. Ξέρετε καλὰ ὅτι μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε τὰ πάντα.

—Ὁ,τιδήποτε κι' ἂν συμβῆ, εἶπε ὁ Ντεσάν, σ' ὁποιαδήποτε περίστασι νὰ βρεθῆς, νὰ θυμᾶσαι ὅτι στὴν οἰκογένειά σου ἡ ἰδία τοῦ καθήκοντος ὑπερίσχυσε πάντοτε κάθε ἀτομικῆς σκέψεως. Ὑπάρχει κοντά σου μιὰ γυναῖκα, ἡ ὁποία μόνον ἐσένα ἔχει στὴ γῆ καὶ ἡ ὁποία θὰ πεθάνη ἂν μάθη ὅτι ἔκανες ἔστω καὶ τὴν παραμικρὴ κακὴ πρᾶξι...

Ὁ Ὀλιβιὲ δὲν ἀπάντησε τίποτε.

Τὰ μάτια του ἔλαμπαν σὰν νὰ εἶχε πυρετό, στὸ ἀλλοιωμένο πρόσωπό του. Κι' ἔφυγε τρέχοντας.

Σὲ λίγο, ὁ θόρυβος ἀμαξιοῦ ἀνήγγειλε ὅτι ὁ Ὀλιβιὲ εἶχε φύγει ἀπ' τὸ μέγαρο. Ὁ Ντεσὰν ἔκανε τότε μι' ἀπελπισμένη χειρονομία καὶ ψιθύρισε:

—Θεέ μου! Προαισθάνομαι κάποιο φοβερὸ δυστύχημα! Ἔκανα τάχα τὸ καθῆκον μου, ἀποκρύπτοντας ἀπὸ τὴν κυρία Γιάκομπσεν τὰ λίγα πράγματα ποὺ ξέρω;

Ἀποφάσισε νὰ βρῆ μιὰ πρόφασι νὰ μείνη στὸ γραφεῖο του ὡς τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Ὀλιβιέ. Εἶπε λοιπὸν στὴν Παυλίνα ὅτι εἶχε κάποια ἐργασία νὰ τελειώση στὸ γραφεῖο του ἐκεῖνο τὸ βράδυ.

Ἐκείνη δὲν ξαφνιάστηκε καθόλου γιατὶ συχνὰ ὁ πιστός της ὑπάλληλος ἐργαζόταν ἀργὰ τὴ νύχτα καὶ κατὰ τὶς δέκα τὸν καληνύχτησε λέγοντας:

—Εἶμαι κουρασμένη... Πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ... Σεῖς μὴν ἐργάζεσθε πάρα πολὺ γιατὶ ἡ νυχτερινὴ ἐργασία βλάπτει.

Ὁ Ντεσάν, ὅταν ἔμεινε μόνος, κάλεσε τὸν Ἀμβρόσιο καὶ τοῦ εἶπε:

—Μόλις ἐπιστρέψη ὁ κ. βαρῶνος, νὰ μὲ εἰδοποιήσης...

***

Κατὰ τὶς δύο μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ἐνῷ ἡ Παυλίνα κοιμόταν, τὴν ξύπνησαν ἔξαφνα δυνατὲς κραυγὲς ἀπελπισίας, μέσα στὶς ὁποῖες ξεχώριζε τ' ὄνομά της.

—Ὦ! κυρία βαρώνη! φώναζε μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ δωματίου της μιὰ ἀπὸ τὶς καμαριέρες της. Ἀνοῖξτε γρήγορα!... Σηκωθῆτε, κυρία!... Ὦ, Θεέ μου! Τί δυστυχία!

Τί δυστυχία.

Ἡ Παυλίνα πετάχτηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ κρεββάτι της, ἔρριξε ἀπάνω της βιαστικὰ μιὰ ρόμπα κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα σὰν τρελλή!...

—Ὁ κύριος βαρῶνος δὲν εἶνε καλά! τῆς εἶπε ὁ Ἀμβρόσιος, ποὺ εἶχε τρέξει κι' αὐτὸς ἐκεῖ, χλωμότερος ἀπὸ νεκρό. Ὁ κ. βαρῶνος πεθαίνει!... Γρήγορα, κυρία! Τρέξετε κοντά του!...

Ἡ Παυλίνα, γρήγορα σὰν ἀστραπή, ἔτρεξε στὴν κάμαρη τοῦ γυιοῦ της. Ἐνεργοῦσε ἡ φτωχὴ μητέρα σὰν αὐτόματο, γιατὶ ἡ τρομακτικὴ εἴδησις ποὺ εἶχε ἀκούσει τὴν ἔκανε νὰ μὴ συναισθάνεται τί γινόταν γύρω της καὶ νὰ νομίζη ὅτι κοιμόταν ἀκόμη κι' ὅτι ἔβλεπε κάποιο φοβερὸ ἐφιάλτη.

Μπαίνοντας στὴν κάμαρη τοῦ Ὀλιβιέ, τὸν βρῆκε νὰ σπαράζη κυριολεκτικῶς ἐπάνω στὸ κρεββάτι του. Εἶχε τὸ πρόσωπό του μελανιασμένο, κι' ἀπὸ τὸ συνεσπασμένο στόμα του ἔβγαιναν ἀφροί.

Ὁ Ντεσάν, ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ, εἶχε προσκαλέσει ἐπειγόντως τρεῖς γιατροὺς κι' ὅλοι ἀπὸ συμφώνου εἶχαν ἀποφανθῆ ὅτι ὁ Ὀλιβιὲ εἶχε πιῆ κάποιο δηλητήριο κι' ὅτι ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ ξεψυχοῦσε...

Ὀλιβιέ, παιδί μου! Μίλησέ μου! Τί σοῦ ἔκαναν;

Θὰ πέθαινε!... Ὁ Ὀλιβιὲ θὰ πέθαινε!... Τὸ μόνο της παιδί!... Τὸ μόνο πλάσμα ποὺ ἀγαποῦσε στὸν κόσμο!...Πῶς μποροῦσε ποτὲ νὰ γίνη ἕνα τέτοιο τρομερὸ πρᾶγμα;...

Καὶ ἡ Παυλίνα τραβοῦσε τὰ μαλλιά της κι' ἀγκάλιαζε καὶ φιλοῦσε τὸ παγωμένο σχεδὸν σῶμα τοῦ γυιοῦ της καὶ τὸ γέμιζε χάδια...

—Ὦ! Μίλησέ μου! Τοῦ ἔλεγε μὲ φωνὴ σπαραχτική. Πές μου τί σοῦ ἔκαναν!... Ὀλιβιέ, παιδί μου, ἀπάντησέ μου!... Πές μου, πολυαγαπημένε μου Ὀλιβιέ...

Ἀλλὰ ἐκεῖνος δὲν τὴν ἄκουγε...

Στὰ μάτια του τὰ μισόκλειστα, εἶχε ἁπλωθῆ ἡ γυαλάδα τοῦ θανάτου.

Τέλος ἄνοιξε τὰ βλέφαρά του καὶ μιὰ λάμψι ζωῆς πέρασε ἀπ' αὐτά.

—Ἡ ἀχρεία! ψιθύρισε μέσα στὴν ἀγωνία του. Ἡ ἀχρεία! Μὲ σκότωσε! Ἐμένα ποὺ τῆς ἔκανα τόσα καὶ τόσα καλά!... Ναί, ναί, αὐτὴ μὲ σκότωσε!... Τὸ κατάλαβα μόλις ἤπια τὴν παγωμένη πορτοκαλάδα ποὺ μοῦ ἔδωσε. Εἶχε μι' ἀλλόκοτη γεῦσι! Σιγὰ-σιγὰ παρέλυσα ὁλόκληρος!... Ὦ! Θεέ μου!... Τί τρομερὸ πόνοι μὲ βασανίζουν!... Μαμά!... Σῶσε με! Βοήθεια!...

Ἔκανε μιὰ ἀγωνιώδη προσπάθεια κι' ἀφοῦ μισοσηκώθηκε στὸ κρεββάτι του, φώναξε:

—Ἀφῆστε με!... Ἀφῆστε νὰ τρέξω στὸ σπίτι της νὰ δῶ ποῦ βρίσκεται τὸ ἀγοράκι μου νὰ τῆς τὸ πάρω... Δὲν θέλω ν' ἀφήσω στὰ χέρια της τὸ παιδί μου...

Ὦ!... μαμά... χρυσῆ μου μαμά, ὁρκίσου μου πὼς θὰ τῆς πάρης τὸ παιδί μου! Νὰ τὸ ἀγαπᾶς... νὰ τὸ περιποιῆσαι!...

Κι' ἐπειδὴ ἡ Παυλίνα ποὺ εἶχε ἀπομείνει σὰν κεραυνόπληκτη δὲν ἀπαντοῦσε, ὁ Ὀλιβιὲ ἐξακολούθησε:

—Δὲν θέλεις νὰ μοῦ δώσης αὐτὴ τὴν ὑπόσχεσι; Δὲν θέλεις;... Ὥστε... λοιπόν... δὲν μὲ συγχωρεῖς;...

—Ὦ, ναί, ναί, ἀγατημένο μου παιδί! φώναξε τέλος ἡ δυστυχισμένη μητέρα. Μάρτυς μου ὁ Θεός... σὲ συγχωρῶ...

—Ὁρκίσου λοιπὸν ὅτι θὰ τῆς πάρης τὸ παιδί μου...

Ὁρκίσου γρήγορα!... Πεθαίνω πειά!...

Καὶ ἡ φωνή του ἔσβυνε ὁλοένα.

—Ναί, εἶπε ἡ Παυλίνα. Ὁρκίζομαι ὅτι θὰ τρέξω νὰ βρῶ τὸ παιδί σου κι' ὅτι θὰ τὸ ἀγαπῶ μέχρι λατρείας. Ἀλλὰ ποῦ θὰ τὸ ζητήσω; Ποῦ θὰ τὸ βρῶ;... Πές μου!... Ποῦ;... Ποῦ βρίσκεται ἐκείνη ἡ γυναῖκα ἡ ὁποία μᾶς στέρησε τὴν

ἀγάπη σου;... Ποῦ κατοικεῖ;...

Μὰ ἡ δυνάμεις τοῦ 'Ολιβιὲ εἶχαν ἐκλείψει πειά. Τὰ μάτια του ἔκλεισαν καὶ πάλι. Φοβεροὶ καὶ δυνατοὶ σπασμοὶ τὸν συγκλόνιζαν. Δὲν φαινόταν νὰ ξεχωρίζη τίποτε γύρω του... Δὲν ἀντιλαμβανότανε πειά...

'Ωστόσο τραύλισε αὐτὲς τὶς λέξεις:

—Μαμά!... Δυστυχισμένη μαμά!

Κι' ἔπειτα ἐπρόσθεσε:

—Ναδίνα... συχώρεσέ με!... Σ' ἀγαποῦσα τοσο πολυ... Ναί... ναί... καὶ στὸ πρόσωπο τῆς ἄλλης, τῆς καταραμένης, ἐσένα ἀγαποῦσα!... 'Εσένα ποὺ τῆς ἔμοιαζες τόσο!...

"Ενας τελευταῖος σπασμὸς ἔκανε τὸ τῶμα του ν' ἀναπηδήση καὶ κατόπιν, ξαφνικά, ἀπόμεινε στὸ κρεββάτι του ἀσάλευτος.

"Ολα εἶχαν τελειώσει... 'Η Παυλίνα Γιάκομπσεν δὲν εἶχε πειὰ παιδί!...

'Η ἀπελπισία της ἦτανε τρομερή...

'Εν τούτοις μιὰ σκέψις τὴν ἔκανε νὰ μὴν τρελλαθῆ. 'Ο 'Ολιβιὲ εἶχε ἀφήσει στὸν κόσμο ἕνα παιδί...

Μὰ ποῦ ἦταν τὸ παιδὶ αὐτό;

Οὔτε τὸ χρυσάφι ποὺ σκόρπισε μὲ τὶς χοῦφτες σ' ὅσους μποροῦσαν νὰ τὴ βοηθήσουν, οὔτε ἡ μεγάλη της ἀντίληψις κι' ἡ σιδερένια θέλησις, δὲν μπόρεσαν νὰ κάνουν τὴ δυστυχισμένη μητέρα νὰ βρῆ τὰ ἴχνη ποὺ ἀναζητοῦσε...

"Οταν τέλος ἡ Παυλίνα εἶδε πὼς ὅλες της ἡ προσπάθειες πήγαιναν χαμένες, ξαπλώθηκε στὸ ντιβάνι τοῦ δωματίου, ὅπου εἶχε πεθάνει ὁ 'Ολιβιέ, καὶ θέλησε νὰ πεθάνη κι' αὐτή...

'Αλλὰ ἐκεῖ, μέσα στὴ βύθισί της, εἶδε, ξύπνια σχεδόν, ἕν' ἀλλόκοτο ὅραμα: Εἶδε τὸ σύζυγό της τὸν Πέτρο, νὰ τὴν πλησιάζη μὲ δακρύβρεχτα μάτια καὶ νὰ τῆς λέη θλιμμένα:

—Δὲν ἔχουμε πειὰ παρὰ μόνο ἐσένα γιὰ νὰ ξαναβροῦμε τὸν τελευταῖο μας γόνο, ἐκεῖνον στὶς φλέβες τοῦ ὁποίου κυλοῦν ἡ τελευταῖες σταγόνες τοῦ αἵματος τῶν Γιάκομπσεν κι' ἐσὺ μᾶς ἐγκαταλείπεις;

»"Ω! εἶνε πολὺ ἄσχημο αὐτὸ κι' ἐντελῶς ἀνάξιο τοῦ χαρακτῆρος σου...

'Η Παυλίνα ἔπεσε τότε γονατιστὴ κι' ὑψώνοντας τὰ χέρια της πρὸς τὸ φανταστικὸ ἐκεῖνο πλάσμα ποὺ ἡ φαντασία της τῆς τὸ παρουσίαζε ὡς πραγματικὸ κι' ὁλοζώντανο, φώναξε:

—Τὸ θέλεις λοιπὸν ἐσύ, τὸν ὁποῖο ποτὲ δὲν παράκουσα; "Εστω!... Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου!.. "Ως τὴν τελευταία μου πνοὴ θ' ἀναζητάω τὸ παιδὶ τοῦ παιδιοῦ μου κι' ἂν ὁ Θεὸς εἶνε δίκαιος, θὰ τὸ ξαναβρῶ!

'Αλλά, παρ' ὅλη τὴ γενναιότητα, παρ' ὅλη τὴ μεγάλη θέλησι τῆς γυναίκας αὐτῆς, τὸ χτύπημα ἦταν τρομερό.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἔπεσε ἄρρωστη...

Πυρετὸς δυνατὸς τῆς παρουσιάστηκε κι' ἐπὶ ἕνα χρόνο βασανιζόταν ἀπὸ ἕνα εἶδος ἐγκεφαλικῆς ἀδυναμίας ποὺ τὴν ἔκανε σχεδὸν ἀνίκανη νὰ σκεφθῆ ἢ νὰ θυμηθῆ...

Ζ'.

ΣΤΗΝ ΑΒΑΝΑ

Τὴν ἴδια πάνω-κάτω ἐποχή, στὴν 'Αβάνα τῆς Κούβας, μέσα στὸ πολυτελέστατο μέγαρο τῶν Σάντα-Κρούζ, μιὰ γυναῖκα κοιτόταν ἑτοιμοθάνατη, ἔχοντας κοντά της δυὸ νέα κορίτσια.

"Ηταν ἡ μαρκησία Μαρία ντὲ Σάντα-Κρούζ, στὴν ὁποία ἡ κόρη της Ναδίνα καὶ ἡ θετή της κόρη Σίμπιλ, παρεῖχαν τὶς περιποιήσεις τους καὶ τὴν ἀγάπη τους.

—Ναί, κορίτσια μου, τοὺς ἔλεγε ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα κυττάζοντάς τες καὶ τὶς δυὸ μὲ τὴν ἴδια στοργή, ἐγκαρτερῶ τὴ μοῖρα μου καὶ περιμένω τὸ θάνατο, ἀφοῦ αὐτὸ εἶνε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. 'Αλλὰ πόσον θὰ ἤθελα, Ναδίνα, νὰ ζήσω λίγες μέρες ἀκόμα γιὰ νὰ προφτάσω νὰ σὲ παραδώσω στὰ χέρια τοῦ μνηστῆρος σου καὶ τῆς μητέρας του ποὺ θὰ ἔρθουν νὰ σὲ πάρουν...

—'Η δυὸ νέες ἔχυναν θερμὰ δάκρυα. 'Η μὶς Σίμπιλ, ὡστόσο, γενναιότερη ἀπὸ τὴ θετή της ἀδελφή, προσπαθοῦσε νὰ δώση θάρρος στὴ Ναδίνα.

— "Ηρθε τὸ γαλλικὸ ταχυδρομεῖο; ρώτησε ἔξαφνα ἡ μαρκησία.

—"Οχι, μητέρα, ἀποκρίθηκε ἡ μὶς Σίμπιλ. "Ηρθε ὅμως πρὸ ὀλίγου ὁ Σκιπίων, ὁ μαῦρος ὑπηρέτης μας καὶ μᾶς εἶπε ὅτι, ὅπου καὶ νἆναι, θὰ φτάση...

—Θὰ λάβουμε χωρὶς ἄλλο γράμμα ποὺ θὰ μας ἀναγγέλλη ὅτι ἡ Παυλίνα καὶ ὁ 'Ολιβιὲ ξεκίνησαν ἀπὸ τὴ Γαλλία, ξανᾶπε ἡ μαρκησία Παυλίνα. Πήγαινε, Σίμπιλ, νὰ στείλης τὸ Σκιπίωνα στὴν Κούβα, ἀφοῦ τοῦ συστήσης νὰ μὴ χάση τὴν ὥρα του στὸ δρόμο.

'Η νέα ὑπάκουσε καὶ σὲ λίγες στιγμὲς ξαναγύρισε καὶ εἶπε:

—'Ο Σκιπίων ἔφυγε ἔφιππος. Σὲ μιὰ ὥρα, ἂν ἔχη φτάσει τὸ ταχυδρομεῖο, θὰ τὸ φέρη.

Καὶ πράγματι, πρὶν περάση ὥρα ὁλόκληρη, ἕνας ψηλὸς μαῦρος μὲ ἀγαθὴ φυσιογνωμία πιστοῦ σκύλου, ἔφτασε τρέχοντας.

Κρατοῦσε ἕναν ὀγκώδη φάκελλο στὰ χέρια του.

—Γράμμα! φώναξε χαρούμενος. Κυρία, γράμμα ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖο...

'Η Ναδίνα, ἀνήσυχη κι' ἀνυπόμονη, πῆρε τὸ φάκελλο ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Σκιπίωνος κι' ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν ἐπιγραφή του.

'Αμέσως μιὰ βαθειὰ θλῖψι διαδέχθηκε τὴν ἔκφρασι τῆς ἀπέραντης εὐτυχίας ποὺ εἶχε φωτίσει γιὰ λίγες στιγμὲς τὸ ὡραῖο της πρόσωπο.

—Τὸ γράψιμο δὲν εἶνε οὔτε τῆς κ. Γιάκομπσεν, οὔτε τοῦ 'Ολιβιέ, εἶπε. Κι' οὔτε ἀπὸ τὴν Γαλλία ἔρχεται.

—"Α! ἔκανε ἡ Μαρία ντὲ Σάντα-Κρούζ, λυπημένη κι' αὐτὴ σὰν τὴν κόρη της. 'Οπωσδήποτε ἄνοιξε τὸ γράμμα καὶ διάβασε μού το.

'Η Ναδίνα ὑπάκουσε καὶ ἄρχισε νὰ διαβάζη:

«Πετρούπολις, 15 Μαΐου 18...

'Αγαπητέ μου ἀνεψιέ...»

—'Ανεψιέ! ξαναεῖπε ἡ Μαρία, διακόπτοντας τὴν κόρη της. Μήπως δὲν ἀπευθύνεται σὲ μᾶς ἡ ἐπιστολή;

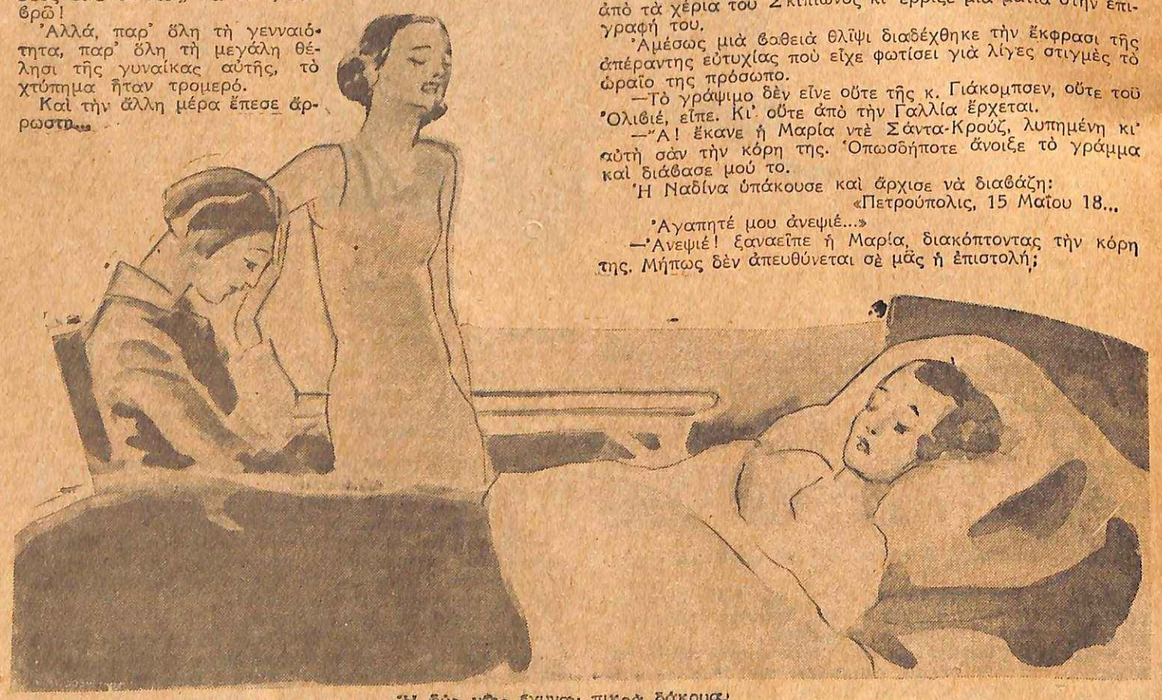

'Η δύο νέες ἔχυναν πικρὰ δάκρυα

Πρὶν συνεχίση τὴν ἀνάγνωσι, ἡ Ναδίνα πῆρε τὸ φάκελλο τῆς ἐπιστολῆς ἀπὸ τὸ τραπέζι, ὅπου τὸν εἶχε ἀφήσει, κι' ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν ἐπιγραφή, ἡ ὁποία ἔγραφε:

«Πρὸς τὸν κύριον Μαρκήσιον ντὲ Σάντα-Κρούζ,
'Αβάναν (Κούβας)».

—"Α! εἶπε κατόπιν. 'Η ἐπιστολὴ ἀπευθύνεται στὸν πατέρα μου. Φαίνεται ὅτι αὐτὸς ποὺ τὴ στέλνει ἀγνοοῦσε τὸ θάνατό του. Εἶχε λοιπὸν κανένα θεῖο ὁ πατέρας, μαμά;

— Δὲν ξέρω, ἀπάντησε ἡ Μαρία. Δὲν μοῦ εἶχε κάνει ποτὲ σχετικῶς λόγο. 'Εξακολούθησε τὸ διάβασμα τῆς ἐπιστολῆς, γιατὶ ἔτσι μόνο θὰ καταλάβουμε περὶ τίνος πρόκειται.

Καὶ ἡ Ναδίνα ἄρχισε πάλι νὰ διαβάζη:

«'Αγαπητέ μου ἀνεψιέ,

»"Ισως ν' ἀγνοῆς καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὄνομά μου, ἐπειδὴ ἤσουν πολὺ μικρὸς ὅταν ἔφυγα ἀπὸ τὴν Κούβα, εἶνε δὲ πολὺ πιθανὸν ὁ πετέρας σου ποὺ ἦταν καὶ ἀδελφός μου ν' ἀπέφυγε νὰ σοῦ κάνη λόγο γιὰ ἕνα ὑποκείμενο σὰν ἐμένα.

»Δὲν εἶνε σωστὸ νὰ μνησικακῶ γι' αὐτὸ ἐναντίον τοῦ πατέρα σου, γιατὶ ὁ μαρκήσιος ντὲ Σάντα Κρούζ, δὲν ἦταν ποτὲ ἄδικος, κι' ἂν δὲν σοῦ μίλησε ποτὲ γιὰ μένα, ὁμολογῶ ὅτι ἔτσι μοῦ ἄξιζε.

»Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ σοῦ διηγηθῶ ἐδῶ σύντομα τὴν ἱστορία σου. "Ημουν πολὺ πιὸ νέος ἀπὸ τὸν πατέρα σου κι' ἔκανα πολλὲς τρέλλες ὅταν ζούσαμε ἀκόμα μαζύ. 'Ενῶ ὁ πατέρας σου, ἀκούραστος στὴν δουλειά, διηύθυνε τὰ κτήματα καὶ δεκαπλασίαζε τὴν ἀξία του, ἐγὼ ἔτρωγα ἀσυλλόγιστα τὸ μερίδιό μου ἀπ' τὴν περιουσία μας, σὲ παραλύσεις καὶ πρὸ πάντων στὸ χαρτοπαίγνιο.

»Μιὰ μέρα, στὸ Σαντιάγκο, μάλλωσα μὲ κάποιο παληάνθρωπο καὶ τὸν σκότωσα... 'Ο πατέρας σου ὅμως, σὰν ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας ποὺ ἦταν, καταδίκασε τὴ διαγωγή μου καὶ μὲ διέταξε νὰ φύγω στὸ ἐξωτερικό, λέγοντάς μου:

»—Ζοζέ, ἂν κι' ἔκανες τόσες τρέλλες, νομίζω πὼς εἶσαι τίμιος καὶ ἔξυπνος. Σκέψου, συλλογίσου τὴ ζωὴ ποὺ ἔκανες ὡς τώρα καὶ προσπάθησε, ἀκολουθῶντας ἄλλο δρόμο, νὰ μοῦ ἀποδείξης ὅτι δὲν γελιέμαι...

»Πραγματικά, ἐγὼ σκέφθηκα. 'Η ἀγαθὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου στὴν περίστασι αὐτὴ συνετέλεσε σ' αὐτὸ πολύ, πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅ,τι θὰ συντελοῦσε τὸ ξέσπασμα τῆς δικαίας ὀργῆς του.

»"Εφυγα λοιπὸν ἀποφασισμένος νὰ γίνω ἄλλος ἄνθρωπος. Γύρισα τὴν Εὐρώπη καὶ τὴν 'Αφρική. 'Αλλαξα πολλὰ ἐπαγγέλματα κι' ἀναγκάστηκα πολλὲς φορὲς νὰ παλαίσω ἐναντίον τῆς κακοτυχίας.

»"Εφτασα τέλος στὴν Πετρούπολι, ὅπου κατώρθωσα νὰ παράσχω μιὰ μεγάλη ἐκδούλευσι σὲ κάποιο Γάλλο ἔμπορο, ἄγαμο καὶ χωρὶς οἰκογένεια. Τὸ ἐμπόριό του ἦταν εἰσαγωγὴ γαλλικῶν κρασιῶν στὴ Ρωσσία κ' ἡ ἐξαγωγὴ ρωσσικῶν προϊόντων στὴ Γαλλία.

» Πεθαίνοντας μ' ἔκανε κληρονόμο του μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ φροντίζω ἐγὼ γιὰ τὸν ἀνήλικο ἀνεψιό του, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔστελνε συνεχῶς γράμματα καὶ τὸν θυμόταν.

» Μέσα στὰ δεκαπέντε χρόνια ποὺ μεσολάβησαν ἀπὸ ἀπὸ τὸ θάνατό του ὡς τώρα, ἡ περιουσία ποὺ κληρονόμησα μεγάλωσε τόσο, ὥστε μπορῶ πειὰ νὰ ἀποσυρθῶ ἀπὸ τὶς ἐπιχειρήσεις μου, πλούσιος καὶ ἥσυχος.

»"Οσο γιὰ τὸν ἀνεψιὸ τοῦ εὐεργέτου μου —τὸν Χριστινὸ ντὲ Ροσβέλ— ἐπιθυμεῖ κι' αὐτὸς νἀρθῆ μαζύ σου στὴν 'Αβάνα, τὴν ὁποία τόσο νοσταλγῶ!...

»Θέλεις λοιπόν, ἀνεψιέ μου, νὰ μᾶς δεχτῆς ἐμένα κι' αὐτόν;

»"Εχεις τὴν διάθεσι ν' ἀνοίξης τὸ σπίτι τοῦ παπποῦ σου, στὸν ἄσωτο γυιό του ποὺ ξαναγυρίζει;..

»Νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς δὲν θὰ καταχρασθῶ τῆς φιλοξενίας σου;

»Δὲν θέλω παρὰ ν' ἀναπνεύσω λίγο τὸν ἀέρα τοῦ σπιτιοῦ ποὺ γεννήθηκα.

»Εἶμαι βέβαιος ὅτι σὰν ἀληθινὸς γυιὸς τοῦ πατέρα σου, ἐξ ἴσου ἀγαθὸς μ' αὐτόν, δὲν θ' ἀποκρούσης τὴν αἴτησί μου.

»'Η πεποίθησί μου αὐτὴ εἶνε τόσο μεγάλη, ὥστε, χωρὶς νὰ περιμένω ἀπάντησί σου, φθάνω ἐκεῖ σὲ λίγες μέρες, μαζὺ μὲ τὸν προστατευόμενό μου Χριστιανὸ ντὲ Ροσβέλ.

'Ο θεῖος σου
ΖΟΖΕ ΝΤΕ ΣΑΝΤΑ ΚΡΟΥΖ».

— "Ω! ἂς ἔρθη μιὰ ὥρα ἀρχήτερα! φώναξε ἡ μαρκησία, ποὺ τὴν καρδιά της τὴν ἐβάρυνε πειὰ ὁ φόβος τοῦ θανάτου. "Ετσι, ἂν ἡ Παυλίνα ἀργήση νὰ φθάση, δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω ἔρημες στὸν κόσμο.

* * *

Πράγματι, ἔπειτ' ἀπὸ ὀχτὼ μέρες, ἕνα ἐλαφρὸ ἁμάξι στάθηκε μπροστὰ στὴν ἔπαυλι τῶν Σάντα Κρούζ, ποὺ βρίσκοταν στὰ περίχωρα τῆς Κούβας καὶ πήδησαν ἀπ' αὐτὸ δυὸ ξένοι.

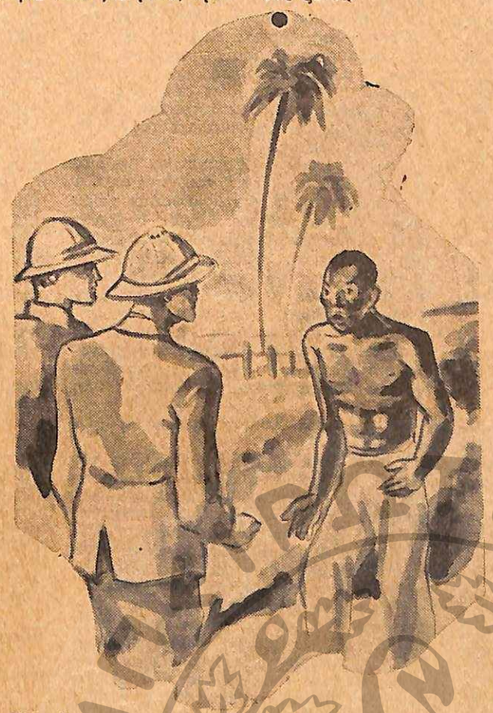

—'Ο κύριος μαρκήσιος πέθανε, ἀπάντησε ὁ Μαῦρος.

'Ο ἕνας ἦταν ὑψηλόσωμος κι' εὔρωστος μὲ πλατεῖς ὤμους καὶ μὲ φυσιογνωμία ἀγαθὴ κι' ἔξυπνη. 'Απευθύνθηκε πρὸς τὸ Μαῦρο Σκιπίωνα, ὁ ὁποῖος εἶχε τρέξει καὶ τὸν ρώτησε:

— Ποῦ εἶνε ὁ ἀνεψιός μου;

Κι' ἐπειδὴ ὁ μαῦρος ἀργοῦσε ν' ἀπαντήση, ὁ ξένος τοῦ φώναξε:

— Δὲν ἔχεις στόμα νὰ μιλήσης; Σοῦ μιλάω γιὰ τὸ μαρκήσιο ντὲ Σάντα-Κρούζ.

— 'Ο κύριος μαρκήσιος πέθανε, ἀπάντησε ὁ μαῦρος.

— Πέθανε ὁ μαρκήσιος!... Τόσο νέος!... "Ω! Θεέ μου!... Σὲ μένα μόνο συμβαίνουν ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα... "Ωστε δὲν μοῦ μένει παρὰ νὰ γυρίσω ἐκεῖ ἀπ' ὅπου ἦλθα...

— Μὰ εἶν' ἐδῶ ἡ κ. μαρκησία καὶ ἡ κόρη της, εἶπε ὁ μαῦρος.

— Καὶ δὲν μοῦ τὸ λὲς τόση ὥρα ζῶο; φώναξε ὁ ξένος.

Καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸ σύντροφό του ποὺ στεκόταν λίγο πίσω του, πρόσθεσε:

— Χριστιανέ, πόσες φορὲς λυπήθηκα ποὺ δὲν παντρεύτηκα! "Οχι, βέβαια γιὰ τὸ γάμο τὸν ἴδιο... Θεὸς φυλάξοι... ἀλλὰ γιατὶ θὰ ἤμουν εὐτυχὴς ἂν εἶχα σήμερα μιὰ κόρη... Κύτταξε ὅμως πῶς ἔρχονται τὰ πράγματα... Βρίσκω μιὰ κόρη ἕτοιμη ἐδῶ...

»"Ε; 'Ακόμα κάθεσαι, χαμένε; φώναξε στὸ μαῦρο. 'Εμπρὸς ὁδήγησέ μας γρήγορα στὶς κυρίες.

'Αμέσως ὁ Σκιπίων τοὺς ὁδήγησε στὸ μικρὸ δωμάτιο ὅπου βρισκόταν κατάκοιτη ἡ μαρκησία. Κοντά της ἦταν ἡ Ναδίνα καὶ ἡ Σίμπυλ.

'Ο Ζοζὲ ντὲ Σάντα-Κρούζ — γιατὶ αὐτὸς ἦταν ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς ξένους — μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ἔρριξε στὶς δυὸ νέες, ἀναγνώρισε ποιὰ ἀπ' αὐτὲς ἦταν ἡ ἀνεψιά του.

Προχώρησε χωρὶς δισταγμὸ πρὸς τὴ Ναδίνα, τὴν ἀγκάλιασε, τὴ σήκωσε ψηλὰ καὶ τὴν ἔσφιγγε σὰν τρελλὸς στὸ στῆθος του.

— "Ω! ἔλεγε. Καὶ μέσα σὲ χίλιες ἄλλες κοπέλλες ἂν σ' ἔβλεπα, θὰ σ' ἀναγνώριζα!... Δὲν θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ γελαστῶ... Εἶσαι ἴδια κι' ἀπαράλλαχτη μὲ τὸν πατέρα σου!

Κατόπιν γύρισε πρὸς τὴν κατάκοιτη μαρκησία καὶ, τότε, μὲ μεγάλη φυσικότητα τῆς παρουσίασε πρῶτα τὸν ἑαυτό του κ' ὕστερα τὸν προστατευόμενό του Χριστιανὸ ντὲ Ροσβέλ.

('Ακολουθεῖ)

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 23-(640) τεῦχος τοῦ «Μπουκέτου» τῆς 4ης Ἰουνίου.

Ἐλκεκτὰ διηγήματα

Τοῦ Ζώρζ Πετί

Τὸ σημάδι

ΑΝΑΜΕΣΑ στ' ἄλλα ἀγόρια, μὲ μάτια γουρλωμένα καὶ μὲ στόμα ὀρθάνοιχτο, ὁ Ντενὶς ὁ Νόθος θαύμαζε τὴ στολὴ μὲ τὰ χρυσᾶ κουμπιὰ τοῦ σωφφὲρ καὶ τὸ ὑπέροχο αὐτοκίνητο τὸ σταματημένο στὴ μέση τῆς πλατείας τοῦ χωριοῦ. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἀπ' τὸ κατῶφλι τοῦ γραφείου του, ὁ κ. Γιακὸμ, ὁ συμβολαιογράφος, φώναξε:

—"Ε! Ντενὶς, ἔλα δῶ νὰ σοῦ πῶ! Ὁ κύριος ποὺ ἦρθε πρὸ ὀλίγου μὲ τὸ αὐτοκίνητο ἀπ' τὸ Παρίσι, ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ μιὰ ἰδέα τοῦ τόπου, νὰ κάνῃ μιὰ βόλτα στὴν κοιλάδα μας. Ἴσως χτίσῃ ἕνα ἐργοστάσιο στὴ θέσι τοῦ μυλοῦ. Ἐσὺ ξέρεις τὸν δρόμο καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, γιατὶ γεννήθηκες ἐδῶ. Σὲ διάλεξα λοιπὸν γιὰ νὰ κάνῃς τὸν ὁδηγὸ στὸν κύριο. Εἶνε πλούσιος. Θὰ σοῦ δώσῃ γενναῖο πουρμπουάρ. Εἶσαι τυχερός. Πήγαινε!

Ὁ Ντενὶς στραβομουτσούνιασε. Γι' αὐτὸν ἡ τύχη ποὺ τοῦλεγε ὁ κ. Γιακὸμ, ἦταν μιὰ ἀγγαρεία. Ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦχε πεθάνει ἡ μητέρα του, ἀδιάκοπα πειράγματα γιὰ τὴν παράνομη γέννησί του, τὴν ἐρημιά του καὶ τὴν φτώχεια του, τὸν εἶχαν κάνει μισάνθρωπο. Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνον αὐτό. Αἰσθανόταν καὶ ντροπὴ γιὰ τ' ἀχτένιστα μαλλιά, τὰ κουρελλιασμένα ροῦχα του καὶ τὰ γυμνὰ πόδια του μὲσ στὰ παλησπάπουτσά του, τόσο ποὺ ἦταν ἕτοιμος ν' ἀρνηθῆ τὴν ὑπηρεσία ποὺ τοῦ ζητοῦσε ὁ συμβολαιογράφος.

Ἀλλὰ ἕνας ξένος μέ γκρίζα μαλλιὰ, ὁ πολὺ κομψὸς κύριος στὸν ὁποῖον ἀνῆκε τὸ αὐτοκίνητο, πρόβαλε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸ κατῶφλι τοῦ συμβολαιογραφείου.

—"Α! ἀ! νὰ τὸ παιδὶ γιὰ τὸ ὁποῖο μιλήσαμε, εἶπε ρίχνοντας στὸν Ντενὶς ἕνα ἐρευνητικὸ βλέμμα ποὺ γέμισε δυσπιστία τὸ χωριατόπουλο. Ἐ! λοιπόν, θαρθῆς μαζύ μου, μικρέ; Ἐμπρός, πᾶμε.

Ὁ Ντενὶς δὲν μπόρεσε ν' ἀρνηθῆ στὸν ἄγνωστο κύριο, ἡ κομψὴ περιβολὴ τοῦ ὁποίου τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι. Κόκκινος καὶ σαστισμένος, ἔγνεψε ναὶ, μὴ προσέχοντας καθόλου στὴν τελευταία συμβουλὴ τοῦ κ. Γιακόμπ:

— Ν' ἀπαντᾶς σ' ὅλες τὶς ἀπαντήσεις τοῦ κυρίου, λέγε ὅ,τι ξέρεις... σκέψου ὅτι ἕνα ἐργοστάσιο μπορεῖ νὰ πλουτήσῃ ὅλο τὸ χωριό.

Μὲ σκυμμένο κεφάλι, κατσουφιασμένος, χωρὶς κἂν νὰ γυρίσῃ νὰ κυττάξῃ ἂν τὸν ἀκολουθοῦσε ὁ ξένος, ὁ Ντενὶς πῆρε τὸ μονοπάτι ποὺ κατὰ μῆκος ἑνὸς μικροῦ ποταμιοῦ, κάτω ἀπὸ ἀραιὰ δέντρα, ἔβγαζε ὡς τὸ μέρος ὅπου βρισκόταν ἐγκαταλελειμμένος μύλος.

Ὅταν ἔφτασαν στὴν πεδιάδα, ὁ κύριος ἐπιχείρησε νὰ πιάσῃ κουβέντα μὲ τὸν Ντενὶς.

Ἡ πολλή του εὐγένεια ὅμως ἔκανε ἀκόμα πιὸ ἐπιφυλακτικὸ τὸ χωριατόπαιδο. Γι' αὐτὸ ἀπαντοῦσε σύντομα, μὲ μονοσύλλαβες λέξεις.

Ἀλλὰ ἡ σιωπὴ καὶ ἡ καχυποψία τοῦ νεαροῦ ἀγρότη ἐκορυφώθηκαν ὅταν, ἀφοῦ ἔφτασαν στὸν μύλο, ὁ κύριος, ἀντὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ πληροφορίες γιὰ τὴ δύναμι τοῦ νεροῦ τοῦ μύλου, ἢ γιὰ τὴν στερεότητα τῶν χαλασμένων του τοίχων, ἄρχισε νὰ τὸν ρωτᾶ γιὰ τὴν μητέρα του, γιὰ τὴν παιδική του ἡλικία καὶ γιὰ τὴν ὀρφάνια του. Ἡ ἀνεξήγητη αὐτὴ περιέργεια, ἡ ἀδιάκριτη αὐτὴ ἐξέτασις τὸν ἐτάραξε καὶ τὸν ἐφόβισε. Τοῦ πέρασε μάλιστα ἡ ἰδέα, ὅτι ὁ κύριος μποροῦσε νὰ ἦταν κανένας μανιακὸς, ἴσως καὶ κανένας τρελλός! Καὶ τὴν ἰδέα αὐτὴ τὴν ἐνίσχυσε μέσα του ὁ νέος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἄρχισε ξαφνικὰ νὰ τοῦ φέρεται ὁ ἄγνωστος.

Ἀντὶ νὰ τοῦ μιλῆ εὐγενικά, νευριασμένος ἀπὸ τὴ σιωπή του, τὴν ὁποίαν ἐξελάμβανε γιὰ χοντροκεφαλιὰ χωρικοῦ καὶ γιὰ πεῖσμα, ἄρχισε ὁ ἄγνωστος κύριος νὰ μιλῆ μὲ μιὰ φωνὴ σκληρὴ, ἐπιτακτικὴ, σχεδὸν ὀργίλη:

— Μὰ ἀπάντησέ μου λοιπόν! Δὲν καταλαβαίνεις τί λέω; Κι' ὅμως ἐξηγοῦμαι καθαρά. Ἀπάντησέ μου!

Μπρὸς στὴν ἐπίμονη αὐτὴ σιωπὴ, ποὺ τὸν ἔκανε ἔξω φρενῶν καὶ φαινότανε νὰ διαψεύδῃ ὅλες του τὶς ἐλπίδες, ὁ κύριος ἄφησε νὰ ἐκραγῆ ὅλη του ἡ ὀργή:

— Μὰ εἶσαι λοιπὸν κουφὸς ἢ ἠλίθιος;

Ἀλλ' ἀκριβῶς ἡ ὀργὴ αὐτὴ ἔκανε τὸν Ντενὶς νὰ τὰ χάσῃ ὁλότελα. Τρομαγμένος, κυριολεκτικῶς ἀλαλιασμένος, πιάστηκε σὰν ἀπὸ ἄγκυρα σωτηρίας ἀπ' τὰ λόγια ποὺ τοῦπε ὁ κύριος. Σκέφθηκε ὅτι ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' τὶς ἐρωτήσεις τοῦ τρελλοῦ αὐτοῦ θὰ ἦταν νὰ κάνῃ τὸν ἠλίθιο.

Παρακολουθῶντας κρυφὰ τὶς κινήσεις τοῦ κυρίου, ἄρχισε νὰ γελᾶ σιωπηλὰ, μ' ἕνα χοντρὸ γέλιο ἠλιθίου. Τοῦρθε πρὸς στιγμὴν ἡ ὄρεξις νὰ ὁρμήσῃ ἀπάνω του καὶ νὰ τὸν σπάσῃ στὸ ξύλο. Ἀλλὰ συγκρατήθηκε. Ὡστόσο, σὰν νὰ πράγματι χάσει τὴν ἱκανότητα νὰ συνδέῃ τὶς σκέψεις του, ὁ κύριος ρώτησε μ' ἕνα βεβιασμένο χαμόγελο καὶ ἐντελῶς ἄξαφνα:

—"Ε! καλὰ λοιπὸν, δὲ θέλω οὔτε νὰ μὲ καταλάβῃς, οὔτε νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς! Σὲ ἱκετεύω ὅμως, κάνε μονάχα αὐτό: Βγάλε τὰ παπούτσια σου καὶ δεῖξε μου γυμνὰ τὰ πόδια σου... Θέλω νὰ ἰδῶ τὰ πόδια σου γυμνά!

Στὴν παράκλησι αὐτὴ, τὴν πιὸ ἐξωφρενικὴ ἀπ' ὅλες τὶς προηγούμενες, τὸ χωριατόπαιδο δὲν ἀμφέβαλλε πειὰ ὅτι εἶχε νὰ κάνῃ μὲ τρελλό. Βλέποντάς τον νὰ σκύβῃ σὰν νἄθελε νὰ τοῦ βγάλῃ διὰ τῆς βίας τὰ παπούτσια, ὁ Ντενὶς τραβήχτηκε φοβισμένος πρὸς τὰ πίσω. Καὶ καταληφθεὶς ἀπὸ αἰφνίδιο πανικὸ γύρισε τὴν πλάτη του καὶ τῶβαλε στὰ πόδια, τρέχοντας σὰ ζῶο ποὺ τὸ κυνηγοῦνε. Πίσω του ὁ πλούσιος ξένος ἔκανε νὰ ὁρμήσῃ ἐναντίον του, μὰ στάθηκε καὶ μὲ φωνὴ παλλομένη ἀπὸ πόνο, ἐστέναξε ὀδυνηρά:

— Τί κτῆνος!.. Τί κτῆνος!.. Τί κτῆνος, Θεέ μου!

Ὁ Ντενὶς δὲν ἐγύρισε στὸ χωριο παρὰ ἀφοῦ εἶδε ἀπὸ μακρυὰ τὸ αὐτοκίνητο τοῦ ἀγνώστου νὰ παίρνῃ τὸ δημόσιο δρόμο καὶ νὰ φεύγῃ ὁλοταχῶς...

Καθὼς ὅμως περνοῦσε ἀπ' τὸ συμβολαιογραφεῖο, ὁ κ. Γιακὸμ τὸν εἶδε καὶ τοῦ φώναξε:

— Τί ἀνοησία πάλι ἔκανες, καϋμένε Ντενίς; Ὁ κύριος ἀπ' τὸ Παρίσι μόλις γύρισε, μπῆκε ἔξω φρενῶν στὸ αὐτοκίνητό του, δὲ θέλησε νὰ μοῦ πῆ οὔτε τόνομα, οὔτε τὴν διευθυνσί του καὶ διάταξε τὸν σωφέρ του νὰ φύγῃ ὁλοταχῶς.

Ὁ Ντενὶς χαμογέλασε ἀπὸ εὐχαρίστησι. Σὰν νὰ εἶχε γλυτώσει ἀπὸ βέβαιο κίνδυνο, ἀναστέναξε μὲ ἀνακούφισι καὶ εἶπε:

—"Εννοια σας, κ. Γιακὸμ καὶ δὲν ἔχασε τίποτε ὁ τόπος, ποὺ δὲ θὰ κάνῃ ἐργοστάσιο ὁ κύριος αὐτός.... Ἦταν ...τρελλός!

— Γελοῖε καὶ ἠλίθιε, καὶ ποιὸς σοῦ μίλησε γιὰ ἐργοστάσιο; Βρὲ βλάκα, δὲν κατάλαβες ὅτι τὸ ἐργοστάσιο ἦταν μιὰ πρόφασις γιὰ νὰ πάῃ νὰ ἰδῆ τὸν μύλο ὅπου πέθανε ἡ μητέρα σου, ἕνα πρόσχημα γιὰ νὰ κουβεντιάσῃ μαζύ σου, γιὰ νὰ σὲ γνωρίσῃ, γιὰ νὰ σὲ κάνῃ πλούσιο σὰν κι' αὐτόν!

—"Εμένα; ἔκανε ὁ Ντενὶς ἔκπληκτος ἀλλὰ καὶ δύσπιστος συγχρόνως, φοβούμενος ὅτι ἤθελαν νὰ τὸν κοροϊδέψουν πάλι. Δὲν μ' ἀφήνετε ἥσυχο, λέω γώ! Ὁ ἑκατομμυριοῦχος σας ἦταν ξένας τρελλὸς καὶ τίποτε ἄλλο... Μὰ ξέρετε λοιπὸν τί μοῦ ζήτησε; Μοῦ ζήτησε νὰ βγάλω τὰ παπούτσια μου, γιὰ νἄβλεπε, λέει, τὰ πόδια μου γυμνά!

— Καὶ δὲν τοῦ τἄδειξες;

— Καὶ βέβαια ὄχι!

— Βλάκα! Μὰ καϋμένε μου, ἀπ' τὰ λίγα ποὺ μοῦ διηγήθηκε ὁ κύριος αὐτὸς, ἂν ἔχῃς καὶ σὺ, ἀφότου γεννήθηκες, ἕνα μαῦρο σημάδι στὸ μεγάλο δάχτυλο τοῦ ποδιοῦ σου, εἶσαι γυιός του!

— Γυιός του; Πῶς; Γιατί;

— Τὸ πῶς καὶ τὸ γιατὶ δὲν μοῦ τῶπε. Ἤθελε νὰ σοῦ τὰ ἐξηγήσῃ ἐσένα. Τρέχα τώρα νὰ τὸν προφτάσῃς.

Καὶ ὁ συμβολαιογράφος ἔξω φρενῶν γιὰ τὴν διαγωγὴ τοῦ Ντενὶς, τὸν ἀφῆκε καὶ μπῆκε στὸ γραφεῖο του, κλείνοντας βροντερὰ τὴν πόρτα.

Ὅσο γιὰ τὸν Ντενὶς, νοιώθοντας ἐξαφνικὰ μιὰ παράξενη ἐντύπωσι, ὅτι ἔβλεπε ὄνειρο, στεκόταν ἀκίνητος ἀπὸ ἔκπληξι, μὲ τὰ μάτια στυλωμένα στὸ γυμνὸ πόδι του ποὺ τῶχε βγάλει ἀπ' τὸ παποῦτσι του. Καὶ μόνος, πιὸ ἄθλιος παρὰ ποτέ, τρέμοντας μὲς στὴν βραδυνὴ ψύχρα, ἀνεγνώρισε εὐδιάκριτα ἀκόμη, ἂν καὶ ἄρχιζε νὰ σκοτεινιάζῃ, τὸ μικρὸ μαῦρο σημάδι, τὸ σημάδι ποὺ τίποτε δὲν εἶχε μπορέσει νὰ τὸ σβύσῃ —οὔτε, ὅταν ἦταν μωρὸ, τὰ δάκρυα, ἡ δαγκωματιὲς καὶ τὰ ἀπελπισμένα φιλιὰ τῆς μητέρας του...

Ἱσπανικὴ λογοτεχνία

Τοῦ Φερνὰν Φλόρ

Στὴ Θάλασσα

Τὸ ὑπερωκεάνειο στάθηκε στὴ μέση τοῦ πελάγους.

Ἡ συνομιλίες τῶν ἐπιβατῶν κόπηκαν στὴ μέση. Ὁ κρότος τῶν μηχανῶν καὶ ἡ φωνὲς τοῦ πληρώματος δὲν ἀκουγότανε πειά...

Ὁ οὐρανὸς ἤτανε καθαρός. Τὰ κύματα πηδοῦσανε γύρω στὸ πλοῖο, κι' ὁ ἥλιος κατέβαινε ἀργὰ πρὸς τὴ δύσι του. Ὁ ἀπέραντος οὐρανὸς καὶ ἡ ἀπέραντη θάλασσα χανόντουσαν σὲ μιὰ γραμμὴ μακρυὴ καὶ μυστηριώδη....

Ὅταν τὸ πλοῖο σταμάτησε, μέσα στὴν ἐρημιὰ ἐκείνη, ἀνάμεσα στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ θάλασσα, καταλάβαμε τὴ μοναξιά μας καὶ τὴν ἀδυναμία μας. Τί μικροὶ καὶ τί ἀσήμαντοι ποὺ φαινόμαστε μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ἀχανὲς μεγαλεῖο! Αἰσθανόμαστε ὅλοι μας τώρα τὴ γελοῖα μηδαμινότητα τοῦ ἀνθρώπου...

Τὸ πλήρωμα στάθηκε εἰς παράταξιν στὸ κατάστρωμα. Οἱ ἐπιβάτες, μὲ τὸ καπέλλο στὰ χέρια μαζευτήκανε μὲ εὐλάβεια στὴ γέφυρα.... Ὁ παπᾶς τοῦ πλοίου φάνηκε, μ' ἕνα βιβλίο στὸ χέρι, χοντρὸς, ὁλοστρόγγυλος, μὲ γλυκειὰ καὶ ἤρεμη φυσιογνωμία. Τὰ δάχτυλά του γυρνοῦσανε νευρικὰ τὰ φύλλα τοῦ προσευχηταρίου.

Πίσω του ἐρχόντουσαν δύο ναῦτες ποὺ κρατοῦσαν ἕνα σακκὶ ἀπὸ λευκὸ καραβόπανο. Τὸ φορτίο ἦταν ἐλαφρὸ καὶ οἱ ναῦτες τὸ πηγαίνανε μὲ προσοχὴ καὶ μ' εὐλάβεια. Εἶχε μέσα ἕνα πτῶμα. Ἀπὸ τὸ σχῆμα φαινότανε πὼς ἤτανε πτῶμα γυναίκας.

Σὲ λίγο φάνηκε ὁ πλοίαρχος, ἀκολουθούμενος ἀπὸ δύο ἀξιωματικούς. Ὅλοι φαινόντουσαν λυπημένοι. Στὸ μπράτσο τοῦ πλοιάρχου στηριζότανε ἕνας ἄνθρωπος χλωμὸς, ποὺ σερνότανε σὰν αὐτόματο, σὰν ὑπνοβάτης, ἕνας ἄνθρωπος νέος, δυνατὸς καὶ συμπαθητικός. Φαινόταν ἐργάτης.

Μόλις τὸν εἶδαν συγκινήθηκαν ὅλοι:

— Τὸν καϋμένο!

— Ὁ δυστυχής!

— Λένε πὼς δὲν ἔβγαλε μιλιὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὴν ἔχασε...

— Ἐγὼ τὸν εἶδα νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα.

— Τί ὠφελεῖ νὰ ζῆ κανεὶς ὅταν δὲν ἔχῃ ἐκεῖνο ποὺ ἀγαπᾶ;

— Κι' αὐτή... τί ὡραία ποὺ ἤτανε! Τί χαριτωμένη!...

— Μόλις τὴν ἔβλεπε κανεὶς τὴν συμπαθοῦσε... Τί ὤμορφη, τί νόστιμη ποὺ ἦταν!....

— Καὶ πόσο τὴν ἀγαποῦσε ἐκεῖνος!

— Τί ὡραῖο ζευγαράκι ποὺ κάνανε!

— Καὶ τώρα.... τί μένει; Τίποτα!

— Ὅλα τελειώσανε γι' αὐτήν!

— Καὶ γι' αὐτόν.

Οἱ δύο ναῦτες πῆραν ἕνα μεγάλο σίδερο καὶ τὸ δέσανε στὸ σάκκο, στὰ πόδια τοῦ πτώματος. Ἔπειτα τὸν ἀφήσανε χᾶμω καὶ περίμεναν.

Ὁ παπᾶς εἶχε πλησιάσει καὶ διάβαζε τὶς εὐχές. Ἡ γυναῖκες κλαίγανε.... Οἱ ναῦτες πλησιάσανε τὸ σάκκο σ' ἕνα πορτόνι τοῦ πλοίου καὶ τὸν ἀφήσανε νὰ πέσῃ σιγὰ στὴ θάλασσα... Ἀκούστηκε ἕνας παφλασμὸς, μερικὰ κυματάκια ὑψώθηκαν καὶ ὁ παπᾶς μὲ τὰ χέρια κατὰ τὸν οὐρανὸ, ἐξακολουθοῦσε νὰ προσεύχεται γιὰ τὴν ψυχὴ τῆς δυστυχισμένης....

Ἄξαφνα, μέσα στὴ γενικὴ σιωπὴ, ἀκούστηκε ἡ βροντερὴ φωνὴ τοῦ καπετάνιου:

— Βάστα τον, Σιδεροχέρη!

Ὁ ἀπελπισμένος νέος εἶχε ξεφύγει ἀπ' τὸ μπράτσο τοῦ καπετάνιου κ' εἶχε προχωρήσει σὰν ἀστραπὴ στὸ πορτόνι, ποὺ ἀνοιγόταν πάνω ἀπὸ τὴν ἀπέραντη θάλασσα, ἕτοιμος ν' ἀκολουθήσῃ τὸ πτῶμα τῆς ἀγαπημένης του... Ἕνα χέρι ὅμως τὸν ἄρπαξε, τὸ σιδερένιο χέρι τοῦ ναύτη, ποὺ εἶχε εἰδοποιηθῆ ἀπὸ τὴν προσταγὴ τοῦ καπετάνιου....

Ἀλλὰ ποῦ βρῆκε τὴ δύναμι αὐτὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ποὺμιὰ στιγμὴ προτήτερα μόλις μποροῦσε νὰ συρθῆ στὰ πόδια του;... Ποῦ βρῆκε τὴ δύναμι νὰ σπρώξῃ τὸν κολοσσὸ ἐκεῖνο, τὸν Σιδεροχέρη;... Τόση δύναμι τοῦδωκε ἡ ἀπελπισία τοῦ θανάτου;

Μὲ μιὰ σπρωξιὰ ὁ ἀπελπισμένος νέος παραμέρισε τὸ ναύτη, καὶ πήδησε στὴ θάλασσα, ἀκολουθῶντας τὸν σάκκο μὲ τὸ βαρίδι...

Μιὰ φωνὴ τρόμου ἀκούστηκε στὸ κατάστρωμα....

Οἱ ναῦτες ρίξαν ἀμέσως σωσίβια, κατεβάσανε μιὰ βάρκα στὴ θάλασσα κι' ὁ πλοίαρχος, σκυμμένος στὴ κουπαστὴ, παρακολουθοῦσε τὸ φιλάνθρωπο ἔργο...

Ἄξαφνα ὁ πλοίαρχος κούνησε τὸ κεφάλι του... Ὅλοι οἱ ναῦτες εἴχανε καταλάβει πὼς ἦταν ἀργὰ πειά, γιατὶ ὁ ἄνθρωπος εἶχε βουλιάξει βαθειὰ, σὰν νἄτανε μολύβι, καὶ δὲν ξανανέβηκε καθόλου στὴν ἐπιφάνεια. Εἶχε πέσει μὲ τὴ δύναμι ποὺ δίνει στὸν ἄνθρωπο ποὺ θέλει τὸ χαμό του ἡ ἀπελπισία...

Ἡ θάλασσα, ποὺ εἶχε ταραχτῆ γιὰ μιὰ στιγμὴ, ἡσύχασε πάλι καὶ ὅλα ξανάρθανε στὴ θέσι τους, μὲ τὴν ἀπονιὰ ἐκείνη τῶν στοιχείων ποὺ φαίνονται σὰν νὰ μὴ θέλουν νὰ ξέρουνε τί γίνεται γύρω τους.

Ὁ πλοίαρχος πλησίασε τὸν Σιδεροχέρη.

— Μποροῦσες νὰ τὸν σώσῃς, τοῦ εἶπε χωρὶς αὐστηρότητα.

Ὁ ναύτης κούνησε τὸ κεφάλι καὶ τοῦπε:

— Μποροῦσα.... Μὰ αὐτὸς δὲν τὴν ἤθελε τὴ ζωή του... Καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἄφισα νὰ πέσῃ κοντὰ στὸ σάκκο. Πάει ν' ἀνταμώσῃ κείνη π' ἀγαποῦσε. Τί νάκανε μόνος στὸν κόσμο αὐτό;....

Τὰ μυστηριωδέστερα ἐγκλήματα

Ἕνα πτῶμα χωρὶς κεφάλι

(Ἀπὸ τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ βαρώνου ΧΟΣΚΟ, διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας τῆς Μόσχας, ἐπί τσάρου).

— Κύριε Διευθυντά! μοῦ εἶπε μιὰ μέρα ὁ γραμματεύς μου στὸ γραφεῖο μου τῆς ὁδοῦ Μάλο Γκεσιτσικόφσκυ, στὴ Μόσχα, ἔξω εἶνε ἕνας φοιτητὴς ποὺ θέλει νὰ σᾶς δῆ. Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς πῶ ὅτι εἶνε μεθυσμένος.

Σὲ λίγα λεφτὰ ὁ φοιτητὴς βρισκόταν στὸ γραφεῖο μου. Μὲ βῆμα κλονισμένο πλησίασε καὶ πιάστηκε ἀπὸ τὴν πλάτη μιᾶς πολυθρόνας γιὰ νὰ στηριχθῆ.

—Τί θέλετε; τὸν ρώτησα.

—Ἔρχομαι γιὰ μιὰ ἐπείγουσα ὑπόθεσι.

Καὶ ὁ φοιτητής, ἀφοῦ ξερόβηξε λίγο, συνέχισε μὲ φωνὴ βραχνή:

—Μιὰ μέρα, διάβασα στὴν ἐφημερίδα ὅτι ζητεῖται νέος γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῆ ὡς γραμματεὺς σοβαροῦ κυρίου, μὲ καλὴ ἀμοιβή. Μοναδικὴ εὐκαιρία! εἶπα καὶ ἐπειδὴ τότε βρισκόμουν χωρὶς δουλειά, ἔτρεξα στὴν ὑποδεικνυομένη διεύθυνσι.

»Ἕνας πολὺ καλὸς κύριος μὲ δέχτηκε ἐκεῖ καὶ ὕστερ' ἀπὸ δέκα λεπτῶν συνομιλία μὲ προσέλαβε ὡς γραμματέα του, μ' ἑκατὸ ρούβλια μισθὸ τὸ μῆνα.

»Στὴν ἀρχὴ ὅλα πήγαιναν καλά, μὰ ἔπειτα ἡ διαγωγή τοῦ προϊσταμένου μου ἄρχισε νὰ μοῦ φαίνεται ἀλλόκοτη. Τὸν ἔβλεπα νὰ μὲ κυττάζη ὥρα πολλή, σὰν νὰ ἤθελε νὰ σπουδάση τὴ φυσιογνωμία μου. Μιὰ μέρα πήγαμε στὰ ρούσσικα μπάνια, ὅπου μ' ἐξέταζε προσεχτικὰ ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια καὶ στὸ τέλος ἔτριψε τὰ χέρια του, ψιθυρίζοντας: «Περίφημα! Κορμὶ ὁλοκάθαρο.. Χωρὶς καμμιὰ βούλα, χωρὶς σημάδια!...». Ναί, κύριε Διευθυντά, ἔτσι εἶπε: «Χωρὶς καμμιὰ βούλα, χωρὶς σημάδια!». Δὲν σᾶς φαίνεται περίεργο αὐτό; Μερικὲς μέρες ἀργότερα φύγαμε γιὰ τὸ Χίεφ, ὅπου πιάσαμε ἕνα δωμάτιο μαζὺ σ' ἕνα καλὸ ξενοδοχεῖο. Τὴν πρώτη μέρα ἔκανα πολλοὺς δρόμους κι' ὅταν ἐγύρισα τὸ βράδυ, ἐπειδὴ ἔνοιωθα τὸν ἑαυτό μου πολὺ κουρασμένο, γδύθηκα κι' ἔγειρα νὰ κοιμηθῶ. Ὁ κύριος ἔγραφε ἐκείνη τὴν ὥρα ἐπιστολές, μὰ σὲ λίγο, γυρίζοντας πρὸς ἐμένα, μοῦ εἶπε:

«Θέλεις νὰ δοκιμάσης τὸ σακκάκι μου; Ἂν σοῦ πηγαίνη, θὰ στὸ χαρίσω...».

»Σηκώθηκα καὶ τὸ φόρεσα καὶ— φαντασθῆτε— μοῦ ἐρχότανε σὰν γάντι. Ὁ κύριός μου ἔμεινε εὐχαριστημένος καὶ μοῦ τὸ χάρισε ἀμέσως.

»—Ἐπὶ τέλους, ἀποκοιμήθηκα. Δὲν ξέρω πόσο βάσταξε ὁ ὕπνος μου, μὰ ἡ αἴσθησις ἑνὸς βλέμματος ποὺ ἦταν καρφωμένο ἐπάνω μου, μὲ ξύπνησε. Μισάνοιξα τότε τὰ μάτια μου καὶ εἶδα ὅτι ὁ κύριός μου, μ' ἐκύτταζε ἐπίμονα. Χαμήλωσα τὰ βλέφαρά μου κι' ἐξακολουθοῦσα νὰ τὸν προσέχω. Δέκα λεπτὰ ἐπέρασαν, στὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἐκεῖνος δὲν ἔπαψε νὰ μὲ κυττάζη. Τότε ἔκανα πὼς ροχαλίζω, κι' ὁ κύριός μου νομίζοντας ὅτι εἶχα ἀποκοιμηθῆ, σηκώθηκε σιγά, πλησίασε μιὰ βαλίτσα ποὺ ἦταν κοντὰ στὸ κρεββάτι του, τὴν ἄνοιξε κι' ἔβγαλε ἀπὸ μέσα δυὸ μεγάλα μαχαίρια. Καταλαβαίνετε κύριε Διευθυντά, δυὸ μαχαίρια τόσα!... (Καὶ μοῦ ἔδειξε μὲ τὰ χέρια του, τὸ μάκρος τῶν μαχαιριῶν).

«"Ολ' αὐτὰ τὰ ἔκανε ἀργά, μὲ προφύλαξι, ἐξακολουθῶντας πάντοτε νὰ ἔχη καρφωμένο τὸ βλέμμα του σὲ μένα. Τότε φοβήθηκα πολὺ κι' ἀνοίγοντας τὰ μάτια μου, σηκώθηκα ἀπ' τὸ κρεββάτι καὶ πήδησα κάτω. Ὁ κύριός μου, βλέποντάς με νὰ σηκώνωμαι, ἔκρυψε ἀμέσως τὰ μαχαίρια του, ἐνῷ ἐγὼ φόρεσα βιαστικὰ τὸ παντελόνι μου καὶ, χωρὶς νὰ φορέσω τίποτε ἄλλο, προφασίστικα πὼς μ' ἔπιασε ἄξαφνα ἕνας δυνατὸς πόνος στὸ στομάχι κι' ἔτρεξα ἔξω. Τράβηξα κατ' εὐθεῖαν στὸ σταθμό, (εὐτυχῶς ποὺ εἶχα λεπτά) καὶ πήδηξα σ' ἕνα τραῖνο.

—Γιατὶ νὰ φύγετε; τὸν ρώτησα. Τί φοβηθήκατε;

—Καὶ τὰ μαχαίρια;

—Καλά, τί συμφέρον εἶχε νὰ σᾶς σκοτώση;

—Ξέρω κι' ἐγώ;... Μὰ ἡ ματιά του!... Ἡ ματιά του, κύριε Διευθυντά!... Ἡ ματιά του, ποὺ φαινότανε νὰ λέη πὼς ἤθελε ἐγὼ νὰ γίνω ἐκεῖνος κι' ἐκεῖνος νὰ γίνη ἐγώ...

—Ἀγαπητέ μου φίλε, τοῦ εἶπα τότε, μοῦ φαίνεται πὼς τὰ μπερδεύετε. Τί θὰ πῆ «νὰ γίνω ἐγὼ ἐκεῖνος κι' ἐκεῖνος νὰ γίνη ἐγώ;». Μοῦ φαίνεται πὼς τὰ ὀνειρευτήκατε ὅλ' αὐτά!...

—Πῶς νὰ τὰ ὀνειρευθῶ, κύριε Διευθυντά, ἀφοῦ ἄφησα ἐκεῖ καὶ τὰ πράγματά μου...

—Τί πράγματα εἴχατε;

—Νά, μιὰ σαπουνοθήκη ἀσημένια...

—Τί ἄλλο;

—Μιὰ πετσέτα, καὶ τὸ σακκάκι ποὺ μοῦ χαρισε.

Σκέφτηκα καὶ τὸν ρώτησα:

—Σὲ ποιὰ διεύθυνσι τὸν συναντήσατε ὅταν σᾶς προσέλαβε ὡς γραμματέα του;

—Δὲν μπορῶ τώρα νὰ θυμηθῶ... Ἴσως τὸ θυμηθῶ ἀργότερο, ὅταν θὰ μοῦ ἔχη περάσει ἡ ζάλη...

Καὶ ὁ φοιτητὴς μ' ἐχαιρέτησε μὲ δυσκολία καὶ ἔφυγε.

Πέντε μέρες ἀργότερα, ὁ διευθυντὴς τῆς Δικαστικῆς Ἀστυνομίας τῆς Πετρουπόλεως, ὁ κ. Βλαδίμηρος Φιλίπωφ, μὲ κάλεσε στὸ τηλέφωνο:

—Μιὰ μυστηριώδης δολοφονία, κύριε Χόσκο, μοῦ εἶπε, ἔγινε στὴν ὁδὸ Λετσκούκωφ. Βρῆκαν μέσα σ' ἕνα ἐπιπλωμένο δωμάτιο, ἕνα πτῶμα ἀκέφαλο, ποὺ φοροῦσε ἕνα καινούργιο σακκάκι καλοκομμένο. Τὸ κεφάλι βρέθηκε μέσα στὸ τζάκι ἀκρωτηριασμένο φριχτά: Τὰ μάγουλά του ἦσαν χαραγμένα μὲ μαχαῖρι, τ' αὐτιά του κομμένα, τὸ δέρμα τοῦ μετώπου του βγαλμένο. Ἐπεχείρησαν φαίνεται νὰ τὸ κάψουν, μὰ δὲν πέτυχαν. Ἡ ἐξέτασι τοῦ σακκακιοῦ ἀπέδειξε ὅτι εἶχε κατασκευασθῆ στὸ ράφτη τῆς Μόσχας Ζάκ. Ἐκεῖ ἐξακρίβωσε ὅτι ἕνα σακκάκι τῶν αὐτῶν διαστάσεων μὲ τοῦ θύματος, εἶχε κατασκευασθῆ πρὸ ὀλίγου καιροῦ γιὰ τὸν μηχανικὸ Ἀντρέα Γκίλιεβιτς, ἀντὶ 95 ρουβλίων.

Τὸ ὄνομα τοῦ Γκίλιεβιτς ἐπέσυρε ὅλη μου τὴν προσοχή. Τὸ ὑποκείμενο αὐτὸ μοῦ ἦταν πολὺ γνωστὸ γιατὶ τελευταῖα εἶχε κάνει μιὰ πολὺ ἐπιτήδεια ὑπεξαίρεσι. Ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς ἀπατεῶνος, ὁ ὁποῖος εἶχε κατορθώσει νὰ παρασύρη σὲ φανταστικὲς ἐπιχειρήσεις, ἀρκετοὺς κεφαλαιούχους καὶ νὰ καταχρασθῆ κεφάλαια ἀξιόλογα. Εἴχαμε στὴν ἀστυνομία τὴ φωτογραφία αὐτοῦ τοῦ τυχοδιώκτου καθὼς καὶ τὸ γραφικό του χαρακτῆρα.

Τηλεφώνησα ἀμέσως στὸ Φιλίπωφ καὶ τοῦ εἶπα ὅτι εἶχα λόγους νὰ πιστεύω ὅτι τὸ θῦμα δὲν ἦταν ὁ Γκίλιεβιτς καὶ ὅτι ὅλ' αὐτὰ ἦταν μιὰ σκηνοθεσία γιὰ νὰ

ἐξαπατηθοῦν οἱ ἀρχές.

Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ πρόσωπο τοῦ θύματος ἤτανε φριχτὰ παραμορφωμένο, ἐνίσχυε τὶς ὑποψίες μου, γιατὶ ὁ Γκίλιεβιτς εἶχε στὸ δεξί του μάγουλο μιὰ μεγάλη φυσικὴ ἐλιά.

"Οταν ἦλθε ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Φιλίππωφ ἀπ' τὴν Πετρούπολι μὲ τὸ δεῖγμα τοῦ ὑφάσματος, μοῦ εἶπε πὼς βρῆκαν στὸ δωμάτιο τοῦ θύματος δυὸ μεγάλα μαχαίρια καὶ μιὰ ἀσημένια σαπουνοθήκη, στὸ σκέπασμα τῆς ὁποίας ἦταν χαραγμένο τὸ γράμμα Α.

Τὰ μαχαίρια καὶ ἡ σαπουνοθήκη, μοῦ θύμησαν ἀμέσως τὸν μεθυσμένο φοιτητή.

"Ετρεξα στὸ σπίτι του. Τὸν βρῆκα πάλι ἐλεεινὰ μεθυσμένο νὰ ροχαλίζη. Φώναξα καὶ τὸν μετέφεραν στὴν ἀστυνομία, ὅπου κοιμήθηκε ὧρες ὁλόκληρες ἐπάνω σ' ἕνα ντιβάνι. "Οταν ξύπνησε, τοῦ ἔδωσαν νὰ φάη καὶ νὰ πιῆ καὶ μετὰ τὸν παρουσίασαν σὲ μένα.

— Περιγράψετέ μου, τοῦ εἶπα, τὸ κουτὶ μὲ τὸ σαποῦνι, ποὺ ἀφήσατε στὸ Κίεφ.

— Ἦταν μιὰ θήκη συνηθισμένη, μὲ σκέπασμα ἀπὸ πάνω.

— Εἶχε κανένα σχέδιο ἐπάνω στὸ σκέπασμα;

— "Οχι! Μόνο ἦταν σκαλισμένο ἕνα γράμμα, τὸ Α.

— Τώρα, προσπαθῆστε νὰ θυμηθῆτε τὴ διεύθυνσι στὴν ὁποία πρωτοπήγατε γιὰ νὰ συναντήσετε τὸ ὑποκείμενο αὐτό, ὅτι σᾶς προσέλαβε γιὰ γραμματέα του.

— Θὰ ἤμουν πολὺ εὐτυχὴς ἂν μποροῦσα νὰ τὸ θυμηθῶ, σᾶς τὸ ὁρκίζομαι. Μὰ εἶνε ἀδύνατο, δὲν μοῦ ἔρχεται στὸ μυαλό μου.

— Ἂν δὲν τὸ θυμηθῆτε, τοῦ εἶπα αὐστηρὰ, δὲν θὰ βγῆτε ἀπ' ἐδῶ μέσα. Προσπαθῆστε νὰ συγκεντρώσετε τὶς ἀναμνήσεις σας.

Ὁ φοιτητὴς ἔκανε ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ νὰ θυμηθῆ. Μάζευε τὸ μέτωπό του, ἔστριβε τὰ μάτια του. Ἄξαφνα, τινάχτηκε ἀπ' τὴ θέσι του καὶ φώναξε:

— Ναί, ναί, αὐτὸ εἶνε!... Θυμήθηκα: Εἶνε στὴν ὁδὸ Γιαμσκάγια-Ἰβερσάγια! Δὲν θυμᾶμαι τὸν ἀριθμὸ, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ σᾶς δείξω τὸ σπίτι.

— Θαυμάσια... Πᾶμε...

"Οταν φτάσαμε στὴν ὁδὸ Γιαμσκάγια-Ἰβερσάγια, μοῦ ἔδειξε ἕνα σπίτι ποὺ νοίκιαζε ἐπιπλωμένα δωμάτια. Ἀνῆκε σὲ κάποια κυρία Πεσοσκάγια, ἡ ὁποία ἀνεγνώρισε ἀμέσως τὸ σύντροφό μου. Θυμότανε μάλιστα καὶ τὸν κύριό του, Παύλωφ, ὅπως τὸν λέγανε, γιὰ τὸν ὁποῖο μοῦ ἔδωκε πολλὲς σχετικὲς πληροφορίες. Μοῦ εἶπε ὅτι, χάρις στὴ δημοσίευσι ποὺ ὁ Παύλωφ εἶχε βάλει στὶς ἐφημερίδες, πολλοὶ νέοι τὸν εἶχαν ἐπισκεφθῆ, μὰ αὐτὸς διάλεξε γιὰ γραμματέα του τὸ σύντροφό μου τὸ φοιτητή, μὲ τὸν ὁποῖον ἔφυγε μερικὲς μέρες ἀργότερα. Σὲ μιὰ ἑβδομάδα ὁ Παύλωφ εἶχε ξαναγυρίσει μόνος. Πάλι τότε ἄρχισαν νὰ τὸν ἐπισκέπτονται μερικοὶ νέοι καὶ ἀφοῦ προσέλαβε πάλι ἕναν ἀπ' αὐτοὺς γιὰ γραμματέα του, ἔφυγε μαζύ μου γιὰ τὴν Πετρούπολι πρὸ ὀχτὼ ἡμερῶν.

— Γιὰ κυττᾶχτε αὐτὴ τὴ φωτογραφία, εἶπα τότε δείχνοντάς της τὴν φωτογραφία τοῦ Γκίλιεβιτς, τὴν ὁποία εἶχα πάρει μαζύ μου... Αὐτὸς δὲν εἶνε ὁ κ. Παύλωφ;

— Ναί, αὐτὸς εἶνε!... φώναξαν συγχρόνως ἡ κ. Πεσοσκάγια καὶ ὁ φοιτητής, μ' ἕναν τόνο ἐπιβεβαιωτικό.

Τώρα δὲν εἶχα πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἡ δολοφονία τῆς ὁδοῦ Λεοτσίκωφ ἦταν ἔργο τοῦ Γκίλιεβιτς. Μὰ ποιὰ ἦσαν τὰ ἐλατήρια τοῦ φριχτοῦ αὐτοῦ ἐγκλήματος; Οὔτε ἡ ἐκδίκησις, οὔτε τὰ χρήματα φαινόντουσαν νὰ τὸ ὑπεκίνησαν.

Ἐντωμεταξὺ μὲ κάλεσε πάλι στὸ τηλέφωνο ὁ Φιλίππωφ.

— Ξέρετε, μοῦ εἶπε, ὅτι ἡ ὑποψία σας ἡ σχετικὴ μὲ τὸν Γκίλιεβιτς δὲν πιστοποιεῖται. Ἔδειξα τὸ πτῶμα στὴν μητέρα καὶ στὸν ἀδελφὸ τοῦ Γκίλιεβιτς καὶ τ' ἀνεγνώρισαν καὶ οἱ δυό. Ἡ μητέρα του μάλιστα ἔκλαιγε τὸ γυιό της χωρὶς ν' ἀμφιβάλη οὔτε μιὰ στιγμὴ ὅτι ἦταν αὐτός. Πρέπει λοιπὸν νὰ στρέψετε τὶς ἀναζητήσεις σας πρὸς ἄλλη διεύθυνσι.

Εἰς ἀπάντησιν, ἀνακοίνωσα στὸν Φιλίππωφ τὶς πληροφορίες ποὺ εἶχα συλλέξει καὶ τὸν ἐξώρκισα νὰ μὴν ἐμπιστεύεται στὴ μητέρα καὶ τὸν ἀδελφὸ τοῦ Γκίλιεβιτς.

Ἐπρόκειτο τώρα νὰ ἐξακριβώσουμε τὴν ταυτότητα τοῦ θύματος.

Ἀπευθύνθηκα λοιπὸν στοὺς πρυτάνεις ὅλων τῶν ἀνωτέρων ἐκπαιδευτηρίων τῆς Μόσχας μὲ τὴν παράκλησι νὰ μοῦ στείλουν ἕνα κατάλογο ὅλων τῶν φοιτητῶν ποὺ εἶχαν πάρει μεγάλες ἄδειες κατὰ τὸ τελευταῖο δεκαπενθήμερο.

Σὲ λίγο οἱ γραμματεῖς τῶν ἐκπαιδευτηρίων μοῦ ἔστειλαν τοὺς καταλόγους ποὺ ζήτησα, καὶ οἱ ὁποῖοι εἶχαν καμμιὰ τριανταριὰ ὀνόματα. Ἔστειλα ἀστυνομικοὺς στὶς διευθύνσεις τῶν φοιτητῶν αὐτῶν καὶ μελέτησα μόνος μου τὶς ἀναφορὲς ποὺ μοῦ ἔφεραν.

Ἀπὸ τὶς τριάντα, μόνο δυὸ μοῦ τράβηξαν τὴν προσοχή. Ἡ πρώτη ἔλεγε ὅτι ὁ φοιτητὴς Νικόλας Κρύλωφ, εἶχε φύγει τὴν τάδε ἡμέρα γιὰ τὴν Πετρούπολι, κ' ἡ ἄλλη ὅτι ὁ φοιτητὴς Προλόντσκυ, ἐπειδὴ εἶχε βρῆ κάποια δουλειά, εἶχε φύγει γιὰ δυὸ μῆνες, ἐπίσης γιὰ τὴν Πετρούπολι, κρατῶντας γιὰ τὴν ἐπιστροφή του στὴ Μόσχα, τὸ δωμάτιο ποὺ εἶχε νοικιασμένο.

Ἔτρεξα ἀμέσως στὴ διεύθυνσι τοῦ Προλόντσκυ.

Ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφία του ποὺ βρῆκα στὸ δωμάτιό του, ἔμαθα πὼς ἦταν ὀρφανὸς κι' ὅτι δὲν εἶχε ἄλλο συγγενῆ, παρὰ μιὰ θεία, ποὺ κατοικοῦσε σ' ἕνα μικρὸ κτῆμα στὸ Σμόλενσκ.

Ἔστειλα τότε στὸ Σμόλενσκ ἕναν ἀστυνόμο ἐφωδιασμένο μὲ τὶς φωτογραφίες τοῦ πτώματος καὶ τοῦ κεφαλιοῦ του.

Στὴν ἐπιστροφή του ὁ ἀστυνόμος, μοῦ εἶπε ὅτι ἡ θεία τοῦ Προλόνσκυ εἶχε λάβει ἀπ' αὐτὸν, πρὸ δύο ἑβδομάδων, ἕνα γράμμα του ἀπ' τὴ Μόσχα, στὸ ὁποῖο γεμάτος χαρὰ τῆς ἔγραφε ὅτι ἔφευγε γιὰ τὴν Πετρούπολι προσληφθεὶς ὡς γραμματεὺς κάποιου Παύλωφ. Ἡ θεία του συγκινήθηκε καὶ λυπήθηκε πολὺ μὲ τὴν ἰδέα ὅτι μποροῦσε νἄχη χαθῆ ὁ ἀνεψιός της. Ἀπ' τὶς φωτογραφίες ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ βεβαιώση ἂν αὐτὸς ἦταν τὸ θῦμα. Τὰ δόντια του ὅμως ἐμοιαζαν πολύ. Ἡ θεία διηγήθηκε τέλος ὅτι ὁ πατέρας τοῦ Προλόντσκυ, θέλοντας νὰ δώση στὸ παιδί του μιὰ καλὴ μόρφωσι, εἶχε καταθέσει σὲ μιὰ Τράπεζα τοῦ Παρισιοῦ ἐπ' ὀνόματί του, πέντε χιλιάδες φράγκα, ἐλπίζοντας ὅτι μ' αὐτὰ θὰ μποροῦσε μιὰ μέρα ὁ νέος νὰ μορφωθῆ.

Αὐτὲς ἡ πληροφορίες ἐβεβαίωναν ὅτι ἀσφαλῶς τὸ θῦμα ἦταν ὁ Προλόνσκυ.

"Ενα σκοτεινὸ σημεῖο ἐξακολουθοῦσε νὰ μὲ βασανίζη ἀκόμα σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι: Ποιὸς ἦταν ὁ λόγος ποὺ παρεκίνησε τὸν Γκίλιεβιτς νὰ κάνη αὐτὸ τὸ ἔγκλημα; Ἡ πέντε χιλιάδες φράγκα δὲν ἔπαιζαν κανένα ρόλο, γιατὶ ἀγνοοῦσε ἴσως καὶ τὴν ὑπαρξί τους. Τὸν εἶχε λοιπὸν σκοτώσει τὸν Προλόνσκυ ἐπειδὴ τοῦ ἔμοιαζε πολύ; Ἡ φράσις τοῦ μεθυσμένου φοιτητοῦ μοῦ ξαναρχόντανε κάθε τόσο στὸ μυαλό μου: «Θέλει αὐτὸς νὰ γίνη ἐγὼ κι' ἐγὼ αὐτός».

Ἀνακοίνωσα αὐτὰ τὰ νέα εἰς τὸν Φιλίππωφ καὶ εἰς ἀπάντησιν, ἔμαθα ἀπ' αὐτὸν σπουδαιότατες πληροφορίες: Κατόπιν ἐξετάσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν ἑταιρειῶν, ὁ Φιλίππωφ ἐξακρίβωσε ὅτι ὁ Ἀντρέας Γκίλιεβιτς, εἶχε ἀσφαλίσει τὴ ζωή του, σὲ μιὰ ἀσφάλεια τῆς Νέας Γόρκης ἀντὶ 250.000 ρουβλίων. Ἡ μητέρα τοῦ Γκίλιεβιτς παρουσίασε τὸ σχετικὸ συμβόλαιο στὴν ἑταιρεία γιὰ νὰ πάρη τὸ ποσόν.

Νὰ λοιπὸν ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Γκίλιεβιτς εἶχε σκοτώσει τὸν Προλόνσκυ, εἶχε παραμορφώσει τὸ πτῶμα του καὶ τὸ παρουσίασε γιὰ δικό του.

"Ολα ἤτανε καθαρὰ τώρα. Δὲν ἔμενε παρὰ νὰ βρεθῆ ὁ δολοφόνος.

Δὲν ἦταν εὔκολο πρᾶγμα, γιατὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα μποροῦσε νἄχη περάσει τὰ σύνορα.

Ὁ Φιλίππωφ συνέλαβε τὸν ἀδελφὸ καὶ τὴ μητέρα τοῦ Γκίλιεβιτς. Ὁ πρῶτος βρεθῆκε κρεμασμένος ἕνα πρωῒ στὴ φυλακὴ κ' ἡ ἄλλη δὲν ἔνοοῦσε νὰ πῆ τίποτε.

Ἡ πιὸ δραστήριες ἀναζητήσεις ἔγιναν, μὰ δὲν ἔφεραν κανένα ἀποτέλεσμα. Εἶχα πειὰ ἀρχίσει νὰ χάνω τὴν ὑπομονή μου, ὅταν ἔλαβα ἀπὸ τὸ Σμόλενσκ τὸ ἀκόλουθο γράμμα τῆς θείας τοῦ Προλόνσκυ:

«Κύριε διευθυντά,

Μοῦ φαίνεται φρόνιμο νὰ σᾶς γνωρίσω τὸ ἀκόλουθο γεγονός, ποὺ θὰ μπορέση ἴσως νὰ σᾶς βοηθήση νὰ δώσετε μιὰ ἐξήγησι στὴ μυστηριώδη καὶ τόσο ἀνησυχαστικὴ γιὰ μένα ἐξαφάνισι τοῦ ἀνεψιοῦ μου Ἀλεξάνδρου Προλόνσκυ. Ἔλαβα χθὲς ἀπὸ τὸ Παρίσι τὸ ἐσώκλειστο γράμμα, προερχόμενο ὅλβεν ἀπ' τὸν ἀνεψιό μου, διὰ τοῦ ὁποίου μὲ παρακαλεῖ νὰ τοῦ στείλω μερικὰ ἔγγραφα στὸ «Πόστ-Ρεστάντ» τοῦ Κεντρικοῦ Ταχυδρομείου τῶν Π

(Συνέχεια στὴ σελίδα 18)

Αἰσθηματικὰ μυθιστορήματα — **Τῆς κυρίας ντὲ Ζιραντέν**

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ἡ νεαρὴ καὶ ὡραία χήρα Μαργαρίτα ντὲ Μέϊλ εἶνε ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸν ἐξάδελφό της Στέφανο ντ' Ἀρζάκ, ὁ ὁποῖος τὴ λατρεύει παράφορα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦσαν ἀκόμη παιδιά. Μὰ κι' ἐκεῖνη φαίνεται ν' ἀνταποκρίνεται στὸ αἰσθημά του. Οἱ γάμοι τους ἔχουν ὁρισθῆ πειὰ καὶ δὲν περιμένουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ συνέλθη ἐντελῶς ἡ Μαργαρίτα ἀπὸ μιὰ βαρειὰ ἀρρώστεια, ποὺ λίγο ἔλλειψε νὰ τὴν στείλη στὸν τάφο. Ἔξαφνα ὅμως ἡ Μαργαρίτα γνωρίζει τὸν βαρῶνο Ροβέρτο ντὲ λὰ Φρεσναΐ, ἕνα νεαρό, κομψὸ καὶ πλούσιο Παρισινὸ ἀριστοκράτη, περίφημο γιὰ τὶς κατακτήσεις του καὶ νοιώθει μιὰ ἀκατανίκητη ἔλξι νὰ τὴν τραβᾶη πρὸς αὐτόν. Ὁ Ροβέρτος τὴν ἀγαπάει παθητικά, βαθειά, γιατὶ εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀγαπάει πραγματικὰ στὴ ζωή του κι' ἐπιδιώκει μὲ κάθε τρόπο νὰ συναντᾶται μαζύ της. Ἡ Μαργαρίτα ἐντωμεταξὺ ἀγωνίζεται γιὰ νὰ καταπνίξη τὸ νέο αὐτὸ αἰσθημά της καὶ νὰ μείνη πιστὴ στὸ μνηστῆρα της.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Β'.

Ἡ Μαργαρίτα ἐπέστρεψε μόνη της στὸ σπίτι της, χωρὶς νὰ τὴ συνοδεύση ὁ Στέφανος, χωρὶς ν' ἀποχαιρετήση τὴ μητέρα της. Ἕνας ἡλικιωμένος φίλος τῆς κ. ντ' Ἐστινιὺ τὴ συνώδευσε ὡς τὴν πόρτα της.

Ἡ Μαργαρίτα εἶχε ἐγκαταλειφθῆ ἀπὸ ὅλους. Ὁ Στέφανος εἶχε φύγει γιατὶ φοβήθηκε μήπως προδοθῆ καὶ δὲν ἤθελε νὰ δώση ἐξηγήσεις. Ἡ μητέρα της ἀντιθέτως ἐπεδίωκε τὶς ἐξηγήσεις αὐτές, ἀλλὰ τὶς ἤθελε ἀποτελεσματικές. Γι' αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ γυρίση τὴν ἄλλη μέρα ὅλο τὸ Παρίσι καὶ νὰ μάθη ἀπὸ συγγενεῖς, φίλους καὶ γνωρίμους ὅσα κακὰ μποροῦσε νὰ φανταστῆ κανεὶς γιὰ τὸ Ροβέρτο κι' ἔτσι νὰ διώξη γιὰ πάντα ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς κόρης τὸν «ἀπαίσιο» αὐτὸ κατακτητή.

Ἡ Μαργαρίτα πίστευε ὅτι ὁ Ροβέρτος, βλέποντας νὰ τὴν ἐγκαταλείπουν ὅλοι, θὰ προθυμοποιῶταν νὰ τὴ συνοδεύση αὐτός. Σκόπευε δὲ ν' ἀρνηθῆ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀξιοπρέπεια, ἀλλὰ ὁ κ. ντὲ λὰ Φρεναΐ, ἦταν στρατηγικώτατος καὶ δὲν ἔκανε σφάλματα. Ἄλλωστε, ἤξερε πειὰ ὅτι μέσα στὴν καρδιὰ τῆς Μαργαρίτας μονάχα αὐτὸς βασίλευε τώρα. Κι' ἐπειδὴ ἤξερε ἀκόμα ὅτι ἡ νέα γυναῖκα ἔνοιωθε τύψεις, καταλάβαινε ὅτι ἔπρεπε πρῶτα ν' ἀφήση τὶς τύψεις αὐτὲς νὰ διαλυθοῦν καὶ κατόπιν νὰ προχωρήση.

Καὶ πραγματικά, ἡ δυστυχισμένη Μαργαρίτα, ὅταν βρέθηκε στὸ σπίτι της, καταριῶταν τὸν ἑαυτό της. Τοῦ κάκου ζητοῦσε νὰ ἐξηγήση αὐτὸ ποὺ συνέβαινε στὴν καρδιά της.

Γιὰ μιὰ στιγμή, ἡ τρομερὴ ἰδέα ὅτι ἀγαποῦσε τὸν Ροβέρτο πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό της. Ἀλλὰ προσπάθησε νὰ τὴ διώξη λέγοντας μέσα της: «Ὄχι, δὲν μπορῶ ν' ἀγαπῶ ἕναν ἄνθρωπο ποὺ δὲν τὸν ξέρω σχεδὸν καθόλου...». Καὶ γιὰ νὰ ἡσυχάση περισσότερο, ἐπρόσθετε: «Ἐξ ἄλλου ἐγὼ ἀγαπάω τὸ Στέφανο... Πῶς εἶνε δυνατὸν ν' ἀγαπῶ δυὸ ἄνδρες συγχρόνως;».

Τέλος, γιὰ νὰ ἐξηγήση τὴν ταραχὴ ποὺ τῆς προκαλοῦσε ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ροβέρτου, ἔλεγε ὅτι, ἐπειδὴ τὴν ἀγαποῦσε μόνο ἐκεῖνος, ἦταν πολὺ φυσικό, ὁ ἔρως του αὐτὸς νὰ τῆς προκαλῆ ἕνα εἶδος συγχίσεως. Παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως, ἐπειδὴ ἦταν γυναῖκα μὲ καλὰ αἰσθήματα καὶ σταθερὸ χαρακτῆρα, κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι γιὰ νὰ διώξη στὸ ἑξῆς ὅλους αὐτοὺς τοὺς φόβους της, τὸ καλύτερο ποὺ εἶχε νὰ κάνη ἦταν ν' ἀποφεύγη στὸ ἑξῆς τὸ Ροβέρτο. Γι' αὐτὸ δὲ τὸ λόγο διέταξε νὰ κλειστῆ σὲ ὅλους ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της. Περίμενε τώρα μὲ ἀγωνία τὸ Στέφανο, ἀλλὰ φοβόταν μήπως δὲν πήγαινε. Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο, γιατὶ ὅλη ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ Στέφανος δὲν παρουσιάστηκε καθόλου στὸ σπίτι της. Τὴν ἑπομένη ὅμως τῆς παρουσιάστηκε μιὰ εὐκαιρία γιὰ νὰ τοῦ γράψη κι' ἐπωφελήθηκε αὐτῆς ἀμέσως. Ὁ Στέφανος εἶχε παραγγείλλει νὰ τῆς στείλουν διάφορα ὑφάσματα γιὰ τὴν κατασκευὴν παραπετασμάτων τοῦ μεγάρου, στὸ ὁποῖο ἐπρόκειτο νὰ ἐγκατασταθοῦν. Ἡ Μαργαρίτα, μὲ τὴν πρόφασι ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ διαλέξη μόνη της, κράτησε στὸ σπίτι της τὸν ὑπάλληλο τοῦ καταστήματος κι' ἔστειλε ἀμέσως νὰ φωνάξουν τὸ Στέφανο.

Ὁ Στέφανος ἦταν βυθισμένος σὲ βαθειὰ ἀπελπισία. Σκόπευε νὰ γράψη ἕνα «Χαῖρε» στὴ Μαργαρίτα καὶ νὰ διακόψη τὶς σχέσεις του μαζί της. Ἡ μόνη του φροντίδα ἦταν πῶς θὰ γινόταν αὐτὸ χωρὶς θόρυβο, χωρὶς νὰ ἐκτεθῆ ἡ ὑπόληψι τῆς νέας. Ὅταν λοιπὸν τοῦ ἔδωσαν τὴν ἐπιστολὴ τῆς Μαργαρίτας, αὐτὸς τὴν ἄφησε ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ εἶπε:

—Θ' ἀπαντήσω ἀργότερα...

Καὶ συγχρόνως σκέφθηκε: «Θὰ δικαιολογῆται χωρὶς ἄλλο... Μὰ ἐγὼ δὺν πιστεύω τίποτε... Ὑποφέρω τόσο πολὺ ὥστε δὲν εἶνε σωστὸ νὰ ὑποφέρω περισσότερο... Θὰ μοῦ γράφη ὅτι μ' ἀγαπᾷ ἀκόμα, ὅτι ἔκλαψε πολὺ γιατὶ ἔφυγα χωρὶς νὰ τὴ δῶ, ὅτι εἶμαι ἄδικος. Ὤ! Θεέ μου! Τὴν συγχωρῶ, ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶται πειὰ ἀπ' αὐτὴ νὰ μοῦ μείνη πιστή...».

Ἄνοιξε μηχανικὰ τὴν ἐπιστολή, μὰ ἀμεσως τσάθηκε ξαφνιασμένος καὶ ἀπορῶντας.

«Ὁ ἔμπορος τῶν ὑφασμάτων εἶν' ἐδῶ, —τοῦ ἔγραφε ἡ Μαργαρίτα. Ἔλα γρήγορα νὰ μὲ βοηθήσης νὰ διαλέξω».

Ὁ ἔμπορος τῶν ὑφασμάτων!... Πῶς τὸν εἶχε ξεχάσει!... Ὁ ἔμπορος τῶν ὑφασμάτων!... Αὐτὸ ἐσήμαινε: Θὰ ἐπιπλώσουμε μαζὶ τὸ σπίτι μας γιατὶ θὰ παντρευτοῦμε μέσα σ' ἕνα μῆνα...

Ἡ λέξεις αὐτὲς ἦσαν μαγικές. Ξανάδωσαν ζωὴ στὸ Στέφανο κι' ἔδιωξαν τὴ θλῖψι του ἀπὸ τὴν καρδιά του.

Ὁ νέος ἐπῆρε ἰτὸ καπέλο του κι' ἔτρεξε στὸ σπίτι τῆς Μαργαρίτας.

Ἡ Μαργαρίτα ἐντωμεταξὺ φοβόταν μήπως τοῦ ἀρνηθῆ καὶ σκεφτόταν νὰ τοῦ γράψη καὶ πάλι γιὰ νὰ δικαιολογηθῆ γιὰ τὴ συμπεριφορά της τῆς προηγούμενης βραδιᾶς.

Γι' αὐτὸ ἦταν ἀπέραντη ἡ χαρά της, μόλις τὸν εἶδε:

—Ἐσὺ εἶσαι! φώναξε.

—Ναί, ἐγώ... Δὲν μὲ ζήτησες;

—Ναί, ἀλλὰ...

Ἡ Μαργαρίτα δὲν μπόρεσε νὰ τελειώση τὴ φράσι της, τόση ἦταν ἡ ταραχή της.

Ὁ Στέφανος τότε τόλμησε καὶ σήκωσε τὰ μάτια του πρὸς αὐτήν. Καὶ τὴ βρῆκε ὑπερόχως ὡραία, σχεδὸν ὡραία ὅσο ἦταν καὶ τὸ προηγούμενο βράδυ. Ἡ καλλονὴ ποὺ εἶχε τώρα μονάχα πρὸς χάριν του, τὸν παρηγόρησε γιὰ τὴν καλλονὴ ποὺ τῆς ἔδινε χθὲς ἡ παρουσία ἄλλου.

Ἡ ζηλοτυπία του διαλύθηκε ἀμέσως κι' ἔγινε καὶ πάλι εὐτυχισμένος.

Καὶ σὰν δυὸ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ παίζουν μαζὶ μὲ τὰ ὑφάσματα ποὺ ἦσαν ἐκτεθειμένα μπροστά τους. Ἀφοῦ διάλεξαν τὶς κουρτῖνες, διασκέδαζαν ζητῶντας ὑφάσματα μὲ παράδοξα σχέδια γιὰ τὶς καρέκλες

Ὁ Στέφανος ἦταν βυθισμένος σὲ βαθειὰ ἀπελπισία.

καὶ τὶς πολυθρόνες. Ἡ κοινὲς αὐτὲς φροντίδες γιὰ τὸ σπίτι τους ξανάδωσαν στὸ Στέφανο ὅλη τὴν παλιὰ του ἐμπιστοσύνη. Καὶ ὅταν ὁ ἔμπορος ἔφυγε, εἶχε καθησυχάσει τόσο, ὥστε, ἀνοίγοντας τὴν καρδιά του, φώναξε:

—Ἀ! Μαργαρίτα!... Πόσο μὲ δυσαρέστησες χθές...

— Ὤ! δὲν φταίω ἐγώ, τοῦ ἀπάντησε ἡ Μαργαρίτα. Φταίει ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῶν ὀχληρῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἦρθε νὰ μᾶς χαλάση τὴν ἡσυχία μας. Ἡ μουσικὴ τῆς κ. ντὲ Κελὲρ μὲ εἶχε καταγοητεύσει καὶ σὲ βεβαιώνω ὅτι τοὺς καταράστηκα. Ὁ κόσμος δὲν εἶνε γιὰ μένα, ἔχω τὸ κεφάλι μου πολὺ ἀδύνατο καὶ μὲ ζαλίζει... Ἀ! δὲν μοῦ ἀρέσει ἡ κίνησις... Ὅταν θὰ παντρευτοῦμε, Στέφανε, σπανίως θὰ βγαίνουμε ἀπὸ τὸ σπίτι μας...

Ὁ Στέφανος εἶχε συγκινηθῆ πολὺ ἀπὸ τὰ ἀθῶα καὶ τρυφερὰ λόγια τῆς Μαργαρίτας.

—Καταλαβαίνω, τῆς εἶπε. Ἡ χθεσινὴ ἐπιτυχία σου σὲ ζάλισε... Ἀλλὰ ἤσουν τόσο ὡραία χθές!... Ἔλαμπες ὁλόκληρη!...

—Τὸ πιστεύω... Εἶχα πυρετό... Ἀλλὰ πληρώνω σήμερα ἀκριβὰ τὸ θρίαμβό μου... Κύτταξέ με. Ἔχω πυρετό...

Ὁ Στέφανος πλησίασε καὶ τὴν κύτταξε καλύτερα. Στὰ μάτια της φαινόντουσαν ἴχνη δακρύων...

Ἰόσο ὡραία ὅμως τὴν εὕρισκε! Καὶ μὲ πόσο πάθος θὰ τὴν ἀγκάλιαζε! Ἀλλὰ ἡ Μαργαρίτα ἦταν πολὺ αὐστηρὴ κι' ὅσο ὁ Στέφανος δὲν γινόταν σύζυγός της, μόνο τὸ χέρι της εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τῆς φιλάη. Κι' ὁ ἴδιος ὅμως ἦταν προφυλακτικὸς καὶ φοβόταν μήπως μιὰ στιγμὴ κλεμμένης εὐτυχίας ἦταν ἡ τελευταία τῆς ζωῆς του. Ἄλλα τί βασανιστήριο καὶ πόσο ὁ μήνας αὐτὸς τῆς ἀναμονῆς, ὡς ὅτου νὰ γίνη ὁ γάμος, τοῦ φαινόταν ἀτελείωτος!...

Σὲ κάποια στιγμὴ ἔφτασε κι' ἡ κ. ντ' Ἀρζὰκ, μὲ φορτίο ὁλόκληρο κατηγοριῶν κατὰ τοῦ Ροβέρτου. Εἶχε ἀναστατώσει ὅλο τὸ Παρίσι γιὰ νὰ συγκεντρώση ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερες κακὲς πληροφορίες ἐναντίον του... Ἡ ἐχθρότης της γι' αὐτὸν ἔφτανε μέχρι μονομανίας, τὴν ἔκανε νὰ ξεχνάη τὴ φυσικὴ της καλωσύνη, τὴ λεπτή της ἀνατροφή, καὶ αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς κανόνες τῆς εὐγενείας. Δὲν ἔβλεπε στὸ πρόσωπό του ἕνα μνηστῆμα ποὺ ἤθελε νὰ παντρευτῆ τὴν κόρη της, ἀλλὰ ἕναν ἅρπαγα ποὺ ζητοῦσε νὰ τὴν κλέψη καὶ ὅλα τὰ φαινόντουσαν ἐπιτετραμμένα, προκειμένου νὰ τὴν ὑπερασπίση ἐναντίον τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ ἐχθροῦ.

Ἦταν ἴσως ἡ μόνη μητέρα στὸ Παρίσι ποὺ φοβόταν νὰ κάνη καμπρὸ τὸ νέο αὐτό, ὁ ὁποῖος εἶχε ὡστόσο τόσο εὐγενικὴ καταγωγὴ καὶ τόση μεγάλη περιουσία

Ἡ κ. ντ' Ἀρζὰκ λοιπόν, καθὼς μπῆκε μέσα στὸ σαλόνι τῆς κόρης της, βρῆκε τοὺς δυὸ μνηστῆρες γελαστούς, πρόσχαρους, γεμάτους ἐμπιστοσύνη τὸν ἕνα πρὸς τὸν ἄλλο, σὰν νὰ μὴν ὑπῆρχε κανένας ἀπειλητικὸς ἀντίζηλος στὸν ὁρίζοντα. Αὐτὸ τὴν ἔκανε νὰ ξεχάση γιὰ μιὰ στιγμὴ ὅλους τοὺς φόβους της. Φύλαξε ὅμως στὸ βάθος τῆς μνήμης της ὅλες τὶς πληροφορίες ποὺ εἶχε συγκεντρώσει κατὰ τὴν προϊνὴ περιοδεία της μὲ τὴ σταθερὴ ἀπόφασι νὰ τὶς ἐξακοντίση καταλλήλως ἂν ὁ ἐχθρὸς τολμοῦσε νὰ παρουσιαστῆ καὶ πάλι.

Κατὰ τὸ βράδυ ἔφεραν στὴ Μαργαρίτα τὰ ἐπισκεπτήρια ἐκείνων ποὺ εἶχαν πάει νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας κι' ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν εἶχε δεχτῆ κανένα. Εἶχαν πάει πολλοὶ κι' ἀνάμεσα στὰ μπιλλιέτα τους ἐζήτησε καὶ τοῦ Ροβέρτου. Κατηγοροῦσε τὸν ἑαυτό της ὅτι τὸν εἶχε ἐνθαρρύνει τὸ προηγούμενο βράδυ γιὰ νὰ πάη νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ γρήγορα. Ἀλλὰ ὁ Ροβέστος δὲν παρουσιάστηκε καθόλου. Τότε ἡ Μαργαρίτα προσπάθησε νὰ πείση τὸν ἑαυτό της ὅτι δὲν εἶχε κάνει τίποτε γιὰ νὰ τὸν ἐλκύση κι' ἡ τύψεις της λιγόστευαν. «Πειὸς ξέρει! ἔλεγε. Ἴσως νὰ μὴ μὲ σκέφτηκε καθόλου!». Εὕρισκε μάλιστα γελοίους τοὺς φόβους της γιὰ τὸν ἔρωτα ἑνὸς ἀνθρωπου ποὺ φημιζόταν γιὰ τὴν ἀστασία τῶν αἰσθημάτων του. Εἶν' ἀλήθεια ὅτι αὐτὸ τῆς προκαλοῦσε κατὰ βάθος κάποια ἀγανάκτησι. Ἀλλὰ δὲν ἀνησυχοῦσε πειὰ καθόλου. Ὁ κίνδυνος, κατὰ τὴ γνώμη της, εἶχε περάσει... Κι' αὐτὸ ἦταν τὸ σπουδαῖο.

Ἀλλοίμονο ὅμως! Ὁ κίνδυνος ἦταν τώρα πιὸ μεγάλος ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Ὁ Ροβέρτος δὲν ἡσχολεῖτο πειὰ μὲ τὴ Μαργαρίτα στὸ σπίτι της, ἀλλ' ἡσχολεῖτο τώρα γι' αὐτὴν στὸ σαλόνι τῆς δούκισσας ντὲ Μπελλεγκάρντ.

Ἡ δούκισσα εἶχε φύγει τὸ προηγούμενο βράδυ ἀπὸ τὸ σαλόνι τῆς κ. ντ' Ἐστινιὺ σχεδὸν ἡσυχη. Ὁ Ροβέρτος τὴν εἶχε πλησιάσει κι' ἐπειδὴ εἶχε ἀκούσει μὲ θλῖψι καὶ γλυκύτητα τὶς ἐπιπλήξεις της καὶ τὰ παράπονά της, ὅλη ἡ ὀργή της πέρασε μὲ μιᾶς.

—Τί ἔχετε λοιπόν; τὸν ρώτησε ἡ δούκισσα, χωρὶς νὰ θέλη. Μοῦ φαινόσαστε πολὺ σκεφτικός.

—Εἶμαι ἀνήσυχος καὶ ταραγμένος.

—Θὰ μοῦ ἐξομολογηθῆτε τὶς θλίψεις σας.

—Ναί, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Καὶ ἡ δούκισσα κατατρόμαξε μὲ τὸ σοβαρό του ὕφος.

—Θὰ εἶστε στὸ μέγαρό σας αὔριο στὶς τρεῖς τὴ ἀπόγευμα; τὴ ρώτησε ὁ Ροβέρτος ἔπειτα ἀπὸ μιὰ μικρὴ σιωπή.

—Θὰ σᾶς περιμένω, τοῦ ἀπάντησε ἡ δούκισσα.

Καὶ ἔφυγε.

Ὅταν βρέθηκε μόνη της στὸ μέγαρό της. ἄρχισε ν' ἀναρωτάη τὸν ἑαυτό της καὶ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη σὲ τί ὠφείλετο ἡ ἀφορμὴ τῆς ξαφνικῆς της ζήλειας.

«Ἡ κ. ντὲ Μέϊλ —ἔλεγε— παντρεύεται σ' ἕνα μῆνα τὸν κ. Στέφανο ντ' Ἀρζὰκ, ἄρα οὔτε σκέφτεται καθόλου τὸ Ροβέρτο. Ἀλλὰ ἐκεῖνος τὴν κύτταζε μὲ θαυμασμό... Ἔστω!... Ἀλλὰ κι' ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος στὸ σαλόνι τῆς κ. ντ' Ἐστινιὺ τὴν κύτταζε ἔτσι καὶ ὅλοι δὲν ἦσαν βέβαια ἐρωτευμένοι. Ποιὰ τρελλὴ ἰδέα ξεγέλασε τὴ φαντασία μου; Ὁ Ροβέρτος μόλις τὴ γνωρίζει... Ὡστόσο χθὲς θὰ μποροῦσα νὰ ὁρκιστῶ ὅτι ἦταν τρελλὸς γι' αὐτήν... κι' ἐκείνη τὸ ἴδιο... Ὄχι, γελάστηκα... Ὑπέθεσα ὅτι τοὺς ἔβλεπα ἐρωτευμένους. Ὤ! πόσο ὑπέφερα. Ἀλλὰ ὁ Στέφανος; Ὁ Στέφανος ποὺ ἦταν κι' αὐτὸς στὴν ἴδια κατάστασι μὲ μένα; Μήπως γελάστηκε κι' αὐτός;».

Τότε ἡ δούκισσα προσπάθησε νὰ μαντέψη τὴν ἀφορμὴ τῆς θλίψεως ποὺ βασάνιζε τὸ Ροβέρτο, μὰ τοῦ κάκου...

Τέλος, στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα τῆς ἄλλης ἡμέρας, πῆγε ὁ ἴδιος γιὰ νὰ τὴν πληροφορήση σχετικῶς. Ἀπλούστατα, ἀγαποῦσε μιὰν ἄλλη καὶ πήγαινε νὰ ζητήση τὴ βοήθειά της.

Βέβαια, ὁ Ροβέρτος ἀγαποῦσε τὴ δούκισσα ἀρκετὰ ἀκόμα καὶ θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ξεγελάση εὔκολα. Ἀλλὰ τὴν ὑποληπτόταν πολὺ καὶ δὲν τὸ ἤθελε αὐτό. Τὴ γνώριζε ἀγαθὴ καὶ γενναία κι' ἤξερε πῶς θὰ ἐκτιμοῦσε τὴν εἰλικρίνεια τῆς ἐξομολογήσεώς του.

—Ὑπῆρξα πάντοτε εἰλικρινὴς σὲ σᾶς, ἄρχισε νὰ τῆς λέη, καὶ δὲν θέλω νὰ ἀλλάξετε τὴν ἰδέα ποὺ ἔχετε σχηματίσει γιὰ μένα, λέγοντάς σας σήμερα ψέματα. Εἶμαι ἕνας δυστυχισμένος, ἕνας τρελλὸς... Συγχωρῆστε με κι' ἐξακολουθῆστε νὰ μ' ἀγαπᾶτε γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ μὲ θεραπεύσετε... Δὲν ἔχω καμμιὰ ἐλπίδα κι' ὅμως φέρομαι σὰν ἄνθρωπος ποὺ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐλπίζη. Ἡ γυναῖκα τὴν ὁποία ἀγαπῶ, σ' ἕνα μῆνα τὸ πολύ, ἑνώνεται μὲ τοὺς δεσμοὺς τοῦ γάμου μ' ἕναν ἄλλον ἄντρα. Αὐτὸ εἶνε ἀναπόφευκτο. Κι' ὅμως περιμένω μ' ἐμπιστοσύνη ἕνα γεγονὸς ποὺ θὰ τὴν κάνη δική μου. Ὅταν ἔμενα στὸν πύργο σας, τριγύριζα διαρκῶς γύρω ἀπὸ τὴν ἐπαυλί της. Μιὰ μέρα ἔσωσα τὸ παιδί της ἀπὸ τὰ δόντια ἑνὸς λύκου.

Τοὺς βρῆκε χαρουμένους καὶ γελαστούς.

Μὰ φρόντισα νὰ μὴν τὸ μάθη, γιατὶ ἔλπιζε ὅτι θὰ κατώρθωνα νὰ τὴν ξεχάσω. Δυὸ χρόνια τώρα, μὲ βασανίζει ἡ ἰδέα τοῦ ἔρωτός της. Ἐπὶ πολὺ καιρὸ ἦταν μιὰ ἁπλὴ ἰδέα. Ἔγινε ὅμως πάθος ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ τὴν ξαναεῖδα. Ὤ! Θεέ μου! τὴν ξαναεῖδα στὸν πύργο σας, μονάχη στὸ μεγάλο σαλόνι, χλωμὴ σὰν σκιά, μπροστὰ στὸν καθρέφτη... Ἔγινα ἀμέσως σὰν τρελλὸς κι' ἄρχισα πάλι νὰ τὴν ἀγαπῶ, ὅπως τὴν ἀγαποῦσα πρὶν σᾶς γνωρίσω...

—Ὤ! ἔκανε ἡ δούκισσα, κατασυγκινημένη. Ὥστε τὴν ἀγαπᾶτε ἀπὸ καιρό...

—Σᾶς τὸ εἶπα. Πρὸ δυὸ χρόνων, τὴν ἀκολουθοῦσα παντοῦ σὰν σκιά. Καὶ τώρα τελευταία ὅμως, ὅταν ξαναγύρισα στὸ Παρίσι, τὸ μέγαρο στὸ ὁποῖο θὰ ἐγκαθίστανταν αὐτὴ κι' ὁ ὑποψήφιος σύζυγός της, ἔγραψα ἀμέσως σ' ἕναν ἄνθρωπο τῆς ἐμπιστοσύνης μου νὰ φέρη ὅλα τὰ δυνατὰ ἐμπόδια στὴν ἐπισκευὴ αὐτὴ καὶ νὰ τὸ κάνη ἀκατοίκητο. Πραγματικά. Ἐκείνη, μόλις τὸ εἶδε, ἀρνήθηκε νὰ ἐγκατασταθῆ κι' ἀποφάσισε νὰ μείνη στὸ σπίτι ὅπου μένει καὶ τώρα... Ἀλλὰ ἡ ἀπόφασι αὐτὴ ἐπετάχυνε τὸ γάμο της... κι' ἔγινα ἔξω φρενῶν. Φρόντισα τότε ὥστε οἱ ἐργάται νὰ ἐπισκευάσουν τὸ σπίτι μέσα σὲ τρεῖς ἡμέρες... Αὐτὸ ἔφερε καινούργια μεταβολὴ στὰ σχέδιά τους κι' ἀνέβαλε τὸ γάμο γιὰ ἕξη ἑβδομάδες. Σᾶς διηγοῦμαι ὅλες αὐτὲς τὶς ἀνησίες γιὰ νὰ καταλάβετε ὅτι ὁ ἔρως μου εἶνε μᾶλλον ἀρρώστεια τοῦ μυαλοῦ. Εἶμαι τρελλός, τὸ καταλαβαίνω. Γι' αὐτὸ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἕνας ἄλλος, μεγαλύτερος ἔρως μπορεῖ νὰ μὲ θεραπεύση. Εἶδα πολλὲς φορὲς τὴ γυναῖκα αὐτὴ καὶ τῆς ἐξωμολογήθηκα ὅτι τὴν ἀγαποῦσα εἰλικρινά. Ἐκείνη ὅμως χαμογέλασε μ' ἀδιαφορία. Καὶ εἶδα τότε καλὰ ὅτι δὲν τῆς ἄρεσα καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ τὴν ἀρνηθῶ...

Καὶ ὁ Ροβέρτος, ἀφοῦ στάθηκε μιὰ στιγμή, πρόσθεσε:

—Μὰ δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ νικήσω τὸν ἔρωτά μου... Δόστε μου σεῖς αὐτὴ τὴ δύναμι... Ὁ ἔρωτάς μου μὲ ἔκανε σκλάβο του, δὲν ἀναγνωρίζω πειὰ τὸν ἑαυτό μου, ὑποφέρω ὅσο ποτέ μου... Κι' ἔρχομαι τώρα νὰ ζητήσω ἀπὸ σᾶς, καλή μου Ἰσαβέλλα, δύναμι κι' ἀγάπη, ἀπὸ σᾶς, τὴ μόνη γυναῖκα ποὺ ἀγαπῶ εἰλικρινῶς...

Ἡ δούκισσα, θυμωμένη καὶ τρέμοντας, τὸν ἄφηνε νὰ μιλάη σὰν ἄνθρωπο ποὺ παραληρεῖ. Τέλος εἶπε κι' ἐκείνη:

—Ἀ! καταλαβαίνω καλὰ πόσο ὑποφέρετε... Εἶνε ὀδυνηρὸ τὸ νὰ μὴν ἀγαπᾶται κανείς...

Καὶ ἀναλύθηκε σὲ λυγμούς.

Ποτὲ ὁ Ροβέρτος δὲν τὴν εἶχε δῆ νὰ κλαίη ἔτσι... ἡ θέα τῆς τόσο λαμπρῆς, περήφανης κι' εὐτυχισμένης αὐτῆς καλλονῆς ποὺ εἶχε νικηθῆ ἔξαφνα ἀπὸ τὴν ἀπελπισία, πλήγωσε τὴν καρδιά του... Ἄρχισε νὰ τὴν ἀγαπᾶ πάλι, ὄχι πειὰ μὲ τρυφερότητα, ἀλλὰ μὲ παραφορά... Γιὰ μιὰ στιγμὴ μάλιστα λησμόνησε καὶ τὴ Μαργαρίτα...

Ἐκείνη ὅμως δὲν τὴν εἶχε λησμονήσει. Καὶ καθὼς ὁ Ροβέρτος πῆγε νὰ τὴν ἀγκαλιάση, τὸν ἀπομάκρυνε καὶ τοῦ εἶπε μὲ ἀξιοπρέπεια:

—Δὲν θὰ σᾶς παρηγορήσω ἔτσι μόνο, Ροβέρτε. Ἔχω ἕνα τρόπο πιὸ σίγουρο καὶ πιὸ εὐχάριστο... Θὰ σᾶς πῶ ὅτι ἡ Μαργαρίτα σας ἀγαπᾶ καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐλπίζετε...

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἔγινε κατάχλωμη.

—Τὸ πιστεύετε; φώναξε ὁ Ροβέρτος μὲ μι' ἄγρια χαρά, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ τὴν κρύψη.

—Ναί, σᾶς ἀγαπᾶ... Τὸ πιστεύω καὶ τό... αἰσθάνομαι, ἀπάντησε ἡ δούκισσα μὲ σβυσμένη φωνή.

Ὑπῆρχε πολὺ μεγαλεῖο στὴ στάσι τῆς δουκίσσης ντὲ Μπελλεγκάρντ. Ὁ Ροβέρτος τὴ θαύμαζε τώρα ἀκόμα περισσότερο γιὰ τὴν ἀγαθότητά της καὶ τὴν καλωσύνη της. Κι' αὐτὴ πάλι, μαντεύοντας τὸν θαυμασμό του, καταλάβαινε ὅτι ἔτσι θὰ προκαλοῦσε τὴν αἰωνία εὐγνωμοσύνη του.

«Ὁ τρελλὸς αὐτὸς ἔρως θὰ περάση, ἔλεγε μέσα

—Καὶ δὲν θὰ εἶσθε ὀργισμένη μαζύ μου;

της. Ἀλλὰ τὸ αἴσθημα ποὺ τοῦ ἐμπνέω σήμερα θὰ βαστάξη γιὰ πάντα...»

Καὶ ἡ ἐλπίδα ξαναγύρισε στὴν ψυχή της.

—Τί μὲ διατάσσετε νὰ κάνω; εἶπε τότε ὁ Ροβέρτος μὲ προσποιητὴ ὑποταγή.

—Σᾶς διατάσσω νὰ τὴν ἀγαπᾶτε καὶ νὰ μείνετε ἐδῶ... Ἐγὼ φεύγω αὔριο γιὰ τὴν Ἰταλία.

Ὁ Ροβέρτος σκεφτόταν τώρα πῶς νὰ κρύψη τὴ χαρά του.

—Ἔτσι μὲ παρηγορεῖτε; ρώτησε παραπονιάρικα.

—Ἐγώ, ἀπάντησε ἡ δούκισσα, δὲν ἔχω πεια καμμιὰ δύναμι σὲ σᾶς... Τὸ πάθος σας γιὰ τὴ Μαργαρίτα θὰ ἐξακολουθήση τὸ δρόμο του. Κι' ὅσο ὑπάρχει αὐτό, ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ κάνω τίποτε... Θὰ περιμένω νὰ περάση...

Εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ μὲ περισσότερη περηφάνεια παρὰ θλῖψι κι' ὁ Ροβέρτος, νομίζοντας ὅτι εἶχε χάσει τὸν ἔρωτά της, λυπήθηκε πολύ.

—Ἀ! εἶπε. Θὰ περιμένετε νὰ περάση τὸ πάθος μου;... Στ' ἀλήθεια —πρόσθεσε πλησιάζοντάς την— μοῦ φαίνεται ὅτι πέρασε κιόλας. Νά, ὑποφέρω τώρα γιατὶ φαντάζομαι ὅτι ἀγαπῶ μιὰ ἄλλη καὶ γιατὶ σᾶς κάνω νὰ ὑποφέρετε κι' ἐσεῖς... Ὤ! εἶν' ἀλήθεια, ἀγαπιόμαστε... τίποτε δὲν θὰ μᾶς χωρίση...

Ἡ δούκισσα παρεφέρθη ἀπὸ τὴν χαρά της. Καὶ εἶπε:

—Ὁ Στέφανος κ' ἡ Μαργαρίτα ἀγαπιοῦνται... ἀγαπιοῦνται... Γιατὶ νὰ τοὺς χωρίση;

—Γιατὶ δὲν θέλω ν' ἀγαπιοῦνται, ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ Ροβέρτος.

Κι' ὅλο τὸ πάθος του γιὰ τὴ Μαργαρίτα ξαναφούσκωσε μέσα στὴν καρδιά του.

—Χαίρετε λοιπόν, εἶπε ἡ δούκισσα ζωηρά. Αὔριο φεύγω γιὰ τὴν Ἰταλία... Θὰ μοῦ γράφετε;

Καὶ προσήλωσε ἐπάνω του τὰ μεγάλα της μάτια, ποὺ ἦσαν γεμᾶτα δάκρυα.

—Ναί, ἀπάντησε ὁ Ροβέρτος. Θὰ σᾶς γράφω...

Καὶ μ' ἕνα παράδοξο χαμόγελο πρόσθεσε:

—Καὶ ἂν ἰδῶ ὅτι δὲν τὴν ἀγαπῶ πειά, γιατὶ ὅλα πρέπει νὰ τὰ προβλέπη κανείς...

—...Θάρθῆτε νὰ μὲ συναντήσετε στὴν Ἰταλία, τὸν συμπλήρωσε μὲ λαχτάρα ἡ δούκισσα.

—Καὶ δὲν θὰ εἶστε ὀργισμένη μαζύ μου;...

—Ὄχι, γιατὶ δὲν μοῦ κρύψατε τὴν ἀλήθεια...

Καὶ τοῦ ἄπλωσε τὸ χέρι της μὲ μεγάλη φιλαρέσκεια.

Ἡ στάσις τῆς δουκίσσης ἐλύπησε τὸν Ροβέρτο. Τὴν εἶχε βρῆ πολὺ καρτερικὴ καὶ πολὺ πνευματώδη γιὰ τὴν περίστασι... Ἀλλὰ κατάλαβε γρήγορα ὅτι ὅλα ἦσαν προσποίησις, ποὺ βασιζόταν στὶς ἐλπίδες της. Ἐξ ἄλλου κι' ὁ Ροβέρτος ὁ ἴδιος, ἐπιθυμοῦσε νὰ διακόψη τὶς σχέσεις του καὶ τὴ φιλία της. Μὲ τὴν ἐξομολόγησί του σ' αὐτὴ, ἐπεδίωκε νὰ τὴν ἀναγκάση νὰ φύγη ἀπὸ τὸ Παρίσι χωρὶς αὐτόν...

Ἔτσι τώρα εἶχε κατορθώσει ὅ,τι ἐπιθυμοῦσε: τὴ φιλικὴ διακοπὴ τῶν σχέσεών τους καὶ τὴν ἀναχώρησι τῆς δουκίσσης γιὰ τὴν Ἰταλία... Σὲ δυὸ τρεῖς μέρες, ἡ Μαργαρίτα θὰ ἄκουγε νὰ λένε παντοῦ: «Ἡ δούκισσα ντὲ Μπελλεγκάρντ ἔφυγε μόνη της γιὰ τὴν Ἰταλία!... Ἡ σχέσεις της μὲ τὸν κ. ντὲ Λὰ Φραινὲ ἐψυχράνθησαν πολὺ γιατὶ ἀνακάλυψε ὅτι ἦν ἀπατοῦσε καὶ τοῦ ἀπηγόρευσε νὰ τὴν ξαναΐδῆ... Ὤ! συνέβησαν τρομερὲς σκηνές...» Κ' ἡ Μαργαρίτα θὰ ἔλεγε τότε: «Ὥστε μὲ ἀγαπᾶ τόσο πολύ...»

Ἡ ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ Μ' ἀριθ. 23 - (640) τεῦχος τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» τῆς 4ης Ἰουνίου.

Ἰταλική λογοτεχνία

Τοῦ Μάριο Βέρνιτ

Τὸ μυστικὸ τῆς εὐτυχίας

ΕΙΧΕ ἀποφασίσει νὰ παντρευτῆ... Σκεφτόταν μάλιστα νὰ κάνη ἕνα καλὸ γάμο. Ἤθελε νὰ πάρη μεγάλη προῖκα, μιὰ ὤμορφη κι' ἀγαθὴ γυναῖκα καὶ νὰ κανη πεθερὸ ἕναν ἄνθρωπο σεβαστὸ στὴν κοινωνία.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἐγκατέλειψε τὶς ἐφήμερες περιπετειές του μὲ τὶς τρυφερὲς δακτυλογράφους, ἔπαψε νὰ γλυκοκυττάζη στὸ δρόμο τὶς γυναῖκες καὶ δὲν περίμενε τὶς εὔθυμες μοδιστροῦλες στὴ γωνιὰ τῆς λεωφόρου γιὰ νὰ τὶς πειράξη ἢ νὰ τοὺς προτείνη νὰ τοὺς προσφέρη ἕνα γλυκό. Εἶχε σοβαρευθῆ κ' εἶχε ἀφοσιωθῆ στὴ δουλειά του. Οἱ μόνοι ποὺ τὸν ἔβλεπαν συχνὰ ἦσαν οἱ ἔμποροι τῶν εἰδῶν νεωτερισμοῦ, ὁ ράφτης του καὶ ὁ παπουτσῆς του. Ὁ Τζιάκομο Μπαρότι εἶχε γίνει πειὰ ἕνας δανδῆς. Ἕνας κύριος τοῦ καλοῦ κόσμου σὲ ὥρα γάμου! Ἡ ἐπιθυμία του ὅτι ἤθελε νὰ παντρευτῆ, προδίνοταν ἀπὸ τὴν σοβαρότητά του κι' ἀπὸ τὴν προσοχὴ μὲ τὴν ὁποία ἔκανε κάθε κίνησι, κάθε χειρονομία του. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι διαρκῶς ἔδινε ἐξετάσεις μπρὸς στὰ μάτια τῶν μαμάδων καὶ τῶν πατεράδων ὅλων τῶν ὤμορφων κοριτσιῶν τῆς κοσμικῆς ζωῆς...

Κάθε φορὰ ποὺ θὰ τοῦ συνιστοῦσαν μιὰ νέα, ἔσπευδε ἀμέσως μὲ τρόπο νὰ μάθη τὴν περιουσιακὴ κατάστασι τῆς οἰκογενείας της, τὶς ὑποχρεώσεις της καὶ ἂν εἶχε τίποτα πλούσιους συγγενεῖς νὰ κληρονομήση. Ὅταν δὲ ἡ πληροφορίες ποὺ τοῦ ἔδιναν, δὲν τὸν ἱκανοποιοῦσαν, ἔπαυε πειὰ νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ πρόσωπο ποὺ τοῦ εἶχαν γνωρίσει καὶ μόλις καταδεχόταν νὰ τὸ χαιρετάη.

Ὡστόσο, αὐτὲς ἡ ἔρευνές του δὲν ἄργησαν νὰ τὸν ἀπογοητεύσουν. Ἦρθε μιὰ μέρα ποὺ κατάλαβε τὴν τραγικὴ ἀλήθεια. Οἱ ἄνθρωποι τῆς κοσμικῆς ζωῆς δὲν ἦσαν ὅλοι πλούσιοι. Στοὺς ἑκατὸ, οἱ εἴκοσι ἦσαν ὑπάλληλοι μὲ καλὲς θέσεις, μὰ χωρὶς πεντάοα περιουσία. Οἱ ἄλλοι σαράντα ἦσαν «κομπιναδόροι», οἱ ὁποῖοι ἀνωνιζόντουσαν ν' ἀναδειχθοῦν μὲ τὰ ἐλάχιστα λεφτὰ ποὺ κέρδιζαν. Οἱ ἄλλοι δέκα ἦσαν ἀνεγνωρισμένοι ἀπατεῶνες καὶ οἱ ὑπόλοιποι κατεστραμμένοι ἀριστοκράτες ποὺ ὑπέφεραν μὲ ἐγκαρτέρησι κι' ἀξιοπρέπεια τὸν ξεπεσμό τους.

Κ' οἱ πλούσιοι: Ποῦ ἦταν λοιπὸν οἱ πλούσιοι; Χμ! Αὐτὸ τὸ πρόβλημα ὁ Μπαρότι ἄργησε πολὺ νὰ τὸ ἀνακαλύψη. Αὐτοὶ ἀποτελοῦσαν ἕνα αὐστηρὰ κλεισμένο κύκλο, στὸν ὁποῖο ἦταν ἀδύνατο νὰ τοιπώση ἕνας τυχαῖος ἄνθρωπος. Ἂν ἦταν φτωχὸς, τὸν καταλάβαιναν ἀμέσως καὶ τὸν περιφρονοῦσαν. Ἂν ἦταν ἀπατεώνας, τὸν διώχνανε... Κι' ἂν ἦταν ποιοκοθήρας, τοῦ σκάρωναν ἕνα σωρὸ φάρσες μὲ νὰ διασκεδάσουν καὶ τὸν ἐξευτελίζαν.

Ὁ Τζιάκομο Μπαρότι ποὺ κατὰ βάθος ἦταν ἕνας σοβαρὸς καὶ μετρημένος ἄνθρωπος, τὰ καταλάβαινε ὅλ' αὐτὰ κι' ἀγωνιζόταν νὰ μὴ προδώση τὸ μυστικό του. Ὅταν τύχαινε νὰ τὸν προσκαλέσουν σὲ μιὰ δεξίωσι, ἀπέφευγε νὰ δείξη τὴ παραμικρὴ προτίμησι σ' ὅλα αὐτὰ τὰ πεντάμορφα καὶ πλούσια κορίτσια. Χόρευε μαζύ τους, ἀστειευόταν, μὰ οὔτε λέξι γιὰ αἰσθήματα, γιὰ γάμο καὶ γιὰ ἔρωτα. Μὲ ἥσυχη καρδιὰ γύριζε πάλι στὸν κόσμο τῆς νυχτερινῆς ζωῆς καὶ μόνο ὅταν κλεινόταν στὸ διαμέρισμά του ὠνειρευόταν.

—Βέβαια, σκεφτόταν, δὲν εἶμαι ἕνα τίποτα. Μὰ δὲν μπορῶ νὰ παρουσιασθῶ μπροστὰ σ' ἕνα πλούσιο πατέρα καὶ νὰ τοῦ ζητήσω τὸ χέρι τῆς κόρης του. Ὅταν μάθη τὰ ἔσοδά μου, θὰ γελάση καὶ θὰ νομίση ὅτι τρελλάθηκα. Πρέπει κάπως διαφορετικὰ νὰ γίνη τὸ πρᾶγμα.

Μὴ φαντασθῆτε ὅμως ὅτι ὁ Μπαρότι ἤθελε μιὰ καλὴ προῖκα γιὰ νὰ διασκεδάση. Ὄχι, δὲν τὸ ἐπιθυμοῦσε αὐτό. Ὠνειρευόταν μόνο μιὰ ἥσυχη οἰκογενειακὴ ζωὴ γιὰ τὴν εὐτυχία

Ἡ φίλες της ἔκλαιγαν γιὰ τὸν βέβαιο χαμό της.

τῆς ὁποίας ἦταν ἀπαραίτητα τὰ λεφτά. Ἤθελε ἡ γυναικά του νὰ μὴ δοκιμάση οὔτε μιὰ στιγμὴ τὶς οἰκονομικὲς στενοχώριες ποὺ δοκίμασε ἐκεῖνος κι' ἐπιθυμοῦσε νὰ πάψη πειὰ νὰ παλεύη γιὰ νὰ κερδίση τὴ συντήρησί του. Ἂν ἤθελε νὰ παντρευθῆ μιὰ νέα μὲ προῖκα, τὸ ἐπιθυμοῦσε γιὰ τὸ καλὸ καὶ τὴν εὐτυχία τῆς ἴδιας τῆς γυναίκας του. Ἔπειτα δὲν εἶχε καμμιὰ ὄρεξι νὰ τοῦ τσακίσουν τὴ θέλησι ἡ ἀλυσίδες τοῦ γάμου ὅπως εἶδε νὰ τὸ παθαίνουν αὐτὸ ἕνα σωρὸ ἄνθρωποι. Ἄλλωστε ἕνα πλῆθος φίλοι του εἶχαν καταντήσει φτωχοὶ κι' ἀξιολύπητοι νοικοκυραῖοι, γιατὶ εἶχαν στηρίξει τὴν εὐτυχία τῆς συζυγικῆς ζωῆς τους στὶς ἴδιες τὶς δυνάμεις τους. Ἀπὸ τὰ πρῶτα κιόλας χρόνια λύγισαν ἀπὸ τὸ βάρος τῶν φροντίδων κι' ἔγιναν περίγελοι κι' αὐτῶν ἀκόμη τῶν γυναικῶν τους.

Ὁ Τζιάκομο ὅταν σκεφτόταν αὐτὰ τὰ πράγματα ἀνατοίχιαζε. Ὄχι, χίλιες φορὲς ὄχι, δὲν θ' ἄφηνε τὸν ἔρωτα νὰ τὸν τσακώση στὴν παγίδα του. Δὲν εἶχε καμμιὰ διάθεσι «ν' ἀνακατευθῆ, ὅπως λένε, μὲ τὰ πίτουρα γιὰ νὰ τὸν φᾶνε ἡ κόττες»! Θὰ πάλευε ὅσο εἶχε καιρό. Ἂν πετύχαινε, πάει καλά. Ἂν ἔχανε, θὰ εἶχε τοὐλάχιστον τὴν ἱκανοποίησι ὅτι πάλαιψε σκληρὰ καὶ μ' ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ καλυτερέψη τὴ ζωή της.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο στερήθηκε ὅλες τὶς τρυφερότητες τῆς νεότητος, τὰ ἐφήμερα εἰδύλλια, τὶς ἀθῶες διασκεδάσεις, τὰ γλέντια μὲ τὶς εὔθυμες γυναῖκες. Ζοῦσε στὸ περιθώριο τῆς κοσμικῆς ζωῆς, παραμονεύοντας ὅπως ὁ καλὸς κυνηγὸς τὸ θήραμά του.

Ἡ πεντάμορφες νέες ὡστόσο ποὺ τὸν βλέπαν τόσο σοβαρὸ καὶ μετρημένο, τὸν εἶχαν ξεχωρίσει ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν νέων ποὺ τὶς πολιωρκοῦσαν.

—Εἶνε ἡ συμπάθειά μου, ἔλεγε ἡ μιά.

—Εἶνε τὸ «ἀγρίμι» μου, ἔλεγε ἡ ἄλλη.

—Εἶνε πολὺ δύσκολος κι' ἀδιαφορεῖ γιὰ τὶς φλογερὲς ματιές μου καὶ τὰ προκλητικὰ χαμόγελα, δήλωνε μιὰ τρίτη.

Ἐντωμεταξὺ ὁ δυστυχὴς Μπαρότι τραβοῦσε τὸ μαρτύριο τοῦ Ταντάλου. Ἀγωνιζόταν νὰ μὴ παρασυρθῆ σὲ μιὰ περιπέτει. Ἂν ἔλεγε δυὸ αἰσθηματικὰ λόγια στὴ μιά, ἔπρεπε νὰ πῆ τρία στὴν ἄλλη. Διαφορετικὰ ὅλες αὐτὲς ἡ ὠμορφιὲς ποὺ τὸν συμπαθοῦσαν ἀπὸ περιέργεια, θὰ τὸν μισοῦσαν καὶ θὰ ἔβγαζε τὴ φήμη ἑνὸς ἀδέκαστου Δὸν Ζουάν!

Κι' ὁ Τζιάκομο προτιμοῦσε νὰ κάνη πῶς δὲν καταλαβαίνει. Ὡστόσο ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὠμορφα κορίτσια τοῦ εἶχε κάνει ἐντύπωσι. Ἦταν ὁ τύπος ποὺ ὠνειρευόταν κ' εἶχε ὅλα τὰ προσόντα νὰ γίνη γυναικά του. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὸν ἀνησυχοῦσε ἦταν ὅτι ἦτο ὑπερβολικὰ εὐπαθής. Ἔμοιαζε σὰν ἕνα τουφεκὸ λουλουδὶ ἕτοιμο νὰ τσακισθῆ στὸ πρῶτο φύσημα τοῦ ἀνέρα. Αὐτὸ τὸ κορίτσι τοῦ ἔδειχνε μιὰ εὐγενικὴ συμπάθεια καὶ

πολλὲς φορὲς τὸν κυττοῦσε μ' ἕνα βλέμμα ζήλειας καθὼς τὸν ἔβλεπε ζωηρὸ καὶ γεμάτο ὑγεία.

Ὁ Μπαρότι φυσικὰ πληροφορήθηκε ἀμέσως ποιὰ ἦταν καὶ τὴν περιουσιακή της κατάστασι, ἀσυγκίνητος στὰ τρυφερὰ βλέμματά της καὶ τὴν ὠμορφιά. Κ' ὕστερα ρώτησε μὲ ψυχραιμία τὸν ἑαυτό του:

— Μοῦ κάνει ἢ δὲν μοῦ κάνει;...

Συμφώνησε ὅμως ὅτι αὐτὴ ἡ νέα ἦταν ὅ,τι τοῦ χρειαζόταν. Πλούσια, ἀπὸ καλὸ σπίτι, ὠμορφη καὶ ὄχι τρελλὴ ὅπως ἡ ἄλλες. Μόνο ποὺ ἦταν λίγο φιλάσθενη.

— Δὲν βαρυέσαι, εἶπε ὁ Μπαρότι, ὅλος ὁ κόσμος ἀρρωσταίνει. Φτάνει μόνο νὰ εἶνε περαστικά. Ἔπειτα ἂν τύχη νὰ πεθάνη, θὰ παντρευτῶ μιὰν ἄλλη.

Καὶ ἀφωσιώθηκε στὴν πολιορκία της καὶ στὴν κατάκτησί της. Ἡ Ἐλβίρα ντὶ Ρουγκέρι, ἔτσι τὴν ἔλεγαν, δὲν ἄργησε φυσικὰ ν' ἀνταποκριθῇ στὸ αἴσθημά του. Τὸν ἀγάπησε μάλιστα τόσο πολύ, ὥστε μόνη της παρεκάλεσε τὸν πατέρα της νὰ μὴν ἀρνηθῇ τὴ συγκατάθεσί του. Κι' ἐκεῖνος τοὺς ἔδωσε τὴν εὐχή του καὶ τὴ μεγάλη προῖκά της.

Ὁ Τζιάκομο Μπαρότι ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ μπῆκε στὸ μέγαρο ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ πεθερός του, ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως καὶ μ' ἕνα θριαμβευτικὸ ὕφος ψιθύρισε:

— Ἐπὶ τέλους νίκησα! Τώρα κρατάω στὰ χέρια μου τὴν εὐτυχία. Ἔχω τόσα λεφτὰ ποὺ θὰ μπορῶ νὰ κάνω ὅ,τι ἐπιθυμήσω.

Καὶ χάϊδεψε μὲ μιὰ ψυχρὴ τρυφερότητα τὴν Ἐλβίρα ποὺ δὲν τὴν ἀγαποῦσε ἀληθινά! Ὁ Τζιάκομο ὡστόσο ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἄρχισε νὰ προσέχη τὴ γυναῖκά του, νὰ τὴ βρίσκη χαριτωμένη καὶ τόσο καλὴ κι' εὐγενικὴ ὥστε ἄρχισε νὰ τὴ λατρεύη. Τὴν ἀγάπησε μάλιστα μ' ἕνα αἴσθημα πρωτόγονο καὶ βίαιο καὶ ἐπεθύμησε νὰ χαρῇ μαζύ της ὅλες τὶς ὠμορφιὲς κι' ὅλες τὶς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς ποὺ εἶχε τόσο στερηθῆ. Μὰ ἡ εὐτυχία του δὲν κράτησε οὔτε ἕνα φεγγάρι. Μιὰ νύχτα, ἡ Ἐλβίρα, γυρίζοντας ἀπὸ μιὰ ἔκδρομὴ ποὺ εἶχαν κάνει στὴν ἐξοχή, ἔνοιωσε νὰ τὴν πονῇ τὸ στῆθός της κι' ἕνας ξερὸς βήχας νὰ τὴν κομματιάζῃ. Ὁ Τζιάκομο, τρελλὸς ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του, κάλεσε ἀμέσως ἕνα γιατρό. Ἐκεῖνος τὴν ἐξέτασε καὶ κούνησε τὸ κεφάλι.

— Εἶνε πολὺ ἐξαντλημένη, εἶπε. Θὰ εἶνε θαῦμα ἂν γλυτώση τὸ θάνατο!

Ὁ Μπαρότι ἔνοιωσε τὸ μυαλό του νὰ φεύγη ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Ἡ ἰδέα ὅτι θὰ ἔχανε τὴν ἀγαπημένη του γυναῖκα τοῦ τσάκιζε τὴν καρδιὰ καὶ πήγαινε νὰ τὸν τρελλάνη:

— Γιατρέ, φώναξε στὸν δόκτορα, σοῦ δίνω ὅλη τὴν περιουσία μου. Κάνε ὅ,τι μπορεῖς. Πρέπει νὰ τὴν σώσης!....

Ἐκεῖνος ὅμως σήκωσε τὸ χέρι του κι' ἔδειξε τὸν οὐρανό:

— Μόνο ὁ Θεὸς, μπορεῖ νὰ κάνη ἕνα θαῦμα! εἶπε.

Ὁ Μπαρότι ἔκλαψε πικρά. Αὐτὸς ποὺ δὲν πίστευε οὔτε τὸ Θεὸ, οὔτε τὸ Διάβολο, σέρνονταν τώρα ἐμπρὸς στὸ εἰκονοστάσι τοῦ διαμερίσματός τους, παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ καὶ ἔλεγε ἕνα σωρὸ προσευχὲς μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

— Κύριε, τὸν παρακαλοῦσε. Χάρισέ

Τὰ παράξενα τῆς φύσεως

Οἱ γάμοι τῶν ψαριῶν

Ναὶ, οἱ γάμοι τῶν ψαριῶν. Γιατί ὄχι;

Τὸ θηλυκὸ, λοιπὸν, ὅταν νοιώση τὴν ἀνάγκη, νὰ ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰ αὐγά του, τὰ ἀπολάει πίσω του πλέοντας, χωρὶς οὔτε νὰ στρέψη τὸ κεφάλι νὰ ἰδῇ, τί πράματα εἶνε ἐπὶ τέλους αὐτὰ ποὺ γέννησε.

Γιὰ τὰ κατόπιν ἀφίνει τὸ κῦμα νὰ φροντίση. Κι' αὐτὸ, φιλοστοργότερο ἀπὸ τὴν μητέρα, τὰ λικνίζει, ζητῶντας ἕνα πατέρα γιὰ τὰ φτωχὰ ὀρφανά του.

Καὶ ὁ πατέρας δὲν ἀργεῖ νὰ φανῇ. Ἐκεῖ κάπου γύρω θὰ τριγυρίζη πάντα.

Στὴ θέα τῶν αὐγῶν ἐρεθίζεται καὶ πλέοντας ἀνάμεσά τους, ἀφίνει ἕνα γαλακτόχρωμο ὑγρὸ ἀφθονώτατο, τὸ ὁποῖον τὰ τυλίγει καὶ μέσα στὸν κρῦο αὐτὸ ἐναγκαλισμὸ γονιμοποιοῦνται. Αὐτὸ εἶνε ὅλο!

Γιὰ τὰ ρέστα, ἂς εἶνε καλὰ ἡ ντανᾶ τους, τὸ καλόβουλο κῦμα.

* * *

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ψάρια ποὺ φτιάχνουν φωλιές.

Ὑπάρχουν ἄλλα, ποὺ φανερώνουν μὲ φερσίματα χαριτωμένα τὴν ἀγάπη τους στὰ θηλυκά τους.

Ἕνας εἶδος ψαριοῦ ὁ Οὐρανοσκόπος, χτίζει μιὰ φωλιὰ ἀπὸ βοῦρλα στοὺς βράχους ἀνάμεσα στὰ μυριόφυλλα.

Ὅταν τελειώση αὐτὴ ἡ δουλειά, ἀρχίζει ἄγριο κόρτε στὴν ἔγκυο κυρία Οὐρανοσκόπου, ποὺ διαλέγει.

Πλέει γύρω της μὲ ἀδιάκοπα ἀνατινάγματα καὶ διάφορα παιχνιδιάρικα σκιρτήματα, χυμῶντας κάποτε σὲ στιγμὲς παραφορᾶς κατ' ἐπάνω της μὲ ἀνοιχτὸ στόμα, χωρὶς νὰ τὴν δαγκώνη ὅμως.

Ὅσο γιὰ τὴν κυρία αὐτὴ εἶνε πάντα τὸ αἰώνιο θηλυκό.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ κάνει τὴν δύσκολη.

Ἐπὶ τέλους πείθεται καὶ ἀποφασίζει νὰ τραβήξη κατὰ τὴν φωλιὰ τοῦ ἀρσενικοῦ.

Ἡ φωλιὰ ἔχει δύο στόμια, τὸ ἕνα ἀπέναντι τοῦ ἄλλου.

Μπαίνει ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ ἀφοῦ μείνει ἐκεῖ λίγα λεπτὰ καὶ ἀφίσει τὰ αὐγά της, βγαίνει ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Ὕστερα περνάει ὁ ἀρσενικὸς μέσα καὶ σκεπάζει τὰ αὐγὰ μὲ τὸ γονιμοποιὸ ρευστό του.

Αὐτὸς ὅμως ὁ Οὐρανοσκόπος δὲν εἶνε καθόλου κύριος. Εἶνε πολὺ πρόστυχος μάλιστα.

Ἂν δὲν ἔχει φύγει ἀπὸ κεῖ χάμω ἡ κυρία του, ὅταν βγῇ αὐτὸς τὴν διώχνει μὲ κτηνωδία χυμῶντας κατεπάνω της μὲ ἀνοιχτὸ στόμα. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως δὲν παίζει, τὴν δαγκώνει στὰ γερὰ γιὰ νὰ ξεκουμπιστῇ ἀπὸ κεῖ πέρα.

* * *

Στὰ ψάρια, ἀντιθέτως μὲ τὰ πτηνὰ, τὴ φωλιὰ φτιάνουν πάντα τὰ ἀρσενικά. Τῶν θηλυκῶν δὲν τοὺς καίγεται καρφὶ γιὰ τέτοια δουλειά.

Ἕνα ψάρι τῆς Κίνας «Παραδείσιος», καθὼς λέγεται, φτιάνει φωλιὰ ἀπὸ ἀφρό.

Τὶς φυσαλίδες ποὺ τοῦ χρειάζονται τὶς φαμπρικάρει στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, εἰσπνέοντας ἀέρα καὶ ἐκπνέοντάς τον δυνατά. Τὸν ἀφρὸ αὐτὸ στερεοποιεῖ μὲ ἕνα εἶδος μίξας, ποὺ βγάζει ἀπὸ τὸ στόμα του, ἡ ὁποία, ὅταν ἔρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν ἀέρα, σκληρένεται.

Ὅταν δὲν βγαίνη πειὰ τὸ στόμα του ἀπὸ τὸ θαυματουργὸ αὐτὸ ρευστό, κατεβαίνει στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας καὶ δαγκώνει βούρλα γιὰ νὰ ἐρεθίση τὴν μεμβράνη τοῦ στόματός του, ἡ ὁποία μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο βγάζει νέο ρευστό.

Ὅταν τελειώση τὴ φωλιά του, ὁδηγεῖ ἐκεῖ τὸ θηλυκὸ γιὰ νὰ ἀποθέση τ' αὐγά του, τὰ ὁποῖα αὐτὸς γονιμοποιεῖ.

Μὲ τὸ νὰ μὴ πολυσκοτίζεται ὅμως τὸ θηλυκό του γι' αὐτὲς τὶς δουλειὲς, συμβαίνει πολλὲς φορὲς τὰ αὐγὰ νὰ ξεφεύγουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Τότε ἀρχίζει ἕνας ἀγῶνας φοβερὸς γιὰ τὸν φτωχὸ σύζυγο. Βρίσκεται στῆν ἀνάγκη νὰ τὰ ἀνεβάζη ἀπὸ τὸ βυθὸ τῆς θάλασσας στὴ φωλιά του, γιὰ νὰ τὰ γονιμοποίηση, μὲ χίλια βάσανα καὶ κόπους.

Ὕστερα ἀπὸ 8—10 μέρες, τέλος, μπορεῖ νὰ ἰδῇ κανεὶς τὰ μικρά του νὰ ταλαντεύωνται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ πηδῶντας κωμικὰ γιὰ νὰ πατώσουν ἐπὶ τέλους στὰ βότσαλα.

Ἡ φιλοστοργία ὅμως τοῦ πατέρα τους δὲν κοιμᾶται στὸ μεταξὺ αὐτό. Φροντίζει, ὁ καϋμένος, γιὰ τὰ μικρά του στοργικώτατα.

Ἂν ρωτήσετε καὶ γιὰ τὴν κυρὰ—μητέρα τους, ὅσο τὴν βλέπετε σεῖς, ἄλλο τόσο τὴν βλέπουν κι' αὐτά.

της τὴν ὑγεία της καὶ πάρε μου ὅλα μου τὰ πλούτη. Θὰ ἐργασθῶ σκληρὰ γιὰ νὰ τὴν κάνω εὐτυχισμένη. Κύριε συγχώρησέ με ποὺ περιφρόνησα τὴν ἀγάπη καὶ λάτρεψα τόσο πολὺ τὰ χρήματα!

Μὰ κ' ἡ φίλες της ἔκλαιγαν γιὰ τὸν βέβαιο χαμὸ τῆς ὠμορφης Ἐλβίρας. Ὅλοι τὴν εἶχαν ξεγραμμένη καὶ μόνο ὁ Τζιάκομο ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐλπίζη καὶ νὰ προσεύχεται.

Καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε... Ἡ Ἐλβίρα, μέρα μὲ τὴ μέρα, ἄρχισε νὰ ἀναλαμβάνη καὶ νὰ γίνεται καλὰ καὶ τέλος ἀνέκτησε τὴν πρώτη ὑγεία της. Ὁ Τζιάκομο εἶχε ξαναγίνει εὐτυχισμένος.

Μὰ τώρα ἔνοιωθε μιὰ γαλήνη στὴν ψυχή του. Δὲν ὠνειρευόταν πειὰ νὰ γίνη πιὸ πλούσιος. Ὠνειρευόταν μόνο νὰ κάνη εὐτυχισμένη τὴν ἀγαπημένη του γυναῖκα. Εἶχε καταλάβει ὅτι τὰ μόνα ποὺ δὲν ἀγοράζονται εἶνε ἡ ἀγάπη κ' ἡ ὑγεία, δηλαδὴ ὅ,τι ἀποτελεῖ τὴν εὐτυχία μας σ' αὐτὸ τὸν μάταιο κόσμο. Κι' ἂν δὲν περιφρόνησε τὰ χρήματα, ὡστόσο ἔπαψε νὰ στηρίζη σ' αὐτὰ τὴν εὐτυχία του. Γι' αὐτὸν ὁλόκληρη ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς ἦταν πειὰ ἡ ἀγαπημένη του Ἐλβίρα, ἡ ὠμορφη γυναῖκά του.

ΜΑΡΙΟ ΒΕΡΝΤΙ

Ξένα ἀριστουργήματα

Τοῦ Καρόλου Φόλεϋ

Ο ἀποχαιρετισμὸς

ΑΦΟΥ ἔβγαλε γρήγορα-γρήγορα τὴ νυφική της τουαλέττα καὶ φόρεσε τὰ ροῦχα τοῦ ταξιδιοῦ, ἡ Ἄννα-Μαρία κατέβηκε στὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ. Ὁ Πὼλ Φορτιὲ τὴν περίμενε. Ἀφοῦ τὴν ἀγκάλιασε μὲ τρυφερότητα, ἄνοιξε προσεκτικὰ τὴν πόρτα τοῦ κήπου καὶ ψιθύρισε:

— Ἂς βγοῦμε σιγά.... Ἂς ἀποφύγουμε τοὺς ἀποχαιρετισμούς. Ἔτσι εἶνε προτιμότερο!

Ἐκείνη τὸν ἀκολούθησε κρυφὰ, γιατί εἶχε εἰδοποιήσει τοὺς γονεῖς της ὅτι θἄφευγε ἔτσι κρυφὰ, γιὰ νὰ μὴν ταράξη τὴν οἰκογενειακὴ γιορτὴ ποὺ γινότανε ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ γάμου της. Πλάϊ-πλάϊ, ὁ ἕνας στὸν ἄλλον προχώρησαν βιαστικὰ περνῶντας ἐμπρὸς ἀπ' τὰ φωτισμένα παράθυρα τοῦ παληοῦ ἐπαρχιώτικου σπιτιοῦ. Πίσω ἀπ' τὰ τζάμια τοῦ παραθύρου τοῦ μεγάλου σαλονιοῦ, μιὰ ζεστὴ φεγγοβολὴ, μιὰ ζωηράδα χοροῦ, ἔκαναν χτυπητὴ ἀντίθεσι μὲ τὸ ὑγρὸ σκότος καὶ τὴ σιωπηλὴ ἀκινησία τοῦ κήπου. Ἡ Ἄννα-Μαρία, ἀνάμεσα στὶς σιλουέττες ποὺ πηγαινοερχόντουσαν, προσπάθησε ν' ἀναγνωρίση τὴν σιλουέττα τῆς μητέρας της, τοῦ πατέρα της ἢ τοῦ ἀδελφοῦ της. Αἰσθάνθηκε τὴν ἐπιθυμία νὰ τοὺς δῇ ἀκόμη μιὰ φορά, νὰ τοὺς στείλη ἀπὸ μακοὰ τὸ τελευταῖο παρθενικό της ἀντίο. Ἀλλ' ὁ Φορτιὲ, ὁ ἄντρας της, —ἄντοας της ἀπὸ τὸ πωὶ!— ἐτάχυνε τὸ βῆμά του ἀπ' τὸ φόβο μὴν τοὺς ξαναφωνίξουν καὶ ἀναγκαστοῦν νὰ ξανακούσουν τὶς ἀτέλειωτες εὐχὲς τῶν ξένων καὶ νὰ δεχθοῦν τὰ φιλιὰ τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ.

Ἔστριψαν τὴ γωνιὰ τοῦ σπιτιοῦ καὶ διέσχισαν τὸν λαχανόκηπο, γιὰ νὰ πᾶνε στὴν παληὰ φαγωμένη σκάλα ποὺ ἔβγαζε στὴν ταράτσα μὲ τὶς κληματαριές. Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς ταράτσας, βρισκόταν τὸ μονοπάτι τὸ ὁποῖον σὲ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας ἔβγαζε στὸ σταθμὸ, μέσα ἀπὸ τὴν πεδιάδα. Ἔτσι, περνῶντας ἀπὸ ἔρημα μέρη, θ' ἀπέφευγαν τὶς περίεργες ματιὲς τῶν κατοίκων.

Τὴν περασμένη μέρα, ἡ Ἄννα-Μαρία εἶχε πρόθυμα ἐπιδοκιμάσει τὸ σχέδιο αὐτὸ τοῦ ἀντρός της της. Τώρα ὅμως λυπότανε ν' ἀφήση ἔτσι ἀπότομα τόσα ἀγαπημένα πρόσωπα καὶ πράγματα καὶ ὅταν βρέθηκαν μπρὸς στὴν μικρὴ πράσινη πόρτα ποὺ ἔβγαζε στὸ μονοπάτι, ἡ καρδιά της ἄρχισε νὰ χτυπᾶ τόσο δυνατὰ, ποὺ πιάστηκε ἡ ἀναπνοή της. Ἡ ἰδέα πὼς δὲν θὰ ξανάβλεπε πειὰ οὔτε τὶς πρασινάδες, οὔτε τὶς ἀκακίες, οὔτε τὰ λουλούδια, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχε ἡ ἴδια φυτέψει, τῆς ἔκοψε τὸ θάρρος της καὶ στάθηκε:

— Τί ὥρα εἶνε Ἐρρῖκο; ρώτησε γλυκὰ τὸν ἄντρα της.

— Δεκάμισι.

— Τὸ τραῖνο φεύγει στὶς ἔνδεκα καὶ τέταρτο. Χρειαζόμαστε ἕνα τέταρτο τὸ πολὺ γιὰ νὰ πᾶμε στὸ σταθμό. Μᾶς περισσεύει λοιπὸν κάμποση ὥρα.

Καὶ ἐξηκολούθησε γλυκύτερα ἀκόμη:

— Μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ ξεκουραστῶ λιγάκι ἐδῶ στὸ κεφαλόσκαλο, κάτω ἀπ' τὶς κληματαριές. Κανεὶς δὲν μᾶς βλέπει, κανένας δὲν μπορεῖ νὰ φανταστῇ ὅτι βρισκόμαστε ἐδῶ. Δὲν θὰ μᾶς ἐνοχλήσουν... καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐγὼ θὰ δοκιμάσω μιὰ βαθειὰ εὐχαρίστησι κυττάζοντας τὸ ἀγαπημένο παληό μας σπίτι!

— Μὰ, ἀγαπητή μου, —ἔκανε ἐκεῖνος, μὴ βρίσκοντας κανένα ἐνδιαφέρον στὸ παληὸ ἐπαρχιακὸ σπίτι μὲ τὸ ὁποῖον καμμιὰ ἀνάμνησις δὲν τὸν συνέδεε,— δὲ θάταν καλύτερα νὰ ξεκουραστοῦμε ἔξω, στὸ μονοπάτι;

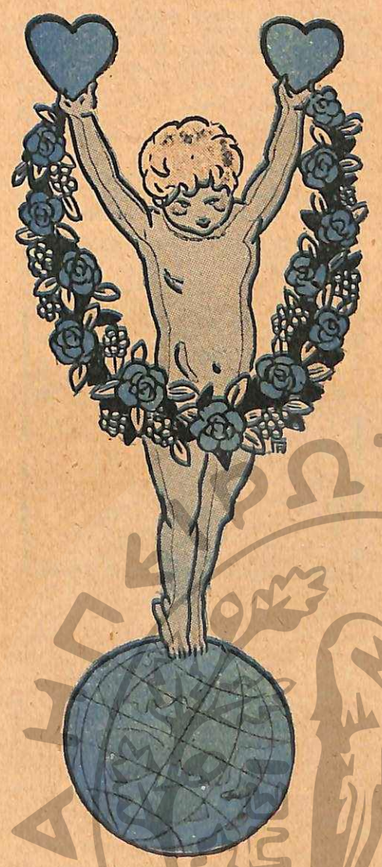

Ἡ Ἄννα-Μαρία σήκωσε πρὸς τὸν ἄντρα της τὸ ὠμορφό της χλωμὸ πρόσωπο καὶ τοῦ χαμογέλασε μὲς στὸ γλυκὸ σεληνόφως ποὺ τὴν ἐφώτιζε ἀπαλά. Ὕστερα ψιθύρισε μὲ ἕνα τόνο χαδιάρικο ποὺ ἔκρυβε ὅμως κάποια μελαγχολία:

— Φανοῦ λιγάκι ἐπιεικὴς, σκεπτικιστὴ Παριζιάνε, πρὸς τὶς αἰσθηματικότητες μιᾶς νέας ἐπαρχιώτισσας. Στὸ Παρίσι θἄμαι ὁλόκληρη δική σου καὶ ὅλες τὶς μέρες. Γι' αὐτὸ μὴ συντομεύεις τὸ τελευταῖο παρθενικό μου βράδυ ποὺ περνῶ ἐδῶ, στὸ ἐπαρχιακό μου σπίτι, ὅπου ποτὲ πειὰ δὲν θὰ ξαναζήσω! Ἄφησέ με νὰ γεμίσω γιὰ πάντα τὰ μάτια μου, νὰ γεμίσω γιὰ πάντα τὴν καρδιά μου, ἀπ' ὅ,τι ὑπάρχει ἐδῶ... καὶ τὸ ὁποῖον εἶνε ἤδη παρελθὸν γιὰ μένα!

Εἶχε καθήσει στὸ χλοϊσμένο κεφαλόσκαλο, τὴν ἀγαπημένη της θέσι, καὶ μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὰ γόνατά της, κύτταζε, κύτταζε, κύτταζε ἀχόρταγα.

Ὁ Φορτιὲ πληγωμένος στὴν φιλοτιμία του γιὰ τὸ ὅτι ἡ γυναῖκά του δὲν τοῦ ἀφιέρωνε ὁλόκληρη τὴ σκέψι της, κάθησε κάτω ἀπὸ ἕνα πυκνὸ φύλλωμα ποὺ ἔκρυβε τὴν ἔκφρασι τοῦ προσώπου του. Ὄχι γιὰ νὰ τὴν λυπήση, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπαναφέρη τὴν προσοχή της σ' αὐτὸν μὰ καὶ μὲ μιὰ δόσι ἀσυναίσθητης ζήλειας ὁ Πὼλ Φορτιὲ ρώτησε:

— Τὸ ἀγαπᾶς τὸ παληὸ αὐτὸ σπίτι;

— Πολύ.

— Ἐμένα δὲν μ' ἀρέσει καθόλου ὁ ἀρχιτεκτονικός του ρυθμός. Προτιμῶ τὰ μοντέρνα σπίτια.

Ἐπηκολούθησε μικρὴ σιωπή.

Ὕστερα γυρίζοντας ἀποτόμως σὲ ἄλλο θέμα ὁ Φορτιὲ, εἶπε:

— Θεέ μου πῶς ἀργοῦσαν στὴ στέψι, ὁ δήμαοχος καὶ ὁ παπᾶς! Μοῦ φαίνονταν ὅτι δὲν θὰ τελείωναν ποτέ!

Μὲ μάτια θολωμένα ἀπὸ μελαγχολία, ἡ νειόπαντρη ἀπήντησε:

— Εἶνε γιατί ἦσαν συγκινημένοι, οἱ κακόμοιροι! Μὲ ξέρουν ἀπὸ πολὺ μικρή!

— Καὶ στὸ γεῦμα πάλι, τί ἦταν ἐκεῖνος ὁ λόγος τοῦ θείου σου, ἐκεῖνοι οἱ στίχοι τοῦ ἐξαδέλφου σου! Ἕνας θεὸς τὸ ξέρει πῶς κρατήθηκα καὶ δὲν ἔμπηξα τὰ γέλια!

— Οἱ καϋμένοι! Τὰ λόγια τους ἦσαν ἀδέξια, ἀλλὰ τόσο γεμᾶτα ἀπὸ ἀγάπη!

— Δὲν λέγω ὄχι, ἀλλὰ μποροῦσαν ὅμως νὰ εἶνε λιγώτερο γελοῖοι! Ὡστόσο ἔκαναν τὴ δουλειά τους. Ὁ πατέρας σου καὶ ἡ μητέρα σου δὲν μποροῦσαν νὰ κρατήσουν τὰ δάκρυά τους. Τί εὔκολα ἀλήθεια ποὺ κλαῖτε ὅλοι σας, φαίνεται ὅτι εἶνε οἰκογενειακό....

Ἐκείνη, σιωπηλὴ, ἐξακολουθοῦσε νὰ κυττάζη πάντα τὸ παληὸ ἀγαπημένο της σπίτι, ἐνῶ τὰ μάτια της ἐθόλωναν ὁλοένα περισσότερο ἀπ' τὴ λύπη. Ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἀντελήφθη τὴν συγκίνησί της καὶ ἐγγίζοντάς την ἐλαφρὰ στὸν ὦμο:

— Τὰ εἶδες ἀρκετὰ ὅσα ἤθελες νὰ ἰδῇς, τῆς εἶπε... Πᾶμε τώρα;

Ἡ Ἄννα-Μαρία καὶ πάλι δὲν τοῦ ἀπάντησε, χαμένη στὸν γλυκύπικρο ρεμβασμό της.

Τότε ἐκεῖνος πέρασε τὸ χέρι του στὴ μέση της, τὴν σήκωσε καὶ τὴν ὡδήγησε πρὸς τὴν πράσινη πόρτα. Ἡ

φτωχὴ γυναῖκα ἔβαλε ὅλη τὴ δύναμι της γιὰ νὰ ὑπερνικήσῃ τὴ συγκινησί της, γιὰ νὰ μὴν κλάψῃ, ἀφοῦ τἄθρισκε γελοῖα τὰ κλάματα ὁ ἄντρας της. Εἶχε ἀποφασίσει νὰ βγῇ ἀπ' τὸ σπίτι μαζύ του, χωρὶς νὰ γυρίσῃ οὔτε στιγμὴ πίσω τὸ κεφάλι της. Μὰ ὅταν πέρασαν τὸ κατῶφλι καὶ ἔνοιωσε ὅτι ἡ πόρτα θἄκλεινε γιὰ πάντα πίσω της, ὅτι δὲ θἄθλεπε πειὰ τὶς ἀκακίες της, τὶς πρασινάδες, τοὺς μενεξέδες ποὺ ἡ ἴδια τοὺς εἶχε φυτέψει, τότε τὴν ἔπιασε μιὰ παιδικὴ, μιὰ ἀκατανίκητη, μιὰ τρελλὴ ἐπιθυμία νὰ ἰδῇ, νὰ ἰδῇ ἀκόμη, νὰ ἰδῇ μιὰ τελευταία φορά. Ἄπλωσε λοιπὸν τὸ χέρι της καὶ τὸ ἔβαλε στὴν ἄκρη τοῦ ἑνὸς πορτόφυλλου, ἄλλ' ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἔκλεινε ὁ Φορτιὲ τὴν πόρτα, καὶ μὲ τὸ βίαιο κλείσιμο τῆς ζούπηξε τὰ δάχτυλα.

Ἡ Ἄννα-Μαρία ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ, ὄχι ὅμως σωματικοῦ πόνου τόσο ὅσο ψυχικοῦ. Τὸ χτύπημα αὐτὸ τῆς ἔδινε τὴν εὐκαιρία νὰ ξεσπάσῃ καὶ ν' ἀναλυθῇ σὲ χοντρὰ δάκρυα, ὅλη ἡ ἀγωνία ποὺ τῆς ἔσφιγγε τὴν καρδιά.

— Ἀ! μὲ πόνεσες, μὲ πόνεσες πολύ, πάρα πολύ! φώναξε.

Τότ' ἐκεινος τῆς ἔπιασε τὸ χέρι καὶ τὸ κύτταξε προσεχτικά. Εἶδε ὅτι δὲν ἤταν ματωμένο, ἄλλ' ὅτι εἶχε ἕνα ἐλαφρὸ μόνο γδάρσιμο.

— Φοβήθηκα, νόμισα ὅτι σοῦχα ζουλίξει τὸ χέρι. Εὐτυχῶς δὲν εἶνε τίποτε.

Καὶ μὲ φωνὴ χαϊδευτικὴ, ἀπαλὴ, μουρμουρίζοντάς της γλυκὰ λόγια, τῆς φίλησε μακρὰ, ἐρωτικὰ τὰ δάχτυλα, παρηγορῶντας την, ὅπως παρηγοροῦν τὰ μωρά.

— Ὦ! τὰ καϋμένα τὰ δαχτυλάκια μου!

Ἡ Ἄννα Μαρία δὲν αἰσθανότανε κανένα πόνο στὰ δάχτυλα, οὔτε κἀν τὴν ἔτσουξε τὸ γδάρσιμο. Ἄλλοῦ αἰσθανόταν πόνο: στὴν καρδιά. Καὶ ἔκλαγε. Ἐκεῖνος, μὴ μπορῶντας νὰ δικαιολογήσῃ τὰ τόσα σάκουα γιὰ ἕνα γδάρσιμο, ἐξακολουθοῦσε νὰ τῆς φιλῇ τὰ δάχτυλα, λέγοντας:

— Μὰ δὲν γιατροεύτηκαν λοιπόν; Θέλουν λοιπὸν κι' ἄλλα φιλάκια, πολλὰ, πολλά;

Ἐκεινη, ντροπιασμένη γιὰ τὰ νευρικὰ κλάμματά της ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ καταστείλῃ, ἀλλὰ καὶ δυσαρεστημένη ὅμως συγχρόνως ποὺ δὲν εἶχε καταλάβει τὴν ἀληθινὴ αἰτία τῆς λύπης της, ψιθύρισε τὴν σκληρὴ ἀπὸ ἀπροσεξία φράσι ποὺ τῆς εἶχε πῆ ὁ Ἐρρῖκος, πρὶν λίγο:

— Μὴ δίνεις σημασία στὰ κλάματά μου... δὲν εἶπες ὅτι τἄχουμε ὅλοι εὔκολα, ὅτι εἶνε οἰκογενειακό μας νὰ κλαῖμε;

Ἄλλ' ἐκεῖνος δὲν κατάλαβε τὴν ἀδιόρατη πονεμένη εἰρωνεία της.

— Ἐπὶ τέλους, τὸ παραδέχεσαι; εἶπε γελῶντας.

Καὶ πιάνοντάς την ἀπὸ τὸ μπράτσο τὴν παρέσυρε ξανὰ, πρὸς τὸ σταθμὸ, βιαστικά.

Δὲν εἶπε τίποτε πειὰ ἡ Ἄννα-Μαρία. Μὰ τώρα, ἀνάμεσα ἀπ' τὰ δακρυσμένα της μάτια, ὁ σταθμὸς μὲ τ' ἀδύνατα φῶτά του, ὁ λόφος, τὰ δάση, οἱ κάμποι, ἡ πεδιάδα ποὺ περνοῦσαν καὶ ποὺ τὴν γνώριζε τόσο καλά, ὅλα τῆς φάνηκαν ἔξαφνα, ἕνας τόπος ξένος, ἄγνωστος, σκοτεινός. Καὶ μολονότι εἶχε στὸ πλευρό της τὸν ἄντρα της, καὶ μολονότι τὸν ἄγγιζε, πρώτη φορὰ αἰσθάνθηκε ὅτι ἤταν μόνη, κατάμονη μὲς στὴ νύχτα....

ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΟΛΕΥ

Ἀπ' ὁλον τὸν κόσμο

Νέα καὶ περίεργα

Μιὰ ἡρωϊκὴ μικρούλα. Ἡ γενναιότης τῆς Ρενὲ Σασνότ. Πῶς προκάλεσε τὸν θαυμασμὸ ὁλόκληρης τῆς Γαλλίας. Ἡ γυναῖκες κατὰ τοῦ ἐξανδρισμοῦ τοῦ φύλου των, κλπ.

Στὴν ἡλικία ποὺ τὰ πιὸ πολλὰ κορίτσια σκέπτονται μόνο τὴν κούκλα τους, καὶ τὰ παιγνίδια, μιὰ Γαλλὶς, ἕνα κορίτσι τοῦ λαοῦ, ἔκαμε κάτι ἀφάνταστα ἡρωϊκὸ, κάτι ποὺ τὸ ὕμνησε ἐνθουσιωδέστατα ὁλόκληρος ὁ Γαλλικὸς Τύπος καὶ ἡ ἴδια ἀκόμη ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις.

Ἡ κόρη αὐτὴ ὠνομάζετο Ρενὲ Σασνότ. Ὁ πατέρας της ἦταν σταθμάρχης στὸ μικρὸ σταθμὸ τοῦ Πριναί τῆς γραμμῆς Σαλὸν—Ρένς. Ἡ κόρη ἔμενε κι' αὐτὴ στὸ σταθμὸ, μαζύ του κι' ὅπως εἶχε τὴ μανία νὰ παρακολουθῇ τὸν πατέρα της καὶ τοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους στὴν ἐργασία τους, εἶχε μάθει χωρὶς νὰ τὸ ὑποπτεύεται κανεὶς ὅλο τὸ σύστημα τῶν σινιάλων.

Ἕνα βράδυ λοιπὸν ποὺ καθότανε στὸ παράθυρο τοῦ σταθμοῦ κι' ἐρέμβαζε, ἔγινε μάρτυς τῆς πιὸ τραγικῆς

σκηνῆς. Ὁ πατέρας της εἶχεν ἀνάψει τὰ φῶτα τοῦ σταθμοῦ ἐπειδὴ ἐπρόκειτο σὲ λίγο νὰ περάσῃ ἕνα ἐπιβατικὸ τραῖνο.

Σὲ κάποια στιγμὴ ὅμως, καθὼς ὁ γέρος περνοῦσε ἀπ' τὴν μιὰ γραμμὴ στὴν ἄλλη, ἕνα τραῖνο ἐμπορευμάτων ποὺ ἐρχόταν ὁλοταχῶς ἀπὸ τὸ Σαλὸν τὸν παρέσυρε καὶ τὸν ἔρριξε κατὰ γῆς μὲ τσακισμένη τὴν σπονδυλικὴ στήλη.

Ὁ δυστυχὴς σταθμάρχης πέθανε σὲ λιγάκι στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κόρης του Ρενέ.

Τὸ κοριτσάκι αὐτὸ, ποὺ ἦταν μόλις δεκατεσσάρων ἐτῶν, ἔμεινε ἔτσι μόνο στὸ σταθμό.

Ὑπάλληλος δὲν ἦταν κανείς. Ἐνῶ, ὅμως, ἡ μικρούλα ἔκλαιγε τὸν πατέρα της, συλλογίσθηκε ἔξαφνα, ὅτι πολλὰ τραῖνα ἐπρόκειτο νὰ περάσουν τὴ νύχτα ἀπὸ τὸ σταθμὸ τοῦ Πριναί.

Τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ τότε;

Ἂν ἀφινόταν στὴ λύπη της, τὰ τραῖνα χωρὶς τὰ συνθηματικὰ σινιάλα, θὰ ἔπαιφταν τὸ ἕνα ἐπάνω στὸ ἄλλο καὶ θὰ κατεστρέφοντο.

Ἀμέσως τότε πῆρε τὴν ἀπόφασί της ἡ ἡρωϊκὴ κόρη. Ἀφῆκε τὸ νεκρὸ πατέρα της κι' ἐγκατεστάθη στὴν καμπίνα τοῦ σηματογράφου.

Πέντε ὧρες ὁλόκληρες, μὲ ἀπερίγραπτο ἡρωϊσμὸ, μετακινοῦσε τὰ κλειδιά, ἄνοιγε κι' ἔκλεινε γραμμὲς κι' ἔτσι διεύθυνε ὅλα τὰ τραῖνα στὸν προορισμό τους, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της οὔτε τὴν κούρασι, οὔτε τὸ φόβο τῆς μοναξιᾶς, οὔτε τὴ λύπη της γιὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα της.

Καὶ μόνο ὅταν ἐπέρασαν κανονικὰ ὅλα τὰ τραῖνα καὶ ἐβεβαιώθηκεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε πειὰ κανένας κίνδυνος, ἔτρεξε πάλι κοντὰ στὸ νεκρὸ πατέρα της γιὰ νὰ τὸν κλάψῃ.

Μόλις ἔγινε γνωστὸ τὸ ἡρωϊκὸ αὐτὸ γεγονὸς, ἀναστατώθηκε ὅλος ὁ κόσμος. Ἔτρεξαν νὰ τὴν συγχαροῦν ἀπὸ τὸ Παρίσι οἱ διευθυνταὶ τῆς ἑταιρείας καὶ ἐκείνη ἀπήντησεν ὅτι «ἁπλούστατα εἶχε κάνει τὸ καθῆκόν της».

Καὶ ὅταν ἐπῆγε ὁ ἴδιος ὁ ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας καὶ τὴν ἐπαρασημοφόρησε, τοῦ ἀπάντησε ἁπλούστατα:

— Εἴσαστε πολὺ καλὸς, κύριε. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, ὅμως, γιατὶ γίνεται ὅλη αὐτὴ ἡ φασαρία!

* * *

Ὁ ἐξανδρισμὸς τῶν γυναικῶν φαίνεται ὅτι ἄρχισε νὰ μὴν εὐχαριστῇ τὶς ἴδιες τὶς γυναῖκες.

Καὶ τὸ περίεργο εἶνε ὅτι ἡ ἀντίδρασις ἐπρωτοφάνηκε ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ δίνεται πάντα τὸ σύνθημα κάθε μόδας, ἀπὸ τὸ Παρίσι.

Στὸ Παρίσι, πραγματικῶς, ἱδρύθηκεν ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ, ἕνας καινούριος Σύλλογος ποὺ ὠνομάσθηκε «Πρὸ Φέμινα», δηλαδὴ «Ὑπὲρ τῆς Γυναίκας».

Ἰδοὺ ὁ σκοπὸς τοῦ καινούριου αὐτοῦ Συλλόγου ποὺ φαίνεται ὅτι θὰ κάνῃ μεγάλο θόρυβο:

1) Θὰ προσπαθήσῃ νὰ θέσῃ ἕνα φραγμὸ στὸν ὑπερβολικὸ ἐξανδρισμὸ τῆς μόδας καὶ τῶν συνηθειῶν, ἐξανδρισμὸ ποὺ ἦλθε ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ (ἐννοοῦν τὴν Ἀμερικὴ) καὶ δὲν εἶνε διόλου σύμφωνος μὲ τὸ χαρακτῆρα τῆς Γαλλίδος.

2) Θὰ ὀργανώσῃ τμήματα γιὰ νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς γυναικείας δραστηριότητος, κι' ἔτσι νὰ ἐξασφαλίσῃ στὶς γυναῖκες ποὺ ἐργάζονται καλύτερη χρησιμοποίησι τῆς ἱκανότητός των μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλύτερα κέρδη.

καὶ 3) Θὰ ὑποστηρίξῃ νὰ δοθῇ δικαίωμα ψήφου στὶς γυναῖκες ποὺ ἔχουν οἰκογένειαν καὶ παιδιά, γιατὶ μόνον ἔτσι θὰ ἐξασφαλισθοῦν τὰ συμφέροντα ὅλου τοῦ Ἔθνους.

Τί λέτε; Ἕνας τέτοιος Γυναικεῖοι Σύλλογος δὲν ἀξίζει νὰ ἱδρυθῇ κι ἐδῶ;

Τὸ φλογισμένο γάντι. Ἕνας περίπατος ἐπάνω στὶς φλόγες!.. Ἡ ἱστορική μονομαχία δύο εὐγενῶν. Τὸ χτύπημα τοῦ Ζαρνάκ. Τὸ ζεστὸ λάδι, τὰ ξύλα μέσα στὰ νύχια, κλπ.

Δὲν ἔχουν περάσει πολλοὶ αἰῶνες ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ τὰ σημερινὰ πολιτισμένα κράτη τῆς δυτικῆς Εὐρώπης βρισκόντουσαν βυθισμένα σ' ἕνα βαθὺ σκοτάδι. Ἡ ἐπιδρομὲς τῶν ἀσιατικῶν ὁρδῶν τοῦ Ζέγγις-Χὰν, τοῦ Ταμερλάνου καὶ τῶν ἄλλων βαρβάρων κατακτητῶν, εἶχαν ἐξαφανίσει κάθε ἴχνος ἐπιδράσεως τοῦ ρωμαϊκοῦ καὶ, πρὸ παντὸς, τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ σκληρότης καὶ ἡ αἱμοβορία ἦταν τὰ γνωρίσματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἂν μάλιστα δὲν ὑπῆρχε καὶ ὁ χριστανισμὸς ν' ἀνακουφίζῃ κάπως τοὺς ἀνθρώπους, εἶνε ζήτημα ἂν θὰ μποροῦσαν νὰ ζήσουν καὶ νὰ ἐξελιχθοῦν μέσ' στὸ βαθὺ καὶ πυκνὸ σκοτάδι ποὺ τοὺς ἐτύλιγε.

Ἡ ἱστορία τῶν μεσαιωνικῶν αὐτῶν χρόνων εἶνε γεμάτη φρικτὰ ἐγκλήματα. Στὸ πεδίο τῆς μάχης, οἱ νικηταὶ ξερρίζωναν τὰ σπλάχνα τῶν νικημένων, οἱ λαοὶ διασκέδαζαν μὲ γιορτὲς, ἡ ὁποῖες τελείωναν μὲ τὸ τρέξιμο ποταμιοῦ ὁλοκλήρου ἀνθρωπίνου αἵματος καὶ στὰ δικαστήρια οἱ κατηγορούμενοι, εἴτε ἀθῶοι, εἴτε ἔνοχοι, ἀναγκαζόντουσαν νὰ ὁμολογοῦν τὴν «ἐνοχὴ» τους, ὑποβαλλόμενοι σὲ τρομερὰ μαρτύρια.

Ἰδοὺ ἕνα ἀπὸ τὰ συνηθέστερα βασανιστήρια, στὰ ὁποῖα ὑπεβάλλοντο τότε οἱ κατηγορούμενοι, γιὰ νὰ ἀποδείχθῇ «οὐρανόθεν» ἢ ἀθωότης των ἢ ἡ ἐνοχή των:

Στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῆς πόλεως, συγκεντρωνόταν ὅλος ὁ πληθυσμός της, γύρω ἀπὸ μιὰ μεγάλη φωτιά. Ὁ κατηγορούμενος, τὸν ὁποῖο τρεῖς ἡμέρες ἄφηναν ἐπίτηδες νηστικὸ, ἔστεκε πλάι στὴ φωτιά. Ἐπάνω στὴ φωτιὰ αὐτὴ βρισκόταν ἕνα μεγάλο σίδερο, πυρωμένο ἀπὸ τὶς φλόγες. Ὁ δυστυχισμένος λοιπὸν κατηγορούμενος, ἔπρεπε ν' ἁρπάξῃ στὰ χέρια του αὐτὸ τὸ σίδερο καὶ νὰ κάνῃ, κρατῶντας το ἐννέα βήματα! Ἀφοῦ ἔκανε τὰ βήματα αὐτά, τὸν ἄφηναν νὰ πετάξῃ τὸ σίδερο. Ἀμέσως τότε τοῦ σκέπαζαν τὸ χέρι μ' ἕνα πανί, τὸ ὁποῖο ἔβγαζαν σὲ τρεῖς μέρες. Ἂν ἀνακάλυπταν τότε στὸ χέρι τοῦ κατηγορουμένου πληγὲς μὲ πῦο, αὐτὸ φανέρωνε πὼς ἦταν ἔνοχος! Ἂν ὅμως ἡ πληγές του ἔδειχναν πὼς θὰ κλείσουν, αὐτὸ ἐβεβαίωνε τοὺς δικαστὰς ὅτι ὁ Θεὸς ἔλεγε πὼς εἶνε ἀθῶος καὶ τὸν ἀπέλυαν!

Αὐτὸ τὸ φοιχτὸ μαρτύριο εἶχε καὶ διάφορες παραλλαγὲς, τὴ μιὰ τρομερώτερη ἀπ' τὴν ἄλλη. Ὑποχρέωναν δηλαδὴ πολλὲς φορὲς τὸν κατηγορούμενο νὰ περπατήσῃ, μὲ ἀργὰ βήματα καὶ ξυπόλυτος, ἀπάνω σ' ἐννέα σιδερένιες ράβδους, ποὺ ἦταν κατακόκκινες ἀπ' τὴ φωτιά.... Ἄλλες πάλι φορὲς τοῦ ἔδιναν ἕνα σιδερένιο γάντι, ποὺ μόλις τὸ εἶχαν βγάλει ἀπ' τὴ φωτιὰ καὶ τὸν ὑποχρέωναν νὰ τὸ φορέσῃ.

Ἡ δοκιμασία τοῦ ζεματιστοῦ νεροῦ δὲν ἦταν λιγώτερο φριχτή. Ὑποχρέωναν τὸν κατηγορούμενο νὰ βυθίσῃ τὸ χέρι του μέσα σ' ἕνα καζάνι γεμᾶτο ζεματιστὸ νερὸ καὶ νὰ πιάσῃ ἕνα δαχτυλίδι ποὺ βρισκόταν στὸ βάθος του!

* * *

Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι ἡ ἁπλοϊκὲς περιγραφὲς τῶν χρονικογράφων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μιλοῦν πολλὲς φορὲς γιὰ κατηγορουμένους ποὺ ἔβγαιναν νικηταὶ ἀπ' αὐτὲς τὶς μαρτυρικὲς δοκιμασίες.

Στὰ 1063, π.χ., στὴν Ἰταλία, οἱ ἱερωμένοι τῆς Βαλομπρόζας, κατηγόρησαν τὸν Πέτρο τῆς Παβίας, ἀρχιεπίσκοπο τότε τῆς Φλωρεντίας, ὡς αἱρετικὸ καὶ ἱεροκάπηλο. Οἱ μηνυταὶ ὑποχρεώθηκαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ δικαιοσύνη ν' ἀποδείξουν τὴν κατηγορία τους. Τότε ἕνας ἀπ' αὐτοὺς, ὁ ὁποῖος κατήγετο ἀπὸ τὴν περίφημη οἰκογένεια τῶν Ἀντομπραντίνι, γιὰ νὰ τὸ ἀποδείξῃ, δέχτηκε νὰ ὑποστῇ τὴ δοκιμασία τῆς φωτιάς. Καὶ περπάτησε ἀπάνω σὲ μιὰ σειρὰ ἀναμμένων ξύλων χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτε. Αὐτὸ ἀπεδείκνυε στὴ συνείδησι τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὸν Πέτρο τῆς Παβίας ὡς ἔνοχο! Αὐτὸς ὅμως γιὰ ν' ἀποδείξῃ τὸ ἀντίθετο, φόρεσε τὰ ἐκκλησιαστικά του ἄφρια καὶ ἄρχισε νὰ περπατάῃ μὲς στὴ φωτιὰ, ἀπ' τὴν ὁποία βγῆκε σῶος καὶ ἀβλάβής!!

Σιγὰ-σιγὰ, ὅμως, μὲ τὸ πέρασμα τῶν ἐτῶν, ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ καταλαβαίνῃ τὸν τερατώδη χαρακτῆρα αὐτῶν τῶν δοκιμασιῶν καὶ γι' αὐτὸ τὶς ἀντικατέστησε μὲ τὶς δικαστικὲς μονομαχίες. Ὁ κατηγορούμενος ἔπρεπε νὰ μονομαχῇ μὲ τὸν μηνυτή του καὶ ἂν ἦταν ἀθῶος, ὁ Θεὸς θὰ τὸν ἔβγαζε νικητή!

Μιὰ τέτοια μονομαχία ἔγινε τὸν 12ο αἰῶνα στὸ Ρέιμς. Ἕνας πατέρας, τοῦ ὁποίου εἶναν δολοφονήσει τὸ παιδί του, ὑποχρεώθηκε νὰ μονομαχήσῃ μὲ κάποιον συνοπλίτη του, τὸν ὁποῖο κατηγοροῦσε ὡς δολοφόνο τοῦ γυιοῦ του. Ἐπομένως λοιπὸν καὶ τὸν ἐνίκησε. Μετὰ τὴν ἥττα του, ὁ νικημένος ἀνεκηρύχθη ἔνοχος καὶ κρεμάστηκε.

Ἡ πιὸ περίφημη ὅμως δικαστικὴ μονομαχία ἔγινε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἀναγεννήσεως, ἐπὶ Ἑρρίκου ΙΙ, κατὰ τὸ 1547. Ἕνας εὐγενὴς, ὁ Λὰ Σαταινιεραὶ, εἶχε προσβάλει ἕναν ἄλλον εὐγενῆ, τὸν Ζαρνάκ. Ὁ τελευταῖος κατάγγειλε τὸ γεγονὸς στὸν βασιλῆᾶ, ὁ ὁποῖος ὑποστήριζε μυστικὰ τὸν Λὰ Σαταινιεραὶ καὶ ἔξεροντας τὴν ἐπιδεξιότητά του στὰ ὅπλα διέταξε νὰ λυθῇ ἡ διαφορά τους διὰ μονομαχίας.

Ὅλο τὸ Παρίσι παρευρέθηκε σ' αὐτή. Μὰ παρ' ὅλες τὶς προσβλέψεις τοῦ βασιλέως, ὁ προσβεβλημένος Ζαρνὰκ νίκησε τὸν Λὰ Σαταινιεραί.

Ἂν καὶ ὅλοι οἱ χρονικογράφοι ὁμολογοῦν ὅτι ὁ Ζαρνὰκ φέρθηκε σ' αὐτὴ τὴ μονομαχία μὲ πρωτοφανῆ τιμιότητα, ἐντούτοις ἡ φράσις «χτύπημα τοῦ Ζαρνὰκ» θεωρεῖται ὡς συνώνυμη τῆς προδοσίας.

* * *

Ἂς ἔλθουμε ὅμως τώρα σὲ διάφορους ἄλλους τρόπους, μὲ τοὺς ὁποίους ἐξανάγκαζαν τοὺς κατηγορουμένους, ἔστω κι' ἂν ἦσαν ἀθῶοι, νὰ ὁμολογοῦν τὴν ἐνοχή τους κατὰ τὴν σκοτεινὴ ἐκείνη ἐποχὴ τοῦ μεσαίωνος.

Οἱ τρόποι αὐτοὶ τοῦ ἐξανανκασμοῦ δὲν ἦσαν ὅμοιοι καὶ ἑνιαῖοι. Κάθε χώρα, κάθε πόλις τῆς Δύσεως, εἶχε καὶ τὸν δικό της τρόπο.

Στὴ Βρετάνη ἄπλωναν τὰ πόδια τοῦ κατηδίκου πάνω ἀπὸ μιὰ δυνατὴ φωτιά.

Στὸ Ἀτὲν ἔχυναν ζεματιστὸ λάδι στὰ πόδια τους. Στὸ Ρουὲν πάλι τοὺς ἔριχναν ζεματιστὸ λάδι στ' αὐτιά.

Στὴ Μπωσέαι, ὁ κατηγορούμενος κρεμιόταν μὲ τὸ κεφάλι κάτω σ' ἕνα σκοινὶ μὲ τροχαλία. Σ' αὐτὴ τὴ στάσι τὸν κατέβαζαν πάνω ἀπὸ ἕνα κουβᾶ ποὺ εἶχε ζεματιστὸ λάδι, νέσα στὸ ὁποῖο βουτοῦσαν τὴν ἄκρη τοῦ κεφαλιοῦ του.

Στὸ Μὲτς ἔνωναν μικρὰ ξύλα μεταξὺ τῶν νυχιῶν καὶ τῆς σάρκας τῶν κατηγορουμένων καὶ τοὺς ἐξεριζώκαν τὰ δόντια. Στὸ Καὲν καὶ στὴ Διέππη τοὺς ἔσφιγγαν μέχρι λυσσάματος σχεδὸν τὰ δάχτυλα καὶ τὰ νύχια μέσα σὲ μιὰ σιδερένια μηχανή.

Στὴ Μπεζανσὸν τοὺς ἐξάρθρωναν τὰ κόκκαλα.

Σ' [illegible] ἔβαζαν [illegible] στὶς χοῦ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 47)

Ἀπό τήν Φύσιν

ΣΚΗΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Σήμερα θὰ μιλήσουμε γιὰ ἕνα ἀπὸ τὰ καπληκτικώτερα φαινόμενα ποὺ ἔχει νὰ παρουσιάση τὸ μεγάλο βιβλίο τῆς φύσεως:

Γιὰ τοὺς πολέμους τῶν μυρμηγκιῶν. Καὶ εἶνε τόσο σκληροὶ οἱ πόλεμοι ποὺ κάμουν μεταξύ τους τὰ μικροσκοπικὰ αὐτὰ πλάσματα, ὥστε ὑπερβαίνουν σὲ θηριωδία καὶ σὲ αἱματηρὲς συνέπειες καὶ αὐτὲς ἀκόμα τὶς ἀλληλοσφαγὲς τῶν ἀνθρώπων. Ἐκ παραλλήλου, πολλοὶ στρατιωτικοὶ θὰ μποροῦσαν νὰ ζηλέψουν τὸ στρατηγικὸ δαιμόνιο τῶν μυρμηγκιῶν.

Τὰ μυρμήγκια, τὰ ὁποῖα ζοῦν κολλεκτιβιστικά, γιὰ νὰ μεταχειρισθοῦμε ἕνα σύγχρονο ὅρο, αἰσθάνονται ἔχθρα καὶ μῖσος γιὰ κάθε ζῶο ποὺ δὲν ἀνήκει στὴν κοινότητά τους, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ εἶνε μυρμῆγκι τοῦ αὐτοῦ εἴδους, μὰ ἀπὸ ἄλλη κοινότητα. Καὶ ἐπειδὴ συμβαίνει σὲ πολλὲς περιοχὲς νὰ ὑπάρχουν πολλὲς κοινότητες, διαρκῶς γίνονται μεταξὺ τῶν μυρμηγκιῶν μικροσυμπλοκὲς γὰ τὴν προάσπισι τοῦ «πατρίου ἐδάφους». Τὰ μυρμήγκια, ὅμως, δίνουν συχνὰ μεταξύ τους καὶ ἐθνικοὺς πολέμους, ὅταν πρόκειται νὰ ὑπερασπισθοῦν ὄχι ἁπλῶς μιὰ μικρὰ περιοχή, ἀλλὰ μιὰ μεγάλη περιφέρεια ποὺ τὴν θεωροῦν ἰδιοκτησία των. Καὶ οἱ πόλεμοι αὐτοὶ βαστοῦν ὧρες, μέρες καὶ ὁλόκληρους ἐνίοτε μῆνες, μὲ διακοπές. Συνήθως ἡ ἐπιδρομὴ ἐναντίον μιᾶς περιφερείας δὲν ἔχει σκοπὸ τὴν καταπάτησι μονάχα τῶν ξένων ἐδαφῶν, ἀλλὰ κυρίως τὴν ἐκπόρθησι τῶν ἀποθηκῶν, στὶς ὁποῖες φυλάσσονται ζωοτροφίες, κάμπιες ἢ νύμφες.

Ἡ τακτικὴ τοῦ πολέμου διαφέρει ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν μυρμηγκιῶν. Πόλις συναντηθοῦν οἱ δύο στρατοὶ καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ δειλὰ καὶ δισταντικὰ μυρμήγκια καταλαμβάνονται ἀπὸ πολεμικὸ μένος, ὁρμοῦν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, συμπλέκονται σῶμα πρὸς σῶμα καὶ προσπαθοῦν τὸ καθένα μὲ τὰ κοφτερὰ σαγόνια ἢ μὲ τὸ κεντρί του νὰ σκοτώσουν τὸν ἀντίπαλο, νὰ τοῦ κόψουν τὸ κεφάλι ἢ νὰ τὸν φαρμακώσουν μὲ τὸ δηλητηριῶδες ἔκκριμα ποὺ βγάζουν ἀπὸ τὸν πρωκτικὸ ἀδένα. Ὅταν τὰ μικρὰ μυρμήγκια μάχωνται ἐναντίον μεγαλυτέρων, συνενώνονται πάντοτε πέντ' ἕξη ἀπὸ αὐτὰ γιὰ νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τοῦ ἐπικινδύνου ἀντιπάλου των. Ἄλλα προσπαθοῦν νὰ σκαρφαλώσουν στὰ σκέλη καὶ στὶς κεραῖες του γιὰ νὰ παρεμποδίσουν κάθε κίνησί του, ἐνῷ οἱ σύντροφοί των ἀνεβαίνουν ἄφοβα στὴν κοιλιά του γιὰ νὰ τὸν θανατώσουν μὲ κεντρίσματα καὶ δαγκωνιές. Ἂν ὅμως τὸ μεγαλύτερο μυρμῆγκι κατορθώση ν' ἀπομονώση δυὸ-τρία ἀπὸ τὰ μικρότερα, τὰ σφίγγει ἀνάμεσα στὰ σκέλη του καὶ τὰ κομματιάζει.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἀπὸ τὰ μετόπισθεν καταφθάνουν ὁλοένα καὶ νέες ἐνισχύσεις γιὰ ν' ἀντικαταστήσουν τοὺς κουρασμένους ἢ τραυματισμένους ἢ καὶ σκοτωμένους συντρόφους. Ἡ μάχη παίρνει σιγὰ-σιγὰ μεγαλειτέρα ἔκτασι καὶ τὸ πεδίο σκεπάζεται ὕστερ' ἀπὸ λίγο ἀπὸ νεκροὺς καὶ τραυματίες. Πολὺ συχνά, κατὰ τὶς μεγάλες αὐτὲς συμπλοκές, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πολεμιστὲς κυριεύονται ἀπὸ τέτοια μανία, ὥστε κάνουν σὰν τρελλοί. Δὲν ἀκολουθοῦν κανένα κανόνα τακτικῆς, ἂν καὶ συνήθως εἶνε πειθαρχικοὶ στρατιῶται. Φτάνουν, μάλιστα, μέχρι τοῦ σημείου νὰ μὴ κάνουν διάκρισι μεταξὺ ἐχθρῶν καὶ φίλων. Χυμοῦν σ' ὁποιον συναντήσουν ἐμπρός των, καὶ σ' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς συντρόφους των. Στὴν περίπτωσι αὐτήν, οἱ φίλοι τους, ἀγωνίζονται νὰ τοὺς συγκρατήσουν ἕως ὅτου ξαναποκτήσουν τὴν... ψυχικὴ ἠρεμία των!...

***

Ἡ πολύνεκρες αὐτὲς μάχες μποροῦν νὰ διαρκέσουν ἀρκετὲς ὧρες ἢ καὶ ὁλόκληρη μέρα. Συχνά, ὅμως, ἡ ἐχθροπραξίες σταματοῦν μόλις βραδυάση γιὰ νὰ ἐπαναληφθοῦν τὴν ἑπομένη μὲ μεγαλείτερο πεῖσμα. Καὶ ἡ δουλειὰ αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήση ἑβδομάδες ἢ καὶ μῆνες, ὥς ὅτου ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους ὑποστῆ τέτοια πανωλεθρία, ὥστε ν' ἀναγκασθῆ νὰ κρυφθῆ στ' ἄδυτα τῆς φωλιᾶς του ἢ καὶ νὰ ἐγκαταλείψη τὴν περιοχὴ ἐκείνη. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ὀπισθοχωροῦντες προσπαθοῦν νὰ πάρουν μαζύ τους, φεύγοντας, ὅσο μποροῦν περισσότερα αὐγὰ καὶ κάμπιες ἀπὸ τὴν φωλιά τους.

Οἱ νικηταί, ὅταν μείνουν κύριοι τοῦ πεδίου, πρώτη δουλειὰ ποὺ ἔχουν νὰ κάνουν εἶνε νὰ σφάξουν τοὺς συλληφθέντας αἰχμαλώτους. Στὸ σημεῖο αὐτὸ φαίνονται ἀφάντασται σκληρότητοι: Ἀντὶ νὰ σκοτώσουν ἀμέσως τοὺς αἰχμαλώτους των, τοὺς βασανίζουν μὲ μαεστρία ποὺ θὰ τὴν ζήλευαν καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ δήμιοι τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως. Τοὺς κόβουν σιγὰ-σιγὰ τὰ σκέλη τους, τὸ ἕνα ὕστερ' ἀπὸ τὸ ἄλλο, καὶ τὶς κεραῖες τους, τοὺς βγάζουν τὰ μάτια καὶ τοὺς ἀφίνουν νὰ πεθάνουν μέσα στὴν φριχτὴ ἀγωνία ἑνὸς βραδέος θανάτου!..

Ἔτσι τελειώνουν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οἱ πόλεμοι μεταξὺ τῶν μυρμηγκιῶν.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ περιπτώσεις κατὰ τὶς ὁποῖες, ὕστερ' ἀπὸ μικρότερο ἢ βραχύτερο ἀγῶνα, τ' ἀντιμαχόμενα μέρη σταματοῦν τὶς ἐχθροπραξίες κατόπιν ἀμοιβαίας συνεννοήσεως. Μὲ ἄλλα λόγια... ὑπογράφουν εἰρήνη! Καὶ καθορίζουν συγχρόνως τὶς μελλοντικὲς σχέσεις των. Ὁ διάσημος Γάλλος ἐντομολόγος Φορὲλ ἀναφέρει σ' ἕνα περισπούδαστο σύγγραμμά του ὅτι τὰ μυρμήγκια ἄλλοτε κλείνουν συμωνίαν, διὰ τῆς ὁποίας καθορίζονται τὰ ὅρια τῆς περιοχῆς κάθε κοινότητος, καὶ ἄλλοτε συμφωνοῦν νὰ ζήσουν στὸ ἑξῆς σὰν καλοὶ φίλοι σὲ μιὰ καὶ τὴν αὐτὴ περιφέρεια. Συγχωνεύονται δηλαδὴ σὲ μιὰ ἑνιαία κοινότητα. Ὁ Γερμανὸς ἐπιστήμων Βάσμαν θεωρεῖ ὅτι γιὰ νὰ πραγματοποιηθῆ μιὰ τέτοια συμφωνία πρέπει ἀπαραιτήτως ἢ δυὸ ἀντίπαλες κοινότητες ν' ἀνήκουν σὲ συγγενῆ εἴδη, νὰ εἶνε ἰσόπαλες καὶ τέλος, νὰ βρίσκωνται στὴν ἀνάγκη νὰ μένουν μαζὺ στὴν ἴδια περιοχή, χωρὶς νὰ μποροῦν ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ αὐτήν, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι δὲν μποροῦν νὰ βροῦν ἄλλοῦ, σ' ἐκεῖνα τὰ μέρη, τὰ μέσα διατροφῆς των.

Ὅταν ὑπάρχουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀντικειμενικοὶ ὅροι, ὕστερ' ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀψιμαχίες, ἀρχίζει νὰ ἐπέρχεται κάποια ἀνοχὴ μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων καὶ τέλος δημιουργεῖται μιὰ φιλικὴ συμβίωσις. Ὁ Φορὲλ κατώρθωσε ν' ἀποδείξη καὶ πειραματικῶς τὸ φαινόμενο αὐτό: Ἐπῆρε μυρμήγκια ἀπὸ διάφορα συγγενῆ εἴδη καὶ τὰ ἄφησε σὲ μιὰ ξένη περιοχή, στὴν ὁποία ἦσαν ὑποχρεωμένα νὰ φτιάξουν νέα φωλιά. Τὰ μυρμήγκια, ἀναγκασμένα ἀπὸ τὶς περιστάσεις καὶ τὴν κοινὴ ἀνάγκη νὰ ἐγκαταστήσουν κατοικία καὶ νὰ προμηθεύωνται τὴν τροφὴ των στὴν ἴδια περιοχή, ἀπετέλεσαν μιὰν ἁρμονικὴ κοινότητα.

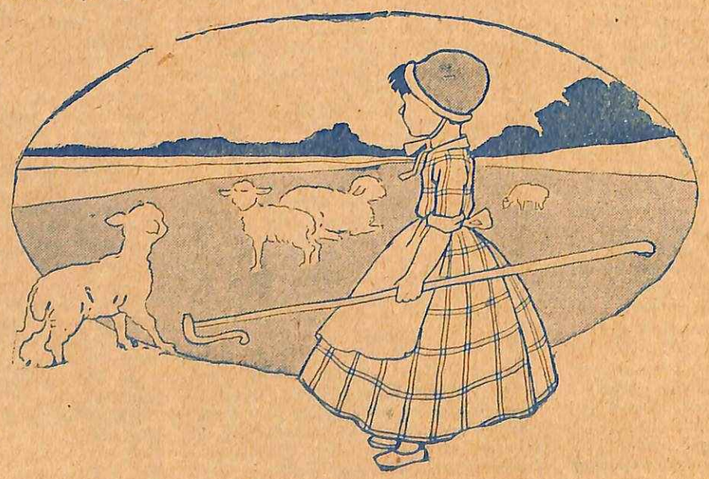

Ἀπό τήν ἑλληνικήν ζωήν

Ὑπό τοῦ κ. Σ. Μ. Σταμ

Ἡ Δροσοῦλα

(Ἀληθινὴ ἐπαρχιωτικὴ ἱστορία)

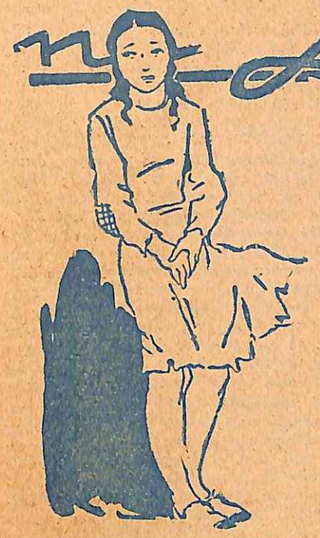

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Εἰς τὴν ἐποχὴ τοῦ πολέμου τοῦ 97. Ἄρχισε ἡ ἐπιστράτευσις ἡ ἐπαρχίες εἶνε ἀνάστατες. Μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους ἐπιστρατεύεται κι' ἕνας φτωχὸς φαμελίης, ὁ Μαραθιάς. Ὁ ἀποστοχισμένος αὐτὸς οἰκογενειάρχης εἶν' ἀπελπισμένος. Ποῦ θ' ἀφήση τὸ σπίτι του; Πῶς θὰ συντηρηθῆ ἡ γυναίκα του καὶ τὰ παιδάκια του, ἡ Δροσούλα κι' ὁ Νίκος; Τί θὰ γίνη τὸ χτηματάκι του, τὸ ὁποῖο τοῦδινε τὸ ψωμί του; Πάνω στὴ μαύρη του ἀπελπισία τὸν βρίσκει ὁ συμπέθερός του ὁ Μήτρος καὶ τοῦ προτείνει νὰ δανεισθῆ χρήματα γιὰ ν' ἀφήση στὴ γυναίκα του, ἀπὸ τὸν τρομερὸ καὶ ὑπερῳδὴ τοκογλύφο τοῦ χωριοῦ, τὸν Παναγῆ τὸ Ρούφουλα, τὸν «Κρατημένο». Ὁ Ρούφουλας εἶν' ὁ πιὸ ἀπαισιος Ἑξηνταδελωνίης τοῦ κοσμου. Ἔφτασε ξυπόλητος στὸ χωριὸ κι' ἔκανε περιουσία μὲ τὴν κλεψιά, τὴν ἀδικία, τὴν παλιανθρωπιά. Καὶ σιγὰ-σιγὰ ἔγινε περιζήτητος γαμπρὸς καὶ πῆρε γυναῖκα του τὴν κόρη τοῦ Δημάρχου, ποὺ μαράθηκε καὶ κατάντησε στὰ χέρια του σκλάβα ἀξιοδάκρυτη. Γέννησαν κι' ἕνα παιδί, τὸ Γούλη καὶ πῆραν καὶ ὑπηρέτρια, μιὰ μικρὴ χωριατοπούλα, τὴν Παράσχω, ποὺ τραδοῦσε στὰ χέρια τους τοῦ λιναριοῦ τὰ πάθη. Ὁ Ρούφουλας δίνει ἕνα δάνειο 250 δραχμῶν στὸν Μαραθιά, ἀποφασισμένος νὰ τοῦ ἁρπάξη τὰ χτήματα καὶ νὰ τὸν καταστρέψη κι' ὁ Μαραθιάς τραβᾶει γιὰ τὸ φτωχικό του λίγο πιὸ ἥσυχος. Φεύγει κατόπιν γιὰ τὸν πόλεμο ὁ Μαραθιάς καὶ σκοτώνεται, Κ' ἡ οἰκογένειά του βυθίζεται στὴν πιὸ μαύρη δυστυχία. Ὁ Ρούφουλας τοιμᾶζεται τώρα νὰ τοὺς ἁρπάξη τὸ βιό τους.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Γούλας μποροῦσε νὰ τὸ κάνη... Τί εἶχε νὰ φοβηθῆ; Αὐτὸς ἄνθρωπο σκότωσε, καὶ μιὰ φτωχειὰ γυναῖκα θὰ φοβόταν;

Κι' ἀπὸ τότε ἡ φτωχειά, ἐπήγαινε στὰ χτήματά της, ἔβλεπεν ἀχνάρια, μέσα, ἀπὸ πρόβατα, ποὺ βάζανε κρυφὰ τὴ νύχτα μέσα, νὰ βοσκήσουν, ἔβλεπε τῶν κλημάτων τοὺς βλαστοὺς, φαγωμένους ἀπ' τὰ γίδια, ἔβλεπε τσακισμένες τὶς ἀμυγδαλιὲς καὶ τὰ μύγδαλα κλεμμένα, φορτώματα ὁλόκληρα, ἔβλεπε τρύγημα, σωστὸ, τῶν σταφυλιῶν, καταριότανε τὴ τύχη της καὶ καταριόταν μυστικὰ, κι' ἀνέθετε τὴν ἐκδίκησι, γιὰ τὸ ἄδικο, μονάχα στὸ Θεὸ, τὸν πανάγαθο Θεὸ καὶ τὴ δικαιοσύνη, κι' ἔχυνε ἀστείρευτα τὰ δάκρυα ποτάμι.

—Ἐκεῖνος ποὺ θὰ φρόντιζε γι' αὐτὰ, τὸν ἔφαγε τὸ βόλι! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε.

Μαθημένη ἀπὸ χτήματα δὲν ἤτανε... Ἔξω, σὰν εἶχε κι' αὐτὴ τὸν ἄντρα της, ποτέ της δὲν ἐπῆγε. Μὰ ἡ ἀνάγκη τώρα τὴν ἔσπρωξε καὶ ὧς ἐκεῖ, καὶ ἔμαθε ὅλες τὶς τραχειὲς τῶν χτημάτων δουλειές. Καὶ τότε ἀναλογιζόταν τὸν σύζυγό της, πόσο γι' αὐτοὺς βασανιζόταν καὶ τῆς πονοῦσε πειὸ πολὺ ἡ καρδιὰ, πολὺ, πάρα πολύ!..

Φοροῦσε ἕνα ζευγάρι, τοῦ μακαρίτη, χονδροπάπουτσα κι' ἦταν, ὅταν γύριζε ἀπὸ τ' ἀμπέλια κι' ὅταν πήγαινε σ' αὐτά, κατασκονισμένη κι' ἐλεεινὴ, ξηραμένη ἀπὸ τὴ θλῖψι καὶ τὴν δυστυχία, μ' ἕνα κομμάτι ψωμὶ τυλιγμένο στὴν ποδιὰ, ποὺ τῶτρωγε μὲ λίγα μάραθα, ποὺ μάζευε, ὠμὰ, γιὰ νὰ «γελάη τὴ μπουκιά της». Κι' ἔπειτα κατέβαινε κι' ἔπινε νερὸ ἀπὸ τὸ ρέμμα.

Τὸ βράδυ, ὁποῦ γύριζε, βογγοῦσε κι' ἔπεφτε στὸ κρεββάτι μὲ πόνους μεγάλους στὴ μέση, μισοαναίσθητη, κομμένη καὶ πολλὲς φορὲς, χωρὶς νὰ φάη... Τὰ παιδάκια της, βλέποντας τῆς μάνας τους τὸν πόνο, σὰν νὰ ἐννοοῦσαν τὸ κακὸ, λαγιάζανε, στὴν ἄκρη, ἥσυχα καὶ «μωρμένα». Πολλὲς φορὲς τὰ εὕρισκε ἀποκοιμισμένα. Ἀκουμπισμένα τὸ ἕνα ἀπάνω στὸ ἄλλο, κοιμόντουσαν ὕπνον βαθὺν κι' ἀθῶον, ὕπνον ἀγγελικόν... Σηκωνότανε, τὰ σκέπαζε καὶ κρατῶντας τὴ μέση της καὶ πάλι, πήγαινε, σὰν μεσοκομμένη κι' ἔπεφτε στὸ κρεββάτι της κι' αὐτή.

—Θεέ μου, δῶσε μου δύναμι... Λυπήσου τα, τὰ ὀρφανά.

Ἔτσι, ἡ κούρασι, κ' ἡ μεγάλη συμφορὰ τὴν ἔκαναν νὰ λησμονῆ, λίγο, τὸν μακαρίτη. Τῆς εἶχε μείνει, ὅμως, ἕνα νευρικό, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ φωνάζη πολλὲς φορὲς τὴ νύχτα, μοναχὴ, κάτι φωνὲς ὑστερικὲς, ἕνα νευρικὸ φώναγμα καὶ θρηνερὸ, ποὺ ἀντηχοῦσε σ' ὅλη τὴ γειτονιά, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη κι' ἔκανε τὸν κόσμο νὰ πετιέται.

—Ὤχ, ἀδερφὲ κι' αὐτή!... Οὐρλιάζει σὰν τὴ στρίγγλα ὅλη νύχτα!

—Νὰ φάη τὸ κεφάλι της!

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΠ' ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Τὸ πῶς κατάπιε τοῦ Χάρου τὸ ποτῆρι, καὶ αὐτὴ, κάνει τὸ θαῦμα της...

Ἅμα ἄκουσε τὸ μαῦρο ἄγγελμα, ἔμεινε μέρες στὸ κρεββάτι. Εἶπαν πὼς δὲν θὰ βαστάξη, μὰ τὴν λυπήθηκε ὁ Θεὸς καὶ τῆς ἔδωσε κουράγιο. Ἔβαλε λιθάρι, ποὺ λένε, στὴν καρδιὰ καὶ σηκώθηκε νὰ βάλη σὲ τάξι καὶ τὸ φτωχικό της, ποὺ ἦτανε σὲ χάλια, ἄνω-κάτω, ἀπ' τὴ συμφορά. Κανένα «εἴδισμα» δὲν βρῆκεν εἰς τὴν θέσι του.

—Ξένοι, τί νὰ σοῦ κάμουν!

Ἐτρόμαξε νὰ συνεφέρη τὰ παιδά της, ποὺ γατσιάσαν καὶ κοπήκανε, τόσες ἡμέρες παραπεταγμένα.

—Ὁ ξένος, ξένος εἶνε παντοτεινά! Ἂς εἶνε καλὰ πάλι, ποὺ τρέξανε, οἱ χρισιανές.

Καὶ εἶδε καὶ ζημιὰ στὰ γυαλικὰ καὶ ραγίσματα καὶ στὰ καλὰ ποτήρια.

—Ὁ ξένος ἀναπεύει, δὲ θεραπεύει. Πάλι, σπολάτη, ποὺ μοῦ παρασταθῆκαν.

Βογγοῦσε, ἀναστέναζε κι' ὅταν καλότανε νὰ φάη, τὸ ψωμὶ, βρεγμένο, ἀπὸ τὰ δάκρυά της, ἦταν ἀρμυρό.

Τὴν ἄλλη δυστυχία, τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς ἀπο τὸν Ρούφουλα, δεν τὴν ἠννόησε διόλου. Κάτι τῆς εἶπανε γιὰ ἕνα χαρτὶ, ἀλλὰ τῆς εἶπαν καὶ πὼς δὲν ἦταν τίποτε κι' αὐτὴ ἰδέα δὲν εἶχεν ἀπὸ τέτοια, καὶ πέρασε τὸ ζήτημα αὐτὸ, λιγάκι ἀλαφρὸ, χωρὶς νὰ τὸ καλοξητάση.

Ὅταν ὅμως ὁ πόλεμος τέλειωσε κ' οἱ πρῶτοι ἄρρωστοι κ' οἱ πληγωμένοι ἀδειοῦχοι ἀρχίσανε νὰ ἔρχουνται στὸ χωριὸ, ἡ χήρα ἔπαθε νέαν κρίσιν νευρικὴ, νέαν ταραχὴν, ἐνθυμηθεῖσα καὶ τὸν ἰδικόν της, ποὺ δὲν θὰ γύριζε ποτὲ καὶ ἡ θλῖψις τὴν κυπέκλυσε καὶ πάλι.

Ὅταν μάλιστα ἤρθε κι' ὁ Παμῖνος, ὁ δεκανέας, ποὺ πληγώθηκε στὸ Γρίμποδο, καὶ διηγεῖτο πῶς σκοτώθηκεν ὁ Μαραθιᾶς, πῶς πολεμοῦσε σὰν λιοντάρι, σοβαρὸς κι' ἀμίλητος, μὲ δίχως ἐνθουσιασμοὺς τρελλοὺς καὶ ἐπιδεικτικοὺς, μὰ καὶ μὲ δίχως φόβο, χωρὶς παράπονο κανένα κατὰ τοῦ πολέμου, καὶ πῶς τοῦ ἦρθε μιὰ σφαῖρα κατάστηθα, ἀπάνω στὴν καρδιὰ, καὶ τὸν κρήμνισε ὁλόκληρον, σὰν δένδρο ποὺ τὸ χτυπάει καὶ τὸ ξερριζώνει κραυνὸς καὶ σύγκορμο τὸ ρίχνει κάτω. Ἐμεινεν ἐκεῖ, μὲ τὸ ἀμπέχονό του, ἔλεγε, γεμᾶτο αἷματα καὶ κίτρινη, λειψανιασμένη τὴν μορφή του. Οἱ στρατιῶται, ποὺ τρέχανε, στὴν ἔφοδο, λίγο ἔλειψε νὰ τὸν καταπατήσουν. Κάποιος δεκανέας ποὺ τὸν γνώριζε καὶ τὸν συμπαθοῦσε, θέλησε νὰ τὸν παραμερίση ἀπ' ἐκεῖ, ἀλλὰ μιὰ σφαῖρα ἤρθε καὶ τὸν ἐπῆρε στὰ πλευρά. Ἄλλη σφαῖρα τσάκισε τὸ κεφάλι τοῦ Μαραθιᾶ.

—Ἦταν τὸ μέρος ἄτιμο... Χαλάζι πέφτανε ἡ σφαῖρες!

Τί ἀπόγινε τὸ πτῶμα του, δὲν ἔμαθε κατόπιν. Ἡ μάχη τοὺς ἀλόνισε σὰν τ' ἄγυρο στ' ἀλῶνι.

Τὰ λόγια αὐτὰ παραληφθέντα ἀπὸ τὰ γραΐδια καὶ τὸν ἀγρόσχολο τῆς Ἀγορᾶς κοσμάκη, διαμορφωθῆκαν ἐπὶ τὸ τερατωδέστερον. Κ' ἡ διαδόσεις περὶ μαρτυρίων φοβερῶν τοῦ Μαραθιᾶ, ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἔφτασαν καὶ εἰς τῆς χήρας τ' αὐτιά.

Καὶ αὐτὸ ἀποτελείωσε τὴ δυστυχῆ γυναῖκα.

Ἡ καρδιά της σπάραξεν ὅταν εἶδε νὰ γυρίζουν ὅλοι οἱ ἐφεδροι χαρούμενοι κι' εὐχαριστημένοι, γιατὶ ἐπῆγαν, δοκίμασαν κι' ἐγλύτωσαν τὸν κίνδυνο καὶ τώρα τὸ εἴχανε κι' ἕνα καύχημα, γιατὶ πολέμησαν.

Ἡ χαρὲς, ποὺ κάναν τῶν ἐφέδρων ποὺ γυρίσανε ἡ οἰκογένειές τους, τὴ μαύρη αὐτὴ τὴ φαρμακώναν.

Καὶ ὅταν, μὲ τοῦ καιροῦ τὸ πέρασμα, τοὺς ἔβλεπε νὰ περνοῦν καὶ νὰ πηγαίνουν ἥσυχοι, καὶ πάλι, στὶς δουλειές των, θυμόταν τὸν ἀντρούλη της, ποὺ δὲν θὰ ξαναφανῆ στὸ δρόμο, οὔτε τοῦ σπιτιοῦ τὸ κατῶφλι θὰ ξαναδιαβῆ, γιὰ νὰ χαιδέψη τὰ παιδιά του.

Τὰ χρόια ποὺ ἔφεραν τοῦ κόσμου, στὸ σπίτι, τὰ καλὰ, τὰ τρώει τὸ μαῦρο χῶμα σήμερα καὶ κάτω ἀπὸ τὴν κιαπκισμένη στέγη τοῦ σπιτιοῦ ἐθέρεψεν ἡ δυστυχία.

Φαΐ ζεστὸ, ποὺ λέει ὁ λόγος, στὸ σπίτι, δὲν ξαναδανε. Γιὰ τὸν χειμῶνα στούμπαγε ἡ Μαραθιοῦ πράσινες ἐλῆες ἀπὸ τὶς

δικές της, τὶς ἔβαζε στὴν ἄρμη, γέμιζε λαῖνες κι' ἔτρωγε γιῶμα καὶ βράδυ ἀπ' αὐτὲς, ὧς που σωνόταν τὸ λαγῆνι. Κάθε Κυριακὴ καὶ γιορτὴ μεγάλη, ἔβγαινε μὲ ἄλλες γυναικοῦλες ἔξω στοὺς ἀρροὺς καὶ μάζευε κάμποσα λαχανικά. Ἐπωλοῦσε μιὰ δεκάρα τὰ μισὰ κι' ἐλάδιαζε τὰ ἄλλα κι' ἔτρωγε μὲ τὰ παιδάκια της.

Καμμιὰ φορὰ, ὁ κὺρ-Γιαννακὸς, καμμιὰ γιορτὴ μεγάλη, τῆς ἔστελνε λίγο φαγητὸ, ποὺ μὲ τὴν μύτη ὑψηλὰ καὶ ἐπιδεικτικῶς, σὰν νὰ κρατοῦσε κάτι ἱερὸ, τὸ πήγαινε ἡ ὑπηρέτριά του, μέσα σὲ μιὰ πετσέτα ἄσπρη, γιὰ νὰ ἔχη καὶ νὰ λέη ἡ κυρὰ-Γιαννακίνα, ἡ γυναῖκα του, βγαίνοντας στὸ παράθυρο καὶ προσέχουσα τὴ δοῦλα:

—"Ἐ, τί νὰ γίνη;.. Ἕνα πιατάκι κρέας ἔστειλα τῆς Μαραθιοῦς τῆς φτωχῆς... Χρονιάρα μέρα εἶνε σήμερα. Ψυχικὸ νὰ πῆς..

ΟΤΑΝ ΠΕΡΝΑΗ Ο ΚΑΙΡΟΣ ΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ἡ μέρες ὅμως ἐπερνοῦσαν, ὁ Νῖκος κ' ἡ Δροσοῦλα, τὰ παιδιὰ μεγάλωναν, τὰ χτήματα, ἔξω, μισοξεραθήκανε ἀκαλλιέργητα καὶ οἱ χωριάτες, ποὺ εἶχαν νοικιάσει τὰ χωράφια της, οὔτε φανῆκαν γιὰ νὰ τῆς δώσουν τὰ λεπτά της.

Ἔτρεξεν ἀπὸ δῶ ἡ χήρα, ἔτρεξεν ἀπὸ ἐκεῖ, ἀλλὰ ποῦ νὰ βρῆ τὸ δίκαιό της; Ἕνας μάλιστα ἀγριοχωριάτης τὴν ἐφοβέρισε, πὼς θὰ τῆς κόψη ὅλου τοῦ ἀμπελιοῦ τὰ κλήματα, μὲ τὸ χατζάρι.

Σ' ἐκείνη τὴν ἀπελπισία της, μιὰ γειτόνισσα τῆς ἔδωκε μιὰ συμβουλή:

— Δὲν κάνεις καὶ καμμιὰ ξένη δουλίτσα, νὰ δῆς καὶ σὺ μιὰ ἄσπρη μέρα, χριστιανή;

— Νοικοκυρὰ, ἐγώ!..

— Νοικοκυρὰ, ξενοικοκυρὰ, ἡ δουλειὰ νυροπὴ δὲν εἶνε.

— Τί νὰ κάνω;

— Πλύσι, ράψιμο, ὅ,τι μπορέσης ναῦρης.

Ἔπαιρνε καὶ ξενόπλενε κουρφὰ τὰ ἀστρόρουχα τῶν ὑπαλλήλων καὶ τὸ βράδυ, νύχτα —μαντηλωμένη, γιὰ νὰ μὴ γνωρίζεται— τὰ πήγαινε στὰ σπίτια τους κι' ἔπαιρνε τὰ λεπτά της. Ἀλλὰ ἀπὸ τότε ποὺ κάποιος γραμματικὸς τῆς ρίχτηκε καὶ θέλησε νὰ τὴν ρίξη κάτω. στὸ χαλί, αὐτὴ δὲν ξαναπῆγε.

Τὰ ἔστελνε, πλέον, μὲ τὸ κοριτσάκι της, ἀλλὰ κι' αὐτὸ τὸ εὐλογημένο ἤτανε ἀδύνατο καὶ ἦταν φόβος, σὲ κάθε πηγαιμὸ καὶ κάθε στράτα, νὰ μὴ χάση τίποτα.

Εἶδε κι' ἀπόειδε καὶ ἔπαψε νὰ πλένη λίγον καιρό. Ἀλλὰ ἡ φτώχεια ἄρχισε καὶ πάλι νὰ τὴν δέρη... Ἄρχισε πάλι τὸ ξενοπλύσιμο μὲ λιγώτερη ντροπή. Τώρα πήγαινε κι' ἔπλυνε φανερὰ, σὲ κάθε σπίτι ποὺ θὰ τὴν καλοῦσαν. Δουλειὰ βαριά. Θεόρατες μπουγάδες, ἕως ἐκεῖ ἀπάνω, ποὺ τὶς ἔβγαζε, μὲ φουσκωμένα καὶ φαρφατιασμένα χέρια ἀπὸ τὰ νερά.

Ἔπλυνε ὅμως καλὰ καὶ καθαρὰ κι' ὅλοι τὴν προτιμοῦσαν.

Μὰ δὲν ἀφήνει κ' ἡ τύχη ἡ στραβή.

Ἀρρώστησεν ἄξαφνα ὁ Νῖκος της. Ἤθελε γιατρικὰ, ἤθελε περιποιήσεις, φάρμακα, γιατροὺς καὶ χρήματα δὲν εἶχε. Ἔπειτα ἔστειλε καὶ τὴ Δροσοῦλα στὸ σχολεῖο... Τότε, κάποιος τὴ συμβούλεψε νὰ πωλήση λίγο χωράφι, ἕνα κομμάτι μοναχά.

— Νὰ πάρης κανένα-δυὸ λεπτὰ καὶ σὺ, νὰ ἡσυχάσης, ζάβαλη!..

— Εἶνε τῶν παιδιῶν αὐτὰ, κὺρ Κωνσταντῖνε.

— Γιὰ τὰ παιδιὰ θὰ τὸ πωλήσης. Νὰ τὰ ζήσης καὶ νὰ τὰ χαρῆς. Πῶς θὰ τὰ βγάλης πέρα;

— Ἄσε νὰ σκεφθῶ.

Σκέφθηκε, σκέφθηκε, τὴ βρῆκαν κι' ἄλες μπόρες, —ἡ Δροσοῦλα δὲν εἶχε πειὰ οὔτε ποδιὰ— καὶ τ' ἀποφάσισε. Μόλις ὅμως τ' ἀποφάσισε, καὶ ἔμαθε τὸ τρομερὸ νέα:

Δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πουλήση οὔτε ἕνα λιθαράκι ἀπὸ τὴ περιουσία της, γιατὶ ὁ Ρούφουλας τὰ εἶχεν ὅλα ὑποθηκεύσει, ἀπέναντι χρέους τοῦ συζύγου της.

— Θὰ σοῦ τὰ πάρη ὅλα μιὰ ἡμέρα... Οἱ τόκοι θὰ τὰ φᾶν! τῆς εἶπαν.

Ἀπόμεινε ἄνανδη, ξερὴ, μὲ γουρλωμένα μάτια.

Ἔτρεξεν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, συμβουλεύτηκε καὶ ἔμαθε τὴν τρομερὴ ἀλήθεια. Τὸ χρέος, τώρα, μὲ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, τόκους, ἐπιτόκια θ' ἀνέβαινε τὶς 6.000. (Οἱ τόκοι μοναχὰ περνούσανε τὶς 800 δραχμὲς τὸ ἔτος) καὶ ἐὰν δὲν ἔδινε τὰ χρήματα, ὁ Ρούφουλας θὰ τὴν πετοῦσε κι' αὐτὴν καὶ τὰ παιδιά της στὸ δρόμο.

Ἐπῆγε κι' ἐκλαύτηκε τότε στὸ Ρούφουλα:

— Τί εἶνε αὐτὸ ὁποῦ μᾶς ἔκανες, κὺρ Παναγῆ;

—"Οταν τὰ τρώγατε τὰ χρήματά μου ἤτανε καλά; τῆς ἀπάντησεν ἀπότομα ἐκεῖνος.

Πῆγε καὶ σοὺς μακροσυγγενεῖς της.

— Τί νὰ σοῦ κάνουμε κι' ἐμεῖς; τῆς εἶπαν.

Κλαύτηκε ἀπὸ δῶ, κλαύτησε ἀ' ἐκεῖ, καὶ τῆς βάλαν, τέλος, κάποιο δικηγόρο, γιὰ νὰ ἰσχυρισθῆ τὴν πλαστότητα τοῦ γραμματίου, ἀλλὰ ὁ δικηγόρος περιφρονοῦσε τὴν ὑπόθεσι. Ἔπειτα, ἤθελε καὶ χρήματα. Καὶ τέλος ἤτανε καὶ δικηγόρος. Εἶχε καὶ συμφέροντα, ἤθελε νὰ ζήση. Μεταξὺ μιᾶς παμπτώχου χήρας καὶ ἑνὸς πλουσίου καὶ ἰσχυροῦ, ὁ δεύτερος ἤτανε προτιμητέος. Γιὰ τοῦτο, ὄχι μοναχὰ κύτταζε νὰ κολακέψη τὸν Ρούφουλα, παρατείνων καὶ παραβλέπων τὴν ὑπόθεσι τῆς χήρας, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ δικασθῆ, καμμιὰ φορὰ, γιὰ νὰ φανῆ εὐχάριστος στὸν τοκογλύφο, ἐπήγαινε καὶ ἀνέφερε ὅλες τὶς ἐνέργειές του στὸν Παναγῆ.

Τὴ νύχτα μαντηλωμένη γιὰ νὰ μὴ φαίνεται τὰ πήγαινε στὰ σπίτια τους.

— Γιὰ κείνη τὴν παληοϋπόθεσι τῆς χήρας ἤρθα πάλι, τοῦ ἔλεγε. Αὐτὸς τὶς προτάσεις ἔκαμα ἐγώ. Μπορεῖς νὰ τὶς ἀντικρύσης ὡς ἐξῆς...

Καὶ τὸν συνεβούλευε.

ΑΝΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑ'Ι'ΑΦΑΣ

Ἡ κλεισμένη χήρα σύρθηκε σὲ δικαστήρια καὶ εἰρηνοδικεῖα. Ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ πάη, φοροῦσε τὰ φτωχά, τὰ μαῦρα τῆς χηρείας ροῦχα της καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἄλλα παπούτσια, τὰ νυφικά της ἔβαζε, ξηροσασμένα κι' ἐλεεινὰ, μὲ τακούνια στραβοπατημένα. Ἐκαθόταν στὴν ἄκρη τῆς αἰθούσης τοῦ δικαστηρίου, φοβισμένη καὶ ἀκίνητη, μὰ ὅταν ἄκουγε τὸ ὄνομά της, παρουσιαζότανε ἐμπρὸς, μὲ ἕνα χτυποκάρδι, ποὺ τῆς ἔφερνε μιὰ ἀγκοῦσα στὸ λαιμὸ, ποὺ καὶ οὔτε νὰ μιλήση δὲν τὴν ἄφηνε.

Στὸ κόμπιασμα, τοῦτο, τῆς φωνῆς της ὁ εἰρηνοδίκης, μὰ νὰ φανῆ εὐχάριστος στὸν Ρούφουλα —γαμπρὸς δημάρχου ἦτανε καὶ κομματάρχης— τὴν ἐφώναζε καὶ τὴν ἐμάλωνε μεγαλοφώνως, ἀπειλῶντας την νὰ τῆς κάνη καὶ νὰ τῆς δείξη, γιατὶ τὸ δικαστήριο δὲν ἔχει τὴν δρεξί της, νὰ κάνη ἐκεῖ τὰ νάζια της καὶ νὰ μουντζουκλαίη, ὅταν δὲν ἔχη τί νὰ πῆ καὶ τί νὰ ἀπαντήση.

Καὶ συγχρόνως, στρεφόμενος στὸ Ρούφουλα, τοῦλεγε γλυκά:

—"Ὁρίστε, ὁρίστε κύριε Ρούφουλα, ὁρίστε, παρακαλοῦμεν, περᾶστε ἀπ' ἐδῶ...

Καὶ τότε παρουσιαζόταν εἰς ἐπίμετρον καὶ ὁ δικηγόρος της.

—"Ἐλα ντὲ, τώρα, χήρα Μαραθιᾶ, εἰπὲ ὅ,τι ἔχεις γιὰ νὰ εἰπῆς καί τραβήξου ἀπ' ἐκεῖ, δὲν ἔχει τὶς σκοτοῦρες σου τὸ δικαστήριο, τῆς ἔλεγε.

Ἐννοεῖται ὅτι κατόπιν ὅλων τούτων, ἔλαι αἱ ἐνστάσεις τῆς χήρας Μαραθιᾶ ἀπεριφρθησαν τελειωτικῶς καὶ ἀμετακλήτως καὶ ἐδόθη τὸ δικαίωμα στὸν Ρούφουλα, νὰ κανονίση τὰ τοῦ χρέους ὅπως ἤθελε.

Καὶ μιὰ μέρα, ἕνας κλητὴρ, παρακολουθούμενος καὶ ἀπὸ δυὸ μπεκρῆδες, τὸ Γούλη κι' ἄλλον ἕναν, ὧς μάρτυρας, συνέτασσε τὴ σχετικὴν ἔκθεσιν περιλήψεως πλειστηριασμοῦ κτημάτων ἀκινήτων τῆς κληρονόμου χήρας Μαραθιᾶ...

ΣΤΑ ΞΥΛΑ, ΣΤΑ ΛΙΘΑΡΙΑ

Ὅσο περνοῦσεν ὁ καιρὸς, ἡ δυστυχία θέριεβε γιὰ καλὰ στὸ ἀπωρφανισμένο σπίτι.

Τὰ χτήματα, μιὰ ποὺ δὲν ὑπῆρχαν χρήματα νὰ καλλιεργηθοῦν κι' ἄνθρωπος νὰ τὰ ἐπιβλέψη, χάλασαν, ἐγκαταλείφθηκαν καὶ γεννήκανε χωράφια πειά.

Ἡ χήρα, μιὰ ποὺ δὲν εἶχε ποῦθε νὰ συντηρηθῆ, ἄρχισε νὰ πουλάη στὴν ἀρχὴ ὅ,τι χρυσὸ τῆς ἀπόμεινε, τὴ βέρα της, ἕνα χρυσὸ σταυρὸ, ἀπὸ τῆς Δροσούλας τὰ βαφτίσια, καὶ ἔπειτα ἕνα «κονταπέττο» τῆς μητέρας της παληὸ, πολύτιμο, βαούτιμο... Σὰν σωθήκανε κι' αὐτὰ, ἄρχισε νὰ πουλάη τοῦ σπιτιοῦ της τὰ εἰδήσματα... Τὰ πήγαινε ἀποβραδὺς νὰ μὴν τὴ βλέπουν οἱ γειτόνοι, κρυμμένα κάτω ἀπὸ τὴν ποδιά της καὶ τὰ πουλοῦσε

στὸν Πανοῦτσο τὸν Ἀπίκραντο, ἕναν καράφη τοῦ κακοῦ καιροῦ, ποὺ τῆς τὰ ἔπαιρνε, χάρισμα σχεδὸν, γιὰ ἕνα κομμάτι μοναχὰ ψωμιοῦ —ὅσο βαστοῦσε ἡ καρδιά του— κι' ἔκανε πὼς ζημιώνεται.

— Αὐτὸς ὁ καθρέφτης δὲν ἀξίζει τίποτε, ἀλλὰ ἂς εἶνε... Ἔλα, τὸν παίρνω γιὰ τῶν γονιῶν μου τὴν ψυχή!... τῆς ἔλεγε.

Τὸ σπίτι εἶχε γυμνωθῆ ἀπ' ὅλα. Πράγματα δὲν μεῖναν πειὰ γιὰ νὰ πουληθοῦν. Καὶ τὰ παιδιὰ, ὅλο καὶ μεγάλωναν, μεγάλωναν γεμᾶτα ἀπαιτήσεις καὶ δικαιώματα γιὰ τὴ ζωή.

Αὐτὴ ἡ δυστυχισμένη δὲν εἶχε κουράγιο πειὰ γιὰ τίποτα. Ὧρες-ὧρες ἀφηρεῖτο καὶ ὧρες παραμιλοῦσε καὶ στὰ ξύπνια της καὶ ὕπνος δὲν ἐβάρυνε τὰ βλέφαρά της, ὅλη νύχτα. Ἡ μεγάλες συγκινήσεις τῆς κλονίσανε τὸ λογικὸ, τῆς πῆραν τὰ μυαλά της καὶ θὰ τῆς εἶχαν πάρει καὶ τὴν ψυχὴ ἀκόμα, ἂν δὲν τὴν συγκρατοῦσεν ἡ μεγάλη ἀγάπη της γιὰ τὰ παιδιά. Αὐτὴ τῆς ἔδινε δυνάμεις ν' ἀγωνίζεται στὸν ἄνισον ἀγῶνα τῆς ζωῆς, αὐτὴ τῆς ἔδινε κουράγιο γιὰ νὰ ὑπάρχη καὶ νὰ ὑπομένη!..

Τώρα ἡ Δροσοῦλα εἶχε γίνει κοριτσάκι 10—11 ἐτῶν, ξανθὸ καὶ δροσερὸ καὶ κόκκινο σὰν τὸ κεράσι. Τὴν κοκκινίλα του αὐτὴ, σὰν ἔβλεπε ἡ γειτόνισσα τοῦ Γιαννακοῦ, ἡ «καλὴ γυναῖκα καὶ νοικοκυρὰ», ὅπως τῆς λέγανε μπροστά της, καὶ κύτταζε καὶ τὸ παιδί της ἔπειτα, τὸν Νάσο, ποὺ ἦταν συνομίληκο, κίτρινο καὶ κακομοιριασμένο, μ' ὅλην τὴν περιποίησι ποὺ εἶχε καὶ τὴν καλὴ τροφὴ καὶ ὅλα τὰ «κανάκια», ἔλεγε κι' ἐπανελάμβανε στὸν ἑαυτό της καὶ στὶς ἄλλες, σὰν θυμωμένη, σὰν νὰ διεμαρτύρετο:

— Κύτταξε κοκκινίλα καὶ κακό, τὸ ἔρημο ἐκεῖνο, ποὺ δὲν ἔχει νὰ φάη, οὔτε ξερὸ ψωμί!... Καὶ τὸ δικό μου, ὁ Νασούλης, νὰ ἔχη ὅλα τὰ καλὰ καὶ αἷμα νὰ μὴ βαζη... Μήστητί μου, Κύριε!..

Ὁ Νῖκος, ὅμως, τ' ἀδερφάκι τῆς Δροσούλας, ἦταν κατακίτρινος.

Τὸ δηλητήριο τοῦ πυρετοῦ, τοῦ φαρμάκωνε τὸ αἷμα καὶ ἡ κακὴ διατήρησις, τὸ φέρανε σὲ μιὰ ἐξάντλησι τόσο μεγάλη, ποὺ τὸν ἔβλεπε κανεὶς καὶ ἔλεγε πὼς ἤτανε διαφανής...

— Τὸ βλέπω, ἔλεγ' ἡ μητέρα του καὶ μοῦ ραΐζετ' ἡ καρδιά μου... Τὸ τέλεψαν ἡ θέρμες, ποὺ κακὸ χρόνο νάχουνε, ἐκεῖ ὁποῦ βρεθήκανε...

Κι' ἐπανελάμβανεν ὡς ἐξορκίζουσα, τροπόν τινα:

— Στὰ ξύλα, στὰ λιθάρια, στὰ ἄγρια βουνά..

—Ἐκεῖ πού: πετεινάρι δὲν λαλεῖ, καὶ ἄνθρωπος δὲν τρέχει... πρόσθετε καὶ ἡ γειτόνισσα, ἀπὸ φιλανθρωπία κι' ἀπὸ φόβο, μὴν πέσουν πιὸ δῶθε τὰ κακὰ καὶ πᾶν ἀπάνω στοὺς ἀνθρώπους.

Σὲ λίγο πέθανε κι' ὁ συμπέθερος, ποὺ κάπως τὴν κυττοῦσε. Ποῦντα καὶ πιρετοὶ τοῦ ἤρθανε μαζὺ καὶ δὲν ἤθελαν πολὺ νὰ τὸν ξεβγάλουν.

Χαροπάλαψεν, ὅμως, ἀπάνω στὸ κρεβάτι του καὶ λίγο πρὶν πεθάνη, ζήτησεν ἕνα καθρέφτη γιὰ νὰ γυαλιστῆ... Κυττάζοντας, δὲν γνώρισε διόλου τὴ μορφή του... Εἶδε ἕνα πρόσωπο ἰσχνὸ καὶ γεμᾶτο γένεια, ποὺ εἶχαν φουντώσει τόσες μέρες ποὺ ἤσανε ἀξύριστα, τὰ μάτια του σβυσμένα καὶ μαυροκίτρινα τὰ δόντια του, σὰν δόντια ἀπὸ κρανίο. Κούνησε τὸ κεφάλι του, σὰν νὰ βουρκώσανε τὰ μάτια του καὶ γύρισε καὶ εἶπε στὶς γυναῖκες ποὺ γύρωθέ του παραστέκανε, μὲ μιὰ μεγάλη πίκρα:

— Πᾶνε τὰ ζυμιά μου, σώθηκαν!

— Μπᾶ, σὲ καλό σου!

— Ἀκοῦτε ποὺ σᾶς λέω ἐγώ... Μόνο θὰ σᾶς παρακαλέσω ἕνα πρᾶγμα... Ἅμα πεθάνω...

— Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ λές; τὸν διακόψανε ἐκεῖνες. Ματακουνήσου, χριστιανέ μου, ἀπὸ τὴ θέσι σου...

— Αὐτὸ ὁποῦ σᾶς λέω. Ἅμα πεθάνω, μὴ μὲ θάψετε μ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ γένεια... Δὲν θέλω νὰ πάω ἔτσι στὸν κάτω-κόσμο, μὲ αὐτά... τ' ἀκοῦτε; Ἅμα πεθάνω νὰ καλέσετε τὸν Κίτσο τὸν κουρέα, νὰ μὲ ξυραφίσ'...

— Τί κουβέντες εἶν' αὐτὲς, ποὺ λές... Κουνήσου, εἶπα, ἀπὸ τὴ θέσι σου... Μὲ γειά σου, μὲ χαρά σου. Δὲν ξέρεις τί λὲς, μοῦ φαίνεται..

Μὰ ὁ συμπέθερος, πολὺ καλὰ ἤξερε τί ἔλεγε. Σὲ δυὸ μέρες δὲν ὑπῆρχε πειὰ καὶ θάφτηκε καὶ μὲ τὰ γένεια..

Τώρα δὲν εἶχε πειὰ κανέναν ἡ χήρα ἡ Μαραθιοῦ νὰ τρέξη νὰ συμβουλευτῆ.

Κάτι μακρυνοὶ, τ' ἀνδρός της συγγενεῖς, τοὺς εἶχε δὲν τοὺς εἶχε, τὸ ἴδιο πρᾶγμα ἤτανε. Ἀλλὰ οὔτε κι' ἐσκέφθηκε νὰ τρέξη πρὸς αὐτοὺς ποτέ! Ἀλλὰ κι' αὐτοὶ τί νὰ τῆς κάνουν; Εἶχαν τόση φτώχεια κι' ἀναδουλειὰ κι' αὐτοὶ, τοὺς εἶχε τόσο ἀπορροφήσει καὶ κουράσει ὁ τραχὺς ἀγώνας τῆς ζωῆς, ποὺ οὔτε εὐκαιρία, μὰ οὔτε καὶ μυαλὸ εἶχαν γιὰ τίποτα... Ἀλλωστε, ἀπὸ τότε ποὺ σκοτώθηκεν ὁ Μαραθιᾶς, αὐτοὶ ξεσυγγένεψαν.

«Πάει τὸ βόϊδι — πάει καὶ ἡ σεμπριά», ποὺ λέει κ' ἡ παροιμία.

Ἀπόμεινε μὲ τοὺς γειτόνους, ποὺ δὲν ξέραν τίποτα, καὶ μὲ τὸν δικολάβο, ποὺ ἐπειδὴ δὲν πληρωνόταν, τὴν ἔδιοχνε σὰν τὸ σκυλὶ ἡ τῆς μιλοῦσε τόσο ἀπότομα κι' ἀπελπιστικὰ, γιὰ τὴ δουλειά της, ποὺ καλύτερα νὰ μὴ τῆς μίλαγε διόλου.

Μιὰ μέρα ἦρθε ἕνας δικαστικὸς κλητήρας στὴν πόρτα της:

—"Ἐ, τί θὰ κάνης, κυρὰ-Μαραθιᾶ;

— Νὰ τοῦ καμωθῆ νὰ σκάση, ἀπάντησεν αὐτὴ, ἐννοοῦσα τὸν Παναγῆ τὸν Γούφουλα, γιὰ τὸ κακὸ ὁποῦ τῆς εἶχε κάνει.

—Ὁ Ρούφουλας ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα. Τὸν βρῆκαν δυσκολίες. Ἔχεις νὰ δώσης τίποτα ἀπέναντι;

Αὐτὴ ἀπάντησε ταραγμένη, ἀπειλοῦσα, μὴ γνωρίζουσα τί ἔλεγε. Ποτέ, ὅμως, δὲν φανταζόταν. Ὅτι μποροῦσαν νὰ τῆς πάρουν καὶ τὴν περιουσία της καὶ νὰ τὴν πετάξουν καὶ στὸ δρόμο.

Δὲν εἶχε κουράγιο πειὰ γιὰ τίποτα...

— Εἶνε τῆς μάνας μου αὐτὰ, ἔλεγε, δείχνοντας τὸ σπίτι καὶ τὸν κῆπο του. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὰ πειράξη...

Καὶ ὅμως τῆς κοινοποιήθηκε, ἕνο πρωΐ, ἕνα χαρτόσημο, ὁποῦ ἔγραφε κι' ἀνάφερνε μέσα, ὅλα τὰ χτήματά της, ἀπὸ ποῦ ὁρίζονται καὶ πόσα εἶνε... Αὐτὴ δὲν καταλάβαινε τί ἦταν τὸ χαρτὶ αὐτό.

— Δὲν εἶνε τίποτα, τῆς εἶπεν ὁ κλητῆρας, θὰ συμβιβάσουν τὰ πράγματα. Νοικοκυρὰ γυναῖκα εἶσαι καὶ σύ...

Ἡ Μαραθιᾶ τὸ ἔδωσε νὰ τὸ διαβάση στὴν Δροσοῦλα, ἀλλὰ αὐτὴ «τέτοιες ἀγγεῦτσες δὲν τὶς ἔβαζε» καὶ τὸ πῆρε καὶ τὸ πῆγε στὸν κὺρ-Γιαννακό.

— Χμ! εἶπεν αὐτὸς, φοροῦντας τὰ γυαλιά του. Σοῦ πλειστηριάζουνε τὸ σπίτι καὶ τὰ χτήματα.

— Τί τὰ πλειστηριάζουν;

— Νά, σοῦ τὰ βγάζουν στὸ σφυρί!

Πῆρε μὲ βιὰ τὸ χαρτὶ κι' ἔτρεξε στὸν δικολάβο. Ἐκεῖνος τὴν ἀπέπεμψε σκαιῶς κι' ἔσπευσεν ἀμέσως, νὰ τὸ προφθάση στὸ Ρούφουλα:

— Πῆρε τὰ μοῦτρα της καὶ μοῦ ἦρθε, μιὰ ἄψιφτη πρωΐ-πρωΐ, τοῦ εἶπε. Ὅταν τὰ τρώγανε ἦσαν καλὰ, μὰ ἅμα τὰ πληρώνουνε, ξυνίζουν.

— Κόσμος, καϋμένε! εἶπε καὶ ὁ Ρούφουλας, συμπονῶντας, δῆθεν, τὶς μικροκοσμικὲς ἀνησυχίες.

ΕΝΑ ΧΑΡΤΙ ΟΠΟΥ ΚΟΛΛΗΘΗΚΕ

Μιὰ μέρα, ἡ Μαραθιᾶ εἶδε κάτι ἀνθρώπους νὰ κυττάζουνε τὸ σπίτι της περίεργα κι' ἔμαθε πὼς ἔξω στ' ἀμπέλια της καὶ τὰ χωράφια, κάτι ἀνθρῶποι τοῦ δικαστηρίου πήγανε καὶ μετρούσανε μὲ τὴν κορδέλλα. Χίλια-δυὸ βελόνια μπήκανε στὴ μαύρη της καρδιὰ καὶ ἄρχισε μιὰ μεγάλη ἀνησυχία νὰ τὴν δέρνη. Σὲ λίγες μέρες, τῆς κοινοποιήσανε καὶ ἄλλο ἕνα χαρτόσημο, μὲ ἕνα τόσο μπλεγμένο γράψιμο, ποὺ οὔτε ὁ Γιαννακὸς, ἂν καὶ ἔβαλε τὰ ματογυάλια του, κατωρθωσε νὰ τὸ διαβάση. Κάτι ὑπογραφὲς συρτὲς, κουλουριαστὲς καὶ κάτι στρογγυλὲς σφραγίδες, σὰν γουρλωμένα μάτια.

Ἀπὸ τότε ἄρχισε νὰ γοιώθη πειὰ τὸν κίνδυνο κι' ἔπεσε σὲ σύλλογὴ μεγάλη. Τὴ νύχτα πεταγόταν ἀπὸ τὸ κρεβάτι της καὶ ἐκρυφόκλαιγε γιὰ τὸ σπιτάκι της, γιὰ τὸ περιβολάκι της καὶ τὰ δάκρυα της μούσκευαν τὸ προσκεφάλι της. Ἐγλώμιανε ἀκόμα περισσότερο, τὰ μάτια της βαθούλωσαν καὶ εἶχε ὧρες, ποὺ ἐχάζευε καὶ ἀπαντοῦσε ἄλλα ἀντ' ἄλλων.

Χωρὶς καμμιὰ ἀνάγκη, πήγαινε καὶ καθόταν ὧρες ἔξω καὶ στὰ κτήματα, σὰν νάθελε νὰ τὰ φυλάξη ἀπὸ τὸν κίνδυνο, ποὺ αἰσθανόταν ὅτι τὰ πλάκωνε βαρειά. Χαριασμένη ἐκεῖ, σ' ἕνα λιθάρι, κρατώντας τὸ κεφάλι της μέσα στὶς παλάμες καὶ κυττάζοντας πέρα, μακρυά, τὸν ἄσπρο δρόμο, σὰν κάποιον νὰ περμένη, γαϋρη, σιγγνὴ κι' ἀμίλητη, σὰν θλίψις.

—Ἡ κακομοῖρα, ἔλεγαν οἱ κτηματίαι ὁποῦ περνοῦσαν, γυρίζοντας ἀπὸ τὶς δουλειές τους, κοντεύει νὰ τὰ χάση... Τὴν ἄλλη Κυριακὴ θὰ γίνη ὁ πλειστηριασμός. Θὰ τὴν πετάξουνε στὸ δρόμο...

Μιὰ μέρα ἔμαθε πάλι, ὅτι στὸν καφενὲ κολλήσανε ἕνα χαρτὶ, ποὺ ἔλεγεν ὅτι τῆς βγάζουν τὸ «ἔχει της» στὸν πλειστηριασμό. Πέταξεν ἕνα μαντηλωτὸ ἀπάνω στὶς πλάτες της κι' ἔτρεξε νὰ ἰδῆ ἂν Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 23 - (639) εἶνε ἀλήθεια.

«ΠΙΟΧΕΛΟ»

Η Α.Μ. Η ΜΟΔΑ

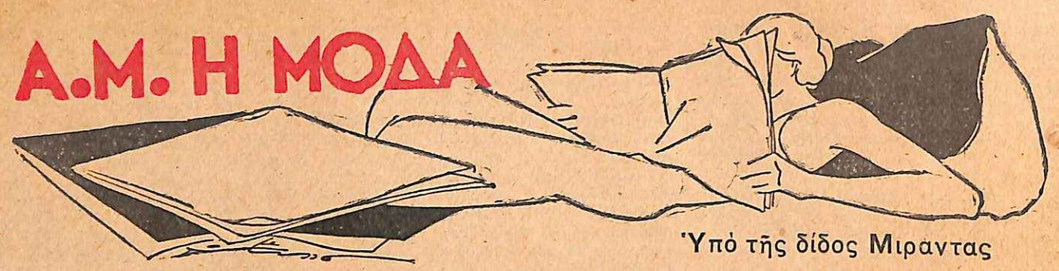

Ὑπὸ τῆς δίδος Μιράντας

Κάτω ἀπὸ τὸν λαμπρὸ Μαγιάτικο ἥλιο, ξυπνάει πάλι μέσα σὲ κάθε γυναῖκα ἡ νοσταλγία γιὰ τὰ δροσερὰ καὶ ἐλαφρὰ καλοκαιρινὰ φορέματα καὶ ἡ διάθεσις νὰ τρέξῃ στὰ μαγαζιά, νὰ ἰδῇ καὶ νὰ διαλέξῃ τὰ νόστιμα μοντέρνα βαμβακερὰ ὑφάσματα.

Ἐφέτος, πραγματικά, τὰ βαμβακερὰ ὑφάσματα παρουσιάζουν ἐξαιρετικὴ πρωτοτυπία καὶ στὴν ποιότητα καὶ στὴν ὄψαν καὶ στὰ σχέδια ποὺ εἶνε τυπωμένα ἐπάνω τους. Σχέδια ποὺ ἄλλοτε τὰ βλέπαμε μόνον στὰ ὑφάσματα ἐπιπλώσεως, ἢ τὸ πολὺ στὶς παιδικὲς ποδίτσες, παρουσιάζονται σήμερα σὲ ὅλα τὰ πρωϊνὰ καλακαιρινὰ φουστανάκια: Σπιτάκια μὲ δέντρα, ἐκκλησοῦλες μὲ τὰ καμπαναριά τους,, γλάστρες μὲ λουλούδια, ἀκόμη κι' ἐπεισόδια ἀπὸ τοὺς μύθους τοῦ Αἰσώπου, ὅπως π. χ. «Ὁ λαγὸς καὶ ἡ χελώνα», «Ὁ κόρακας καὶ ἡ ἀλεποῦ» κλπ.

Βλέπουμε ἐπίσης ὑφάσματα μὲ πλατειὲς ρίγες, μὲ πίκες, μὲ σκωτσέζικα σχέδια κλπ.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ ποικιλία τῶν ἐμπριμὲ δὲν μειώνει ὡστόσο καθόλου τὴν μόδα τῶν ἄλλων βαμβακερῶν ὑφασμάτων, τῶν πικέδων, τῶν λινῶν ποὺ μᾶς παρουσιάζονται μονόχρωμα, ἀλλὰ σὲ ἐντελῶς καινούργιες ἀποχρώσεις: πορτοκαλλιά, κόκκινα, ἀκόμη δὲ καὶ σὲ σκοῦρα χρώματα, μπλὲ μαρὲν ἢ πράσινα σκοῦρα, καὶ στὸν βασιλέα τῶν καλοκαιρινῶν χρωμάτων, τὸ ἄσπρο. Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ ξεχάσουμε ν' ἀναφέρουμε καὶ τὰ φορέματα ποὺ γίνονται ἀπὸ βατίστα κλοκὲ καὶ ἀπὸ ζερσὲ λινό.

Στὰ φορέματα ποὺ γίνονται ἀπὸ μονόχρωμο βαμβακερὸ ὕφασμα, συνηθίζεται πολὺ ὡς γαρνιτούρα τὸ ψεύτικο ἀζοὺρ μὲ τὰ καγκελάκια καθὼς καὶ τὰ κουμπιὰ σὲ μεγάλη ποικιλία σχεδίων καὶ χρωμάτων. Συχνότατα βλέπουμε κουμπιὰ δίχρωμα ἢ κουμπιὰ διαφορετικοῦ χρώματος τὸ καθένα, νὰ γαρνίρουν ἕνα μονόχρωμο φόρεμα.

Ἕνα φόρεμα λινὸ π.χ. γαρνίρεται μὲ κουμπιὰ ποὺ τὸ καθένα παριστάνει κι' ἀπὸ ἕνα ναυτικὸ σῆμα, ἄλλο ἔχει κουμπιὰ καμωμένα ἀπὸ ἀχιβάδες ρόζ, ἄλλο πάλι ἔχει γυάλινα κουμπιὰ ποὺ τὸ χρῶμα τους εἶνε ὅμοιο μὲ τὸ χρῶμα τῆς ζώνης τοῦ φορέματος· ἕνα ἄλλο φόρεμα ἔχει κουμπιὰ ποὺ παριστάνουν ἕνα τετράφυλλο τριφύλλι — γιὰ γοῦρι βέβαια. Πολλὰ γυάλινα κουμπιὰ τέλος ἔχουν ἐπάνω τους ζωγραφισμένα λουλουδάκια.

Ἡ ἀγκράφα τῆς ζώνης παρακολουθεῖ βέβαια τὰ κουμπιὰ στὴν ποικιλία τῶν σχεδίων, γιατὶ σὲ πολλὰ φορέματα τὸ μόνο στολίδι εἶνε τὰ κουμπιὰ καὶ ἡ ζώνη. Πολὺ συχνὰ ἡ ζώνη ἔρχεται σὲ ἀντίθεσι μὲ τὸ χρῶμα τοῦ φορέματος καὶ κόβει τὴν μονοτονία. Π.χ. μὲ ἕνα φόρεμα πράσινο μπορεῖ κανεὶς νὰ φορέση ζώνη ἀπὸ δέρμα καφετί, ἡ ὁποία, γιὰ νὰ ἔχῃ πιὸ καλοκαιρινὴ τὴν ἐμφάνισι, εἶνε γαρνιρισμένη στὰ πλάγια μὲ λουλούδια ἀπὸ δέρμα ἄσπρο καὶ κόκκινο. Σὲ φόρεμα λευκὸ πάλι φορίεται ζώνη κόκκινη, πλατύτερη πίσω καὶ στενώτερη ἐμπρός. Πολλὲς ζῶνες γίνονται ἀπὸ λουστρίνι, σὲ χρώματα ζωηρά: κόκκινα, μπλέ, πράσινα, βιολέ. Μερικές, πιὸ κοκέττικες, κουμπώνουν μπροστὰ μ' ἕνα μεγάλο σφαιρικὸ γυάλινο κουμπί. ὅπου ἐσωτερικῶς εἶνε ζωγραφισμένο ἕνα μπουκετάκι ἀπὸ πολύχρωμα λουλούδια.

Δερμάτινες ζῶνες συναντοῦμε ἀκόμη καὶ στὰ βραδυνὰ φορέματα. Αὐτὲς ὅμως εἶνε τρυπητές, σὲ διάφορα σχέδια καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μαῦρες, ὥστε νὰ ἔρχωνται σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴν λευκότητα τοῦ φορέματος, εἴτε ἀπὸ κρὲπ εἶνε, εἴτε ἀπὸ σατέν, εἴτε ἀπὸ μουσσελίνα.

Γιὰ τ' ἀπογευματινὰ φορέματα τὰ νέα ὑφάσματα ποὺ ἔχουν βγῆ εἶνε ἕνα μεταξωτὸ τρικό, πολὺ λεπτὰ ὑφασμένο, ἀλλὰ καὶ πολὺ βαρὺ καὶ πλούσιο,

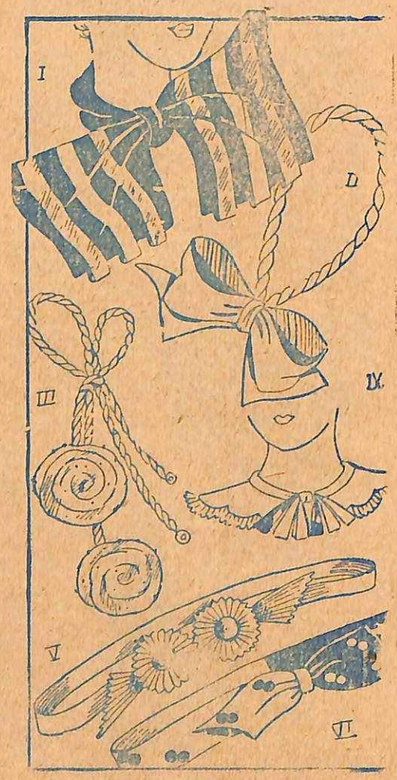

Διάφορες γαρνιτοῦρες μὲ κορδέλλες

καθὼς κι' ἕνα λεπτότατο βουὰλ-ντὲ-λαίν, μὲ διάφορα σχέδια, τετραγωνάκια, πίκες κλπ. ἢ σὲ πολὺ ἀνοιχτὰ καὶ φρέσκα χρώματα. Τὸ ὕφασμα αὐτὸ εἶνε κατάλληλο γιὰ καλοκαιρινὰ ταγιὲρ ἢ γιὰ ἐλαφρὰ παλτουδάκια. Τὸ μαῦρο ἐξακολουθεῖ νὰ φοριέται ἀκόμη, μ' ὅλο ποὺ ἄρχισαν οἱ ζέστες, ἀλλὰ συνδυασμένο μὲ ἀνοικτὰ χρώματα. Π. χ. τὸ ἀπόγευμα συνηθίζονται πολὺ ἀνσάμπλ ἀποτελούμενα ἀπὸ μιὰ φούστα μαύρη ἀπὸ λεπτὸ μάλλινο ὕφασμα καὶ μιὰ βέστα ἐφαρμοστὴ ἢ μὲ ζακετούλα ἀπὸ λευκὸ πικέ. Τὸ ἴδιο ἀνσάμπλ γίνεται πιὸ ἐπίσημο μὲ φούστα ἀπὸ μαροκαὶν ἢ κρὲπ θαμπὸ καὶ βέστα ἀπὸ κλοκέ. Στὸ πέτο τῆς βέστας φοριέτσι πάντα μιὰ μπουτουνιέρα σὲ χρῶμα ζωηρό. Ἕνας ἄλλος συνδυασμὸς τοῦ ἄσπρου καὶ τοῦ μαύρου εἶνε φορέματα ἀπὸ μαῦρο ταφτᾶ, κλειστὰ στὸ λαιμὸ καὶ μ' ἕνα μεγάλο ρὺς γύρω-γύρω ἀπὸ λευκὴ ὀργκαντίνα, τὰ ὁποῖα συνοδεύονται ἀπὸ μακρυὰ ἐπανωφόρια ἀπὸ λευκὸ κρέπ. Ἐπίσης μὲ μαῦρα φορέματα ἀπὸ ὕφασμα θαμπό, φοριοῦνται κοντὰ παλτουδάκια ἀπὸ πικὲ ρόζ, μπλὲ-σιὲλ ἢ λευκό. Ἀκόμη, γιὰ ἐκεῖνες ποὺ τὰ μέσα τους ἐπιτρέπουν ν' ἀκολουθήσουν ὅλες τὶς ἀλλοτροπίες τῆς μόδας, μὲ τὰ μαῦρα ἢ καὶ μὲ τὰ μονόχρωμα φορέματα, φοροῦνται μακρυὰ ἐπανωφόρια ἀπὸ μεταξωτὸ ἐμπριμέ, σὲ χρῶματα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λευκὰ καὶ μὲ σχέδια χτυπητά.

Μιὰ ἄλλη καινούργια μόδα ποὺ ἔπιασε πολὺ στὸ Παρίσι εἶνε οἱ τουνίκες σὲ κινέζικο σχέδιο. Ἴσιες, μακρυὲς ὡς τὰ γόνατα, κλειστὲς στὸ λαιμὸ καὶ μὲ πλατειὰ μανίκια, γίνονται ἀπὸ ταφτᾶ, σατὲν ἢ κρέπ, σὲ χρώματα ἀνοιχτά, καὶ φοριοῦνται μὲ μαῦρες φοῦστες. Ἡ βέστες αὐτὲς κεντιοῦνται στὸν ποδόγυρο, στὰ μανίκια καὶ πηγαίνουν πολὺ σὲ μιὰ γυναῖκα ψηλὴ καὶ ἀδύνατη. Θὰ φορεθοῦν ἄρά γε καὶ ἐδῶ; Ὁ καιρὸς θὰ τὸ δείξῃ.

Η ΜΟΔΑ ΤΗΣ ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ

Ἡ κορδέλλα ἦταν πάντοτε τῆς μόδας ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἐφευρέθηκε. φέτος ὅμως ἡ διάδοσίς της εἶνε καταπληκτικὴ καὶ ποικιλωτάτη ἡ χρησιμοποίησίς της. Στὴν παρατιθέμενη εἰκόνα βλέπετε μερικὲς ἰδέες.

I Ἐσάρπα ἀπὸ κορδέλλα: Κάνετε μιὰ ἐσάρπα ἀπὸ σατὲν ἢ ἀπὸ ταφτᾶ σὲ χρῶμα ποὺ νὰ ταιριάζῃ μὲ τὸ φόρεμά σας καὶ στὶς δυὸ ἄκρες της ράβετε σὲ κανονικὲς ἀποστάσεις, λεπτὲς κορδέλλες σὲ διάφορα χρώματα. Ἂν ξέρετε νὰ συνδυάσετε τὰ χρώματα μὲ γοῦστο, θ' ἀποτελέσετε ἕνα ὡραιότατο στόλισμα τῆς τουαλέττας σας.

II Περιδέραιο ἀπὸ κορδέλλα. Γιὰ νὰ δώσετε διαφορετικὴ ὄψι σ' ἕνα φόρεμα ποὺ τὸ φορᾶτε συχνά, ἀρκεῖ νὰ περάσετε στὸ λαιμό σας ἕνα κορδόνι, μεταξωτὸ οὐρανί, καὶ στὴν ἄκρη του καρφώνετε ἕνα φιόγκο ἀπὸ κορδέλλα ντοὺμπλ-φάς, οὐρανιὰ ἀπὸ τὴν ἔξω ὄψι καὶ ρὸζ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Τὸ χαριτωμένο αὐτὸ κολλιέ, τοῦ ὁποίου τὰ χρώματα μπορεῖτε νὰ κανονίσετε κατὰ τὸ γοῦστο σας, φρεσκάρει καὶ τὸ πιὸ ἁπλὸ φόρεμα.

III Γιὰ τ' ἀπογευματινὰ ἢ βραδυνὰ φορέματα εἶνε ὡραιότατο τὸ δέσιμο αὐτὸ ποὺ θὰ τὸ καρφώσουμε στὴ ζώνη ἢ στὸ ντεκολτέ. Τὸ κορδόνι εἶνε χοντρὸ μεταξωτὸ σὲ χρῶμα πράσινο καὶ δένεται διπλό. Ἡ δυὸ ἄκρες του τελειώνουν σὲ κομπαράκια, στὶς ἄλλες δυὸ εἶνε καρφωμένα δυὸ λουλούδια καμωμένα ἀπὸ ἀτλαζωτὴ κορδέλλα κεντημένη μὲ λευκὸ φλός.

IV Ἕνα ἁπλὸ γιακαδάκι ἀπὸ λευκὴ λινὴ βατίστα ἢ κρὲπ ντὲ σὶν μ' ἕνα βολανάκι πλισσέ, γαρνίρεται ὡραιότατα μὲ μιὰ θηλειὰ ἀπὸ κορδέλλα γκρὸ-γκραὶν σὲ χρῶμα μπλὲ μαρέν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κρέμονται κι' ἀπὸ τὶς δυὸ μερὲς κορδέλλες μικρότερες σὲ χρώματα διάφορα.

V Ἡ ζῶνες ἐπηρεάστηκαν καὶ αὐτὲς ἀπὸ τὴν μόδα τῆς κορδέλλας. Αὐτὴ ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα μας εἶνε ἀπὸ σατὲν οὐρανὶ καὶ μπροστὰ γαρνίρεται μὲ δυὸ λουλούδια καμωμένα ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα καὶ πλισσαρισμένα ὥστε νὰ σχηματισουν δυὸ μαργαρίτες. Ἀπὸ τὴ μιὰ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πετάγονται δυὸ φυλλάκια ἀπὸ τὸν ἴδιο πλισσέ.

VI Μιὰ ἄλλη ζώνη πολὺ πρωτότυπη καὶ νόστιμη γίνεται ἀπὸ σατὲν λευκὸ μὲ πίκες μπλὲ μαρὲν καὶ ἀπὸ σατὲν μπλὲ-μαρὲν μὲ λευκὲς πίκες. Ὡρισμένες κορδέλλες ντοὺμπλ-φᾶς μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡραιότατα γιὰ νὰ κατασκευασθῇ αὐτὴ ἡ ζώνη, ἀλλὰ τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε ἂν βρῆτε δυὸ διαφορετικὲς κορδέλλες ποὺ νὰ συνδυάζουν αὐτὰ τα χρώματα.

Ἄλλες χρησιμοποιήσεις τῆς κορδέλλας.—Εἶνε ἀμέτρητες ἡ χρησιμοποιήσεις τῆς κορδέλλας. Μπορεῖτε νὰ τὶς πλέξετε σὲ κοτσίδα, νὰ κάνετε σοῦ, βολανάκια, ρὺς γιὰ τὸ ντεκολτέ. Πολὺ συνηθίζονται ἐπίσης ἡ γαρνιτοῦρες, εἴτε σὲ φορέματα, εἴτε σὲ κατέλλα, ποὺ εἶνε καμωμένα ἀπὸ πολλὲς κορδέλλες διαφόρων χρωμάτων.

Τὸν συνδυασμὸ αὐτὸν τὸν βρίσκει κανεὶς συχνὰ καὶ σὲ μιὰ μόνη κορδέλλα ποὺ εἶνε ριγωτὴ σὲ τρία ἰδίως χρώματα, πράσινο, λευκὸ καὶ κόκκινο, μπλὲ λευκὸ καὶ κόκκινο, μπλέ, κίτρινο καὶ πράσινο κλπ.

Ἀπὸ τὶς δίχρωμες κορδέλλες ἡ περισσότερο στὴ μόδα εἶνε ἡ ἀσπρόμαυρες καὶ ἡ λευκὲς καὶ μπλὲ μαρέν.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΥΑΛΙΖΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΣΑΡΟΛΕΣ ΜΑΣ

Ἡ κουζίνα τῶν γιαγιάδων μας μὲ τὰ χαλκώματά της ποὺ ἄστραφταν σὰν ἥλιοι ἀνήκει στὸ παρελθόν. Σήμερα σ' ὅλες τὶς κουζίνες δὲν χρησιμοποιοῦνται πειὰ παρὰ κατσαρόλες καὶ μαγειρικὰ σκεύη ἀπὸ ἀλουμίνιο, ποὺ ἔχουν βέβαια πολλὰ προσόντα, ἀλλὰ δύσκολα ἀποκτοῦν καὶ διατηροῦν τὴν λάμψι ὅπως τὸ χάλκωμα.

Πάντως κατ' ἀρχὴν δὲν σᾶς συμβουλεύω, ὅταν πρόκειται ν' ἀγοράσετε μία νέα κατσαρόλα, νὰ προτιμήσετε ἐκείνη ποὺ γυαλίζει περισσότερο. Ἡ ποιότης τοῦ ἀλουμινίου εἶνε πολὺ κατωτέρα ἀπὸ τὶς κατσαρόλες ἐκεῖνες ποὺ εἶνε κάπως περισσότερο θαμπές.

Ὁπωσδήποτε γιὰ νὰ γυαλίσουν τὰ ἀλουμίνια σας χρησιμοποιεῖτε τὸ ἐξῆς ὑγρό, ποὺ μπορεῖτε νὰ τὸ κατασκευάσετε καὶ μόνη σας:

Ἀνακατεύετε 50 γραμμάρια βόρακος σὲ σκόνη μὲ 10 γραμμάρια ἀμμωνία καὶ μισὴ ὀκᾶ νερό. Φυλᾶτε τὸ μῖγμα σὲ μιὰ μπουκάλα καὶ ὅταν θέλετε νὰ καθαρίσετε τὶς κατσαρόλες σας βάνετε μιὰ φανέλλα καὶ τὶς τρίβετε.

ΤΑ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ ΕΜΠΡΙΜΕ

Φόρεμα γιὰ κοριτσάκι 8—12 ἐτῶν ἀπὸ σαντούγκ ἢ ζωρζέτα μὲ ἀνθάκια. Τὸ κορσάζ γαρνίρεται μὲ βολὰν σουρωτὰ ποὺ στοὺς ὤμους μπαίνουν διπλά. Ἡ φούστα ἑνώνεται μὲ σοῦρες στὸ πλάτι.

Ὡραιότατο ἀνσάμπλ ἀπὸ κρὲπ-ντὲ σὶν θαλασσὶ μὲ λευκὲς πίκες, γαρνιρισμένο μὲ κρὲπ ντὲ σὶν λευκὸ μὲ μπλὲ πίκες. Τὸ κορσάζ εἶνε σὲ σχῆμα μπολερὸ καὶ κλείνει μ' ἕνα ζαμπὸ καρφωμένο μὲ μιὰ κοκκάλινη μπούκλ. Μανίκια ραγκλὰν φουσκωτά. Ζώνη λευκή. Κάπ ἀπὸ κρὲπ ντὲ σὶν θαλασσὶ μονόχρωμο.

Κατόπιν τὶς ξεπλένετε καὶ τὶς σφουγγίζετε στεγνά.

Η ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑΣ ΣΑΣ

ΠΟΥΤΙΓΚΑ ΜΕ ΡΥΖΙ

Τὸ ἁπλούστατο καὶ εὐκολώτατο αὐτὸ γλύκισμα εἶνε κατάλληλο γιὰ τραπέζι καὶ θὰ ἀρέση σὲ ὅλους, ἰδιαιτέρως δὲ στὰ παιδιά.

Ἑτοιμάστε ἕνα ριζόγαλο, χωρὶς αὐγὰ καὶ μὲ λίγη ζάχαρι, ἀρκετὰ πυκνό. Προσθέτετε βανίλλια, ψιλοκομμένη πορτοκαλλόφλουδα, μερικὰ ψιλοκομμένα κόντιτα καὶ λίγα κεράσια γκλασὲ ἢ βύσσινα. Τὸ βάζετε μέσα σὲ μιὰ φόρμα πουτίγκας καὶ γιὰ νὰ κρυώσῃ τὸ τοποθετεῖτε ἐπάνω σὲ πάγο ἢ σὲ μιὰ λεκάνη μὲ νερό. Λίγη ὥρα πρὶν τὸ σερβίρετε, τὸ βγάζετε ἀπὸ τὴ φόρμα καὶ στὴ μέση γεμίζετε τὸ κενὸν μὲ ἀφρόκρεμα χτυπημένη καὶ ζαχαρωμένη, ἢ, ἂν δὲν ἔχετε, μὲ μιὰ μαρέγκα ἀπὸ ἀσπράδια ἀνακατεμένη μὲ σιρόπι ἀπὸ φράουλα ἢ ἀπὸ βύσσινο.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΦΕΡΕΣΘΑΙ

ΠΩΣ ΝΑ ΦΕΡΩΜΕΘΑ ΣΤΙΣ ΚΗΔΕΙΕΣ

Καὶ οἱ ἄνδρες καὶ ἡ γυναῖκες ποὺ πηγαίνουν σὲ μιὰ κηδεία πρέπει νὰ φοροῦν μαῦρα, ἢ τοὐλάχιστον σκοτεινὰ χρώματα. Ἀποφεύγετε τὰ ἀνοικτόχρωμα γάντια, τὰ καπέλλα τὰ στολισμένα μὲ ἄνθη, τὶς χρωματιστὲς γραβάτες.

Ἡ πρώτη θέσις στὴν ἐκκλησία εἶνε γιὰ τοὺς συγγενεῖς. Οἱ ὑπόλοιποι ἔρχονται κατόπιν, τόσο πλησιέστερα ὅσο μεγαλύτερος ὑπῆρξεν ὁ σύνδεσμός τους πρὸς τὸν νεκρὸ ἢ πρὸς τὴν οἰκογένεια.

Ἡ σιγὴ εἶνε μιὰ ἔνδειξις σεβασμοῦ τὴν ὁποίαν δυστυχῶς πολὺ συχνὰ ξεχνοῦμε. Τίποτε δὲν εἶνε ἀτοπώτερο παρὰ τὸ νὰ κουβεντιάζῃ κανεὶς μὲ τὸν γείτονά του κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἀκολουθίας.

Μετὰ τὴν λῆξι τῆς ἀκολουθίας καθένας περνᾷ μὲ τὴ σειρά του καὶ συλλυπεῖται τοὺς συγγενεῖς. Σ' ὅσους γνωρίζει τοὺς σφίγγει ἁπλὰ τὸ χέρι, τοὺς ὑπολοίπους χαιρετᾷ μὲ μιὰ κλίσι τῆς κεφαλῆς.

Ἂν ὁ κόσμος εἶνε πάρα πολὺς καὶ δὲν προφθάσετε νὰ συλλυπηθῆτε, στὴν ἐπιστροφὴ ἀφίνετε ἕνα μπιλλιέτο στὴν οἰκογένεια τοῦ νεκροῦ.

Στὸ νεκροταφεῖο πηγαίνουν μόνον ὅσο συνδέονται μὲ τὸν νεκρὸ ἢ τὴν οἰκογένειά του καὶ ὅσοι θέλουν νὰ δείξουν ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἀκολουθήσουν ὡς ἐκεῖ πρέπει κατόπιν νὰ ἐπιστρέψουν καὶ στὸ σπίτι καὶ νὰ συλλυπηθοῦν ἐκεῖ τὴν οἰκογένεια.

Ἡ δνὶς ΜΙΡΑΝΤΑ

Οἱ μόχθοι τοῦ ὡραίου φύλου

Η ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

(Ἡ τραγικὴ δυστυχία τῶν κοριτσιῶν ποὺ βιοπαλαίουν)

Η'.

Συνεχίζοντες τὴν ἔρευνά μας, γιὰ τὴν ἐργαζομένη γυναῖκα, περνοῦμε ἀπ' τὴν 'Εμπορικὴ Τράπεζα καὶ πλευρίζουμε τὴν πρώτη ὑπάλληλο, ποὺ βρίσκουμε μπρός μας. Δυστυχῶς βρήκαμε πὼς θᾶταν πολὺ εὐκολώτερο νὰ μποῦμε — παρ' ὅλες τὶς ἁμαρτίες μας— στὸν παράδεισο, παρὰ ν' ἀποσπάσουμε λέξι ἀπὸ τὰς εἰς αὐτὴν ἐργαζομένας γυναίκας. Μιὰ ὀξυτάτη πολεμικὴ ποὺ ἠσκήθη ἀπὸ τὸν τύπον ἐναντίον Τραπέζης ἐσχάτως, συνεπείᾳ τῆς ἀπολύσεως ἑνὸς ὑπαλλήλου της, διὰ λόγους οἰκονομίας, ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ συστηθῇ στὸ προσωπικό της ν' ἀποφεύγῃ τὴ συνάφεια μὲ τοὺς δημοσιογράφους. Καὶ τὰ καϋμένα τὰ κορίτσια ποὺ ἐργάζονται σ' αὐτή, κλείνουν τὸ στόμα τους ἑρμητικὰ καὶ φεύγουν πανικόβλητα μόλις ἀκούουν τὴν ἰδιότητά μας. Δικαιολογημένα ἀφοῦ, ὅπως μᾶς ἐπληροφόρησε τέως ὑπάλληλός της, ὅποια μιλοῦσε θὰ ἀπελύετο πάραυτα, διότι καμμιὰ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πῇ πὼς εἶνε ἐνθουσιασμένη ἀπὸ τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἀμοιβή.

Παραπλεύρως τῆς 'Εμπορικῆς Τραπέζης καὶ εἰς τὸν ἀριθ. 5 τῆς ὁδοῦ Σοφοκλέους, ὅπου τὸ βιβλιοπωλεῖον Χαρ. Καϊράκη καὶ Δράκου Παπαδημητρίου, συναντοῦμε τὴν ὑπάλληλο τοῦ καταστήματος δίδο Μαρία Φέξη.

— Ἐργάζομαι—λέγει ἀπαντῶντας στὸ φυτικὸ ἐρώτημά μας, διὰ τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας μου. Ἡ ἐργασία μου ὅ,τι πολλὴ εἶναι δὲν μοιάζει παρὰ γιὰ εἶνε ἐπίπονος, ἐφ' ὅσον ὅταν ὑπάρχῃ ἐργασία δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ βρίσκουμαι ἀπὸ τὶς 8 ὡς τὴ 1 καὶ ἀπὸ τὶς 4 ὡς στὶς 8 στὸ πόδι... Φυσικὰ τώρα μὲ τὴν κρίσι, ποὺ εἶνε γενική... ξεκουραζόμαστε ἀκεπά.

—Ἀπὸ τὴν ἀμοιβὴ καὶ τοὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας εἶσθε εὐχαριστημένη δεσποινίς;

—Οἱ ὅροι ἐργασίας γιὰ μιὰ πωλήτρια καὶ ὅταν ἀκόμη ἐργάζεται ἐντατικά, εἶνε κολύτεροι ἀπὸ κάθε ἄλλη δουλειά, ποὺ θὰ μποροῦσε νἄκανε μιὰ γυναῖκα, ἐξαιρέσει τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἢ τῆς γραφικῆς ἐργασίας. Καὶ τοῦτο γιατὶ ἡ δουλειὰ αὐτὴ εἶνε καθαρή, εὐπρόσωπη, δὲν ἀπαιτεῖ πίεσι τοῦ στήθους ὅπως τὸ ράψιμο ἢ τὸ κέντημα. Καὶ ὁ μισθὸς πάλιν τῶν 1000 δραχ. ποὺ παίρνω, ἂν δὲν εἶνε... ἰδεώδης, εἶνε καλύτερη ἀμοιβὴ ἀπὸ τὸ σαραντάδραχμο ἢ πενηντάδραχμο μισθὸ μιᾶς ἐργατρίας, ποὺ δὲν εἶνε σταθερή.

—Τί θέλετε νὰ πῆτε μὲ τοῦτο; ρωτοῦμε τὴ δεσποινίδα Φέξη.

—Ὅτι μιὰ ἐργάτρια, ποὺ παίρνει 50 δραχ. τὴν ἡμέρα, δὲν ἀμείβεται στὴν οὐσία καλύτερα ἀπὸ μιὰ ὑπάλληλο μὲ χιλιόδραχμο μισθό.

—Πῶς αὐτό;

—Διότι ἡ ἐργάτρια θὰ πληρωθῇ ἡμέρες παρουσίας. Ὁπότε ἀφαιρουμένων τῶν Κυριακῶν, ἑορτῶν, τῶν ἡμερῶν ἀδιαθεσίας της καὶ τῆς ἐλλείψεως ἐργασίας κάποτε, εἶνε ζήτημα ἂν κάνῃ πλήρη 20 ἡμερομίσθια τὸν μῆνα.

—Μὲ ἄλλα λόγια εἶσθε εὐχαριστημένη μὲ τὴν ἀμοιβή σας.

— Εὐχαριστημένος εἶνε κανεὶς ὅταν καλύπτῃ τὰ ἔξοδά του καὶ καταλαβαίνετε πολὺ καλὰ ὅτι μὲ 1000 δραχ. εἶνε ἀδύνατον νὰ τὰ βγάλῃ πέρα ἕνα ἄτομο ὅσο λικοδίαιτο κι' ἂν εἶνε...

—Τότε δεσποινὶς Φέξη;

—Ἁπλούστατα κρίνω ὅτι σύμφωνα μὲ τὰ κρατοῦντα στὸν τόπο μας, μὲ τὸν τρόπο δηλαδὴ ποὺ εἶνε ρυθμισμένη ἡ ζωή μας ἡ 1000 δραχ. εἶνε μιὰ καλὴ ἀμοιβή, γιὰ ἕνα κατάστημα σὰν αὐτὸ ποὺ ὑπηρετῶ καὶ ποὺ εἶνε ὅπως τὰ περισσότερα στὴν Ἑλλάδα. Γι' αὐτό, μὴ περιμένετε ν' ἀκούσετε παράπονα κατὰ τῶν ὥρων ἐργασίας καὶ τῶν καταστηματαρχῶν...

—Ἀλλά;

—Κατὰ τοῦ συστήματος ποὺ διέπει τὴ ζωή μας...

—Δὲν μπορεῖτε νὰ μᾶς διευκρινίσετε τί ἐννοεῖτε;

—Τί νὰ σᾶς πῶ; Νά, νομίζω πὼς θᾶπρεπε νὰ βρισκόταν ἕνας τρόπος, ποὺ κάθε ἐργαζόμενος καὶ μοχθῶν, νὰ μπορῇ νὰ ζήσῃ ἄνετα καὶ νὰ μὴν ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων τυχεροὶ ποὺ μὲ λιγώτερο κόπο ζοῦν ἄνετα καὶ ἄτυχοι ποὺ μὲ περισσότερο κόπο φυτοζωοῦν.

—Μὰ εἶνε τάχα ἡ τύχη ποὺ ρυθμίζει τὶς ἀμοιβές, δεσποινίς, ἢ ἡ ἱκανότης;

—Τὸ πρᾶγμα παίρνει μεγάλη συζήτησι... καὶ δὲν μᾶς παίρνει ἡ ὥρα. Σᾶς βεβαιώνω ὅμως ὅτι ὑπάρχουν νέες καὶ νέοι μὲ πολὺ περισσότερα προσόντα ἀπὸ ἄλλους ποὺ ἔχουν θέσεις περίφημες καὶ καλοπερνοῦν ἐνῷ αὐτοὶ λένε τὸ ψωμὶ ψωμάκι...

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἡ συνομιλήτριά μᾶς ἀφίνει γιὰ νὰ σπεύσῃ νὰ περιμᾶς μᾶς ἀφίνει γιὰ νὰ σπεύσῃ νὰ περιποιηθῇ ἕνα πελάτη ποὺ μπῆκε στὸ κατάστημα.

***

Ἡ δεσποινὶς Ντίνα Λευκαδίτου, ποὺ εἶνε ταυτοχρόνως πωλήτρια καὶ δακτυλογράφος στὸ Μυροπωλεῖον «Ἀριστος», ἐδός Χαλκοκονδύλη 29, μᾶς λέγει:

—Ἡ ἐργασία μου εἶνε καλὴ καὶ εὐχάριστη. ἐφ' ὅσον βρίσκουμαι μέσα σὲ ἀρώματα καὶ καλλυντικά, ποὺ ἀποτελοῦν τὴ μεγαλείτερη ἀπόλαυσι τῆς σύγχρονης γυναίκας. Ἐν τούτοις ἔρχονται στιγμὲς ποὺ δὲν εἶχε δημιουργηθῇ ζήτημα περιορισμοῦ στὴν ἐξαγωγὴ συναλλάγματος καὶ ἵδρυσαν ἐργοστάσια παρασκευῆς τῶν καλλυντικῶν αὐτῶν ἐδῶ.

—Μὰ αὐτὸ εἶνε εὐχάριστο, διότι ἀπησχόλησαν ἐργατικὰ χέρια;

—Ἐκ πρώτης ὄψεως, ναί. Συμβαίνει ὅμως τοῦτο: Ὅτι στὰ ἐδῶ παρασκευαζόμενα προϊόντα των μπαίνει ἕνα πελώριο Ρατίς, ποὺ τόσο ἐπιδρᾶ στὴ γνωστὴ ξενομανία τῶν Ἑλληνίδων καὶ προτιμοῦν τὰ προϊόντα αὐτά, μὲ τὴ γνωστὴ φίρμα, ἀφοῦ μόλις τιμῶνται κατά τι ἀκριβώτερα ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ ποὺ τὸ κοινὸν δὲν παίρνει νὰ δοκιμάσῃ ἂν καὶ εἶνε καλύτερα. Ἔτσι ἡ ἐργασία συσσωρεύεται στὶς 3—4 αὐτὲς ἐπιχειρήσεις, ποὺ δὲν χρειάζονται περισσότερο προσωπικὸ παρὰ μόνον στὴν κυτοποιΐα, καὶ ποὺ μολονότι οἱ ἰδιοκτῆται των πραγματοποιοῦν τεράστια κέρδη, πληρώνουν τὸ ἴδιο τοὺς ἐργάτες των.

—Καὶ γιατὶ δὲν βάζετε καὶ σεῖς Παρίσιοι ἐπάνω;

— Δὲν ἀρκεῖ αὐτό. Χρειάζεται καὶ γνωστὴ φίρμα καὶ οὔτε πολλὲς τέτοιες ὑπάρχουν διαθέσιμες, οὔτε ὅλοι οἱ "Ελληνες κατασκευασταὶ ἔχουν ὅσο χρῆμα χρειάζεται γιὰ νὰ συνβληθοῦν. Ἐκεῖνο ποὺ θᾶπρεπε νὰ γίνῃ εἶνε τοῦτο: Νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ κατασκευασταὶ νὰ βάζουν στὰ ἐδῶ παρασκευαζόμενα καλλυντικὰ τὸ ΑΘΗΝΑΙ, γιὰ νὰ ὑπάρξῃ ἰσότης, ὁπότε θὰ μποῦ νὰ κατανεμηθῇ ἡ ἐργασία καὶ νὰ ἐπέλθῃ αὐτομάτως ἡ βελτίωσις στὸν κλάδο μας. Δυστυχῶς ὅμως μολονότι καὶ ὁ νόμος προβλέπει τοιοῦτον, σὲ μιὰ δίκη ποὺ ἔγινε τελευταίως τὸ δικαστήριον ἐκρίθη ἀναρμόδιο ν' ἀποφασίσῃ.

Ἡ συζήτησις εἶχεν ἐκτραπῆ. Χαιρετίσαμε τὴ συνομιλήτριά μας καὶ φύγαμε.

***

Στὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Μάρκου 8 ἐργαστήριο κεντημάτων καὶ σχεδίων τοῦ κ. Π. Καψιώτη, εὕδαμε τὴν κ. Παρασκευὴ Χατζηστεφάνου, ἡ ὁποία μᾶς εἶπε:

—Μ' ἐρρίξεν ἐδῶ τὸ κῦμα τῆς προσφυγιᾶς καὶ ἡ ἀνάγκη ν' ἀντιμετωπίσω τὸ βιοπορισμό μου. μ' ἔκαμε ν' ἀναζητήσω ἐργασία. Ὡς τὸ 1925, πέρασα ἀπὸ πολλὰ καταστήματα ὅπου καταστάλαξα ἐδῶ, ποὺ πιστεύω νὰ πάρω σύνταξι.

—Καὶ εἶσθε εὐχαριστημένη ἀπ' τὴν δουλειά σας;

—Δόξα τῷ Θεῷ, ναί. Παίρνω ἕνα πενηντάρι τὴν ἡμέρα καὶ μὲ τὴν οἰκονομία μου κατορθώνω νὰ μὴ δίνω βάρος σὲ κανένα.

—Ἡ ἐργασία σας εἶνε βαρειά;

—Κάθε ἐργασία ἔχει τοὺς κόπους καὶ τὰ βάσανά της. Τὸ ζήτημα εἶνε νὰ βρίσκεται, γιατὶ ἄμα λείψῃ ἀλλοίμονό του τοὺ τὴν ἔχει ἀνάγκη!...

—Τὸ λέτε μὲ τόσο πόνο αὐτό, γιατί;

—Διότι δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει ὁ' αὐτὸ τὸν τόπο κἀμμιὰ πρόνοια γιὰ τοὺς ἐργάτες πραγματική, γιατὶ σὰν κάτσης δὲν σὲ κυττάζει κανείς, σὰν ἀρρωστήσῃς πρέπει νὰ ἰδροκοπήσῃς παρακαλῶντας νὰ σὲ βάλουν σὲ μιὰ γωνία νοσοκομείου.

—Τὸ λέτε ἐκ πείρας αὐτό;

—Ὁ Θεὸς νὰ μὴ μοῦ τὸ χρωστάῃ, οὔτε σὲ κανένα χριστιανό. Βλέπω ὅμως τί γίνεται στὸν κόσμο καὶ ἀπ' αὐτὸ κρίνω... Κι' ἔχω νὰ πῶ τοῦτο: Ὅτι ὁ τύπος θᾶπρεπε οὐσιαστικά, ἐπίμονα, ἐντατικά, νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν ἀνάγκη τῆς ἱδρύσεως νοσοκομείων γιὰ τοὺς φτωχοὺς ἐργαζομένους, ἀσύλων γιὰ τοὺς ἀνικάνους νὰ ἐργασθοῦν, ἀφοῦ οὔτε ἡ ἀμοιβὴ ποὺ δίδεται στὸν τόπο μας ἐπιτρέπει τὴν ἀποταμίευσι, οὔτε σωματειακὴ ὀργάνωσις μὲ ταμεῖα ἀνεργίας κλπ. ἔχει ὀργανωθῆ...

Ἡ συνομιλήτριά μας, ποὺ φαίνεται γυναῖκα ἀρκετὰ μορφωμένη καὶ μὲ πεῖρα τῆς ζωῆς φαίνεται διατεθειμένη νὰ μιλήσῃ ἀκόμη, ἀλλὰ μιὰ πελᾶτις ποὺ ἔρχεται τὴν ἀναγκάζει νὰ μᾶς ἀφήσῃ καὶ νὰ ἀπομακρυνθῆ

Πολωνικὴ λογοτεχνία

Η καρδιὰ τοῦ ποιητοῦ

τοῦ Ἐρρίκου Σιέγκεβιτς

Ἕνα ὡραῖο σεληνοφώτιστο βράδυ, ὁ μέγας καὶ σοφὸς Κρίσνας, ἦταν βυθισμένος σὲ βαθειὰ σκέψι.

Συλλογιζόταν ἀκίνητος καὶ σιωπηλός:

«"Ω! Πόσο ἀπατήθηκα, σκεπτότανε... Πόσο ἀπατήθηκα! Ὡς τώρα ἐνόμιζα πὼς τὸ τελειότερο πλάσμα στὴ γῆ εἶνε ὁ ἄνθρωπος... Μὰ νά!.. Τώρα τὸ βλέπω καθαρά. Αὐτὸς ὁ κρῖνος ποὺ ἔχω μπροστά μου, στὰ μάτια μου, εἶνε τὸ πιὸ ὡραῖο ἀριστούργημα... Δὲς πῶς σαλεύει στὸν ζεστὸν ἄνεμο τῆς ἑσπέρας...

...»Ἀλλοίμονο... Ναί! Ναί! εἶπε. Δὲν ὑπάρχει μέσα στοὺς ἀνθρώπους κανεὶς ποὺ νὰ εἶνε τόσο ὡραῖος...»

Μὰ ὕστερα, ἀφοῦ σκέφτηκε κάπως καλύτερα, εἶπε:

— Μὰ γιατὶ τὰ λέω αὐτά; Μήπως ἐγὼ δὲν εἶμαι θεός; Κι' ἕνας θεὸς δὲν μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἕνα πλάσμα ἀνθρώπινο, ποὺ νἄνε τόσο τέλειο, τόσο ὡραῖο, σὰν αὐτὸν τὸν ὑπέροχο κρῖνο;...

Καὶ ἀμέσως γονάτισε καὶ σήκωσε τὰ χέρια του ψηλά.

— Κρῖνε, κρῖνε!.. εἶπε, κυττάζοντας τὸν οὐρανό. Ἀπόψε σὲ διατάσσω νὰ γίνῃς ἄνθρωπος... Ἔμπρος!.. Ἄλλαξε... Βγάλε ἀπὸ πάνω σου τὴν ἄνθινη στολή σου καὶ γίνε μιὰ κόρη ζωντανὴ κι' ὡραία... Ἔμπρός!..

Ἕνα ἐλαφρὸ καὶ γλυκύτατο ἀεράκι σηκώθηκε... Ἡ νύχτα ἔγινε πιὸ καθαρή... Ἡ σελήνη ἔλαμψε φωτεινὰ τώρα...

Τριγύρω ἀπλώθηκε μιὰ σιωπὴ θανάτου.

Τὸ θαῦμα ἔγινε. Ὁ Κρίσνας εἶχε πειὰ μπροστά του μιὰ ὡραιότατη παρθένα, μὲ λυμένα μαλλιά..

Ἡ κόρη στάθηκε δειλὰ μπροστὰ στὸν Κρίσνα καὶ ψιθύρισε μὲ φωνὴ ποὺ εἶχε κάτι ἀπ' τὸ μεθυστικὸ ἄρωμα τῶν κρίνων:

— Κύριε, μὲ μεταμόρφωσες καὶ μ' ἔκανες πλᾶσμα ζωντανό... Τί θέλεις τώρα, κύριε, νὰ κάνω; Ποῦ πρέπει, ποῦ θέλεις νὰ κατοικήσω; Φοβᾶμαι... Πές μου... ποῦ πρέπει νὰ βρῶ καταφύγιο;...

Ὁ Κρίσνας σκέφτηκε λίγο κ' ὕστερα τῆς ἀπάντησε μὲ τρυφερὸ τόνο φωνῆς:

— Πές μου, ποῦ θέλεις ἐσύ; Ἡ ἐπιθυμία σου θὰ εἶνε καὶ διαταγή! Θέλεις νὰ κατοικήσῃς στὶς κορυφὲς τῶν βουνῶν;

—"Α! "Οχι, φοβᾶμαι ἐκεῖ... Εἶνε

γεμᾶτες χιόνι καὶ τὸ κρύο μὲ τρομάζει...

—"Ε! τότε λοιπόν... Θέλεις νὰ σοῦ χτίσω ἕνα κρυστάλλινο παλάτι στὰ βάθη τῆς λίμνης;

—"Α! "Οχι!.. "Οχι, κύριε!.. Ἐκεῖ βγαίνουν πολλὰ φείδια κι' ἐγὼ φοβᾶμαι πολὺ τὰ φείδια...

— Θέλεις νὰ κατοικήσῃς τότε στὴν καταπράσινη πεδιάδα τοῦ Βάλμα;

—"Ω! Κύριε.. Οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θύελλες πεονοῦσε ἀπ' ἐκεῖ μὲ μεγάλη ὁρμή... Φοβᾶμαι....

— Τί νὰ σοῦ κάνω, λοιπόν; Πές μου ποῦ θέλεις; Μήπως ζητᾶς νὰ μείνῃς μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο;

Ἡ κόρη δὲν ἀποκοίθηκε.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἄρχιζε νὰ χαράζῃ... Ἕνα πολὺ γλυκὸ τραγοῦδι ἀκούστηκε ἀπὸ μακρυά...

—"Ακου!.. "Ακου!.. λέει στὴν ὡραία κόρη ὁ Κρίσνας... Εἶνε ὁ ποιητὴς ποὺ ξυπνάει μὲ τὸ τραγοῦδι στὸ στόμα κάθε πρωΐ...

Δὲν εἶχε ὅμως τελειώσει τὰ λόγια του αὐτὰ ὁ Κρίσνας καὶ ξαφνικὰ παρουσιάστηκε μπροστά του ἡ γλυκειὰ μορφὴ τοῦ ποιητοῦ.

Ἡ κόρη τρόμαξε.

Κι' ὁ ποιητὴς γονάτισε μπροστὰ στὸν μεγάλο Κρίσνα...

— Τί θέλεις; τὸν ρώτησε ὁ θεός;...

—Ἀγαπῶ!.. τοῦ ἀπάντησε ὁ ποιητής...

Τὸ πρόσωπο τοῦ Κρίσνα ἄστραψε τότε ἀπὸ χαρά.

—"Ω! κόρη τοῦ βουνοῦ, εἶπε τότε, στρεφόμενος πρὸς τὴν ὡραία κοπέλλα... Βρῆκα! Βρῆκα, ἐπὶ τέλους, τὸ μέρος, ποὺ ἀξίζει γιὰ σένα! Ναί, θὰ σὲ βάλω νὰ κατοικήσῃς μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ ποιητοῦ!

Τότε ὁ ποιητὴς ἐπανέλαβε γιὰ δεύτερη φορά:

—Ἀγαπῶ, κύριε... Ἀγαπῶ!..

Ἡ κόρη ἄρχισε νὰ τρέμῃ... Δὲν εἶπε λέξι, παρὰ φοβισμένη κυττοῦσε τὰ μάτια τοῦ Κρίσνα....

— Γιατὶ φοβᾶσαι; τὴ ρώτησε ἐκεῖνος.

— Κύριε, ἀποκρίθηκε τότε ἡ κόρη. Τί μέρος εἶν' αὐτὸ ποὺ διάλεξες γιὰ νὰ μείνω; Στὴν καρδιὰ ἑνὸς ποιητοῦ θὰ βρῶ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ἤθελα ν' ἀποφύγω... Ἐκεῖ θὰ βρῶ καὶ τὶς χιονισμένες κορυφὲς τῶν βουνῶν καὶ τὰ σκοτεινὰ βάθη τῆς λίμνης καὶ τὶς ἔρημες πεδιάδες καὶ τὶς τρομαχτικὲς σπηλιὲς τῶν δασῶν... Φοβᾶμαι... Τρέμω, κύριε...

Ὁ ἀγαθὸς ὅμως καὶ σοφὸς Κρίσνας, τῆς ἀπάντησε:

—Ἡσύχασε, ἡσύχασε... κόρη ὡραία... Ἂν στοῦ ποιητοῦ τὴν καρδιὰ βρίσκωνται ὅλα αὐτὰ τὰ βάσανα καὶ ὅλες αὐτὲς ἡ πίκρες, ἐσὺ θὰ γίνῃς ἡ ἐαρινὴ αὔρα καὶ θὰ τὰ ἡσυχάσῃς ὅλα, θὰ τὰ γλυκάνῃς ὅλα... Ἡσύχασε, καὶ μέσα στὰ βαθειὰ νερά, ἐσὺ θὰ εἶσαι τὸ πιὸ πολύτιμο μαργαριτάρι καὶ μέσα στὶς ἔρημες πεδιάδες ἐσὺ θὰ σπείρῃς τῆς εὐτυχίας τὰ λουλούδια... Ἡσύχασε... καὶ μέσα στὶς σκοτεινὲς σπηλιὲς ἐσὺ θὰ εἶσαι ἡ μόνη ἀχτίδα τοῦ ἡλίου...

Ἡ κόρη ἔστεκε καὶ ἄκουγε τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ σοφοῦ Κρίσνα σαστισμένη...

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ, ὁ ποιητὴς προχώρησε καὶ τὴν ἔπιασε ἀπ' τὸ χέρι, ψιθυρίζοντας γλυκὰ καὶ τρυφερὰ στὸ αὐτί της:

—"Ελα!.. "Ελα!.. Ἐσὺ εἶσαι ἡ ΑΓΑΠΗ κι' ἐγὼ εἶμαι ὁ Κόσμος... "Ελα... Μὴ διστάζεις... Ἂς πᾶμε στὴ χώρα τῆς χαρᾶς... "Ελα!..

Ἡ κόρη ὑπάκουσε καὶ τὸν ἀκολούθησε.

Χειροπιαστοὶ τότε κ' οἱ δυό τους, σὰν ἕνα ταιριαστὸ καὶ ἀγαπημένο ζευγάρι, προχώρησαν πρὸς τὸν Βασιλιᾶ, πρὸς τὸν μεγάλο Κρίσνα καὶ γονάτισαν στὰ πόδια του...

Ἐκεῖνος τότε ἔβαλε τὸ χέρι του ἀπάνω στὸ κεφάλι τῆς ΑΓΑΠΗΣ καὶ εἶπε, μὲ ἐπίσημη φωνή:

—"Εσο εὐλογημένη!..

***

Ἡ ΑΓΑΠΗ κι' ὁ ποιητὴς ἀπομακρύνθηκαν σιγὰ - σιγὰ ἀπ' τὸ θρόνο τοῦ μεγάλου καὶ σοφοῦ Κρίσνα καὶ χειροπιασμένοι πάντα χάθηκαν μέσα στὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ποὺ εἶχε πειὰ ἀνατείλει στὸν οὐρανό.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΠΙΟ ΑΛΗΘΙΝΗ ΤΕΡΨΙ

Ἡ πιὸ ἀληθινὴ τέρψι, ἀπ' ὅλες τὶς τέρψεις, εἶνε νὰ σκοτώνῃς μὲ τὰ ἴδια σου τἀχέρια τὸν ἐχθρό σου.

Ἡ πιὸ ἀληθινὴ τέρψι, ἀπ' ὅλες τὶς τέρψεις, εἶνε νὰ βλέπῃς νὰ σοῦρχεται ἕνας ταχυδρόμος τῆς πολυαγαπημένης σου καὶ νὰ σοῦ λέῃ πὼς σὲ λίγο θἀρθῇ κοντά σου.

Μὰ ἀκόμα πιὸ ἀληθινὴ τέρψι ἀπ' ὅλες τὶς τέρψεις δὲν εἶνε νὰ σμίγῃς μὲ τὴν πολυαγαπημένη σου, πρὶν ἀκόμα φτάσῃ ὁ ταχυδρόμος;..

* * *

ΣΕ ΜΙΑ ΠΑΡΘΕΝΑ

Ὦ! παρθένα, μὲ τὸ κορμὶ τὸ ἁρμονικό! Τὸ χαριτωμένο σου κορμὶ παραβγαίνει μὲ τὸ λυγερὸ κλωνάρι τῆς ἰτιᾶς, μὲ τὸ λυγερὸ κλωνάρι κ' σύτῆς τῆς λεύκας τοῦ Παραδείσου.

Τὸ σάλιο σου εἶνε ἄγριο μέλι! Ἄ! Βρέξε μὲ τὸ σάλιο σου τὴν κούπα καὶ γλύκανε τὸ κρασὶ καὶ ὕστερα δός μου νὰ τὸ πιῶ, ὦ οὐρί! Μὰ πρὸ παντὸς, σ' ἐξορκίζω, ἄνοιξε τὰ χείλη σου καὶ γλύκανε τὰ μάτια μου μὲ τὰ μαργαριτάρια τοῦ στόματός σου...

* * *

ΣΑΝ ΣΕ ΕΙΔΑ

Σὰν σ' εἶδα, κι' αὐτὴ ἡ καρδιά μου μὲ ἄφησε γιὰ νὰ πετάξῃ σὲ σένα. Κι' ἀκόμα κι' ὁ ὕπνος ἔφυγε μακρυὰ ἀπ' τὰ μάτια μου, ἀφήνοντάς με μόνο μὲ ἀγωνία.

Ἔ! Λοιπὸν, ὦ καρδιά μου, ἀφοῦ εἶσαι κοντά της, μεῖνε ἐκεῖ ποὺ εἶσαι! Ἐγὼ σ' ἀφήνω σ' αὐτὴν, ἂν κι' ἐσὺ εἶσαι τὸ μόνο ποὺ ἔχω πιὸ ἀγαπητὸ καὶ πιὸ ἀναγκαῖο. Τίποτα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γλυκάνῃ πιότερο τ' αὐτιά μου, ὅσο ἡ φωνὴ ἐκείνων ποὺ ξέρουν νὰ τραγουδοῦν τὰ ἐγκώμια τῆς καλῆς μου, ποὺ βασιλεύει σ' ὅλες τὶς καρδιές.

Κι' ἂν τὴν ἔβλεπα μιὰ μόνη φορὰ στὸ πρόσωπο, κ' ὕστερα περνοῦσα ὅλη μου τὴ ζωὴ, δίχως τὴν εὐτυχία νὰ τὴν ξαναΐδω ἄλλη μιὰ φορὰ, αὐτὴ ἡ μόνη φορὰ θὰ μ' ἔκανε πλούσιο γιὰ πάντα...

Ὦ! Σεῖς ὅλοι ποὺ στολίζετε αὐτὸ τὸ θαυμάσιο λουλοῦδι, μάθετε πὼς ἂν κανεὶς ὑποστήριζε πὼς εἶδε ποτὲ μιὰ βασίλισσα, ποὺ ξεπερνᾶ τὴν καλή μου στὴν ὠμορφιὰ, στὰ κάλλη, στὶς χάρες, θἄλεγε ψέματα καὶ δὲν θὰ ἦταν ἀληθινὸς Μουσουλμᾶνος..

* * *

ΝΑ ΤΗΝ ΑΓΚΑΛΙΑΣΩ, ΔΗΛΑΔΗ....

Νὰ τὴν ἀγκαλιάσω, δηλαδὴ νὰ μεθύσω ἀπ' τὸ ἄρωμα ὅλου τοῦ κορμιοῦ της, ποὺ εἶνε σὰν τοῦ μόσχου, δηλαδὴ νὰ νοιώσω μὲς στὰ μπράτσα μου νὰ λυγίζῃ τὸ κορμί της σὰν ἕνα λεπτὸ κλαδὶ χλωρὸ, ποὺ τὸ τρέφει μόνο τὸ ἀεράκι κ' ἡ δροσιά...

Νὰ τὴν ἀγκαλιάσω! Κι' αὐτὸ σημαίνει νὰ μεθύσω δίχως νὰ πιῶ κανένα κρασί! Μήπως δὲν τὸ ξεχνῶ ἐγώ, ποὺ κάθε βράδυ εἶμαι μεθυσμένος ἀπ' τὸ κρασὶ ποὺ τὄχουν ἀγγίξει τὰ χείλη της;

Ἡ ἴδια ἡ Καλλονὴ, ξυπνῶντας τὸ πρωΐ, κυττάζεται στὲν καθρέφη κι' ἀναγνωρίζει πὼς εἶνε δούλα της καὶ σκλάβα της. Λοιπὸν —ὦ τρέλλα μου —πῶς μποροῦν ἡ θνητὲς καρδιὲς ν' ἀποφύγουν τὴ γοητεία τῆς ὠμορφιᾶς της;

Γιὰ τὄνομα τοῦ Θεοῦ!.. Ἂν μοῦναι γραμμένο ἀκόμα νὰ ζήσω, θὰ ζήσω μ' αὐτὴν τὴν καῖλα στὴν καρδιά. Μὰ ἂν εἶνε νὰ πεθάνω ἀπ' τὸ πάθος μου κι' ἀπὸ τὴν ἀγάπη μου γι' αὐτήνο, ὦ! τί εὐτυχία!..

Τὰ παράδοξα τοῦ Νέου Κόσμου

Οἱ ἐφημερίδες τῶν γκάγκστερς

Ἡ συμμορία τῆς «Νυχτερίδας» καὶ οἱ «σιδερένιοι ἄνθρωποι». Μιὰ τρομοκρατικὴ ἐπίδειξι τοῦ Τέντυ Μπούλ. Ἡ ἱστορία τοῦ δικηγόρου Γόντγουαρντ. κλπ.

Σ' ΟΛΕΣ σχεδὸν τὶς πόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐκδίδονται ἕνα σωρὸ ἐκβιαστικὲς ἐφημερίδες, ἡ ὁποῖες ἀναστατώνουν κάθε τόσο τοὺς Ἀμερικανοὺς μὲ τὶς «συνταραχτικὲς» ἀποκαλύψεις τους. Αὐτὲς ἡ ἐφημερίδες ἐκδίδονται ἀπὸ ἀσυνείδητους ἐκβιαστάς, ἀναφέρουν τὰ πιὸ καταπληκτικὰ πράγματα καὶ λένε διαρκῶς ψέματα. Κάθε Ἀμερικανὸς ποὺ ἔχει προσωπικὰ μὲ κάποιον ἄλλον μπορεῖ νὰ τὸν ἐκθέσῃ, πληρώνοντας μερικὰ δολλάρια στὴν σύνταξι τῆς ἐφημερίδος. Γι' αὐτὸ μάλιστα οἱ Ἀμερικανοὶ αὐτὲς τὶς ἐφημερίδες τὶς λέγουν «λαχανόφυλλα» καὶ ποτὲ δὲν παίρνουν στὰ σοβαρὰ τὶς καταγγελίες τους.

Ἐν τούτοις, αὐτὰ τὰ ἐκβιαστικὰ ἔντυπα ἔχουν διαβολεμένη κυκλοφορία γιατὶ εἶνε γεμᾶτα ἀπὸ σπαρταριστὰ ἐπεισόδια κι' ἀπὸ τὶς πιὸ ἀπίθανες ἱστορίες. Καμμιὰ φορὰ ὅμως ἡ εἰδήσεις τους δὲν εἶνε καὶ τόσο ἀναληθεῖς! Καὶ τότε ξεσποῦν ἄγρια δράματα ἐξ αἰτίας των κι' ἡ ὑποθέσεις ποὺ καταγγέλλουν φτάνουν ὡς την αἴθουσα τῶν δικαστηρίων.

Αὐτὰ τὰ «λαχανόφυλλα» εἶνε μιὰ μάστιξ τῆς Ἀμερικῆς. Θὰ πῆτε γιατί ἡ ἀστυνομία δὲν φροντίζει ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν κυκλοφορία τους. Γιατὶ ἁπλούστατα τὶς φοβᾶται. Πίσω ἀπὸ κάθε τέτοια ἐφημερίδα κρύβεται πάντα μιὰ ἐπικίνδυνη συμμορία γκάγκστερς ἡ ὁποία εἶνε ἱκανὴ νὰ ἀναστατώσῃ τὸν κόσμο μὲ τὰ συνταραχτικά της κατορθώματα καὶ νὰ τὰ βάλῃ καὶ μ' αὐτοὺς τοὺς ἀστυνομικούς, ποὺ ὡς γνωστὸν στὸ Νέο Κόσμο, δὲν ἔχουν τόσο καθαρὰ τὰ χέρια τους ἀπὸ διάφορες ἐρωμοδουλειές!

Μὰ ἡ μεγαλείτερη διασκέδασις τῶν Ἀμερικανῶν εἶνε ὅταν αὐτὰ τὰ «λαχανόφυλλα» ἀρχίζουν, ὅπως συμβαίνει συχνά ἐξεντωτικὸ κι' ἀμείλικτο πόλεμο μεταξύ τους. Τότε δὲν διστάζουν ν' ἀποκαλύψουν ἕνα σωρὸ σκάνδαλα, νὰ διασύρουν ὑπολήψεις καὶ νὰ στείλουν στὰ κάτεργα ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐθεωροῦντο ἐντιμότατοι καὶ ἀνεπίληπτοι.

Μιὰ τέτοια λοιπὸν ἱστορία συνέβη δὼ καὶ λίγο καιρὸ στὸ Σικάγο. Τὸ «λαχανόφυλλο» τῆς συμμορίας τῶν «σιδερένιων ἀνθρώπων» κήρυξε ξαφνικὰ τὸν πόλεμο σὲ μιὰ ἄλλη λαθρόβιο ἐφημερίδα, ἀποκαλύπτουσα ὅτι εἶνε ἐπίσημο ὄργανο τοῦ γκάγκστερ Τέντυ Μπούλ καὶ τῆς συμμορίας του.

«Εἰδοποιοῦμε, ἔγραφε, τοὺς ἀναγνῶστες τοῦ «Μπέρερ Νιοὺς» ὅτι κάνουν πλούσιο ἕναν ἐγκληματικὸ ἀπατεῶνα, τὸν γκάγκστερ Τέντυ μὲ τὸ ν' ἀγοράζουν αὐτὴ τὴν ἐφημερίδα. Εἰδοποιοῦμε δὲ τὸν Μπουὶ ὅτι νὰ παύσῃ νὰ ἐκβιάζῃ τοὺς ἐμπόρους τῆς 38ης Λεωφόρου γιατί, καθὼς μᾶς πληροφόρησαν οἱ «Σιδερένιοι Ἄνθρωποι» ἐκλεισαν πειὰ μια καλὴ συμφωνία μαζύ τους».

Ὁ Τέντυ Μπουὶ ὅμως δὲν ἀπάντησε μὲ τὸ «λαχανόφυλλό» του. Ἔκρινε καλύτερο νὰ δώσῃ ἕνα γενναῖο μάθημα σ' αὐτοὺς τοὺς ἐμπόρους τῆς 38ης Λεωφόρου. Κι' ἕνα μεσημέρι τρία αὐτοκίνητα φορτωμένα γκάγκστερς καὶ ὡπλισμένα μὲ τρομαχτικὰ πολυβόλα, διέσχισαν μ' ἀστραπιαία ταχύτητα τὴ λεωφόρο αὐτὴ σκορπίζοντας δεξιὰ κι' ἀριστερὰ τὸν θάνατο. Πρὶν δὲ νὰ προφτάσῃ νὰ ἐπέμβῃ ἡ ἀστυνομία, ι' αὐτοκίνητα εἶχαν ἐξαφανισθῆ.

Τὸ «Μπέρερ Νιοὺς» τὴν ἄλλη μέρα δημοσίευε αὐτὴ τὴν εἴδησι καὶ δήλωνε:

«Ἐλπίζομε ὅτι οἱ ἐχθροὶ τοῦ Τέντυ Μποὺλ δὲν θὰ τολμήσουν πεῖὰ νὰ τὸν ἐνοχλήσουν. Διαφορετικά, μᾶς πληροφόρησε ὅτι θὰ πάθουν χειρότερες ἱστορίες ἀπὸ τὴν ἱστορία τῶν ἐμπόρων...».

Κι' ὁ πόλεμος τῶν δύο ἀντιπάλων συμμοριῶν τῶν γκάγκστερς, ἐξακολουθοῦσε νὰ σημειώνῃ πολυάριθμα θύματα στοὺς δρόμους, ὅταν πειὰ ὁ ἴδιος ὁ δήμαρχος αὐτῆς τῆς πολιτείας ἀπεφάσισε νὰ ἐπέμβῃ. Ἐξέδωσε μιὰ διαμαρτυρία γι' αὐτοὺς ὅλους τοὺς φόνους, παρακαλοῦσε τοὺς κακοποιοὺς νὰ μὴν ἐξοντώνονται μέσα στοὺς δρόμους τοῦ Σικάγου καὶ δήλωνε ὅτι θὰ ἐρίσκονταν στὴ δύσκολη θέσι νὰ ὁπλίσῃ τοὺς κατοίκους τῆς πολιτείας του καὶ νὰ κηρύξῃ κι' αὐτὸς τὸν πόλεμο κατὰ τῶν διαφόρων συμμοριῶν.

Φαντασ[illegible] ὡς [illegible] πληξῃ του ὅταν εἶδε μετὰ λίγες ὧρες τὸν γενικὸ γραμματέα τοῦ Δήμου, τὸν μίστερ Γόντγουαρντ νὰ μπαίνῃ ἔξαλλος στὸ γραφεῖο του καὶ νὰ τοῦ λέῃ:

—Αὐτὸ ποὺ κάνατε δὲν εἶνε καθόλου δίκαιο! Ὅλοι οἱ γκάγκστερς τοῦ Σικάγου ἔχουν ἀναστατωθῆ καὶ ἀσφαλῶς δὲν θὰ διστάσουν νὰ σᾶς «ξεκαθαρίσουν». Δὲν ἔπρεπε ν' ἀνακατευθῆτε στὶς ἰδιωτικὲς ὑποθέσεις των.

—Κρίμα ποὺ εἶσαι γυιὸς τοῦ καλύτερου δικαστοῦ τῆς πολιτείας μας, τοῦ ἀπάντησε ὁ «μίστερ» Κένεντυ. Δὲν φανταζόμουνα ποτὲ ὅτι θὰ φοβόσουν αὐτοὺς τοὺς λωποδύτες, ἐσὺ ποὺ πάλαιψες σκληρὰ γιὰ νὰ γίνῃς πλούσιος.

Μὰ ὁ Γόντγουαρντ ἐπέμενε κι' ἀνάγκασε τὸν δήμαρχο τοῦ Σικάγου νὰ τὸν ἐπιπλήξῃ.

Κι' ἀλήθεια, ἡ διαγωγὴ τοῦ Γόντγουαρντ ἦταν πολὺ παράδοξος, ὅπως ἦταν παράδοξη κι' ὅλη ἡ ζωή του. Ὁ Γόντγουαρντ ὡς τὰ εἴκοσι χρόνια του ἔμενε μὲ τὸν πατέρα του, ἕναν συνταξιοῦχο δικαστικό, σ' ἕνα μικρὸ καὶ φτωχικὸ ξύλινο σπιτάκι. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ σπούδαζε νομικὰ καὶ γιὰ νὰ μπορῇ ν' ἀγοράζῃ τὰ βιβλία του καὶ νὰ κάνῃ τὶς ἐγγραφές του, πολλὲς φορὲς ἔμενε νηστικὸς κι' ἀδέκαρος. Ὡστόσο δὲν ἔχανε τὸ θάρρος του καὶ ταχτικὰ δήλωνε στὸν πατέρα του:

—Ἔννοια σου κι' ὅλα τὰ διορθωθοῦν μιὰ μέρα. Ἔχω καταστρώσει ἕνα περίφημο σχέδιο ποὺ γρήγορα θὰ μὲ κάνῃ ἑκατομμυριοῦχο.

Καὶ πράγματι, μόλις πῆρε τὸ δίπλωμά του, ἄρχισε νὰ κάνῃ συντροφιὰ μὲ πλούσιους ἀνθρώπους τοῦ Σικάγου καὶ νὰ κερδίζῃ ἄφθονα δολλάρια. Μετὰ ἀπὸ λίγα χρόνια ὁ γυιὸς τοῦ δικαστικοῦ ἦταν τόσο πλούσιος ὥστε ἀγόρασε ἕνα πολυτελὲς σπίτι στὴν καλύτερη συνοικία τῆς μεγαλοπόλεως, εἶχε μιὰ ὑπέροχη λιμουζίνα κι' ἄφθονες καταθέσεις στὴν τράπεζα.

Ὅταν κάμμιὰ φορὰ ὁ πατέρας του τὸν ρωτοῦσε ποῦ εἶχε ἐρθῆ ὅλ' αὐτὰ τὰ χρήματα, ὁ Γόντγουαρντ τοῦ δήλωνε μ' ἕνα μυστηριῶδες ὕφος:

—Ἡ δουλειές μου πᾶνε πολὺ καλά. Ἔχω ταχτικοὺς πελάτες μου ὅλους τοὺς ἐμπόρους τοῦ Σικάγου.

Καὶ, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν ἔλεγε ψέματα. Εἶχε γίνει πασίγνωστος. Ἐκεῖνο μόνο ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ ὁ πατέρας του ἦταν ἡ νυχτερινές του ἐξαφανίσεις. Ἔφευγε ἀπὸ τὸ σπίτι ἐντελῶς ἀπρόοπτα καὶ δὲν γύριζε παρὰ τὰ ἐξημερώματα τσακισμένος ἀπὸ τὴν κούρασι. Ὕστερα δὲ ἀπὸ κάθε τέτοια ἐξαφάνισί του ὁ γέρω δικαστικὸς διάβαζε στὶς ἐφημερίδες ἕνα νέο κατόρθωμα τῆς συμμορίας τῆς «Νυχτερίδας». Μὰ δὲν εἶχε δώσει καμμιὰ προσοχή. Ἄλλωστε κανεὶς φόβος δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κυριεύσῃ, γιατὶ ὁ Χάρου Γόντγουαρντ ἦταν ὑπερβολικὰ ταχτικὸς στὶς ὧρες του. Ὅταν δὲ μάλιστα ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα τοῦ γενικοῦ γραμματέως τῆς δημαρχίας τοῦ Σικάγου, ὁ γέρω δικαστικὸς ἦταν ἐνθουσιασμένος.

—Τ[illegible] παιδί μου, τοῦ [illegible], μπο

(Συνέχεια στὴ σελίδα 47)

Ὁ Τέντυ Μπούλ

Ἀπὸ τὸν ξένο τύπο

Ἡ περίεργες φυλακὲς τῆς Τσεχοσλοβακίας

Μιὰ ἐπίσκεψις στὸ λόφο τῶν σπασμένων γυαλιῶν!. Ἡ μεσαιωνικὲς φυλακὲς τῆς Πράγας. Ὅπου οἱ κατάδικοι κοιμοῦνται γυμνοὶ γιὰ νὰ μὴ μποροῦν νὰ δραπετεύσουν! Ἡ παγίδες τῶν δεσμοφυλάκων. Ἡ ἀνατριχιαστικὴ τάφρος τῶν φειδιῶν, κλπ.

ΔΙΓΑ χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπὸ τὴν Πράγα, στὴν καρδιὰ ἑνὸς δάσους μὲ αἰωνόβια δένδρα, ὑψώνονται ἡ σωφρονιστικὲς φυλακὲς τῆς Τσεχοσλοβακίας. Γιὰ νὰ φτάσετε ὡς ἐκεῖ, πρέπει νὰ κάνετε ὅλο σχεδὸν τὸ δρόμο πεζῆ, γιατὶ κανένα μεταφορικὸ μέσο δὲν μπορεῖ νὰ διασχίση τὰ πυκνὰ φυλλώματα τοῦ δάσους ἐκείνου.

Ἡ φυλακὲς τῆς Πράγας εἶνε χτισμένες πάνω σ' ἕνα λοφίσκο, στὴ μέση τοῦ δάσους, ὁ ὁποῖος ἔχει ὁλοτομηθῆ καὶ ἀποψιλωθῆ. Στοὺς πρόποδες τοῦ λόφου αὐτοῦ ἔχει ἀνοιχτῆ μιὰ τρομακτικὴ τάφρος, ἕνα σκοτεινὸ βάραθρο. Ὅσο γιὰ τὸ κτίριο τῶν φυλακῶν εἶνε ἀληθινὸ μεσαιωνικὸ φρούριο μὲ ἐπάλξεις, μὲ κρεμαστὲς γέφυρες, μὲ σιδερένιες πόρτες καὶ χωρὶς παράθυρα. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ κλείνονται ἐκεῖ μέσα, μπαίνουν σ' ἕνα τάφο. Γι' αὐτοὺς δὲν ὑπάρχει πειὰ ἄλλος κόσμος ἀπὸ τὸν δικό τους: εἶνε οἱ ζωντανοθαμμένοι!

Ὁμολογῶ ὅτι ἡ πρώτη ἐντύπωσις, ἀπὸ αὐτὲς τὶς φυλακὲς τῆς Πράγας μὲ ἀπογοήτευσε. Γύρισα καὶ κύτταξα εἰρωνικὰ τὸν ἀνώτερο ὑπάλληλο τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ὁ ὁποῖος μὲ συνώδευε σ' αὐτὴ τὴν ἐπίσκεψί μου. Μὰ ὁ συνοδός μου, ποὺ φαίνεται ὅτι περίμενε νὰ ἰδῆ αὐτὸ τὸ χαμόγελό μου, ἔσπευσε νὰ μοῦ ἐξηγήση.

—Δὲν πρέπει νὰ σχηματίσετε ἀκόμη καμμιὰ γνώμη γιὰ τὶς φυλακές μας. Μὴ σᾶς τρομοκρατεῖ αὐτὴ ἡ φοβερὴ ἐμφάνισί τους. Αὐτὰ εἶνε προληπτικὰ μέτρα. Ἔπρεπε νὰ πείσουμε τοὺς φυλακισμένους καὶ νὰ τοὺς δώσουμε νὰ καταλάβουν ὅτι δὲν ὑπάρχει γι' αὐτοὺς καμμιὰ ἐλπίδα δραπετεύσεως. Ἡ σκοτεινὴ τάφρος σκάφθηκε γιὰ νὰ ἐμποδίζη τὴ φυγή τους. Ὅσο γι' αὐτὸ τὸ λόφο, ἐρημώθηκε ἀπὸ τὰ δέντρα ἐπίτηδες γιὰ νὰ μὴ μπορῆ κανεὶς νὰ κρυφθῆ πουθενὰ κι' ἔτσι νὰ πέφτη πάλι στὰ χέρια μας. Μὰ τὸ πιὸ ἀποτελεσματικὸ μέσο εἶνε ὅτι ἀφίνουν κάθε νύχτα ἐντελῶς γυμνοὺς τοὺς καταδίκους. Ἔτσι κανείς τους δὲν τολμᾶ νὰ τὸ σκάση μὲ ἐμφάνισι Ἀδάμ. Ἔπειτα φοβᾶται μήπως πέση θῦμα ἑνὸς φρικιαστοῦ θανάτου. Νὰ κομματιασθῆ ἀπὸ τὰ σπασμένα γυαλιά.

—Δὲν σᾶς καταλαβαίνω, ἔκανα μ' ἀπορία. Τί θέλετε νὰ πῆτε;

Ὁ ἀνώτερος ὑπάλληλος μοῦ ἐξήγησε τότε μὲ ἀπάθεια ὅτι ὅλος αὐτὸς ὁ γυμνὸς λόφος ἔχει σπαρθῆ μὲ κομματιασμένα γυαλιὰ ποὺ τὸν καθιστοῦν ἀδιάβατο γιὰ ἕναν ἄνθρωπο ξυπόλητο.

—Ἔτσι, μοῦ εἶπε, γλυτώνουμε τὶς δυκλῆρες ἐπαναστάσεις τῶν καταδίκων, οἱ ὁποῖοι καὶ στὴν πιὸ ὑποδειγματικὴ φυλακὴ δὲν εἶνε καθόλου εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴ ζωή τους. Μὰ τί τὰ θέλετε, τραβήξαμε τὸ διάβολό μας μέχρις ὅτου νὰ τοὺς κάνουμε νὰ βάλουν γνῶσι. Τὶς πρῶτες μέρες ποὺ τοὺς κλείσαμε δῶ μέσα, ὀργάνωσαν μιὰ συνωμοσία. Ὅπως ἦσαν γυμνοι, ρίχτηκαν μιὰ νύχτα σὰν δαίμονες πάνω στοὺς δεσμοφύλακες, στραγγάλιωαν μερικοὺς ἀπ' αὐτοὺς καὶ κατάφεραν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ κτίριο. Μὰ δὲν πρόλαβον νὰ κάνουν λίγα βήματα καὶ ἄρχισαν νὰ σωριάζουν σπαραχτικὰ καὶ νὰ κυλιοῦνται καταγῆς αἱμόφυρτοι. Εἶχαν πατήσει, καθὼς καταλαβαίνετε, πάνω στὰ σπασμένα γυαλιὰ τὰ ὁποῖα εἶχαν τρυπήσει στὰ πόδια τους. Κάθε κίνησί τους κατόπιν τοὺς προκαλοῦσε νέα τραύματα καὶ νέους πιὸ φοβεροὺς πόνους! Ἔτσι ἀναγκάσθηκαν νὰ μείνουν ἀκίνητοι καὶ ἄρχισαν νὰ καλοῦν τοὺς δεσμοφύλακες ποὺ εἶχαν γλυτώσει ἀπὸ τὰ χέρια τους, νὰ τοὺς σώσουν. Καὶ πράγματι, αὐτοὶ ἔτρεξαν, τοὺς φόρτωσαν πάνω σὲ φορεῖα γιατὶ ἡ κατάστασίς τους ἦταν ἀελπιστικὴ καὶ τοὺς μετέφεραν πάλι στὸ σωφρονιστήριο. Οἱ περισσότεροι βέβαια ἀπὸ αὐτοὺς εἶχαν ἐξαντληθῆ τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν αἱμορραγία ὥστε δὲν μπόρεσαν ν' ἀναλάβουν καὶ πέθαναν. Ἄλλοι πάλιν ἀκρωτηριάσθηκαν φριχτά.

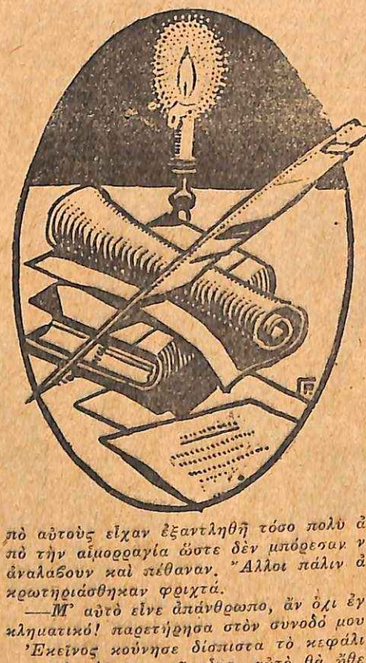

—Μ' αὐτὸ εἶνε ἀπάνθρωπο, ἂν ὄχι ἐγκληματικό! παρετήρησα στὸν συνοδό μου.

Ἐκεῖνος κούνησε δίσπιστα τὸ κεφάλι.

—Ἀκούσατε, μοῦ εἶπε, αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ μοῦ τὸ πῆτε ἀφοῦ πρῶτα δῆτε πῶς ζοῦν οἱ φυλακισμένοι μας.

Συνεχίσαμε ἀμίλητοι τὴν ἀνάβασι αὐτοῦ τοῦ λόφου ποὺ ἀστραφτε ὁλόκληρος στὶς ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου. Τὰ σπασμένα γυαλιὰ τὸν ἔκανε νὰ μοιάζη σὰν ἕνα μυθικὸ λόφο διαμαντιῶν! Ὁ διευθυντὴς τῶν φυλακῶν ἔτρεξε νὰ μᾶς ὑποδεχθῆ καὶ νὰ τεθῆ στὴ διάθεσί μου.

—Ἐλπίζω, μοῦ εἶπε, ὅτι θὰ μείνετε ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὸ σωφρονιστικὸ σύστημα ποὺ ἐφαρμόζουμε στοὺς καταδίκους. Οἱ ἐγκληματίαι ἐδῶ πέρα βρίσκουν πάλι τὸν ἀνθρωπισμό τους. Καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω αὐτὸ τὸ σύστημα ἀφοῦ ρίξουμε ἕνα βλέμμα στὶς φυλακές.

Κάναμε τὸν γῦρο τῶν κελλιῶν, περάσαμε ἀπὸ ἀναρίθμητους διαδρόμους, κατεβήκαμε στὰ προαύλια καὶ στοὺς κήπους, γυρίσαμε στὰ διάφορα ἐργαστήρια καὶ κατασταλάξαμε πάλι στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ.

—Καθὼς βλέπετε, μοῦ ἐξήγησε ἐκεῖνος, οἱ κατάδικοι ζοῦν σὰν πραγματικὰ πολιτισμένοι ἄνθρωποι. Ἴσως καὶ πιὸ καλύτερα ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς τῶν πόλεων.

»Κάθε πρωὶ σηκώνονται μιὰ ὡρισμένη ὥρα μὲ τὸν ἦχο μιᾶς μελωδικῆς σάλπιγγας. Ἔπειτα σκουπίζουν τὸ κελλί τους, κι' ὕστερα πηγαίνουν στοὺς λουτῆρες γιὰ νὰ πλυθοῦν. Κατόπιν παρατάσσονται στὰ προαύλια γιὰ τὴν πρωϊνὴ προσευχή. Ἔπειτα παίρνουν τὸ ρόφημά τους καὶ μετὰ μοιράζονται στὰ διάφορα ἐργαστήρια ἀναλόγως τῆς ειδικότητός τους. Ὅλ' αὐτὰ ποὺ σᾶς ἀνέφερα γίνονται μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια. Οἱ κατάδικοι ποὺ θ' ἀργήσουν τιμωροῦνται ὅπως οἱ στρατιῶτες. Στὰ ἐργαστήρια μένουν ὀκτὼ ὀχτὼ ὧρες. Ὕστερα ξεκουράζονται μιὰ ὥρα καὶ μετὰ πηγαίνουν στὶς αἴθουσες διδασκαλίας γιὰ τὸ καθημερινό τους μάθημα. Οἱ ἀγράμματοι κατάδικοι μαθαίνουν νὰ γράφουν καὶ νὰ διαβάζουν. Οἱ ἄλλοι τελειοποιοῦν τὶς γνώσεις τους, ὄχι φυσικὰ τὶς ἐγκληματικές. Στὶς ἑφτὰ ἡ ὥρα τὸ βράδυ ὅλοι κλειδώνονται στὰ κελλιά τους. Τότε οἱ δεσμοφύλακες μπαίνουν σ' ὅλα τὰ κελλιὰ καὶ διατάζουν τοὺς καταδίκους νὰ γδυθοῦν τελείως, τοὺς παίρνουν τὰ ροῦχα τους καὶ τὰ πηγαίνουν σὲ μιὰ ειδικὴ αἴθουσα, ἡ ὁποία κλειδώνεται καλά. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπον εἶμαστε βέβαιοι ὅτι κανεὶς κατάδικος δὲν θὰ καταφέρη νὰ δραπετεύση.

Οἱ τρόφιμοι τῶν φυλακῶν τῆς Πράγας στὰ ἐργαστήρια φτιάχνουν ὑπέροχα πράγματα, ἀληθινὰ θαύματα τέχνης καὶ ὑπομονῆς. Ὅλ' αὐτὰ ἡ διεύθυνσίς τὰ μεταπωλεῖ στοὺς διαφόρους ἐμπόρους καὶ τὸ κέρδος τὸ κρατάει γιὰ νὰ τὸ δώση στοὺς καταδίκους, ὅταν ἐκτίσουν τὴν ποινή τους.

Τὴ νύχτα, ἡ φυλακὲς τῆς Πράγας φρουροῦνται ἄγρυπνα ἀπὸ πολυάριθμους σκοπούς, οἱ ὁποῖοι περιπολοῦν στὶς ἐπάλξεις της. Κι' ὁ λόγος εἶνε γιατὶ οἱ καταδίκοι διαρκῶς ἔχουν μέσα στὸ μυαλό τους τὴν ἰδέα τῆς δραπετεύσεως.

—Ὅσο καὶ νὰ τοὺς περιπτιούμεθα, μοῦ ἀπεκάλυψε ὁ διευθυντὴς τῶν φυλακῶν, αὐτοὶ δὲν ἐννοοῦν νὰ ὑποκύψουν στὴν τύχη τους. Διαρκῶς σκέπτονται πῶς νὰ τὸ σκάσουν κρυφά. Καὶ πρέπει νὰ ἐκτεθοῦν στὸ μαρτύριο τῶν σπασμένων γυαλιῶν ἢ τῆς σκοτεινῆς τάφρου ποὺ εἶνε γεμάτη φείδια γιὰ νὰ ἀποφασίσουν νὰ ὑποταχθοῦν στὴ τοῖρα τους. Γιὰ νὰ γλυτώνουμε λοιπὸν τὶς καθημερινὲς

(Συνέχεια στὴ σελίδα 47)

Ἐκλεκτὲς σελίδες

Ὁ παράδεισος τοῦ Μωάμεθ

(Πῶς περιγράφει ὁ Μωάμεθ τὸ ταξίδι του στὸν Παράδεισο στὸ κεφάλαιο τοῦ Κορανίου «ἀποκαλυψις»

ΑΝΕΝΑΣ ἀπὸ τοὺς ἄλλους θνητοὺς δὲν ἀξιώθηκε ποτὲ νὰ ἐπισκεφθῆ ζωντανὸς τοὺς θελκτικοὺς κήπους τῆς Ἐδὲμ καὶ νὰ μιλήση μὲ τὸν Ἀλλὰχ, ἐκτὸς ἀπ' τὸν προφήτη Μωάμεθ. Γιὰ ἐντυπώσεις του ἀπ' τὸ ὑπερφυσικὸ αὐτὸ ταξίδι του, μᾶς τὶς ἀφηγεῖται λεπτομερῶς ὁ Μωάμεθ στὸ κεφάλαιο τοῦ Κορανίου ποὺ ἔχει τίτλο: «Λεϊλὲτ - ἐλ - Μιρὰτζ» (ἢ «Ἀποκάλυψις»).

Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὶς ἀφηγήσεις τοῦ Κορανίου, ὁ προφήτης Μωάμεθ κοιμόταν κάποια ζεστὴ νύχτα κουρασμένος, πλάϊ στὴν εὐνοουμένη καὶ πολυαγαπητὴ σύζυγό του Ἀϊσᾶ, στὸ μπαλκόνι τοῦ σπιτιοῦ τους, ἀνάμεσα στις εὐωδιὲς τῶν λουλουδιῶν τοῦ κήπου καὶ κάτω ἀπ' τὸν ἀστροφώτιστο καὶ καθάριο οὐρανό.

Σὲ μιὰ στιγμὴ, ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ κατέβηκε ἀπ' τὰ οὐράνια καὶ ξύπνησε μόνο τὸν Μωάμεθ. Συγχρόνως, τοῦφερνε κι' ἕνα θαυμαστὸ ἄλογο, τὸκαλύτερο ἀπ' ὅσα εἶχε ὁ πολυδοξασμένος Ἀλλὰχ στοὺς οὐρανίους σταύλους Του.

Τὸ ἄλογο αὐτὸ λεγόταν Μπορὰκ. Εἶχε πόδια λεπτὰ καὶ σβέλτα σὰν ἐλαφιοῦ, κεφάλι αἰθέριας κοπέλλας στεφανωμένης μὲ βασιλικὴ «κορῶνα» κι' οὐρὰ μακρυλὴ φειδιοῦ. Ἦταν, μὲ ἄλλα λόγια, ἕνα «ἄτι» ὑπερφυσικό, χαριτόβρυτο, πρωτοφανὲς γιὰ τὴ γῆ.

Ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ, εἶχε τὴ μορφὴ ἑνὸς νεαροῦ ἐφήβου, ὠμορφου σὰν τὸ χαμόγελο τῆς Ἀνοίξεως. Ἡ φτεροῦγες του, μεγάλες, πολύχρωμες καὶ ξωτικὲς, τὸν ἔκαναν νὰ μοιάζη μὲ μιὰ οὐράνια ἀνθρωπόμορφη πεταλούδα ἀπερίγραπτης καλλονῆς.

—Μωχάμετ, ἐκλεκτὲ τοῦ Ἀλλὰχ —δοξασμένο τὸνομά Του— ξύπνα! φιθύρισε γλυκὰ ὁ Γαβριὴλ. Σήκω ν' ἀνεβῆς στὶς Ἑφτὰ Οὐρανοὺς, ὅπου ὑπάρχει ἡ Ἐδὲμ κι' ὅπου ζοῦν οἱ Δίκαιοι μετὰ τὸν θάνατό τους!

Ἐντωμεταξὺ, ὁ Μπορὰκ χτυποῦσε ἀνυπόμονα τὸ ἔδαφος, μὲ τὶς λεπτὲς ὁπλές του. Ὁ Μωάμεθ, πρὶν ἀκόμα συνέλθη ἀπ' τὸ θάμπωμά του, βρέθηκε κιόλας καβάλλα στὴ χρυσῆ σέλλα τοῦ οὐράνιου ἀλόγου. Ὁ Γαβριὴλ ἄρχισε τότε νὰ κουνάη τὶς φτεροῦγες του καὶ ν' ἀνεβαίνη πρὸς τὸν οὐρανό, ἐνῶ ὁ Μπορὰκ —μὲ τὸν Μωάμεθ στὴ λυγερὴ ράχι του— ἀκολούθοῦσε πετῶντας στὸν ἀέρα...

Περνῶντας ἀπάνω ἀπ' τὴν ἱερὴ πόλι Μέκκα, σταμάτησαν γιὰ λίγο μετέωροι καὶ τὴν προσκύνησαν. Τὸ ἴδιο ἔκαναν κι' ὅταν πέρασαν πετῶντας ἀπάνω ἀπ' τὴν ἱερὴ πόλι Ἱερουσαλήμ.

Ἀπὸ κεῖ κ' ὕστερα, ἄρχισαν πειὰ ν' ἀνεβαίνουν γοργὰ πρὸς τοὺς Ἑφτὰ Οὐρανοὺς, ἀπαράλλαχτοι μὲ βέλος φτερωτὸ στὴ γοργοράδα...

Χώθηκαν σὲ λίγο μέσα στ' ἀστέρια καὶ στοὺς ἀστερισμοὺς τοῦ στερεώματος. Πέρασαν τὸν πρῶτο οὐρανὸ κ' ὕστερα τὸν δεύτερο, τὸν τρίτο... Στὸ ὑπερφυσικό τους πέταγμα, ἀντάμωναν στὸ δρόμο πολλοὺς ἀγγέλους —ἀγγελιαφόρους τοῦ Ἀλλὰχ στὴ γῆ, γιὰ διάφορα θελήματα— κι' ἀλληλοχαιρετιόντουσαν μὲ ἀμοιβαῖο σεβασμὸ καὶ μὲ σοβαρὴ καλωσύνη.

Πιὸ πάνω, ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους οὐρανοὺς, ἀντιχαιρετήθηκαν —ὁ Γαβριὴλ, ὁ Μωάμεθ κι' ὁ Μπορὰκ— κι' ἄλλαξαν λίγα λόγια φιλικὰ, μὲ τὸν Νῶε, μὲ τὸν Ἀβραὰμ, μὲ τὸν Δαυίδ, μὲ τὸν Σολομῶντα, μὲ διαφόρους προφήτας καὶ δικαίους βασιλεῖς τῆς γῆς, πεθαμένους πειὰ κι' εὐνοουμένους τοῦ Ἀλλάχ.

Ἔτσι, ἔφταναν στὴ μαγικὴ κοιλάδα Καοτσέρ. Ἐκεῖ, ὑπῆρχαν ἄγγελοι μὲ δυὸ κεφάλια, οἱ ὁποῖοι εἶχαν δραπετεύσει ἀπ' τὸν παράδεισο τοῦ Βούδδα, ἐπειδὴ ὁ παράδεισος τοῦ Ἀλλὰχ τοὺς φαινόταν — κ' εἶνε— ὁ πιὸ τέλειος ἀπ' ὅλους τῶν ἄλλων θρησκειῶν τῆς γῆς. Ἐπίσης, ἐκεῖ ὑπῆρχε κι' ἕνας ἄγγελος μὲ τέσσερα κεφάλια, δραπέτης κι' αὐτὸς τοῦ παραδείσου τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ τετρακέφαλος αὐτὸς ἄγγελος, δὲν ἦταν τίποτα ἄλλο παρὰ ἡ τέσσερες ψυχὲς τῶν Εὐαγγελιστῶν Μάρκου, Λουκᾶ, Ἰωάννου καὶ Ματθαίου, καὶ γι' αὐτὸ, τὸ ἕνα κεφάλι τὸν ἦταν κεφάλι λιονταριοῦ τὸ ἄλλο ἀετοῦ, τὸ τρίτο μοσχαριοῦ καὶ τὸ τέταρτο ἀνθρώπου...

Ὁ Γαβριὴλ, ὁ Μωάμεθ κι' ὁ Μπορὰκ, ὑποκλίθηκαν μὲ σεβασμὸ μπρὸς στὸν μυριόστομο αὐτὸν ὑμνητὴ τοῦ Πολυδοξασμένου καὶ Πολυευσπλάχνου κι' Ἐλεήμονος. Κι' ἀμέσως ὕστερα, ἀντίκρυσαν μιὰ πελωρία πύλη μὲ τρεῖς πόρτες πιὸ μικρὲς, κατασταλιστες μὲ φουμπίνια, μὲ διαμάντια καὶ μὲ ἄλλα πολύτιμα καὶ πολύχρωμα πετράδια.

Στὴ μεσαία πόρτα αὐτῆς τῆς στήλης, στάθηκε καὶ προσκύνησε ὁ Γαβριὴλ.

—Φτάσαμε λοιπὸν στὸν Ἕβδομο Οὐρανό; ρώτησε ἔκθαμβος ὁ Μωάμεθ. Ὥστε αὐτὴ ἡ πύλη, εἶνε ἡ παραδεισένια πύλη τῆς Ἐδέμ;

—Ναί! ἀπάντησε ὁ Γαβριὴλ. Καὶ πρέπει τώρα νὰ ξεπεζέψης, γιὰ νὰ μπούμε... Μονάχα ὁ Ἀλλὰχ διαβαίνει ἔφιππος τὴν πύλη..

Ὁ Μωάμεθ συμμορφώθηκε ὑπάκουα μὲ τὶς διαταγὲς τοῦ Γαβριήλ. Κι' ὅταν διάβηκαν τὴν ὁλόλαμπρη πύλη καὶ ξαναβαλλίκεψε τὸν Μπορὰκ, ἕνα μεγαλειῶδες θέαμα παρουσιάστηκε

Μπροστά του ἁπλωνόταν ἕνας ἀπέραντος κῆπος, ἀφάνταστης ὠμορφιᾶς.

Αὐλάκια ἀμέτρητα κυλοῦσαν δῶ κι' ἐκεῖ μουρμουριστὰ, ἄλλα γεμᾶτα ἀπὸ μέλι, ἄλλα ἀπὸ γάργαρο νερὸ, ἀλλα ἀπὸ γάλα κι' ἄλλα ἀπὸ κρασὶ γλυκὸ κι' εὐωδιαστό. Περιστέρια ἡμερα γουργούριζαν, καθισμένα στοὺς μυριόφυλλους κλώνους τῶν μεγάλων καὶ σκιερῶν δένδρων. Καρποὶ ξωτικοὶ σκορποῦσαν ὁλόγυρα τὸ ἄρωμά τους καὶ τὰ πολύχρωμα λουλούδια ζάλιζαν μὲ τὴν εὐωδιάτους...

Χιλιάδες, μυριάδες Πιστῶν καὶ Δικαίων πλανιόντουσαν μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀπέραντη Ἐδέμ. Ὅλοι ἦσαν στὴν πιὸ λαμπρὴ ἄνθησι τῆς ἡλικίας των, εἴτε γηραλέοι εἶχαν πεθάνει, εἴτε μωρὰ ἀκόμη στὴν κούνια τους.

Οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτοὶ, οἱ κάτοικοι αὐτοὶ τοῦ Οὐρανίου Παραδείσου, ζοῦσαν εὐτυχισμένοι ἀνάμεσα στοὺς οἰκείους των, ὅπως καὶ στὴ γῆ. Ζοῦσαν τριγυρισμένοι ἀπ' τοὺς γονεῖς των, ἀπ' τὰ παιδιά των, ἀπ' τοὺς συγγενεῖς των,

Ἐπίσης, κάθε ἐκλεκτὸς εἶχε στὴ διάθεσί του κι' ἀπὸ ἕνα χαρέμι μὲ πλῆθος θελκτικῶν «οὐρὶ», τὰ ὁποῖα δὲν μόλυνε ποτὲ καμμιὰ ἀνθρώπινη ἐπιθυμία. Τὰ οὐρὶ, ἦσαν κοπέλλες οὐράνιες, ἐκθαμβωτικῆς ὠμορφιᾶς, μαυροματοῦσες, λυγερὲς, καθόλου ζηλότυπες κ' ἡ ὁποῖες εἶχαν μάτια μονάχα γιὰ νὰ βλέπουν τὸν οὐράνιο σύζυγό τους, χωρὶς ποτὲ ὁ ἔνοχος ἔρως νὰ μολύνη τὶς παρθένες καρδιές τους.

Κι' ἐνῶ ὁ Μωάμεθ, καβάλλα στὸ θεϊκὸ ἄλογο Μπορὰκ, ἀκολουθοῦσε θαμπωμένος τὸν Γαβριὴλ ἀνάμεσα στὶς ἀνθισμένες κερασιὲς τοῦ Παραδείσου, τὰ οὐρὶ ἔκαναν περιπάτους ἀπάνω σὲ ἤμερες καμῆλες, φλυαροῦσαν χαρωπὰ ἀναμεταξύ τους καὶ προσφέρουν ἡ μιὰ στὴν ἄλλη μπουκέτα ξωτικῶν λουλουδιῶν, ἐνῶ τὰ πουλιὰ γλυκοκελαδοῦσαν στὰ δένδρα.

Μὰ κάτω κεῖ, στὸ βάθος τοῦ Παραδείσου, ὑπῆρχε ἕνας πανύψηλος τοῖχος. Λεγόταν «Ἐλαράφ» ὁ τοῖχος αὐτὸς καὶ χώριζε τὸν παράδεισο ἀπ' τὴν σκοτεινὴ καὶ τρομερὴ κόλασι.

—Μὴν πλησιάζης ἐκεῖ! εἶπε ὁ Γαβριὴλ στὸν φιλοπερίεργο Μωάμεθ. Ἐκεῖ βρίσκουνται οἱ κολασμένοι, τοὺς ὁποίους βασανίζει ὁ ἀρχάγγελος Μαλεκ κ' οἱ δεκανηὰ βοηθοί του... Εἶνε ὥρα πειὰ, νὰ σὲ παρουσιάσω στὸν δοξασμένο Ἀλλάχ!

Ἡ στιγμὴ ἦταν ἀνείπωτα φριχτὴ, τρομερὰ ἐπίσημη. Ὁ Μωάμεθ, τυφλωμένος ἀπ' τὸ ἀντίκρυσμα τοῦ Ὑπερτάτου Ὄντος καὶ Δημιουργοῦ, ἔκλεισε παρευθὺς τὰ μάτια του καὶ σωριάστηκε χάμω σὲ προσκύνημα εὐλαβικό...

Λάμψι ἀβάστακτη... Φωνὰ καυτερή... Ἤλιγγος ὑπερκόσμιος...

ΑΥΤΑ, ὅλα μαζὶ, ἦσαν ὁ ΑΛΛΑΧ!...

. . . . . .

Κεραυνωμένος σχεδὸν ὁ Μωάμεθ, ἀπ' τὸ οὐράνιο μισοαντίκρυσμα τοῦ Ἀλλὰχ, ξεκίνησε πάλι γιὰ τὴ γῆ. Τὸ κατέ-

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ

VIII

"Ως τώρα, ἐξετάσαμε ἐκεῖνες τὶς λαϊκὲς —καὶ παγκόσμια διαδομένες— προλήψεις, ἡ ὁποῖες ἀφοροῦν τὶς σχέσεις τῶν πεθαμένων μὲ τοὺς ζωντανοὺς, καθὼς καὶ μὲ τὰ ἐγκόσμια.

Ο «ΚΑΤΩ ΚΟΣΜΟΣ»

Στὸ παρὸν κεφάλαιό μας τώρα, θὰ ἐξετάσουμε τὶς προλήψεις ἐκεῖνες, ἡ ὁποῖες ἀφοροῦν τὶς σχέσεις τῶν πεθαμένων ἀναμεταξύ τους καὶ στὸν δικό τους κόσμο, τὸν «Κάτω Κόσμο» ἢ «"Αλλο Κόσμο», ὅπως τὸν λέει συνήθως ὁ λαός.

Τί γίνονται τὰ ἀμέτρητα δισεκατομμύρια τῶν ψυχῶν, ὅταν χωριστοῦν ἀπ' τὰ γήϊνα καὶ φθαρτὰ κορμιά τους;... Ποῦ πηγαίνουν;... Σὲ ποιὸ μέρος τοῦ Σύμπαντος μαζεύονται ὅλες μαζύ;... Ὑπάρχει Παράδεισος;.. Ὑπάρχει Κόλασις;

Περίεργες ἀντιλήψεις γιὰ τὸν «Κάτω Κόσμο», στὴν ἀρχαιότητα, εἶχαν προπάντων οἱ Βαβυλώνιοι, οἱ Ἑβραῖοι, οἱ Ἕλληνες κ' οἱ Ρωμαῖοι.

Οἱ Βαβυλώνιοι φανταζόντουσαν τὸν «Κάτω Κόσμο» σὰν ἕνα πελώριο σπήλαιο χωμένο στὰ σπλάχνα τῆς γῆς. Τὸ σπήλαιο αὐτὸ ἦταν μουχλιασμένο, μισοσκότεινο, σκονισμένο, θλιβερὸ σὰν ἐρείπιο, κι' ὠνομαζόταν «'Αραλού».

Στὸ «'Αραλού», λοιπὸν, μαζευόντουσαν ἡ ψυχὲς τῶν πεθαμένων, ἀνακατεμένες ὅλες μαζὺ ὁ,τιδήποτε κι' ἂν ἦταν ὁ νεκρός, ὅταν ζοῦσε. 'Αόριστες σὰν σκιές, ἡ ψυχὲς αὐτὲς τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, κάθε τάξεως, φύλου κ' ἡλικίας, εἶχαν μονάχα μιὰ ἀμυδρὴ συναίσθησι τοῦ τί ὑπῆρξαν κάποτε στὸν «'Απάνω Κόσμο». Περνοῦσαν δὲ τὸν καιρό τους κάτω στὸ 'Αραλού, θλιμμένες πάντα, μελαγχολικὲς, ἀδρανεῖς, δίχως χαρὰ ἢ ἐλπίδα...

Θεὸς κ' ὑπέρτατος κυβερνήτης τοῦ βαβυλωνιακοῦ αὐτοῦ "Αδη, ἦταν ὁ 'Ιρκάλλα. 'Απ' τὸν πανάρχαιο μῦθο τῶν Βαβυλωνίων «Τὸ ταξίδι τῆς 'Ιστὰρ», ἀποσποῦμε μερικοὺς στίχους πολὺ παραστατικοὺς, σχετικοὺς μὲ τὸ «'Αραλού» :

«.. Νὰ καὶ τὸ θλιβερὸ σπιτάκι, κατοικία οὗ θεοῦ 'Ιρκάλλα, σπιτάκι - σπήλαιο ἄραχλο, ἀπ' τὸ ὁποῖο δὲν ξαναβγαίνει ἐκεῖνος ποὺ θὰ μπῆ...

»Τὸ λένε «'Αραλού». Οἱ δρόμοι ποὺ ὁδηγοῦν σ' αὐτὸ, δὲν ἔχουν γυρισμό...

»Καὶ γιὰ νὰ μπῆς σ' αὐτὸ, πρέπει πρῶτα γιὰ πάντα ν' ἀποχαιρετήσης τὸν ἥλιο καὶ τὸ φῶς...»

* * *

«...'Η ψυχὲς τῶν πεθαμένων, ἐκεῖ στὸ «'Αραλού», τρέφονται μὲ σκόνη.

»Τὸ χῶμα εἶνε ἡ καθημερινὴ τροφή τους...

»Φῶς δὲν βλέπουν πειά, καὶ τὰ σκοτάδια εἶνε ἡ κατοικία τους.

Κι' ἐνδύματα δὲν ἔχουν καθόλου, γιατ' εἶνε ἴσκιος τὸ κορμί τους...»

'Επίσης οἱ 'Εβραῖοι φανταζόντουσαν παρόμοιο τὸν δικό τους «Κάτω Κόσμο», τὸν ὁποῖο ὠνόμαζαν «Χεόλ».

Τὸ «Χεὸλ» γιὰ τοὺς 'Εβραίους ἦταν μιὰ μισόθαμπη κοιλάδα στὰ ἔγκατα τῆς γῆς, γεμάτη ἀπὸ σιγαλιά, ἀπὸ μελαγχολία, ἀπὸ μοῦχλα κι' ἀπὸ ἐγκατάλειψι. 'Η ψυχὲς τῶν πεθαμένων, ἀέρινες, ἄϋλες, ἀόριστες σκιὲς τοῦ προηγουμένου «'Εγώ» των στὸν 'Απάνω Κόσμο, γλυστροῦσαν ἀθόρυβα δῶ κι' ἐκεῖ, δίχως σκοπὸ, δίχως καμμιὰ χαρὰ, γεμᾶτες ἀπὸ ἀνία κι' ἀπὸ πλῆξι, ὡς τὴν αἰωνιότητα...

Οἱ φτωχοὶ 'Εβραῖοι, μὴ μπορῶντας νὰ φανταστοῦν ἄλλου εἴδους ζωὴ μετὰ θάνατον, σκεπτόντουσαν μὲ ἀληθινὸ τρόμο, μὲ ἀληθινὴ ἀγωνία, αὐτὸ τὸ «Χεόλ» :

«...'Η ζωή μου σβύνει κ' ἡ ψυχή μου θὰ πάη στὸ «Χεόλ»!..

»Αλλοίμονο!.. Νὰ, τὸ φτωχό μου κορμὶ, ποὺ τὸ βυθίζουν στὸν τάφο!..

»Νῶ, πῶς θ' ἀνθέξης, ψυχή μου, στὴ μαρτυρικὴ ἐκείνη κι' ἀτελείωτη πλῆξι τοῦ «Χεόλ»;..

Οἱ μελαγχολικοὶ αὐτοὶ στίχοι, ὑπάγουν στὸ βιβλίο τῶν «Ψαλμῶν». 'Ο 'Εβραῖος ψαλμῳδὸς ἐμφανίζει εὐγλωττότατα σ' αὐτοὺς ὅλη τὴν ἀγωνία τῆς ψυχῆς του, ὅσο σκέπτεται τί θ' ἀπογίνη μετὰ θάνατον!

'Αλλὰ κι' ὁ περίφημος 'Ιὼβ, ὁ πολυβασανισμένος, σὲ μιὰ στιγμὴ ὑπερτάτης ἀπογνώσεως κι' ἀποκαρδιώσεως, ἱκετεύει τὸν "Υψιστο, φωνάζοντάς με σπαραγμό :

«"Ελεος!.. "Αφησέ με γιὰ λίγο ν' ἀνασάνω τὸ ἀεράκι τῆς ζωῆς, πρὶν φύγω γιὰ Κεῖ ἀπ' "Οπου δὲν ξαναγυρίζει ποτὲ κανείς... "Αφησέ με ἀκόμα γιὰ λίγο στὸ φῶς, ποὺ ξεκινήσω γιὰ τὸν Σκοτεινιασμένο Τόπο, γιὰ τὸν τόπο ὅπου βασιλεύει ὁ ἴσκιος τοῦ Θανάτου, κι' ὅπου ἡ ρόδινη αὐγὴ μοιάζει μὲ τὰ μεσάνυχτα!»

Στοὺς χρόνους τοῦ πρώτου κι' ἀτελοῦς ἀκόμη πολιτισμοῦ των, οἱ 'Εβραῖοι πίστευαν ὅτι ὁ τρομερὸς 'Ιεχωβᾶ, ὁ "Υψιστος καὶ Δημιουργός, δὲν εἶχε καμμιὰ δύναμι καὶ καμμιὰ ἐξουσία στὸ φοβερὸ «Χεόλ». Μονάχα στὸν «'Απάνω Κόσμο», τῶν ζωντανῶν καὶ τοῦ φωτὸς, ἐξουσίαζε. Καὶ γι' αὐτὸ, ἄγνωστος 'Εβραῖος ψαλμῳδὸς, τὸν ὑμνεῖ μὲ τοὺς ἑξῆς στίχους :

«..."Ω, δυνατὲ 'Ιεχωβᾶ!.. Τὸ «Χεὸλ» δὲν μπορεῖ νὰ Σὲ ὑμνήση!.. 'Ο Θάνατος δὲν μπορεῖ νὰ Σὲ δοξολογήση!

»Κι' ὅσοι κατεβαίνουν στὸ ἀγύριστο «Χεὸλ», δὲν ἐλπίζουν πειὰ στὴ ζωογόνο φροντίδα Σου»!...

"Ομως σιγὰ - σιγὰ καὶ μὲ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, οἱ ἴδιοι αὐτοὶ ἀπαισιόδοξοι 'Εβραῖοι, δημιούργησαν τὴν εὐγενικὴ κ' ὑψηλὴ ἰδέα ἑνὸς Θεοῦ, Μόνου, Παντοδυνάμου, Δημιουργοῦ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου κι' 'Εξουσιαστοῦ τοῦ Φωτὸς καὶ τοῦ Σκότους...

***

Σχεδὸν παρόμοια ἄχρωμος, ἀνιαρὸς, μελαγχολικὸς καὶ μισάνθρωπος, μᾶς παρουσιάζεται κι' ὁ "Αδης τῶν 'Ελλήνων. 'Ο 'Ησίοδος, ὁ παραστατικώτατος αὐτὸς "Ελλην, φαντάζεται τὸν Κάτω Κόσμο σάν :

...τὴν ἀραχλιασμένη καὶ σκονισμένη κατοικία τοῦ βλοσσυροῦ καὶ βουβοῦ καὶ σκυθρωποῦ "Αδη...»

'Η ψυχὲς τῶν πεθαμένων, μελαγχολικὰ, ἄσκοπα κι' ἀνιαρὰ γλυστροῦσαν διαρκῶς καὶ στὸν "Αδη τῶν 'Ελλήνων, τὸν πληκτικὸ καὶ μισοσκότεινο. Γι' αὐτὸ ὁ ἥρως 'Αχιλλεὺς, ἡ ἀνυπέρβλητη αὐτὴ προσωποποίησις τῆς ἑλληνικῆς ἀνδρείας, ὠμορφιᾶς καὶ δραστηριότητος, ἀποκρούει μὲ φρίκη σχεδὸν τὸ θεϊκὸ ἀξίωμα τοῦ ἡγεμόνος τοῦ "Αδου, ποὺ τοῦ προσφέρουν. Καὶ φωνάζει, σχεδὸν τρομαγμένος :

—"Οχι!.. Καλύτερα νὰ νοικιάσω τὰ μπράτσα μου σ' ἕναν ξένο, σὰν ἁπλὸς μεροκαματιάρης!.. Καλύτερα νὰ δουλέψω ὑπηρέτης σὲ κύριο πάμπτωχο καὶ ταπεινὸ, παρὰ νὰ γίνω βασιλῆας τοῦ θλιβεροῦ αὐτοῦ λαοῦ τῶν Πεθαμένων!

Καὶ σήμερα ἀκόμα, στὴ σύγχρονη 'Ελλάδα —καὶ παρὰ τὶς διαφωτιστικὲς προσπάθειες τῆς χριστιανικῆς θρησκείας— πάμπολλοι, ἀφελεῖς ἀγρόται ἰδίως, ἐξακολουθοῦν νἄχουν τὶς παμπάλαιες αὐτὲς ἀντιλήψεις περὶ τοῦ Κάτω Κόσμου. Πιστεύουν δηλαδὴ, ὅτι ἡ ψυχὲς τῶν πεθαμένων πλανιοῦνται σ' ἕναν τόπο σκοτεινὸ κι' ἀραχνιασμένο, ἄσκοπα κι' ἀνιαρά. Αὐτὸ γίνεται καὶ θὰ γίνεται ὡς τὴ Δευτέρα Παρουσία. Κι' ὅταν πειὰ ὁ Θεὸς κρίνη τοὺς δικαίους καὶ ἀδίκους, στὴ Δευτέρα Παρουσία, τότε οἱ πρῶτοι θὰ πᾶνε στὸν Παράδεισο κ' οἱ ἄλλοι στὴν Κόλασι αἰωνίως πειά...

***

Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι πάλι, εἶχαν μιὰ πολὺ ἀόριστη ἰδέα τοῦ τί ἦταν ὁ «Κάτω Κόσμος». Τὸν ὠνόμαζαν «"Ορκους», ἀλλὰ δὲν μποροῦσαν καὶ νὰ τὸν περιγράψουν. 'Η περιωρισμένη διανοητικὴ ἀνάπτυξίς των, τοὺς ἐμπόδιζε νὰ μᾶς χαρίσουν τὶς ἐπιβλητικὲς ἐκεῖνες περὶ "Αδου εἰκόνες, τὶς ὁποῖες μᾶς χάρισαν οἱ λεπτοὶ καὶ τόσο εὐφάνταστοι καὶ ποιητικοὶ "Ελληνες.

"Οταν ὅμως ἡ ἑλληνικὴ λογοτεχνία ἄρχισε νὰ ἐκπολιτίζη τοὺς Ρωμαίους, τότε παρουσιάστηκε ὁ Βιργίλιος, ὕστερα ὁ 'Οβίδιος καὶ μᾶς ἔδωσαν σαφῆ ἀντίληψι τῶν προλήψεών των περὶ «Κάτω Κόσμου». 'Εννοεῖται, βέβαια, ὅτι ἡ προλήψεις αὐτὲς ἦσαν... πιστὴ ἀντιγραφὴ τῶν σχετικῶν προλήψεων τῶν 'Ελλήνων!

Καὶ φτάνουμε ἔτσι στοὺς παναρχαίους Αἰγυπτίους, παρ' ὅλο ποὺ ἔπρεπε ἀπὸ αὐτοὺς ν' ἀρχίσουμε. Κατὰ τὴ δεκάτη ὀγδόη δυναστεία τῶν Φραὼ των, δηλαδὴ κατὰ τὸ 1580 — 1350 πρὸ Χριστοῦ, ἡ περὶ «Κάτω Κόσμου» ἀντίληψις τῶν Αἰγυπτίων ἔφτασε στὸ τελειότερό της σημεῖο.

'Η ψυχὲς τῶν πεθαμένων τους, μόλις ἄφηναν τὸ ἐπίγειο κορμὶ, κατέβαιναν στὰ βασίλεια τοῦ 'Οσίριδος, θεοῦ καὶ βασιλέως τῶν νεκρῶν.

'Ο θεὸς "Οσιρις δὲν ἦταν ἀθάνατος, ὅπως οἱ ἄλλοι θεοὶ τῶν Αἰγυπτίων. Προωρισμένος νὰ βασιλέψη ἐπὶ τῶν νεκρῶν, ἔπρεπε νὰ ξέρη πρῶτα ἐκ πείρας τί ἐστὶ θάνατος. Γι' αὐτὸ ἔγινε θνητὸς, πέθανε, ἀναστήθηκε, ξανάγινε πάλι θεὸς κι' ἀθάνατος —ὅπως ἦταν πρὶν— κ' ὕστερα ἀνέλαβε τὴν διοίκησι τοῦ «Κάτω Κόσμου» καὶ τῶν νεκρῶν!

Στοὺς μαρμάρινους τοίχους τῶν τάφων τῶν Φαραὼ τῆς δεκάτης ὀγδόης δυναστείας τῆς Αἰγύπτου, ὑπάρχει χαραγμένο ἱερογλυφικὰ ἕνα βιβλίο. Τὸ συνέγραψαν οἱ ἱερεῖς κι' ἔχει ὡς τίτλο : «Βιβλίο, περὶ τοῦ τί ὑπάρχει στὸν Κάτω Κόσμο». Στὸ βιβλίο αὐτὸ, τοῦ ὁποίου ἡ διάφορες σελίδες εἶνε ἐπίσης χαραγμένες στὰ τοιχώματα τῶν βασιλικῶν ἐκείνων τάφων, ὑπάρχουν ἡ ἑξῆς πληροφορίες, σχετικὲς μὲ τὴν ἀντίληψι τῶν τότε Αἰγυπτίων περὶ τῆς "Αλλης Ζωῆς» : Στὰ ἔγκατα τῆς γῆς ὑπάρχει ἕνας τόπος σκοτεινὸς, τὸν ὁποῖο διασχίζει ἕνα φαρδὺ καὶ βαθὺ ποτάμι. Σὲ μιὰ βάρκα ὁ θεὸς τοῦ ἡλίου Ρᾶ, κάνει κάθε μέρα δωδεκαώρους περιπάτους στὸ ποτάμι αὐτό. Κι' ἔτσι, ὅταν ἀπάνω στὸν κόσμο ἔχη φῶς, ὁ Ρᾶ ἔχει τελειώσει τὸν περίπατό του. Κι' ὅταν ἀπάνω ἔχη σκοτάδι καὶ νύχτα, ὁ θεὸς Ρᾶ τότε μόλις τὸν ἀρχίζει κάτω...

Γιατὶ ὅμως κάνει τοὺς δωδεκαώρους αὐτοὺς περιπάτους του στὸ ποτάμι, ὁ θεὸς Ρᾶ, βυθίζοντας ἔτσι τὸν 'Απάνω Κόσμο στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας;

Γιὰ δυὸ λόγους, ὅπως λέει τὸ περίεργο κ' ἱερογλυφικὰ γραμμένο βιβλίο : Πρῶτα, γὰ νὰ κοιμηθοῦν πιὸ ἄνετα μὲ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας οἱ κουρασμένοι ἀπ' τὴ βιοπάλη ζωντανοί... Κ' ὕστερα, γιὰ νὰ χαροῦν λιγάκι καὶ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἡ δύστυχες ψυχὲς τῶν πεθαμένων.

Καὶ τὸ χαίρονται «λιγάκι» αὐτὸ τὸ φῶς ἡ ψυχὲς, ἐπειδὴ μονάχα μιὰ ὥρα στὸ εἰκοσιτετράωρο τὶς φωτίζει ὁ "Ηλιος - Ρᾶ. Ναὶ, ἂν καὶ παραμένη ἐπὶ δώδεκα ὁλόκληρες ὧρες κάτω στὸ ποτάμι ὁ Ρᾶ, ἡ ψυχὲς μόνον γιὰ μιὰ ὥρα χαίρονται τὸ φῶς του, ἐπειδὴ εἶνε φυλακισμένες σὲ δώδεκα διάφορα διαμερίσματα τοῦ Κάτω Κόσμου.

Τὸ κάθε διαμέρισμα ἔχει παντυψόλους τοίχους ποὺ τὸ φράζουν, κλείνεται μὲ βαρειὲς καὶ στερεὲς πύλες καὶ τὸ φρουροῦν φανταστικοὶ δαίμονες.

Οἱ τάφοι, γενικῶς, καὶ σήμερα καὶ στὴν ἀρχαιότητα, τόσο στοὺς πολιτισμένους λαοὺς ὅσο καὶ στοὺς πιὸ πρωϊμόνους, ἐθεωροῦντο καὶ θεωροῦνται σὰν εἶδος «ἀντιθαλάμων» τοῦ Κάτω Κόσμου.

Εἶνε καταπληκτικὰ περίεργο, τὸ ὅτι ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἦταν καὶ εἶνε ἀπαράλλακτη σ' ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ σ' ὅλες τὶς ἐποχές. 'Απ' τὸν τάφο, σὰν ἀπὸ ἀντιθάλαμο, προχωροῦσαν ἡ ψυχὲς τῶν νεκρῶν εὔκολα πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Κάτω Κόσμου. Καὶ γι' αὐτὸ, ὅπως ἀναφέραμε σὲ προηγούμενο κεφάλαιο, ἦταν ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ ἐνταφιασθῆ ὁ νεκρὸς, γιὰ νὰ μπορῆ ἡ ψυχή του νὰ βρῆ εὔκολα τὴν κατοικία της στὴν "Αλλη Ζωή : 'Η ψυχὲς τῶν ἀτάφων νεκρῶν καὶ τῶν πνιγμένων, γινόντουσαν —ὅπως εἴδαμε πιὸ πάνω— μοχθηρὲς κι' ἐπιβλαβεῖς στοὺς ζωντανοὺς, γιατὶ πλανιόντουσαν στὴ γῆ τυραννικὰ κι' ἄσκοπα, μὴν μπορῶντας νὰ ἀπολαύσουν τὴν μεταθανάτιο γαλήνη τοῦ τάφου!

Ὡς εἰσόδους στὸν Κάτω Κόσμο, οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ θεωροῦσαν διάφορα βαθειὰ καὶ σκοτεινὰ σπήλαια. Οἱ Ρωμαῖοι πίστευαν,

ὅτι ἀπὸ κάποιο βάραθρο βαθὺ τοῦ λόφου Παλατίνου συγκοινωνοῦσε ἀπευθείας ὁ 'Απάνω Κόσμος μὲ τὸν Κάτω. Γι' αὐτὸ εἶχαν φράξει μὲ βαρειὰ πλάκα τὸ στόμιο τοῦ βαράθρου αὐτοῦ καὶ τὸ ἄνοιγαν μονάχα κάθε τρεῖς ὁρισμένες ἡμέρες τοῦ ἔτους, ρίχνοντας μέσα λάδι, κρασὶ καὶ διάφορα γλυκίσματα, γιὰ νὰ μαζευτοῦν ἡ ψυχὲς τῶν πεθαμένων καὶ νὰ διασκεδάσουν.

Οἱ ἀρχαῖοι "Ελληνες πάλι, πίστευαν ὅτι ἡ εἴσοδος τοῦ "Αδου βρισκόταν σὲ κάποιο βαθύτατο σπήλαιο, τὸ ὁποῖο ὑπῆρχε στὸ ἀκρωτήριο Ταίναρο τῆς Λακωνίας. Τὸ σπήλαιο αὐτὸ σώζεται ἀκόμα καὶ σήμερα, πρὸς τὴ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ ἀκρωτηρίου. Οἱ σημερινοὶ δὲ Λάκωνες πιστεύουν ὅτι ἀπ' τὸ σπήλαιο βγαίνει ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ —κάθε φορὰ ποὺ πεθαίνει κάποιος— γιὰ νὰ ὁδηγήση τὴν ψυχὴ τοῦ νεκροῦ σίγουρα στὸν "Αδη!

Δὲν εἶνε περίεργη ἡ ὁμοιότης τῆς δοξασίας αὐτῆς τῶν ἀρχαίων 'Ελλήνων καὶ τῶν σημερινῶν Λακώνων;

* * *

'Ανάμεσα στὶς τόσες προλήψεις, τὶς σχετικὲς μὲ τὴ διαμονὴ τῶν ψυχῶν στὰ ἔγκατα τῆς γῆς, ὑπάρχουν καὶ διαφορετικὲς προλήψεις στοὺς διαφόρους λαοὺς τῆς γῆς. Σύμφωνα μ' αὐτὲς, οἱ ἰθαγενεῖς Μπᾶ - 'Ιλὰ τῆς Ροδεσίας κ' οἱ Πίμα τῶν 'Ινδιῶν, πιστεύουν ὅτι ἡ ψυχὲς τῶν πεθαμένων μαζεύονται κάπου, σὲ κάποιο μέρος τῆς γῆς, ἐπίτηδες προωρισμένο γι' αὐτὲς ἀπ' τὸν Θεό.

"Ωστε στοὺς δυὸ αὐτοὺς λαοὺς δὲν ὑπάρχει ἡ πρόληψις ὅτι ἡ ψυχὲς μαζεύονται στὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Θεωροῦν ὡς "Αδη κάποιο μέρος, τὸ ὁποῖο βρίσκεται ἀπάνω στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους, ἄγνωστο ὅμως καὶ τὸ ὁποῖο κανένας ζωντανὸς δὲν μπορεῖ νὰ πλησιάση.

Σὲ πολλὲς ἐπίσης φυλὲς τῶν 'Ινδιῶν ἐπικρατεῖ ἡ πεποίθησις ὅτι κοντὰ στὸν Νότιο Πόλο ὑπάρχει ἕνα βασίλειο ἀπρόσιτο στοὺς ζωντανοὺς καὶ προωρισμένο νὰ δέχεται μονάχα τὶς ψυχὲς τῶν νεκρῶν. 'Ο βασιλεὺς τῶν ψυχῶν αὐτῶν λέγεται Γνάμα.

Οἱ ἐρυθρόδερμοι τῆς βορείου 'Αμερικῆς πάλι, πιστεύουν ὅτι ἡ ψυχὲς ἀκολουθοῦν τὴν τροχιὰ τοῦ ἡλίου στὸ στερέωμα. Καὶ μόλις ὁ ἥλιος πέση νὰ κοιμηθῆ, ἡ ψυχὲς μένουν γιὰ πάντα μαζεμένες στὸν κοιτῶνα του, χωρὶς νὰ τὸν ἀκολουθοῦν πειὰ τὶς ἑπόμενες ἡμέρες στὴν τακτικὴ καὶ καθημερινὴ οὐράνια πορεία του.

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς πεποίθησι ἔχουν κ' οἱ Μεξικανοὶ, οἱ ὁποῖοι λὲν «θὰ σὲ στείλω ἐκεῖ ποὺ κοιμᾶται ὁ ἥλιος», ἐννοῶντας τὸν "Αδη μὲ τὰ φράσι τους αὐτή.

Οἱ 'Ισλανδοὶ καὶ οἱ Λάπωνες ὅμως, εἶνε πιὸ κατηγορηματικοὶ καὶ σαφεῖς στὶς σχετικὲς προλήψεις των. Αὐτοὶ προσδιορίζουν ὡς "Αδη, ὡς τόπο τῶν ψυχῶν, ὡρισμένα ψηλὰ βουνὰ τῆς πατρίδος των. 'Επίσης, τὴν ἴδια πεποίθησι ἔχουν οἱ Κόϊτα τῆς Νέας Γουϊνέας, πολλὲς φυλὲς ἀπ' τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς νήσου Μπόρνεο καὶ οἱ ἰθαγενεῖς Τουμμπὲ - Τουμπέ.

Σὲ ὅλες τὶς προλήψεις, τὶς ὁποῖες ἐξετάσαμε ὡς τώρα, ἡ ψυχὴ τοῦ νεκροῦ ἐμφανίζεται ἄϋλη, ἀσύλληπτη, κάτι σὰν ἴσκιος. Καὶ κατοικεῖ ἡ ψυχὴ αὐτὴ, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ κορμιοῦ, εἴτε βαθειὰ στὰ σπλάχνα τῆς γῆς, εἴτε σὲ ὡρισμένα μέρη τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, εἴτε σὲ ψηλὰ βουνὰ ἢ στὸ στερέωμα.

Σύμφωνα ὅμως μὲ τὶς προλήψεις διαφόρων ἄλλων λαῶν, εὐρύτατα διαδομένες κι' αὐτὲς στὸν κόσμο, ἡ ψυχὴ ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατο τοῦ κορμιοῦ— μπαίνει βιαστικὰ μέσα στὸ κορμὶ ἄλλης ὑπάρξεως. Κι' ἔτσι, ἐξακολουθεῖ πάλι νὰ ζῆ μιὰ καινούργια ζωὴ κ' ὑπὸ μιὰ ὁποιαδήποτε ἄλλη μορφή.

"Οταν τὸ κορμὶ αὐτὸ, ὅταν ἡ καινούργια αὐτὴ ὕπαρξις, στὴν ὁποία τρέχει νὰ χωθῆ ἡ ψυχὴ ἑνὸς νεκροῦ, τύχη νὰ εἶνε ἀνθρώπινη πάλι, τότε τὸ φαινόμενο λέγεται ἐπιστημονικὰ «μετενσάρκωσις».

Πολλοὶ λαοὶ λοιπὸν πιστεύουν, ὅτι ἡ ψυχὴ ἑνὸς παπποῦ ἢ μιᾶς γιαγιᾶς, συνήθως στὸ κορμὶ τοῦ ἐγγόνου ξαναζῆ πάλι. Τὴν πεποίθησί τους αὐτὴ δὲ τὴν στηρίζουν, ὅσοι λαοὶ τὴν πιστεύουν, στὰ περίεργα φαινόμενα τῆς κληρονομικότητος!

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

'Ο κ. Λέανδρος 'Ασημακόπουλος καὶ ἡ δεσποινὶς Τοῦλα Διον. Γκάβα, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἐν Πάτραις. 'Η Διεύθυνσις τῆς «'Ελλάδος» τοὺς εὔχεται τὸν βίον τους χαρούμενον καὶ εὐτυχισμένον.

Τά Μουσικά μας Ἱδρύματα

Ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα

ΕΑΝ ὑπάρχη εἰς τὸν τόπον μας ἕνα μουσικὸν ἵδρυμα ποὺ συνετέλεσε πραγματικὰ στὴν ἐκλαΐκευσι τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς, ποὺ ἐδόξασε τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα στὰ ξένα ἀκόμα καὶ εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ ἤπειρο—καὶ μάλιστα σ' ἐποχὴ ποὺ ἡ μουσικὴ εἰς τὰς Ἀθήνας ἦταν ἀπόλαυσις καὶ κτῆμα τῶν ταλαντούχων, τὸ μουσικὸ αὐτὸ ἵδρυμα εἶνε ἡ «Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα», ποὺ διευθύνει ὁ γνωστότατος μαέστρος καὶ συνθέτης μας κ. Ν. Λάβδας, ὁ ὁποῖος εἶνε κι' ὁ ἰδρυτής της.

Ἔτσι, ἂν γιὰ τ' ἄλλα μουσικά μας ἱδρύματα ἀπασχοληθήκαμε περισσότερο, γιὰ τὴ σημερινή τους δράσι, τοὺς τωρινοὺς σκοποὺς καὶ κατευθύνσεις των, γιὰ τὴν «Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα» θ' ἀπασχοληθοῦμε καὶ μὲ τὸ παρελθόν της. Εἶνε ἄλλωστε ἀξία τῆς τιμῆς αὐτῆς, ἀφοῦ εἶνε τὸ μόνο μουσικό μας σωματεῖο ποὺ βραβεύθηκε σὲ διεθνῆ διαγωνισμὸ καὶ ποὺ ἔδωκε συναυλίες μποροστὰ στὸν ἔκπτωτο σήμερα αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας καὶ στὴν Α.Μ. τὸν βασιλέα τῆς Ἰταλίας...

* * *

Στὸ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Καραγεώργη τῆς Σερβίας καὶ Βουλῆς μέγαρο, ὅπου στεγάζεται σήμερον ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα εἰς τὸ Ὠδεῖον της, εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς δεχθῆ ὁ γενικὸς διευθυντής της κ. Ν. Λάβδας καὶ νὰ μας δώση, μὲ τὴν εὐγένεια ποὺ τὸν διακρίνει, ὅλες τὶς πληροφορίες ποὺ μᾶς ἦσαν ἀπαραίτητες.

—Ἡ πρώτη ἐμφάνισις τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας, ποὺ σήμερα ἐμφανίζεται ὡς ἕνα πλῆρες ζωτικότητος μουσικὸ σωματεῖο —ἀρχίζει ἀπαντῶντας στὸ σχετικὸ ἐρώτημά μας ὁ κ. Λάβδας— ὑπῆρξε καθαρῶς μποεμική. Στὰ 1898, τέσσερες νέοι σπουδασταί, ἐγώ, ὁ ἀδελφός μου Κώστας, ὁ Β. Μήτσου καὶ ὁ Γ. Ψύλλας, ἱδρύσαμε μουσικὸ σωματεῖο μὲ σκοπὸ τὰν ἀνύψωσιν εἰς τὴν πραγματική των ἀξία τοῦ μανδολίνου καὶ τῆς κιθάρας, ποὺ τόσον εἶχαν συκοφαντηθῆ εἰς τὴν κοινὴ γνώμη, ἐλλείψει εἰδικῆς μορφώσεως παρ' ἐκείνων ποὺ ἐδίδασκαν τὰ ὄργανα αὐτά, κάναμε δὲ ἕνα κουαρτέττο ἀπὸ 2 μανδολῖνα, μιὰ μανδόλλα καὶ μιὰ κιθάρα ὑπὸ τὴ διεύθυνσί μου καὶ ἐγκατεστάθηκαμε σ' ἕνα ταπεινὸ δωματάκι τῆς Πλάκας...

Πραγματικῶς μποεμικὴ ἀρχή.

Ἡ ἁρμονία τῶν μελῳδιῶν ποὺ σκόρπιζε τὸ κουαρτεττάκι μας, εἶχε ἐξαιρετικὴ ἐπίδρασι ἐπὶ τῶν φιλομούσων νέων τοῦ καιροῦ ἐκείνου κι' ἔτσι προστεθήκανε στὸ σωματεῖο τῶν τεσσάρων ποὺ προανέφερα, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης, γνωστότατος ποιητής, λόγιος καὶ δημοσιογράφος κ. Ζαχαρίας Παπαντωνίου, ὁ προώρως ἐκλιπὼν ζωγράφος ἀδελφός του Ἀθαν. Παπαντωνίου, ὁ Κ. Σπανάκης, ὁ Α. Πετρόπουλος, οἱ Σ. Ἀσλάνης, Σ. Δρογγίτης, Σ. Ἀποστολάκης, Ε. Παντόπουλος, Σ. Λελούδας, Κ. Σχορτσανίτης, Ι. Μπούκουρης κλπ.

Ἔτσι οἱ 4 γίναμε 15 κι' ἐκάναμε μετοικεσία στὶς 15—4—1900 εἰς εὐρυχωρότερο οἴκημα —τὸ ὑψηλότερον καὶ ἀρχαιότερον ὑπερῶον τῶν Ἀθηνῶν τότε, ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἀπόλλωνος καὶ Θουκιδίδου. Ἐκάναμε ἐκεῖ ἀρχαιρεσίες κι' ἐβγάλαμε πρόεδρο τὸν κ. Ζ. Παπαντωνίου καὶ στὶς 11—11—1900 ἐγκρίναμε διὰ Β. Δ. καὶ τὸ καταστατικὸ τοῦ σωματείου μας.

—Ὥστε ὁ κ. Παπαντωνίου, ἦταν μέλος τῆς ὀρχήστρας σας; διακόπτουμε περίεργοι τὸ συνομιλητή μας.

—Μόνον αὐτός; Μήπως ὁ χρονογράφος καὶ θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. Τίμος Μωραϊτίνης δὲν ἦταν μαθητὴς τῆς σχολῆς μας; Μήπως ὁ κ. Π. Πικρὸς δὲν ἔμαθε μαντολῖνο κοντά μας;...

—Ὦ, διάβολε... Νὰ κάτι ποὺ δὲν τὸ φανταζόμουνα ποτέ! Μήπως μετεῖχον τῆς ὀρχήστρας σας οἱ κ.κ. Μελᾶς, Ξενόπουλος, Κόκκινος;...

Ὁ κ. Ν. Λάβδας ἀπαντᾷ ἀρνητικῶς καὶ ἀναγκαστικὰ τοῦ ἀπευθύνουμε ἄλλη ἐρώτησι τώρα.

—Καὶ ἡ δρᾶσις σας τότε, εἰς τί συνίστατο πέραν τῆς διδασκαλίας μανδολίνου καὶ κιθάρας εἰς τοὺς ἐγγραφομένους εἰς τὸν ὅμιλόν σας;

—Ἀπλούστατα εἰς ἐπιδείξεις σὲ φιλικὰ σαλόνια καὶ ἰδίως κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀπόκρεω, μέχρι τῆς 26 Μαΐου τοῦ 1900, ὁπότε χάρις στὴν ἐπιμονὴ τῆς κ. Φανῆς Ζαλοκώστα, ἡ ὁποία ἐνήργησε καὶ κάναμε μιὰ ἐπίσημη ἐμφάνισι στὸν Παρνασσό, μὲ τὴν συμμετοχὴ τοῦ γνωστοῦ βαθυφώνου καὶ νῦν καθηγητοῦ Ὠδείου κ. Ν. Νικολάου, τῆς κ. Αὔρας Δρακοπούλου, νῦν Θεοδωροπούλου, τῆς γνωστότατης ἀρπιστρίας Λ. Ἰωάννου καὶ τῆς Ἄννας Πουλίου. Ἡ «Ἀκρόπολις» τοῦ μακαρίτη Βλάση Γαβριηλίδη, ἔγραψε τὴν ἑπομένη ἕνα διθύραμβο γιὰ τὴν ἐμφάνισι τῆς εἰκοσιοργάνου ὀρχήστρας μας καὶ γιὰ τοὺς εἰκοσαετεῖς νέους —ὅλους φοιτητάς— ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν. Ἀπὸ τότε ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα ἤρχισε νὰ ἐπιβάλλεται διαρκῶς καὶ νὰ προοδεύη ἁλματωδῶς, ἀνυψώσασα τὸ μανδολῖνον εἰς τὴν περιωπὴν ποὺ τὸ ἔθεσαν ὁ Βέρδης, χρησιμοποιήσας τοῦτο εἰς τὸν «Ὀθέλλον», ὁ Μόζαρτ εἰς τὸν «Δὸν Ζουὰν» καὶ ὁ πατριάρχης τῆς μουσικῆς Μπετόβεν εἰς μίαν ὑπέροχον ἀνέκδοτη σονάτα του.

—Ἡ κυρίως δρᾶσις τῆς Μανδολινάτας ὡς σχολῆς προσιτῆς εἰς ὅλους πότε ἤρχισε κ. Λάβδα;

—Ἡ κανονικὴ λειτουργία σχολῆς, ἤρχισε τὸ 1901 μὲ πρόγραμμα νὰ ἀνυψώση τὸ μανδολῖνο καὶ τὴν κιθάραν εἰς τὴν περιωπήν των κατὰ τὰ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ πρότυπα, ἐπέτυχε δὲ νὰ καταρτίση τότε ὀρχήστραν ἐξ ἐγχόρδων ὀργάνων ἀπὸ 38 μαθητάς της μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ κ.κ. Τίμος Μωραϊτίνης, Κίμων Τριανταφύλλου, καθηγητὴς τῆς μονωδίας καὶ ὁ πολὺς «Ἀττίκ», κ. Κλ. Τριανταφύλλου. Πρῶτος διπλωματοῦχος δεξιοτέχνης τῆς Μανδολινάτας μας ἦτο ὁ Δ. Δούνης, ἠκολούθησαν δὲ ἡ δις Φ. Βλαβιανοῦ —νῦν κ. Γιωμπρὲ— Μ. Νικολοπούλου, Α. Λώλου, Οὐρ. Σακελλαρίδου, Ν. Παρασκευοπούλου, Μ. Παπαδόγιαννη, Μ. Κουτοῦγκος εἰς τὸ μανδολῖνον καὶ Τ. Κατσαμπῆς, Α. Δουκάκης, Α. Ζαρόκωστα κλπ. στὴν κιθάραν. Νὰ σημειώσετε δὲ ὅτι τὴν ἐξετασταικὴν ἐπιτροπὴν ποὺ ἀπένειμε τὰ οἰκεῖα διπλώματα ἀπετέλουν μουσουργοὶ τῆς περιωπῆς τοῦ ἀειμνήστου Σ. Σαμάρα, τοῦ κ. Δ. Λαυράγκα κλπ.

—Καὶ περὶ Κρεμόνας, τί ἔχετε νὰ μᾶς πῆτε κ. Λάβδα;

—Ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαβον μέρος 32 μουσικὰ σωματεῖα μεταξὺ τῶν ὁποίων αἱ Μανδολινᾶται Ζυρίχης, Βιέννης, Παρισίων, Μονάχου, Μασσαλίας, Μαδρίτης, Μιλάνου Φλωρεντίας, Νεαπόλεως, Τυρόλου, Λιβόρνου κλπ. διεξήχθη τὸν Μάϊον τοῦ 1910, συνέβη δὲ κατ' αὐτὴν τὸ ἑξῆς περίεργον: Λόγῳ βλάβης κάποιας μηχανῆς τοῦ ἀτμοπλοίου, τὴν ὁποίαν ἐτηλεγραφήσαμεν ἐγκαίρως ὥστε νὰ μὴ ἀποκλεισθῶμεν, ἐφθάσαμεν ὅταν ὁ διαγωνισμὸς εἶχε λήξει καὶ ἐπρόκειτο νὰ

Ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα ὅπως ἐνεφανίσθη εἰς τὸν διαγωνισμὸν τῆς Κρεμόνας, τὸν Μάϊον τοῦ 1910, εἰς τὸν ὁποῖον ἐθριάμβευσε.

λάβη τὸ βραβεῖον ἡ κριθεῖσα ἀξία τούτου Μαδολινάτα Μασσαλίας.

—Διάβολε! Καὶ πῶς τῆς τὸ πήρατε ἀπ' τὰ χέρια;

—Ὅταν ἐφθάσαμε τέλος καὶ λόγῳ ἀβρότητος, ἡ νικήτρια μανδολινάτα ἠρωτήθη ἂν ἐδέχετο νὰ ἀκουσθοῦμε καὶ μεῖς. Ὁ διευθυντὴς καὶ τὰ μέλη της ὅμως ἀπήντησαν ὑπεροπτικώτατα: «Μᾶς εἶνε ἀδιάφορο! Δὲν δίνουμε καμμιὰ σημασία στοὺς Ἀνατολίτες μουσικούς». Ἔτσι μᾶς ἐδόθη ἡ ἄδεια νὰ παίξουμε εἰς τὸ μεγάλο θέατρο τῆς Κρεμόνας Πονικέλλι, τοῦ συνθέτου τῆς Τζοκόντας. Ὁ διαγωνισμὸς περιελάμβανε τὰ «Εἰσαγωγὴν Φραϊουτς» τοῦ Βέμπερ, «Εἰσαγωγὴν τοῦ Μαγευμένου Αὐλοῦ» τοῦ Μόζαρτ, «Εἰσαγωγὴν Ἔγμοντ» Μπετόβεν, κ.λ.π. Τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς προήδρευε ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὠδείου Τουρίνου Μπολτσόνι.

Ἡ ἐντύπωσις ποὺ προεκαλέσαμε εὐθὺς ἀπὸ τὶς πρῶτες νότες, ὑπῆρξε καταπληκτική. Τόσον δὲ ἐμαγεύθησαν οἱ κριταί μας, ὥστε ἔπαυσαν νὰ κυτάζουν τὰ βιβλία τους μὲ τὶς νότες, γιὰ νὰ προσέχουν τὰ χέρια μας, ποὺ ἔψαυαν τὶς χορδὲς τῶν ὀργάνων μας τόσο τεχνικά. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι ἐπήραμε 48 βαθμοὺς ἐπὶ 50 διὰ τὰ προσδιωρισμένα νὰ ἐκτελεσθοῦν κομμάτια καὶ 45 διὰ τὴν ἐκ πρώτης ὄψεως ἐκτέλεσιν. Ἐπήραμεν ἔτσι τὸ μέγα βραβεῖον, τρία πρῶτα καὶ τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τῆς βασιλίσσης Μαργαρίτας.

—Δηλαδὴ πρωτοφανὴς θρίαμβος! Πέστε μας ὅμως, μόνον εἰς τὴν Κρεμόναν ἐνεφανίσθητε ἔξω τῆς Ἑλλάδος;

—Ὄ, ὄχι. Ἡ Μανδολινάτα μας πῆγε καὶ στὴν Ἀμερική. Πρὶν ὅμως πᾶμε στὰ τῶν περιοδειῶν της, πρέπει νὰ λεχθοῦν αὐτά: Ὅτι διὰ νὰ παρουσιάση ἡ Μανδολινάτα συναυλίας ἐπιτυγεῖς ὅσον ἡ τῆς Κρεμόνας, κατεβλήθησαν πολλοὶ κόποι διὰ τὴν κατάλληλη ἐνορχήστρωσι τῶν ἔργων ποὺ θὰ ἐκτελοῦσε.

—Ξέρουμε ὅτι σεῖς ὁ ἴδιος ἔχετε ἐνορχηστρώσει διάφορες ἑλληνικὲς συνθέσεις ὅπως ὁ Κρητικὸς χορός, ἡ Ἑλληνικὴ Ραψωδία καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Συμφωνία, ποὺ βραβεύθηκε στὸ διαγωνισμὸ τοῦ Μιλάνου κλπ.

—Ἀφῆστε ὅ,τι ἀφορᾷ ἐμέ, μᾶς διακόπτει ὁ κ. Λάβδας. Λοιπόν, ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα, ποὺ ἐθριάμβευσε στὴν Κρεμόνα, κυρίως γιὰ τὸ ὁμοειδὲς τῆς καταρτίσεως καὶ τῆς συνθέσεως τῆς ὀρχήστρας της, εἶχεν ἐπιβληθῆ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ διεθνοῦς κοινοῦ καὶ διὰ τῆς ἐμφανίσεώς της κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ 1906, ὅτε εἶχον συρρεύσει ἐνταῦθα πολλοὶ καὶ ἔκλεκτοὶ ξένοι, διὰ τῶν συναυλιῶν τὰς ὁποίας ἔδωκε τὸ 1907 εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ Κάϊρον, διὰ δύο ἀκόμη συναυλιῶν τὸ 1908 εἰς τὴν Σμύρνην καὶ πολλῶν τοιούτων ἀργότερον εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην, Φιλαδέλφειαν, Σικάγον καὶ πολλὰς ἄλλας πόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἔτυχε πάντοτε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς. Ἐπίσης τὸ 1911 εἰς τὸ Ἀχίλλειον τῆς Κερκύρας ἔπαιξε ἐνώπιον τοῦ πανισχύρου τότε Κάϊζερ, ὅστις ἐνθέρμως μᾶς συνεχάρη... Καιρὸς ὅμως νὰ ἀφήσωμεν ὑποθέτω τὸ παρελθόν...

—Διὰ νὰ ἐξετάσωμε τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον... ἀπαντοῦμε.

—Ἀκριβῶς. Λοιπόν, σήμερον, ἡ Ἀθηναϊκὴ Μαδολινάτα ἐξελιχθεῖσα εἰς πλῆρες Ὠδεῖον, περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς σχολάς: Μανδολίνου, κιθάρας, βιολίου, βιολοντσέλου, πιάνου, φλαούτου, μονωδίας, δραματικῆς ἀπαγγελίας, ἁρμονίας, συνθέσεως, ἀντιστίξεως, ἐνοργανώσεως, ὠδικῆς καὶ παιδαγωγικῆς μουσικῆς, θεωρίας, σολφὲζ καὶ ἱστορίας τῆς μουσικῆς, ὀρχήστρας καὶ μουσικῆς δωματίου, ἀριθμεῖ δὲ 260 μαθητὰς καὶ 280 μαθητρίας. Οἱ διπλωματοῦχοι δὲ τοῦ Ὠδείου μας διορίζονται καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι τῆς ἐνοργάνου μουσικῆς μὲ βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως, εἰσηγητοῦ, ἀκολούθου μέχρι τμηματάρχου.

—Ἐμάθαμε πὼς ἔχετε ἱδρύσει καὶ χορωδίαν, ἀληθεύει ἡ πληροφορία μας;

—Μάλιστα ἔχομε πλήρη ἀνδρικὴν τοιαύτην καὶ ἑτοιμάζουμε καὶ γυναικείαν, ὥστε ἐντὸς τοῦ ἐρχομένου ἔτους νὰ δυνηθῶμεν νὰ παρουσιάσωμεν πλήρη μικτὴν χορωδίαν. Ἐντὸς ὀλίγου μάλιστα θὰ κάμωμε καὶ μιὰ μικρὴ ἐπίδειξι.

— Μήπως ἑτοιμάζετε τίποτε ἄλλο διὰ τὸ προσεχὲς μέλλον;

—Ἐν συνεννοήσει μὲ τὸν κ. Δ. Λαυράγκαν ὅστις εἶνε ὁ Γενικὸς Ἔφορος τοῦ Ὠδείου, τοῦ ὑποδιευθυντοῦ κ. Κ. Λάβδα, τοῦ κ. Τιμ. Ξανθοπούλου, καθηγητοῦ τοῦ πιάνου, Γεωργ. Χωραφᾶ, καθηγητοῦ τοῦ βιολίου, Ἀσπασίας Κονοράου μανδολίνου καὶ κιθάρας, Ἑλένη Κοντούρη, καθηγητρίας τῆς μονωδίας, Γιώτας Κρίτση διδασκαλίσσης θεωρίας καὶ σολφέζ, Α. Παπακωνσταντίνου καθηγητοῦ τῆς μονωδίας, Φ. Καντιώτη διδασκάλου τοῦ βιολίου, Γ. Μήλιου διδασκάλου μανδολίνου καὶ κιθάρας, Βασιλ. Αὐλωνίτη διδασκάλου τοῦ βιολίου καὶ Μιλτ. Κοντούγκου τῆς θεωρίας καὶ σολφέζ, ἀπάντων ἀνηκόντων εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Μανδολινάτας, μελετῶμεν πολλὰς μεταρρυθμίσεις εἰς τὰ τοῦ Ὠδείου, διὰ νὰ συμβάλωμεν ἀκόμη περισσότερον στὴν ἐκλαΐκευσι τῆς μουσικῆς. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅμως, εἶνε πρόωρον νὰ μιλήσουμε σχετικά».

Τὰ θέματα ποὺ μᾶς ἐνδιέφεραν ἔχουν ἤδη ἐξαντληθῆ. Ἐν τούτοις κάτι μένει ἀκόμη. Καὶ ρωτοῦμε:

— Μερικὰ ὀνόματα διακρινομένων μαθητῶν, εἶνε εὔκολο νὰ μᾶς πῆτε;

—Εὐχαρίστως. Στὴν ὀρχήστρα: Ν. Παρασκευοπούλου, Ἀσπ. Τριανταφυλλίδου, Κικὴ Πανταλέοντος, Νίτσα Πετροπούλου, Ἀγγελ. Ἰωάννου, Μαρία Ἀποστολάκου, Πιπίτσα Κορώση, Β. Δανιηλίδου, Β. Λιώρη, Ἰω. Μάγγου, Αἰκ. Δούκα, Κατ. Σκούφου, Δ. Χαρίτωνος, Μ. Κουρμούλη, Μ. Πετώνη, Ἰ. Κρίτση, Β. Νικηφοράκης, Γ. Ἀρμάος, Σ. Σάνδης, Γ. Γεράρδος, κλπ. Στὴ χορωδία: Παναγιώτα Ἀνδρεάκου, Κ. Κοντογιάννη, Λ. Νεφελούδη, Α. Χατζημιχάλη, Π. Κακουλίδη, Α. Κωνσταντάκη, Α. Παπαθανασίου, Β. Πολυμεροπούλου, Σ. καὶ Ο. Σταυνοπούλου, Ν. Λυκάκη, Σ. Λεοντιάδου, Π. Βατόπουλος, Δ. Κυπαρίσσης, Α. Λάβδας κλπ.

—Ἂς σταματήσουμε κ. Λάβδα, ἂν ἀγαπᾶτε, διότι ὁ χῶρος δὲν ἐπιτρέπει νὰ συνεχίσουμε.

—Μὰ δὲν θὰ εἶνε ἀδιακρισία ἂν κάνουμε... διάκρισι μεταξὺ διακρινομένων;

—Δὲν πρόκειται δυστυχῶς περὶ διακρίσεως, ἀλλὰ περὶ στενότητος χώρου. Ὅσοι λοιπὸν πρόλαβαν, τὸν Κύριον εἶδαν. Ἀλλὰ γιὰ πέστε μας: Ἔχετε καμμιὰ ἐνίσχυσι στὸ ἔργο σας ἀπ' τὸ Κράτος; Μάθαμε πὼς τὸ Ὠδεῖο Ἀθηνῶν ἐπιχορηγεῖται μὲ 700.000 γιὰ τὴν ἐκλαΐκευσι τῆς μουσικῆς καὶ ὅμως αἱ συναυλίαι του εἶνε ἀπρόσιτοι εἰς τὸν λαουτζίκο.

—Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς ἐκεῖνοι παίρνουν τὸ ποσὸν αὐτό. Γιὰ τὰ ὑπόλοιπα δὲν μᾶς πέφτει λόγος. Ἄλλο τίποτε θέλετε;

—Καμμιὰ φωτογραφούλα;...

—Ἔχω μόνο... φωτογραφίες, τῶν μετασχόντων στὸ διαγωνισμὸ τῆς Κρεμόνας καὶ στὴ συναυλία ποὺ ἐ-

Τὰ μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας μὲ τὸν διευθυντήν της κ. Ν. Λάβδαν εἰς τὸ μέσον, ποὺ μετέσχον εἰς τὴν συναυλίαν κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Ἐθνικῆς ἑκατονταετηρίδος.

Ρωσσική λογοτεχνία

Τοῦ Ἀρκάδιο Ἀβερτσένκο

Τί τρελλοὶ ποὺ εἶνε οἱ ἄνδρες!...

Ἡ Νατάσα μὲ κύτταξε στὰ μάτια, χαμογέλασε εἰρωνικὰ κι' ἔπειτα μ' ἕνα παράξενο ὕφος μοῦ εἶπε:

—Οἱ ἄνδρες εἶνε περίεργοι σὲ καταπληκτικο βαθμό! Εἶνε θεοπάλαβοι!...

Κι' ἐγώ, ἐπειδὴ δὲν ἤξερα ἂν ἤθελε νὰ τοὺς παινέση ἢ νὰ τοὺς κατηγορήση, προσπάθησα νὰ δώσω μία διφορούμενη ἀπάντησι:

—Εἶνε ἀλήθεια... ἔκανα. Οἱ ἄνδρες εἶνε πολὺ περίεργοι...

—Καμμιὰ φορὰ μὲ κάνουν καὶ γελῶ!... Μοῦ ἐξήγησε ἡ Νατάσα ἀνοίγοντας τὴν τσάντα της γιὰ νὰ πάση ἀπὸ μέσα τὸ μυρωμένο μαντηλάκι της καὶ τὸ κόκκινο κραγιόνι γιὰ τὰ χείλη.

—Ἔ, βέβαια... Εἶνε πολὺ εὐγενικὸ ἀπὸ μέρους τους... ψιθύρισα, προσπαθῶντας νὰ καταλάβω τί ἤθελε νὰ πῆ.

—Ἔπειτα, ἐσεῖς ξέρετε πολὺ καλὰ ὅτι εἶνε ἕνας σωστὸς Ὀθέλλος! φώναξε τώρα μὲ τρόμο ἡ Νατάσα.

—Ἄ, μιλᾶτε γιὰ τὸν ἄνδρα σας! τῆς ἀπάντησα ἀρχίζοντας νὰ καταλαβαίνω. Ἀλήθεια, ἔχει ἕνα κεφάλι...

Ἡ Νατάσα μὲ κύτταξε κατάπληκτη.

— Μὰ πῶς; Δὲν ξέρετε; ἀπόρησε. Δὲν ἔσπασαν, φίλε μου, τὸ κεφάλι τοῦ ἀνδρός μου. Ὁ ἄνδρας μου ἔσπασε τὸ κεφάλι ἑνὸς ἄλλου.

—Μπᾶ! ἔπεσε ἀπάνω του; ρώτησα.

—Ἄ, ὄχι! Ὁ ἄλλος ἔπεσε ἀπάνω του καὶ τότε ὁ ἄνδρας μου τοῦ ἔσπασε τὸ κεφάλι.

Τὴν κύτταξα σαστισμένος.

—Ἂν δὲν μοῦ ἐξηγήσετε τὴν αἰτία αὐτῆς τῆς περιπέτειας, δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ καταλάβω, γιατὶ ὁ ἄνδρας σας εἶνε ἕνας Ὀθέλλος, τῆς εἶπα.

—Ἀλήθεια! ἔκανε ἡ Νατάσα. Ξέχασα ὅτι δὲν ξέρετε διόλου τὸ ἐπεισόδιο. Ἀκοῦστε λοιπόν. Ἐδῶ καὶ τρεῖς ἑβδομάδες, γυρίζοντας ἀπὸ μία βίζιτα, περνούσαμε ἀπὸ τὴ μέση τοῦ πάρκου. Ἄξαφνα, ἀπέναντι σ' ἕναν πάγκο εἴδαμε ἕνα παράξενο νέο. Ἦταν χλωμός, μὲ μαῦρα μαλλιὰ καὶ φλογερὰ μάτια. Αὐτοὶ οἱ νέοι εἶνε πάντα λιγάκι ἐπικίνδυνοι, γιατὶ εἶνε οἱ πιὸ παράφοροι στὸν ἔρωτα. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, φοροῦσα ἕνα ὤμορφο καπελλάκι κι' εἶχα ἕνα τόσο γλυκὸ χρῶμα στὸ πρόσωπο, ποὺ μποροῦσα νὰ βάλω σὲ πειρασμὸ τὸν πιὸ ἥσυχο ἄνδρα. Ὁ τρελλὸς αὐτὸς νέος λοιπὸν κάρφωσε τὰ μάτια του ἀπάνω μου κι' ἀπότομα σηκώθηκε καὶ μᾶς πλησίασε. Μὲ καταλαβαίνετε τώρα... Ἤμουν μὲ τὸν ἄνδρα μου! Ἀπὸ μέρους του ἦταν σωστὴ τρέλλα. Δὲν κάνουν κόρτε σὲ μιὰ γυναῖκα ποὺ συνοδεύεται ἀπὸ τὸν ἄνδρα της. Ὁ ἄνδρας μου δέ, ὅπως σᾶς εἶπα, εἶνε σωστὸς Ὀθέλλος. Ὁ ἄγνωστος ποὺ μᾶς πλησίασε, ἔπιασε τὸν ἄνδρα μου ἀπὸ τὸ μανίκι καὶ τοῦ εἶπε:

—Παρακαλῶ, μοῦ ἐπιτρέπετε... μοῦ δίνετε τὴ φωτιά σας;

Ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ ἄνδρας μου, τὸν ἄρπαξε τότε ἀπὸ τὸ ἕνα χέρι καὶ γρήγορος σὰν ἀστραπή, ἔσκυψε, πῆρε μιὰ μεγάλη πέτρα καὶ τράκ. τοῦ ἔσπασε τὸ κεφάλι. Ὁ νέος μὲ τὰ μαῦρα μαλλιὰ σωριάσθηκε ἀμέσως κατάγῆς λιπόθυμος... Φρίκη!

—Μὰ πῶς, τὸν ζήλεψε ἔτσι, δίχως λόγο; ἀπόρησα.

Ἡ Νατάσα σήκωσε τοὺς ὤμους της ἀδιάφορα. Κι' ἔπειτα ἐπρόσθεσε:

—Σᾶς εἶπα, φίλε μου, ὅτι οἱ ἄνδρες εἶνε περίεργοι σὲ καταπληκτικὸ βαθμό!...

* * *

Σὲ λίγο ἀποχαιρέτησα τὴ Νατάσα, βγῆκα ἔξω καὶ στὴ γωνία τοῦ δρόμου, συνάντησα τὸ σύζυγό της.

—Νά τί θὰ πῆ νάχης τύχη! ἔκανε μόλις μὲ εἶδε. Μὰ γιατὶ δὲν ἔρχεσαι πιὸ συχνὰ στὸ σπίτι;

—Αὐτὸ μοῦ ἔλειψε! ἔκανα γελῶντας. Νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς δὲν θὰ μὲ ξαναδῆς στὰ μάτια σου! Λένε, φίλε μου, πὼς σπᾶς τὰ κεφάλια των ἄλλων μὲ μιὰ κοτρώνα, σὰν νὰ εἶνε καρύδια.

Ὁ Ἀλέξανδρος ξέσπασε σ' ἕνα ἠχηρὸ γέλιο.

—Σοῦ εἶπε τὸ ἐπεισόδιο ἡ γυναῖκα μου, ἔ; πρόσθεσε κατόπιν. Μὰ τί νὰ κάνω; Δὲν εἶχα πιστόλι ἐπάνω μου. Καὶ καλὰ ποὺ ἔτυχε ἐκείνη ἡ πέτρα. Φαντάσου πὼς εἶχα μαζύ μου πέντε χιλιάδες καὶ πὼς ἡ γυναῖκα μου φοροῦσε τὰ σκουλαρίκια της μὲ τὰ μπριλλάντια...

—Μὰ... τί σγέσι ἔχουν τὰ σκουλαρίκια;... ἀπόρησα.

—Μποροῦσε νὰ τῆς τ' ἁρπάξη ἀπὸ τ' αὐτιά! μοῦ ἐξήγησε ὁ ἄνδρας τῆς Νατάσας. Τὸ πάρκο ἦταν ἔρημο...

—Νομίζεις λοιπὸν ὅτι ἦταν ἕνας λωποδύτης;

—Ἄ, μπᾶ, θὰ ἦταν... ὁ ἀκόλουθος τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας ἴσως, μὲ εἰρωνεύθηκε ὁ Ἀλέξανδρος. Ὅταν σὲ πλησιάζη ἕνας ἄγνωστος, σὲ πιάνη ἀπὸ τὸ μανίκι καὶ ζητάει τὴ φωτιά σου, δείχνει καθαρὰ πὼς δὲν ἔχει καλὸ σκοπό...

Καὶ σώπασε, πειραγμένος.

—Κι' ἔτσι, τὸν χτύπησες μὲ μιὰ... κοτρώνα!

—Ναί. Στὸ κεφλι. Δὲν ἔκανε οὔτε «κίχ»!

Ἐγὼ τὰ ἔχασα, ἀποχαιρέτησα τὸν Ἀλέξανδρο κι' ἐξακολούθησα τὸ δρόμο μου.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἔκανα νὰ πάω στὸ σπίτι μου, ἄκουσα πίσω μου μιὰ φωνή.

—Μὰ στάσου, λοιπόν! Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ σὲ φτάση!...

Γύρισα ἀπότομα τὸ κεφάλι μου κι' εἶδα τὸν Ὀρλῶφ, ἕναν παλιὸ φίλο μου, ποὺ τὸν εἶχα χάσει πάνω ἀπὸ τρεῖς ἑβδομάδες. Μόλις ὅμως τὸν ἀγκάλιασα, ἔβγαλα μιὰ κραυγὴ τρόμου:

—Θεέ μου! Τί ἔπαθες; Γιατὶ εἶσαι ἔτσι χλωμός;

—Ἔ, νά, ἤμουν τρεῖς ἑβδομάδες στὸ νοσοκομεῖο, μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου... μοῦ ἀπάντησε. Μὰ τὴ γλύτωσα. Μοῦ ἔμεινε ὅμως τὸ σημάδι...

Ἀμέσως τὸν ἄρπαξα ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὸν ρώτησα μ' ἐνδιαφέρον·

—Τὸ σημάδι; Ποιὸ σημάδι; Μήπως ἐδῶ καὶ τρεῖς ἑβδομάδες ἤσουν στὸ πάρκο:

—Μὰ βέβαια, ἔκανε. Θὰ διάβασες, φαίνεται, τὶς ἐφημερίδες. Αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο εἶνε ἡ πιὸ παράξενη περιπέ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 48)

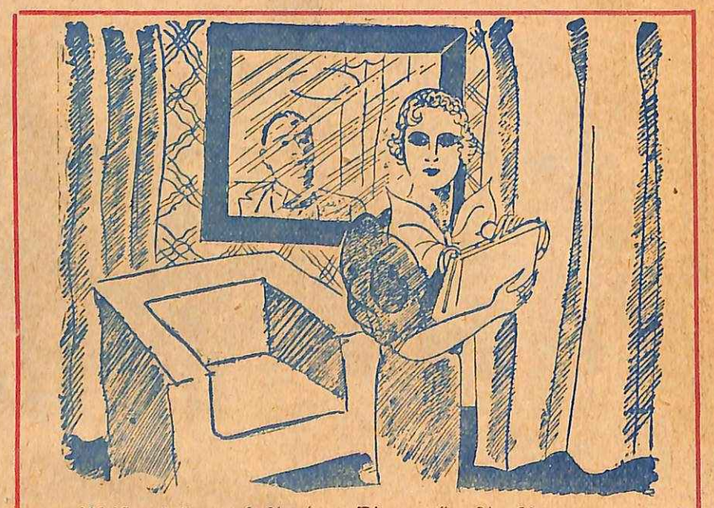

Ἀλήθεια! ἔκανε ἡ Νατάσα. Ξέχασα ὅτι δὲν ξέρετε διόλου τὸ ἐπεισόδιο...

δώσαμε κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς ἑκατονταετηρίδος χάριν τοῦ λαοῦ.

—Ἔστω... Θὰ θυμίσουν σὲ μᾶς τὴν καλὴ ἐκείνη ἐποχὴ καὶ σὲ σᾶς... περασμένα μεγαλεῖα καὶ νειᾶτα.

Ὁ κ. Λάβδας γελᾷ, μᾶς δίνει τὶς φωτογραφίες καὶ ταυτοχρόνως τὸ χέρι του. Ἦταν εὔσχημος τρόπος ὑποδείξεως πὼς ἡ συνέντευξις εἶχε παρατρενάρει. Τὸν καληνυχτίζουμε λοιπὸν καὶ ἀπερχόμεθα.

Μοντέρνα διηγήματα

Τοῦ Οὐίλμπαρ Χάρλεῦ

Μιὰ παρεξήγησις

Ὁ Τζώρτζ Μπάξτερ γιὰ ἑκατοστὴ φορὰ μετακινήθηκε πάνω στὴ σκληρὴ ξύλινη καρέκλα του καὶ ξανασταύρωσε τὰ πόδια του. Τοῦ φαινόταν πὼς καθόταν ἐκεῖ ὧρες ὁλόκληρες. Εἶχε βαρεθῆ πειὰ τὴν καρέκλα, εἶχε βαρεθῆ τὴν κάμαρα στὴν ὁποία βρισκόταν. Καὶ πρὸ πάντων εἶχε βαρεθῆ νὰ βλέπη ἀπέναντί του τὴν κλεισμένη πόρτα μὲ τὴν μεγάλη ἐπιγραφὴ ποὺ ἔγραφε:

«ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ ΜΠΕΡΝΣΤΑΪΝ
ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ».

Ὁ κ. Μπερνστάϊν συνεργάζεται μὲ τὸν συνεταῖρο του, ποὺ εἶχε πῆ ἡ γραμματεὺς ποὺ τὸν εἶχεν ὁδηγήσει στὸν προθάλαμο. Θέλετε νὰ τὸν περιμένετε λιγάκι;

Κι' ὅμως εἶχε περάσει τόση ὥρα ποὺ περίμενε.

Ὡραία συνεργασία, μὰ τὴν ἀλήθεια! Πρὶν ἀπὸ λίγα μόλις λεπτὰ ὁ Τζώρτζ εἶχεν ἀκούσει μέσα ἀπὸ τὸ πλαϊνὸ δωμάτιο τὸν χαρακτηριστικὸ θόρυβο ποὺ κάνει μιὰ μπουκάλα σαμπάνιας σὰν πετιέται στὸν ἀέρα ὁ φελλός της. Ἀσφαλῶς οἱ δυὸ συνεταῖροι κουτσόπιναν. Κι' ἀφίναν ἔξω τὸν Τζώρτζ Μπάξτερ, τὸν περίφημο τραγουδιστή, ποὺ εἶχε τόση εἰδικότητα στὰ μοντέρνα καὶ παράξενα τραγούδια τῆς τζάζ.

Ὁ Τζώρτζ Μπάξτερ ἄρχισε νὰ σφυρίζη ἀνυπόμονα. Τὰ βλέμματά του, ἀφοῦ ἔκαναν τὸν γῦρο τοῦδωματίου πῆγαν καὶ σταμάτησαν στὸν ἄλλον ἐπισκέπτη, μιὰ νέα, ποὺ περίμενε κι' αὐτὴ στὸ ἴδιο δωμάτιο.

—Νοστιμούλα εἶνε αὐτὴ ἡ κοπελλίτσα, συλλογίστηκε ὁ Τζώρτζ. Μοιάζει σὰν θεατρινούλα.

Ἀλήθεια, τὸ κορίτσι ἦταν νόστιμο, καὶ φαινόταν σὰν νὰ εἶχε βαρεθῆ κι' αὐτὴ νὰ περιμένη... Τὸ ποδαράκι της χτυποῦσε τὸ πάτωμα ἀνυπόμονα, μὲ τὸ ἕνα χέρι της ἔπαιζε πιάνο πάνω στὸ γόνατό της καὶ μὲ τὸ ἄλλο σκέπαζε τὸ στόμα της ποὺ χασμουριόταν.

Μὰ τὸ χασμουρητὸ εἶνε κολλητικό. Ἔτσι σὲ λίγο χασμουρήθηκε κι' ὁ Τζώρτζ. Κι' ἐνῷ χασμουριόταν, τὰ μάτια τους συναντήθηκαν. Καὶ χαμογέλασαν κι' οἱ δυό τους.

—Βαρετὸ πρᾶμα νὰ περιμένη κανείς! παρατήρησεν ὁ Τζώρτζ.

—Ἔχετε δίκηο! ἀπάντησε ἡ νέα. Μὰ αὐτὸς ὁ Μπερνστάϊν πάντα τέτοιος εἶνε. Ξεθεώνει τὸν ἄνθρωπο ὥσπου νὰ τοῦ κάνη τὴν τιμὴ νὰ τὸν δεχθῆ.

— Ὥστε ξανάρθατε σ' αὐτὸ τὸ γραφεῖο; ρώτησεν ὁ Τζώρτζ.

—Ὄχι. Πρώτη φορὰ καταπιάνομαι μὲ τέτοιες δουλειές. Ἦρθα γιὰ μιὰ δοκιμή. Μὰ ἔνω ἀκούσει ἀρκετὰ γι' αὐτὸν τὸν ἰμπρεσάριο. Κι' ἐσεῖς πρωτάρης φαίνεσθε.

—Πῶς τὸ καταλάβατε; ρώτησεν ὁ Τζώρτζ, κάπως δυσαρεστημένος γιατὶ ἤθελε νὰ τὸν παίρνουν γιὰ παληὸ καλλιτέχνη. Ἔχετε δίκηο. Πρώτη φορὰ ἔρχομαι κι' ἐγὼ ἐδῶ.

—Ποιὰ εἶνε ἡ εἰδικότης σας; ρώτησε ὁ Τζώρτζ, ἀφοῦ χαμογέλασε εὐχαριστημένος γιατὶ διαπίστωσε πὼς ἡ νέα εἶχε γαλανὰ μάτια, τὰ μάτια ἀκριβῶς ποὺ τοῦ ἄρεσαν.

—Εἶμαι χορεύτρια: Κάνω κλακέτες! Ξέρετε τί εἶνε οἱ «κλακέτες»; Νὰ χορεύης χτυπῶντας ρυθμικὰ τὰ τακούνια καὶ τὶς σόλες τῶν παπουτσιῶν σου στὸ πάτωμα, πάνω σὲ μοντέρνα μουσική.

—Καὶ βέβαια ξέρω τί εἶνε ἡ κλακέτες! ἔκανε ὁ Τζώρτζ κάπως νευριασμένος. Γιὰ τόσο ἀτζαμῆ μὲ παίρνετε;

Ὁ Τζώρτζ φαινόταν λιγάκι ἀπογοητευμένος. Χόρευε κι' αὐτὸς λιγάκι «κλακέτες» μὰ δὲν τοῦ ἄρεσαν. Εὕρισκε πὼς ὁ χορὸς αὐτὸς δεν ἦταν καθόλου καλλιτεχνικός. Τί γοῦστο κάνει κανεὶς χτυπῶντας τὶς σόλες του στὸ πάτωμα; Καταστρέφει ἁπλῶς τὰ παπούτσια του! Ἐνῷ τὸ τραγοῦδι! Καὶ μάλιστα τὸ τραγοῦδι τῶν «κροῦνερ»! Νὰ σιγανομουρμουρίζης παθητικὰ ταγκὸ ἢ θεότρελλες ρουμπες! Αὐτὴ ἦταν ἡ μεγάλη τέχνη!

—Καὶ ἡ δική σας εἰδικότης ποιὰ εἶνε; ρώτησε ἡ νέα.

Ὁ Τζώρτζ χαμογέλασε μὲ αὐταρέσκεια.

—Ὦ! ἐγὼ εἶμαι τραγουδιστής! Μοναδικὸς «κροῦνερ!».

—Κρῖμα στὸ παιδί! συλλογίσθηκε ἀπὸ μέσα της ἡ νέα. Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ χάνη τὸν καιρό του μ' αὐτὰ τὰ σαχλοτράγουδα!

Ἀπὸ τὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο τοῦ ἰμπρεσάριου ἀκούστηκε πάλι ὁ θόρυβος μιᾶς μπουκάλας ποὺ ἄνοιγε, κι' ὕστερα γέλια. Ἡ νέα ἔκανε ἕνα μορφασμό:

—Σὰν νὰ μοῦ φαίνεται, μουρμούρισε, πὼς ἡ συνεργασία αὐτὴ δὲν πρόκειται νὰ τελειώση! Ἔχουμε ἀκόμα νὰ περιμένουμε!...

—Δυστυχῶς! ἔκανε ὁ Τζώρτζ νευριασμένος.

Ξαφνικὰ τότε τοῦ ἦρθε μιὰ σπουδαία ἰδέα.

—Νὰ σᾶς πῶ τί πρέπει νὰ κάνουμε! φώναξε. Νὰ κάνουμε μιὰ πρόβα, μιὰ ποὺ περιμένουμε!

—Μπράβο!

—Χορέψτε ἐσεῖς, ἐνῷ ἐγὼ θὰ σᾶς τραγουδῶ!

—Πολὺ καλά! ἀπάντησε ἡ νέα ἡ ὁποία σηκώθηκε ἀμέσως καὶ πῆγε στὴ μέση τοῦ δωματίου. Τραγουδῆστε κάτι σὲ ἀργὸ τέμπο.

Ὁ Τζώρτζ ἔβηξε, πῆρε πόζα κι' ἄρχισε:

—«Μίλα μου γι' ἀγάπη, Μαριού...».

«Μίλα μου γι' ἀγάπη Μαριού...»

Ἡ σόλες τῆς νέας ἀρχισαν νὰ χτυποῦν τὸ πάτωμα...

Μὰ ξαφνικὰ ὁ τραγουδιστὴς σταμάτησε. Ἦταν φοβερό! Ἡ κοπέλλα δὲν εἶχει ἰδέα ἀπὸ χορό. Δὲν μποροῦσε οὔτε τὸ τέμπο ν' ἀκολουθήση. Ὁ ἴδιος ἀσφαλῶς θὰ χόρευε καλύτερα. Πολὺ καλύτερα μάλιστα!

Αὐτὴ πάλι εἶχε σταματήσει ἐπίσης καὶ τοῦ χαμογελοῦσε ἐνθαρρυντικά. Μὰ ἀπὸ μέσα της, τὸν λυπόταν! Ὥστε ὁ νέος αὐτὸς νόμιζε πὼς τραγουδοῦσε! Δὲν ἤξερε λοιπὸν τὰ χάλια του! Ἀσφαλῶς ὁ Μπερνστάϊν θὰ τὸν πετοῦσεν ἔξω μόλις θὰ τὸν ἄκουγε!

—Ξεχάσατε τὴ συνέχεια τοῦ τραγουδιοῦ; ρώτησεν εὐγενικὰ ἡ νέα.

—Ὄχι. Ἀλλὰ σκεπτόμουν... Βέβαια, δὲν χορεύετε ἄσχημα, ἀλλὰ δὲν ξέρετε μερικὰ μοντέρνα βήματα. Ἂν ἤμουν στὴ θέσι σας, δὲν θὰ πήγαινα ἀκόμα νὰ δῶ τὸν Μπερνστάϊν.

Ἡ νέα τὸν κύτταξε μὲ βλέμματα ποὺ ἀστραψαν ἀγρία. Ἡ μικρὲς γροθιές της σφίχτηκαν.

—Ὥστε δὲν σᾶς ἄρεσεν ὁ χορός μου; φώναξε.

—Ὄχι, μουρμούρισεν

Τζώρτζ, μά...

—Τί μὰ καὶ ξεμά; Ἀπὸ μέσα σας λέτε πῶς θὰ χορεύατε καλύτερα ἀπὸ μένα!

—Ἔστω λοιπόν, τὸ ἀναγνωρίζω! ἀπάντησεν ὁ νέος ἀφίνοντας κατὰ μέρος τὴν εὐγένεια γιὰ νὰ πῆ τὴν ἀλήθεια. Κι' ὅμως δὲν εἶμαι χορευτής

—Ὄχι, ὑποτίθεται πῶς εἶσθε τραγουδιστής! ἔκανε σαρκαστικὰ ἡ κοπέλλα.

—Μὰ ἀφοῦ δὲν ἔχετε ἰδέα ἀπὸ κλακέτες! παρατήρησεν ὁ Τζώρτζ Κυττάξτε με μιὰ στιγμή.

—Γιὰ σταθῆτε! εἶπεν ἡ νέα. Μήπως ὁ χορός σας εἶνε καλύτερος ἀπὸ τὸ τραγοῦδι σας;

—Ὄχι βέβαια, ἀπάντησεν ὁ Τζώρτζ, παραξενεμένος. Εἶμαι τραγουδιστὴς καὶ ὄχι χορευτής!

Ἄμ τότε, θὰ γλεντήσουμε!

«Τὸ λέει αὐτὸ γιὰ νὰ μὲ ἐκδικηθῆ ποὺ τῆς εἶπα πὼς δὲν ἀξίζει τίποτε!» σκέφθηκεν ὁ Τζώρτζ.

—Τραγουδῆστε τώρα ἐσεῖς, πρόσθεσε. Κάτι μπριόζο, γεμᾶτο ζωή. Καὶ κυττάξτε με προσεκτικά:

—Δὲν θὰ χάσω οὔτε ἕῆμα σας! μουρμούρισε αὐτὴ εἰρωνικά.

Ὁ Τζὼρτζ ἄρχισε νὰ χορεύη, νὰ χτυπᾷ τὶς σόλες του, τὰ τακούνια του. Σὲ λίγο διασκέδαζε ἀληθινὰ καὶ ἔκαμε κόλπα ποὺ οὔτε φανταζόταν πὼς θὰ μποροῦσε νὰ τὰ κάνη. Καὶ τότε μόνο κατάλαβε. Ὁ μαγευτικὸς ρυθμὸς τῆς φωνῆς τῆς κοπέλλας τὸν ἐνέπνεε. Ἂν ἡ νέα αὐτὴ δὲν ἤξερε νὰ χορεύη, ἤξερε ὅμως νὰ τραγουδᾷ! Καὶ σπουδαῖα μάλιστα!

«Εἶνε σπουδαῖος χορευτής! ἔλεγε πάλι ἀπὸ μέσα τῆς ἡ κοπέλλα. Τὸν θλάκα! Νὰ θέλη νὰ κάνη τὸν τραγουδιστή, ἀφοῦ εἶχε τέτοιο ταλέντο στὸ χορό! Ἦταν σπουδαῖος!

—Μὰ ἦταν ὑπέροχο! φώναξεν ὁ Τζώρτζ σάν, τελείωσε τὸ τραγοῦδι κι' ὁ χορός. Τραγουδᾶτε θαυμάσια.

—Κι' ἐσεῖς χορεύετε σὰν Θεός! ἀπάντησεν ἡ νέα.

—Μπράβο! Πολύ, πολὺ καλά! Τί λὲς κι' ἐσύ, Γιόργκενσεν; ἀκούστηκε τότε μιὰ τρίτη, μιὰ ξένη φωνή.

Ὁ Τζὼρτζ καὶ ἡ νέα κύτταζαν ὁλόγυρά τους, ξαφνιασμένοι. Ἦταν ὁ ἱμπρεσάριος ποὺ στεκόταν μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ γραφείου του καὶ τοὺς κύτταζε.

—Πολὺ καλοί! μουρμούρισε κι' ὁ συνεταῖρος του.

—Σπουδαῖο ζευγάρι τραγουδιστρίας καὶ χορευτοῦ! φώναξεν ὁ ἱμπρεσάριος. Θὰ σᾶς ἀγκαζάρω! Σᾶς δίνω ἑκατὸν λίρες τὴν ἑβδομάδα! Εἶνε ἀρκετά;

—Ναί! φώναξεν ὁ Τζώρτζ. Μὰ...

—Τότε ὅλα εἶνε ἐν τάξει. Θὰ σᾶς ἑτοιμάσω τὸ συμβόλαιό σας. Πῶς λέγεσθε;

—Μπάξτερ... Τζώρτζ Μπάξτερ! ἀπάντησεν ὁ Τζώρτζ.

Ἐγὼ εἶμαι τραγουδιστής, κι' ὄχι χορευτής...

—Κι' ἐγὼ λέγομαι Σοῦζυ Κάρμοντυ! εἶπεν ἡ νέα. Εἶμαι χορεύτρια, κι' ὄχι τραγουδίστρια...

—Τί ἔκανε λέει; ψώναξεν ὁ Μπέρνσταϊν ἔξω φρενῶν. Μὲ κοροϊδεύετε, γιατὶ νομίζετε πὼς εἶμαι μεθυσμένος; Σᾶς εἶδα ὅμως μὲ τὰ μάτια μου! Δὲν εἶνε ἔτσι, Γιόργκενσεν, ὁ κύριος χόρευε καὶ ἡ δεσποινὶς τραγουδοῦσε;

—Βέβαια! ἀπάντησεν ὁ ἄλλος. Ἤπιαμε μιὰ-δυὸ μπότιλιες, μὰ δὲν εἴμαστε τυφλοί!

—Τότε ἐν τάξει! φώναξε ὁ ἱμπρεσάριος εὐχαριστημένος. Γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισα πὼς εἶχα γελαστῆ. Βλέπω κι' ὅλας τὶς ρεκλάμες σὲ ὅλα τὰ «μιοῦζικ-χὼλ». «Μπάξτερ—Κάρμοντυ ντουέτο γιὰ χορὸ καὶ τραγοῦδι». Ὦ! θὰ ἔχετε σπουδαία ἐπιτυχία!

—Βέβαια! ξανάκανε ὁ συνεταῖρος.

—Περάστε τὸ βράδυ, εἶπεν ὁ ἱμπρεσάριος στοὺς δυὸ νέους. Τὰ συμβόλαια θὰ εἶνε ἕτοιμα γιὰ νὰ ὑπογράψουμε. Καὶ τώρα, Γιόργκενσεν, πᾶμε νὰ τελειώσουμε τὴν... συνεργασία μας!

Οἱ δυὸ νέοι ἔμειναν μόνοι.

—Περιπέτεια μιὰ φορά! ἔκανε ὁ Τζώρτζ.

-Μά... μουρμούρισε ἡ Σοῦζυ.

-Λέτε νὰ εἶνε μεθυσμένος;

-Ἴσως.

-Τί μᾶς νοιάζει ὅμως! φώναξε ὁ Τζώρτζ εὐτυχισμένος. Τώρα εἴμασθε συνεργάτες. Δὲν πᾶμε νὰ φᾶμε πουθενά;

Ὁ τραγουδιστὴς καὶ ἡ χορεύτρια, ποὺ εἶχαν μεταβληθῆ σὲ χορευτὴ καὶ τραγουδίστρια βγῆκαν «ἀγκαζέ». Ἡ εὐτυχία ἄρχιζε γι' αὐτοὺς—χάρις σὲ μιὰ παρεξήγησι...

ΟΥΙΛΜΠΑΡ ΧΑΡΛΕΥ

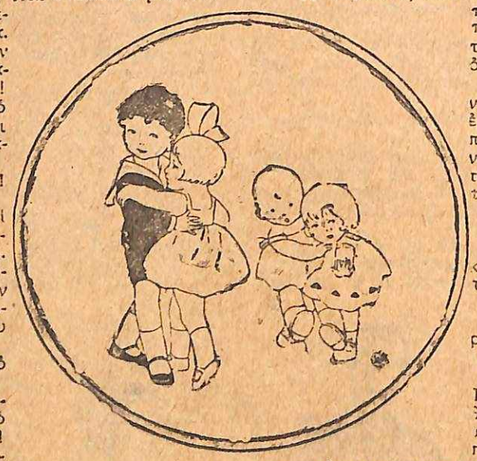

ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΛΕΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΚΟΙΜΑΣΘΕ ΚΑΛΑ

Ὁ ὕπνος καὶ ἡ ἀϋπνία. Πῶς ἀποκτᾶται ὁ καλὸς ὕπνος. Τί λένε οἱ ἐπιστήμονες. Ὁ καθαρὸς ἀέρας, ἡ γυμναστική, τὸ ἐλαφρὸ στομάχι.

Ὁ ὕπνος εἶνε ἡ καλύτερη «τροφή», δίνει εὐρωστία, ὄρεξι, παχαίνει καὶ θεωρεῖται ἀκόμη γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς ὡς τὸ καλύτερο γιατρικό.

Πῶς λοιπὸν θὰ μπορέσουμε νὰ καταπολεμήσουμε τὴν «ἀϋπνία», τὴν τόσο κοινή, δυστυχῶς, στὴ νευρικὴ ἐποχή μας;

* * *

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ὕπνου, ἡ ἐγκεφαλικὲς λειτουργίες τοῦ ἀνθρώπου σιγὰ-σιγὰ σταματοῦν. Ὁ σφυγμὸς ἐξασθενεῖ, ἡ ἀναπνοὴ γίνεται ἐλαφρά, κι' ὅλες ἡ λειτουργίες τοῦ ὀργανισμοῦ διεξάγονται ἀτελέστατα. Σ' αὐτὸ ὀφείλεται καὶ τὸ αἴσθημα τῆς «νάρκης» ποὺ προηγεῖται τοῦ ὕπνου. Ὅλα τὰ ἀντικείμενα, γίνονται στὰ μάτια μας θολά, ἡ σκέψεις μας συσκοτίζονται... κι' ἔτσι σιγὰ-σιγά, τὰ μάτια μας κλείνουν.

Ἡ «ἀϋπνία», ποὺ εἶνε ἡ ἀντίθετος κατάστασις τοῦ ὕπνου προέρχεται πάντοτε σχεδὸν ἀπὸ κάποια περίπτωσι παθολογική, ἤτοι ἀπὸ ἀρρώστεια ἢ ἐξασθένισι τοῦ ὀργανισμοῦ.

Αὐτοὶ ποὺ ὑπόκεινται στὴν τυραννία τῆς ἀϋπνίας εἶνε οἱ γέροι, ὅσοι ἐργάζονται διανοητικῶς, οἱ ἔχοντες προδιάθεσι πρὸς τὴ μελαγχολία, οἱ νευρασθενικοί, ὅσοι δηλητηριάζουν τὸν ὀργανισμό τους μὲ κατάχρησι καφέ, τσαγιοῦ, ἀλκοόλ, οἱ μορφινομανεῖς, οἱ ἀναιμικοί, οἱ εὑρισκόμενοι ὁ στάδιο τῆς ἀναρρώσεως ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἀρρώστεια, οἱ ἀσθματικοί, οἱ καρδιακοί, καὶ ἀκόμη ὅσοι ἔχουν κάποια μεγάλη θλῖψη.

* * *

Ὁ καλύτερος ὕπνος εἶνε ὁ νυκτερινός. Ὁ ὕπνος τῆς ἡμέρας εἶνε ἐλαφρός, ἀτελής, ταραχώδης.

Πόσο πρέπει νὰ κοιμᾶται κανείς; Τὰ παιδιὰ ἔχουν ἀνάγκη νὰ κοιμηθοῦν πολύ. Οἱ νευρικοὶ ἐπίσης. Ἐπίσης οἱ διανοητικῶς ἐργαζόμενοι. Ἐπίσης ἡ γυναῖκα ἔχει ἀνάγκη πολὺ περισσότερου ὑπνου παρὰ ὁ ἄντρας.

Γιὰ νὰ μιλήσουμε πρακτικώτερα, θὰ μπορούσαμε νὰ ὁρίσουμε τὶς ὧρες τοῦ ὕπνου ὡς ἑξῆς: Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ κοιμοῦνται 9—11 ὧρες τὸ ἡμερονύκτιο, οἱ γυναῖκες 8—9 ὧρες, οἱ ἄντρες 7—8 καὶ οἱ ἡλικιωμένοι 6—7 ὧρες.

* * *

Θέλετε νὰ κοιμηθῆτε καλά, ν' ἀναπαυθῆτε καλὰ τὴ νύχτα; Φροντίσετε νὰ βρίσκωνται τὰ πόδια σας μὲν πρὸς τὴ μεσημβρία καὶ τὸ κεφάλι σας πρὸς τὸν βορρᾶ. Ἕνας Βιεννέζος σοφός, ὁ βαρῶνος φὸν Ρεϊχεμπάχκ ἀνεκάλυψε πὼς γιὰ νὰ ἐξασφαλίση κανένας ὕπνο ἥρεμο, πρέπει νὰ τοποθετῆ τὸ κρεββάτι του κατὰ τὴν διεύθυνσι τῆς πλανητικῆς κινήσεως τῆς γῆς, ἤτοι: «Βορρᾶ-Νότου».

Τὴν ἄποψι αὐτὴ τοῦ Βιεννέζου βαρώνου παραδέχθηκε κι' ὁ Γάλλος καθηγητὴς Φερὲ ποὺ τὴν συμπλήρωσε κιόλας διακηρύττοντας πὼς ἡ καλύτερη θέσι τοῦ ὕπνου γιὰ τὸν ἐργαζόμενο ἄνθρωπο εἶνε ἡ ἀπὸ τὴν «Ἀνατολὴ πρὸς τὴν Δύσι». Ἰδοὺ καὶ ἡ... ἐπιστημονικὴ ἐξήγησι τοῦ πράγματος:

Ἡ ἀντίθετος τοποθέτησις κατὰ τὸν Γάλλο ἰατρό, ἐλαττώνει κατὰ μίαν ἀναλογία 50% τὸν «νευρομυϊκὸν ἐρεθισμόν» μας, καθὼς καὶ τὴν διάθεσί μας πρὸς ἐργασία.

* * *

Μὲ μιὰ λέξι γιὰ νὰ τελειώνουμε:

Θέλετε ν' ἀποκτήσετε τὸν «ὕπνο τοῦ δικαίου»;... Ἔ, ἀρκεῖ νὰ μὴ φορτώνετε τὸ στομάχι σας, νὰ ἔχετε ἐργαστῆ καλὰ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας, νὰ εἴσαστε ψυχικὰ ἤρεμος, καὶ πρὸ παντὸς... νὰ μὴ ξενυχτᾶτε!...

Τὰ δύματα τοῦ κινηματογράφου

Τὰ κορίτσια ποὺ κυνηγοῦν τὶς χίμαιρες

(Ἄρθρο τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Ρῶσσελ Μπέρντουελ γιὰ τὶς ὑποψήφιες βεντέττες τοῦ Χόλλυγουντ.)

Στὴ Βενετία ὑπάρχει ἡ δακρυποτισμένη «Γέφυρα τῶν Στεναγμῶν». Καὶ στὸ Χόλλυγουντ, ὑπάρχει τὸ δακρυποτισμένο «Κλοὺμπ τῶν Στεναγμῶν»...

Στὸ κέντρο ἀκριβῶς τῆς λαμπρῆς αὐτῆς ἀμερικανικῆς κινηματογραφουπόλεως, ὑπάρχει μιὰ τεραστία ἔκτασις, σπαρμένη πυκνὰ ἀπὸ ξύλινες —ἀλλὰ ἄνετες καὶ σχεδὸν μεγαλοπρεπεῖς— παράγκες. Στὶς παράγκες αὐτὲς, ἡ ὁποῖες ὀνομάζονται «Κλοὺμπ τῶν Ἕξτρα», διαμένουν ὅλες ἡ ὑποψήφιες «ἀστέρες τῆς ὀθόνης», ἡ ὁποῖες ἐλπίζουν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ κληθοῦν ὡς πρωταγωνίστριες κανενὸς φίλμ καὶ νὰ κερδίσουν ἔτσι μονομιᾶς φήμη, πλούτη κι' ὠνειρεμένη ζωή.

Κανένα ἴσως ἄλλο οἰκοδόμημα στὴ γῆ δὲν κλείνει μέσα του τόσες καλλονὲς, τόσες ἐλπίδες, τόσα καρδιοχτύπια, ἀλλὰ καὶ τόσους στεναγμοὺς καὶ δάκρυα πικρὰ ἀπογοητεύσεων καὶ σβυσμένων ὀνείρων, ὅσα κλείνει ἡ ἀτέλειωτη ἐκείνη σειρὰ τῶν ξυλίνων παραγκῶν τοῦ Χόλλυγουντ: Ἐκεῖ ἡ ἐλπίδες εἶνε τόσο πολλὲς, ὅσο ἡ πιθανότητες γιὰ τὴν ἐπιτυχία εἶνε λίγες!

Σκεφθῆτε ἑκατοντάδες, χιλιάδες μᾶλλον κοριτσιῶν, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, κάθε ὠμορφιᾶς, κάθε ἰδιοσυγκρασίας, κάθε τύπου καλλονῆς ἢ καὶ ἀσχήμιας καὶ κάθε ἐθνικότητος, νὰ εἶνε μαζεμένα στὴ μοιραία αὐτὴ γωνία τοῦ Χόλλυγουντ, ἐλπίζοντας καὶ περιμένοντας ν' ἀνοίξη καὶ γι' αὐτὲς ἡ πόρτα τῆς Τύχης καὶ τῆς Δόξας. Ἐντωμεταξὺ, περιορίζονται νὰ παίζουν ἀσημάντους ρόλους «ἔξτρα» ἢ «φιγκυράντ» καὶ θεωροῦν εὐτύχημα σωστὸ —καὶ σὰν γλυκοχάραγμα ἐπιτυχίας— τὸ νὰ ὑποδυθοῦν ρόλο καμαριέρας ἢ μαθητριούλας σ' ἕνα φίλμ καὶ νὰ «φιγουράρουν» γιὰ λίγες στιγμὲς στὴν ὀθόνη, πλάϊ στὴ ζηλευτὴ πρωταγωνίστρια.

Ναί, ὅλες αὐτὲς ἡ δροσερὲς κοπέλλες εἶνε μοντέρνοι «Ἰάσονες», οἱ ὁποῖοι ξεκίνησαν ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς γῆς γιὰ νὰ κατακτήσουν τὸ «χρυσόμαλλον δέρας» τοῦ Χόλλυγουντ!

Ἰδοὺ ἕνα παράδειγμα: Ἡ μὶς Ἔτελυν Ντεκτρώ. Κατάγεται ἀπ' τὴ Βουδαπέστη κ' ἦρθε στὴν Ἀμερικὴ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ γίνη «στὰρ» τοῦ κινηματογράφου. Εἶνε μιὰ ξανθόμαλλη, λυγερόκορμη καλλονὴ κι' ἐλπίζει διαρκῶς στὴν τελικὴ ἐπιτυχία, παρ' ὅλο ποὺ ἔπαιξε ὡς τώρα μονάχα τρεῖς φορὲς ὡς «ἔξτρα φιγκυράντ» μέσα σὲ διάστημα δύο χρόνων.

Ἰδοὺ κ' ἡ Ξένια Γιένσεν, ἀπ' τὴν Κοπεγχάγη. Ὡς μόνα της προσόντα, ἔχει τὸ τσαχπίνικο χαμόγελό της, τὰ μαργαριταρένια δόντια της καὶ τὰ χρυσᾶ, γυαλιστερὰ μαλλιά της. Ἔξη μῆνες τώρα, περιμένει μάτια νὰ τὴν καλέσουν ἀπὸ κανένα στούντιο νὰ παίξη ρόλους βουβοὺς κι' ἀσήμαντους. Ὡστόσο, ἡ εὔθυμη καὶ καλόκαρδη Ξένια δὲν ἀπελπίζεται, ἀλλὰ ὑπομονεύει καὶ περιμένει...

Ποιὸς ξέρει;... Ἴσως ἀπ' τὴν πρώτη αὐτὴ φορὰ τῆς ἐμφανίσεώς της σὲ φίλμ, μπορεῖ νὰ προξενήση ξεχωριστὴ ἐντύπωσι σὲ κανέναν ἰδιότροπο καὶ πανίσχυρο σκηνοθέτη. Ἔ, ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ τύχη της θὰ εἶνε ἐξασφαλισμένη πειά!!

Μὰ δὲν εἶνε μονάχα αὐτές. Ἰδοὺ ἀκόμα κ' ἡ Μάρτζορι Γκάϊγκερ, ἀπ' τὸ Ντένβεν τῆς Ἀγγλίας. Μελαχροινὴ ἡ Μάρτζορι καὶ καλλονὴ βασιλικῆς μεγαλοπρεπείας, ἄφησε τοὺς γονεῖς της καὶ τὸ διδασκαλικὸ ἐπάγγελμά της, μπῆκε θαρραλέα στὸ ὑπερωκεάνειο καὶ ἔξεπεσε στὸ Χόλλυγουντ τῆς Ἀμερικῆς. Ἐλπίζει κι' αὐτὴ νὰ τὴν καλέσουν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ σὲ κανένα στούντιο καὶ τότε...

Τότε —κατὰ τὴ γνώμη της, φυσικὰ καὶ κατὰ τὶς ἐλπίδες της— ἡ Γκρέτα Γκάρμπο θὰ —σβύση ἀπ' τὸ κινηματογραφικὸ στερέωμα ὁριστικὰ, γιὰ νὰ λάμπη στὸ ἑξῆς σὰν ἥλις ἀχτινοβόλος ἡ πρώην δασκαλίτσα Μάρτζορι Γκάϊγκερ!

Δυστυχισμένη —μὰ ἴσως κι' εὐτυχισμένη— Μάρτζορι...

.....

Ἄς ἰδοῦμε ἀκόμα μερικές: Νὰ ἡ Γκαίηλ Σέριδαν, ἀπ' τὸν Καναδᾶ. Κοκκινόμαλλη, σοβαρὴ, ψυχρὴ σχεδὸν, ἔχει μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸ καλλιτεχνικὸ τάλαντό της, ὅπως ὅλες ἄλλωστε. Δὲν εἶνε καθόλου χτυπητὴ καλλονὴ, ἀλλὰ πιστεύει ὅτι ἡ δύναμις τῆ... ἠθοποιΐας της θὰ τὴν ἐπιβάλη στοὺς ἁρμοδίους ἰθύνοντας κύκλους τοῦ Χόλλυγουντ, ὅταν... ΟΤΑΝ τὴν καλέσουν νὰ παίξη κάπου!

Νὰ ἀκόμη καὶ ἡ φροϋλάϊν Ἔλσα Ὄλχ, ἀπ' τὴ Φραγκφούρτη τῆς Γερμανίας. Ἡ πραγματικῶς ἀφροπλασμένη φροϋλάϊν αὐτὴ, τρία χρόνια τώρα ἔχει ποὺ περιμένει μάταια —στὸ Χόλλυγουντ— τὴν ἀνατολὴ τῆς τύχης. Παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές της, παρ' ὅλα τὰ προκλητικὰ βλέμματά της πρὸς τοὺς διαφόρους πανισχύρους διευθυντὰς ἢ σκηνοθέτας τῶν κινηματογραφικῶν ἑταιρειῶν, κανένας δὲν βρέθηκε ἀκόμα νὰ τὴν καλέση σὲ ρόλους ἔστω καί... τεταρτεύοντας, ἂν ὄχι δευτερεύοντας... Ἔτσι, ἡ χαριτόβρυτη ἀλλὰ ἄτυχη Ἔλσα, ἔμεινε —πρὸ ὀλίγων μηνῶν— ἐντελῶς ἀπέντελη πειά. Περιμένοντας μάτια ἐπὶ τρία χρόνια, ξόδεψε ὅλες τὶς οἰκονομίες της, γιὰ νὰ συντηρῆται ἐντωμεταξύ. Κι' ἀφοῦ ἐνεχυρίασε πρῶτα —καὶ πούλησε κατόπιν— ὅσα τυχὸν κοσμήματα εἶχε μαζύ της, ἀναγκάζεται τώρα νὰ ἐργάζεται ὡς τηλεφωνήτρια σ' ἕνα ἀπ' τὰ πολυάριθμα «στούντιο» τοῦ Χόλλυγουντ.

Ἀλλὰ, εἴπαμε ἤδη: Οὔτε ἡ φροϋλάϊν Ἔλσα, οὔτε καὶ καμμιὰ, ἀπ' τὶς νεόφερτες ἰδίως, ἀπελπίζονται γιὰ τὴν «αὔριο». Φυτοζωοῦν, στεροῦνται, πικραίνονται, δοκιμάζουν ἀπογοητεύσεις καὶ διαψεύσεις ἐλπίδων καθημερινὲς, ἀλλὰ διαβαίνουν τὴ στερημένη καὶ σκοτεινὴ αὐτὴ ζωὴ των μὲ τὴν ἐλπίδα μιᾶς καλύτερης «Αὔριον».

Ἡ Ζανὲτ Γκαίηνορ, εἶνε σήμερα τὸ ζωντανὸ σύμβολο τῆς Ὑπομονῆς καὶ τῆς Τύχης, γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς ἄτυχες ὑπάρξεις. Ἡ θελκτικὴ «στὰρ» τοῦ κινηματογράφου, πέρασε κι' αὐτὴ πολλῶν μηνῶν στερήσεις κι' ἀφάνεια κι' ἀγωνία, ὅσο νὰ μεσουρανήση τόσο φανταχτερὰ στὸ κινηματογραφικὸ στερέωμα τοῦ Χόλλυγουντ.

—Ὅπως περίμενε τόσον καιρὸ ἡ Ζανὲτ, ἔτσι θὰ περιμένω κι' ἐγώ! λέει μέσα της μὲ μιὰ γλυκειὰ ἐλπίδα, ἡ κάθε ταπεινὴ —καὶ πικραμένη ἀπ' τὴ μάταιη ἀναμονὴ— ὑποψηφία πρωταγωνίστρια. Ὅπως ξημέρωσε ὁλόλαμπρη ἡ τύχη γιὰ τὴ Ζανὲτ, ἀνέλπιστα κι' ἀπότομα, ἔτσι θὰ ξημερώση καὶ γιὰ μένα... Λίγη ὑπομονὴ ἀκόμα κι' ὅλα θὰ τελειώσουν καλά!

Μὰ ἡ λίγη ὑπομονὴ γίνεται πολλή. Κι' ὁ καιρὸς κυλάει ἄδικα κι' ἄκαρπα, γιὰ τὶς περισσότερες ἀπ' τὶς φτωχὲς —κι' ἀλαφρόμυαλες ἐπίσης— αὐτὲς κοπέλλες, ἡ ὁποῖες ἄφησαν τόσο ἐπιπόλαια τὴν πατρίδα τους καὶ τὴν οἰκογενειακή τους γαλήνη, γιὰ νὰ ρθοῦν στὸ μακρυνὸ Χόλλυγουντ καὶ νὰ κυνηγήσουν ἄπιαστες χίμαιρες κι' ὄνειρα ἀπατηλά.

Ἡ στρατιὰ αὐτὴ τῶν καϋμένων τῶν κοριτσιῶν, εἶνε συμπαθεστάτη στοὺς κύκλους τῶν ἡγεμόνων τοῦ Χόλλυγουντ, ἀρρένων ἢ θηλέων. Τόσο ὁ Τσάρλυ Τσάπλιν κι' ὁ Ντούγκλας Φαιρμπανκς πατὴρ, ὅσο κ' ἡ

Ἱστορίες τρόμου καὶ φρίκης

Τῆς Μὶς Μπραντὸν

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

—Τόλμησε ποτὲ νὰ σοῦ μιλήση;

—Ὄχι, ποτέ! Ὅταν κάθωμαι σὲ κανένα βράχο καὶ διαβάζω, σηκώνω κάποτε-κάποτε τὰ μάτια μου καὶ τὸν βλέπω ποὺ μὲ παρακολουθεῖ μὲ τὸ βλέμμα. Ἐμφανίζεται καὶ ἐξαφανίζεται ξαφνικά, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῶ. Δὲν ἄκουσα ποτὲ τὰ βήματά του. Κάποτε μάλιστα νοιώθω τὴν ἀνάγκη νὰ τοῦ μιλήσω, γιατὶ εἶνε τρομερὸ νὰ τὸν βλέπω πάντα νὰ μὲ κυττάζη σιωπηλός.

—Θὰ εἶνε κανένας θρασὺς χωρικὸς ποὺ θέλει νὰ σὲ τρομάζη! παρετήρησα.

Ἡ γυναῖκα μου κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της!

—Δὲν εἶνε χωρικός, ἀπήντησε. Ἔχει μιὰν ἀριστοκρατικὴ ἐμφάνισι ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ μὲ ξεγελάση.

—Εἶνε νέος ἢ γέρος;

—Εἶνε νέος καὶ πολὺ ὡραῖος.

Ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ τοῦ ἀγνώστου καὶ ἡ ἀνάμιξίς του στὴν ζωὴ τῆς γυναίκας μου μὲ ἀνησύχησαν πάρα πολύ. Καὶ τράβηξα ἀμέσως στὸ χωριὸ γιὰ νὰ μάθω ἂν εἶχεν ἐμφανισθῆ στὴν περιοχὴ κανένας ξένος. Ὅλοι μοῦ ἀπήντησαν πὼς δὲν εἶχαν δῆ κανένα. Τότε ἀπεφάσισα νὰ συνοδεύσω τὴ γυναῖκα μου στοὺς περιπάτους της καὶ νὰ δῶ μὲ τὰ μάτια μου περὶ τίνος ἐπρόκειτο.

—Μιὰν ἑβδομάδα ὁλόκληρη ἀλώνισα τὴν περιοχὴ μὲ τὴν Ἐβελίν. Δὲν συναντήσαμε ὅμως κανένα, ἐκτὸς ἀπὸ μερικοὺς χωριάτες ποὺ μᾶς χαιρετοῦσαν μὲ μεγάλο σεβασμό.

Ἤμουν ἄνθρωπος ποὺ δὲν μποροῦσα νὰ ἀλλάξω τὶς συνήθειές μου, καὶ οἱ πρωϊνοὶ ἐκεῖνοι περίπατοι μὲ ἐνωχλοῦσαν. Αὐτὸ τὸ ἀντελήφθη ἡ γυναῖκα μου, ἡ ὁποία μὲ παρεκάλεσε νὰ μὴν ἀσχοληθῶ πειὰ μ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι.

—Δὲν θὰ πηγαίνω πειὰ σὲ μακρυνοὺς περιπάτους, μοῦ εἶπε, κι' ἔτσι ἐλπίζω ὁ ξένος νὰ μὴ μὲ ξαναενοχλήση.

—Ἀρχίζω νὰ πιστεύω πὼς ὁ ξένος εἶνε γέννημα τῆς ρωμαντικῆς φαντασίας σου, ἀπήντησα χαμογελῶντας. Μιὰ πυργοδέσποινα ποὺ ὅλο διαβάζει μυθιστορήματα, δὲν ἀποκλείεται νὰ συναντήση στὰ δάση τὸ Βασιλόπουλο τοῦ Παραμυθιοῦ!

—Κι' ἀλήθεια, σὰν μαγεμένο βασιλόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ μοιάζει ὁ ξένος! εἶπε φοβισμένα ἡ Ἐβελίν. Ὁ ξένος δὲν φορεῖ σημερινὰ φορέματα. Μοιάζει σὰν μιὰ προσωπογραφία παληᾶς ἐποχῆς, ποὺ ξαναζωντάνεψε.

Τὰ λόγια της αὐτὰ μοῦ προκάλεσαν ἕνα δυσάρεστο αἴσθημα, κάτι ποὺ θύμισαν τὸ πορτραῖτο τῆς βιβλιοθήκης καθὼς καὶ τὸ φόρεμα ποὺ φοροῦσε ὁ Ἀντρὲ ντὲ Μπρισὰκ τὴν ἡμέρα τῆς μοιραίας μονομαχίας μας.

Ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸν δὲν ξανάκουσα νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸν μυστηριώδη ἄγνωστο, τὸν ὁποῖον σὲ λίγο ξέχασα ὁλότελα, γιατὶ εἶχα τώρα πολὺ σοβαρώτερα πράγματα νὰ σκεφθῶ. Ἡ ὑγεία τῆς γυναίκας μου εἶχεν ἀρχίσει νὰ μὲ ἀνησυχῆ. Ἀδυνάτιζε ὁλοένα περισσότερο, ἔχανε τὸ ὡραῖο καὶ ζωηρὸ χρῶμα της, τὰ μάτια της ποὺ ἄλλοτε ἀστραφταν φανέρωναν κάποια μυστικὴ θλῖψι.

Ἔστειλα τότε ἕναν ἄνθρωπο στὸ Παρίσι γιὰ νὰ καλέση ἕναν ἀπὸ τοὺς γιατροὺς τῆς Αὐλῆς. Ἤξερα ὅμως ὅτι θὰ περνοῦσαν πολλὲς μέρες προτοῦ ὁ γιατρὸς φτάση στὸ Πού-Βερντέν. Καὶ κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ παρακολουθοῦσα μὲ ἀγωνία τὴν ἐπιδείνωσιν τῆς καταστάσεως τῆς γυναίκας μου.

Μὰ δὲν εἶχε προσβληθῆ μονάχα ἡ σωματική της ὑγεία. Ἐκεῖνο ποὺ μὲ τρόμαζε ἀκόμη περισσότερο ἦταν ἡ ἀλλαγὴ ποὺ εἶχεν ἐπέλθει σὲ ὅλο της τὸ εἶναι. Τὸ κέφι της εἶχε χαθῆ, κι' ἀντὶ γιὰ τὴν χαρούμενη, τὴν γεμάτη ζωὴ καὶ νειάτα κοπέλλα, εἶχα τώρα στὸ πλευρό μου μιὰ γερασμένη γυναῖκα, βυθισμένη στὴν πιὸ μαύρη μελαγχολία. Μάταια προσπαθοῦσα νὰ ἐξηγήσω τὴν θλῖψι τῆς ἀγαπημένης μου. Ἡ Ἐβελὶν μὲ βεβαίωνε πὼς δὲν εἶχε κανένα λόγο γιὰ νὰ εἶνε θλιμμένη καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ τὴν συγχωρήσω γι' αὐτὴν τὴν μελαγχολία. Τῆς εἶπα πὼς ὁ γιατρὸς τῆς Αὐλῆς θὰ ἀνακάλυπτε ἕνα φάρμακο γιὰ τὴν παράξενη ἀρρώστεια της, ποὺ πάντως θὰ ἦταν ἀρρώστεια σωματική, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχε — ὅπως μὲ διαβεβαίωνε — κανένας λόγος γιὰ νὰ εἶνε θλιμμένη. Μὰ ἂν καὶ αὐτὴ δὲν ἀπάντησε, κατάλαβα ὅτι δὲν ἤλπιζε τίποτε ἀπὸ τὴν ἐπέμβασι τῆς ἰατρικῆς.

Μιὰ μέρα, θέλοντας νὰ τὴν ἀποσπάσω ἀπὸ τὶς μαῦρες σκέψεις ποὺ τὴν βασάνιζαν, τῆς εἶπα γελῶντας πὼς φαινόταν σὰν νὰ εἶχε λησμονήσει τὸν μυστηριώδη ἱππότη τοῦ δάσους, καὶ πὼς κι' αὐτὸς ἀσφαλῶς θὰ τὴν εἶχε λησμονήσει. Κατάπληκτος δὲ εἶδα τότε τὸ ὠχρὸ πρόσωπό της νὰ γίνεται κατακόκκινο κι' ὕστερα νὰ γίνεται καὶ πάλι πελιδνό.

—Δὲν τὸν ξαναεῖδες βέβαια ἀπὸ τότε ποὺ ἔπαυσες τοὺς περιπάτους σου; τὴν ἐρώτησα.

Ἡ Ἐβελὶν γύρισε πρὸς τὸ μέρος μου, μὲ κύτταξε παράξενα κι' ὕστερα φώναξε σπαρακτικά:

—Ἕκτωρ, τὸν βλέπω κάθε μέρα κι' αὐτὸ εἶνε ποὺ μὲ σκοτώνει!

Κι' ὕστερα ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα. Τὴν πῆρα στὴν ἀγκαλιά μου ὅπως θὰ ἔκαμνα μ' ἕνα φοβισμένο παιδὶ καὶ προσπάθησα νὰ τῆς δώσω θάρρος.

—Μὰ αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον, ἀγάπη μου, τῆς εἶπα. Ξέρεις πὼς κανένας ξένος δὲν μπορεῖ νὰ μπῆ στὸν πύργο μας. Ἡ τάφρος ποὺ τὸν περιτριγυρίζει ἔχει δέκα πόδια φάρδος, καὶ εἶνε γεμάτη νερό. Οἱ πόρτες εἶνε κλειδωμένες μέρα-νύχτα, καὶ τὰ κλειδιὰ τὰ ἔχει ὁ γέρο-Μασσοῦ. Ἡ πυργοδέσποινα ἑνὸς μεσαιωνικοῦ φρουρίου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φοβᾶται κανένα.

Ἡ γυναῖκα μου κούνησε τὸ κεφάλι της μὲ μιὰν ἔκφρασι ἀπελπισίας.

—Τὸν βλέπω κάθε μέρα! ἐπανέλαβε.

Τότε πίστεψα πὼς ἡ γυναῖκα μου εἶχε τρελλαθῆ. Ἀπέφυγα νὰ τῆς ὑποβάλω νέες ἐρωτήσεις γιὰ τὸν μυστηριώδη ἐπισκέπτη της γιατὶ ἔτσι θὰ μεγάλωνα τὴν ἀγωνία της.

Ἐντωμεταξὺ φρόντισα νὰ διαπιστώσω ὅτι πράγματι κανένας ξένος δὲν μποροῦσε νὰ μπῆ μέσα στὸν πύργο. Καὶ ὅταν ἐπείσθηκα γι' αὐτό, ἀπεφάσισα νὰ περιμένω τὸν ἐρχομό τοῦ ἱππότου.

Ὁ γιατρὸς ἐπὶ τέλους ἔφθασε. Τοῦ ἐξέφρασα τὴν πεποίθησί μου ὅτι ἡ γυναῖκα μου ἦταν τρελλή. Ὁ γιατρὸς τὴν ἐξήτασε προσεκτικά, ἔμεινε μόνος μαζύ της ὧρες ὁλόκληρες καὶ πρὸς ἄφατην ἀγαλλίασίν μου, μὲ διεβεβαίωσε πὼς ἡ Ἐβελὶν εἶχεν ὅλο της τὸ λογικό.

—Ἴσως ἡ γυναῖκα σας νὰ πέφτη θῦμα ἑνὸς παραληρήματος, μοῦ εἶπε. Μὰ σὲ ὅλα τὰ ἄλλα ζητήματα εἶνε τόσο λογικὴ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ πιστέψω πὼς πάσχει ἀπὸ καμμιὰ μονομανία. Μᾶλλον πιστεύω πὼς πράγματι βλέπει τὸ πρόσωπο γιὰ τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ. Μοῦ τὸ περιέγραψε μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες. Συνήθως δὲ οἱ τρελλοὶ καὶ οἱ μανιακοὶ δὲν κατορθώνουν νὰ περιγράψουν τὰ πράγματα καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ βλέπουν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παραληρήματός των. Εἴσθε βέβαιος πὼς δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν πλησιάση μέσα στὸν πύργο;

—Ἀπολύτως βέβαιος.

—Μήπως ὑπάρχει μεταξὺ τῆς ὑπηρεσίας σας κανένας νέος πάρα πολὺ ὡραῖος, χλωμὸς καὶ ποὺ φέρει στὸ πρόσωπό του ἕνα κατακόκκινο σημάδι, ποὺ θὰ νόμιζε κανένας ὅτι προεκλήθη ἀπὸ μαστίγιο;

—Θεέ μου! φώναξα, μαντεύοντας ὅλη τὴν φρικτὴ ἀλήθεια. Καὶ πῶς εἶνε ντυμένος ὁ ἄνθρωπος αὐτός;

—Ἡ κυρία σας μοῦ εἶπεν, ἔκανε ὁ γιατρός, ὅτι φορεῖ ἕνα παλαιϊκὸ κυνηγετικὸ φόρεμα, κόκκινο καὶ πορτοκαλλί.

Καὶ τότε κατάλαβα ὅτι ὁ Ἀντρὲ ντὲ Μπρισὰκ εἶχε τηρήσει τὸν λόγο του, κι' ὅτι τὴν εὐτυχία μου εἶχεν ἔλθει νὰ σκιάση τὸ φάντασμά του.

Ἔδειξα στὴν γυναῖκα μου τὸ πορτραῖτο ποὺ ὑπῆρχε στὴν βιβλιοθήκη, γιατὶ ἤθελα νὰ πεισθῶ ὅτι πράγματι δὲν εἶχα κάνει λάθος. Ἡ Ἐβελίν, μόλις εἶδε τὸ πορτραῖτο ἄρχισε νὰ τρέμη σὰν τὸ φύλλο καὶ μὲ ἀγκάλιασε:

—Ἕκτωρ, μουρμούρισε, εἶνε φοβερό! Τὸ φόρεμα αὐτῆς τῆς εἰκόνος εἶνε ἀκριβῶς ὅπως τὸ φόρεμα τοῦ ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον βλέπω. Τὸ πρόσωπο ὅμως δὲν εἶνε τὸ ἴδιο!

Καὶ τότε μοῦ περιέγραψε τὸ πρόσωπο τοῦ ξένου: Ἡ περιγραφὴ ἦταν τοῦ προσώπου τοῦ ἐξαδέλφου μου, τοῦ Ἀντρὲ ντὲ Μπρισάκ, ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ ἡ Ἐβελὶν δὲν τὸν εἶχε γνωρίσει. Πιὸ ζωηρὰ δὲ ἡ γυναῖκα μου περιέγραψε τὸ σημάδι ποὺ ὑπῆρχε στὸ πρόσωπο —ἀχνάρι ματωμένο ἑνὸς χτυπήματος μὲ μαστίγιο.

Τότε πειὰ πῆρα τὴν γυναῖκα μου καὶ φύγαμε ἀπὸ τὰ Πού-Βερντέν. Ταξειδεύσαμε μακρυά. Ἐπισκεφθήκαμε τὴν Ἑλβετία. Ἤλπιζα ἔτσι νὰ ἀπομακρύνω τὸ ἀπαίσιο φάντασμα. Ἤλπιζα ἀκόμα πὼς μὲ τὸν καιρὸ ἡ γυναῖκα μου θὰ ἀνακτοῦσε τὴν ψυχική της ἠρεμία.

Ἡ ἐλπίδες μου ὅμως διαψεύσθηκαν. Ὅπου κι' ἂν ἐπήγαμε, τὸ φάντασμα τοῦ Ἀντρὲ ντὲ Μπρισὰκ μᾶς ἀκολούθησε παντοῦ. Τὸ ἀπαίσιο στοιχειὸ δὲν παρουσιάσθηκε ποτὲ μπροστὰ στὰ μάτια μου. Γιατὶ αὐτὸ θὰ ἦταν μιὰ πάρα πολὺ ἀσήμαντη ἐκδίκησις. Ὁ Ἀντρὲ εἶχε διαλέξει γιὰ ὄργανο τῆς ἐκδικήσεώς του τὴν ἀθῶα καρδιὰ τῆς γυναίκας μου. Ἡ ἀνόσια παρουσία του κατέστρεφε τὴν ζωή της. Ἡ διαρκής μου συντροφιὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν προστατεύση ἀπὸ τὸν ἀπαίσιον ἐπισκέπτη. Μάταια προσπαθοῦσα νὰ τῆς δώσω θάρρος:

—Δὲν μὲ ἀφίνεις, Ἕκτωρ, μουρμούριζεν ἡ Ἐβελίν. Ἔρχεται καὶ στέκεται ἀνάμεσά μας. Ξεχωρίζω τὸ πρόσωπό του μὲ τὸ κόκκινο σημάδι καλύτερα ἀπ' ὅσο βλέπω τὸ δικό σου!

Μιὰ ὡραία φεγγαρόλουστη νύχτα, ἐνῷ βρισκόμασταν σὲ κάποιο ὀρεινὸ χωριὸ τοῦ Τυρόλου, ἡ γυναῖκα μου ἔπεσε ξαφνικὰ στὰ πόδια μου καὶ μοῦ εἶπε πὼς εἶνε ἡ χειρότερη καὶ ἡ πιὸ πρόστυχη γυναῖκα τοῦ κόσμου.

—Ἐξωμολογήθηκα τὰ πάντα στὸν ἐξομολογητή μου! μοῦ εἶπεν ἡ Ἐβελίν. Δὲν μποροῦσα νὰ κρύψω τὴν ἁμαρτία μου ἀπὸ τὸν Θεό. Τώρα ὅμως νοιώθω πὼς ὁ θάνατος μὲ ἐγγίζει καὶ προτοῦ πεθάνω θέλω νὰ σοῦ ἐξομολογηθῶ τὸ ἁμάρτημά μου.

—Ποιό ἁμάρτημα, ἀγαπημένη μου; ρώτησα.

—Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἦλθεν ὁ ξένος καὶ μὲ ἐπεσκέφθη στὸ δάσος, ἡ παρουσία του μὲ τρόμαξε, καὶ ἔφυγα ἀπὸ κοντά του ὅπως φεύγει κανεὶς ἀπὸ κάτι ποὺ προκαλεῖ τὴν φρίκη. Μὰ αὐτὸς ξαναπαρουσιάστηκε. Καὶ σιγὰ-σιγὰ ἄρχισα νὰ τὸν σκέπτωμαι καὶ νὰ περιμένω τὸν ἐρχομό του. Ἡ μορφή του μὲ παρακολουθοῦσε παντοῦ, μάταια προσπάθησα νὰ τὴν ἀποδιώξω ἀπὸ τὶς σκέψεις μου. Ἀκολούθησε κατόπιν ἕνα διάστημα κατὰ τὸ ὁποῖον δὲν τὸν εἶδα. Καὶ τότε κατάλαβα πόσο ἄνοστη καὶ μονότονη μοῦ φαινόταν ἡ ζωὴ χωρὶς αὐτόν. Κι' ὕστερα ὁ ξένος ξαναπαρουσιάσθηκε. Τότε —ὦ, Ἕκτωρ, σκότωσέ με γιατὶ τὸ ἀξίζω!— ἄρχισα νὰ μετρῶ τὶς ὧρες ποὺ μὲ χώριζαν κάθε μέρα ἀπὸ τὸν ἐρχομό του, καὶ δὲν ἔνοιωθα χαρὰ παρὰ μόνον σὰν ἔβλεπα μπροστά μου τὸ ὠχρὸ πρόσωπό του μὲ τὸ κόκκινο, τὰ ματωμένο σημάδι! Αὐτὸς ἀπεδίωξε ἀπὸ τὴν καρδιά μου ὅλες τὶς παληές, τὶς ἀγνὲς χαρές, καὶ δὲν μοῦ ἄφησε παρὰ μόνο μιὰν ἀνίερη, μιὰν ἄτιμη εὐτυχία—τὴν εὐτυχία ποὺ μοῦ χάριζεν ἡ παρουσία του! Ἐπὶ ἕνα χρόνο δὲν ἔζησα παρὰ μόνο γιὰ νὰ τὸν βλέπω. Καὶ τώρα, καταράσου με, Ἕκτωρ, γιατὶ αὐτὸ εἶνε τὸ ἁμάρτημά μου. Ἔκανα τὸ πᾶν γιὰ ν' ἀντισταθῶ σ' αὐτὸν τὸν ἔρωτα, μὰ δὲν τὸ κατώρθωσα!

Ἔσφιξα τὴν γυναῖκα μου στὴν ἀγκαλιά μου καὶ τὴν συγχώρησα. Κι' ἀλήθεια, τί εἶχα νὰ τῆς συγχωρήσω; Μήπως ἔφταιγε αὐτὴ γιὰ τὸ σκληρό μας πεπρωμένο; Τὴν ἑπόμενη νύχτα ἡ Ἐβελὶν πέθανε, μὲ τὸ χέρι της μέσα στὸ δικό μου. Κι' ἐνῷ ξεψυχοῦσε, κλαίοντας καὶ φοβισμένη, μοῦ εἶπε πὼς ὁ ξένος βρισκόταν στὸ πλευρό της.

ΤΕΛΟΣ

θεϊκὴ Μαίρη Πίκφορδ καὶ τόσες ἄλλες διάσημες «στὰρ», διαρκῶς σχεδὸν κάνουν πλουσιώτατες δωρεὲς πρὸς ὄφελος τοῦ «Κλοὺμπ τῶν Ἔξτρα». Ἀλλά, ὅπως εἴπαμε πιὸ πάνω, ἀριθμοῦνται κατὰ ἑκατοντάδες καὶ κατὰ χιλιάδες ἡ δυστυχισμένες αὐτὲς ὑπάρξεις. Ἔτσι, παρ' ὅλη τὴ γενναιοδωρία τῶν φιλανθρώπων «στὰρ», ἡ καϋμένες ἡ «ἔξτρα» περνοῦν συχνὰ ἡμέρες ὁλόκληρες στερήσεων, πείνας, φτώχειας, δυστυχίας...

Τὰ δράματα τοῦ μαρασμοῦ, τῆς παραφροσύνης, ἢ καὶ τῶν αὐτοκτονιῶν ἀκόμη, εἶνε καθημερινὰ στὸ «Κλοὺμπ τῶν Ἔξτρα». Παρ' ὅλη τὴν αἰσιοδοξία τῶν περισσοτέρων ὑποψηφίων «στὰρ», παρ' ὅλες τὶς ἐλπίδες των γιὰ ἕνα μέλλον καλύτερο καὶ παρ' ὅλη τὴν ἀδελφικὴ σχεδὸν στοργὴ ποὺ δείχνουν ἡ μιὰ στὴν ἄλλη, ἡ ἀλληλοπαρηγοριὰ δυστυχῶς δὲν φέρ... ποτέλεσμα, πολλὲς φορές. Ἔτσι, ἀρκετὰ δύστυχα κορίτσια, ἀφανισμένα πειὰ ἀπ' τὶς διαρκεῖς διαψεύσεις τῶν ἐλπίδων τους, πικραμένα, ἀπογοητευμένα καὶ στὰ πρόθυρα τῆς ἐντελοῦς οἰκονομικῆς καταστροφῆς, καταντοῦν ἐρείπια ἀνθρώπινα, φάσματα ἐλεεινὰ τῆς πρώτης δροσερότητος καὶ καλλονῆς τους, καὶ ἢ παίρνουν τὸν δρόμο πρὸς τὴν τρέλλα καὶ πρὸς τὸ φρενοκομεῖο, ἢ κόβουν μόνες τους οἰκτρὰ τὸ νῆμα τῆς ἄχαρης ζωῆς τους...

—Ὅπου κι' ἂν πηγαίναμε, ὁ Ἀντρὲ ντὲ Μπρεσὰκ μᾶς ἀκολουθοῦσε παντοῦ.

—Θεέ μου! φώναξα, μαντεύοντας τὴ φρικτὴν ἀλήθεια.

Ξένη λογοτεχνία

Τοῦ Πιέρ Λούϊς

Ὁ δρόμος τῆς ἀγάπης

Ἡ κατοικία αὐτὴ τῶν ἐργατῶν ἀπετελεῖτο ἀπὸ δύο κάμαρες καὶ μιὰ πολὺ μικρὴ κουζίνα. Ἀπ' τὶς κάμαρες ὅμως καμμιὰ δὲν ἦταν ἀρκετὰ μεγάλη ὥστε νὰ χωρᾷ τὰ δυὸ κρεββάτια τῆς οἰκογενείας κι' ἔτσι στὴ μιὰ ἐκοιμῶντο οἱ γονεῖς καὶ στὴν ἄλλη ἦταν ἕνα μεγάλο κρεββάτι γιὰ τὰ παιδιά: τὸν Ἰούλιο, δεκαοχτὼ χρόνων, τὴ Βέρθα δέκα πέντε καὶ τὸ Νῖκο, ἐννέα.

Πρὸ μιᾶς ὥρας εἶχαν ξαπλώσει. Ἡ φωτεινὴ καὶ γλυκειὰ ἀτμόσφαιρα τῆς νύχτας, ἔμπαινε ἀπ' τὸ παράθυρο στὴν κάμαρη τῶν παιδιῶν. Καὶ τὰ τρία ἦσαν πεσμένα μὲ τὸ πλευρό. Ὁ Ἰούλιος μὲ γυρισμένη τὴν πλάτη πρὸς τὴ μικρὴ ποὺ κοιμόταν στὴν ἄκρη τοῦ στρώματος. Ἡ Βέρθα ἦταν ξαπλωμένη ἀπέναντι στὸν ἀδελφό της, μὲ τὸ μάγουλο στὸ μπράτσο καὶ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα.

Ὁ Ἰούλιος τῆς ἄγγιξε τὸ πόδι.

—Δὲν κοιμᾶσαι; τὴ ρώτησε.

—Καὶ σύ;

—Πάλι τὸν θυμήθηκες;

—Καὶ σὺ θυμήθηκες ἐκείνη;

Σηκώθηκε στὸν ἕνα ἀγκῶνα, κούνησε σιγὰ τὸ κεφάλι μ' ἕνα βλέμμα μεγάλου ἀδελφοῦ ποὺ γνωρίζει τί εἶνε πρῶτος ἔρως.

—Φτωχὴ μικρούλα, τῆς εἶπε, ξέρεις πόσο ἄλλαξες ἀπ' τὸν περασμένο μῆνα; Οὔτε κοιμᾶσαι πειά, οὔτε τρῶς, ἔχασες τὸ χρῶμα σου, τὴν ὑγεία σου. Αὐτὴ ἡ ζωὴ βέβαια δὲν θὰ διαρκέση πολύ.

—Ἀσφαλῶς ὄχι. Αὔριο θὰ σκοτωθῶ, τοῦ ἀπάντησε μὲ ἡσυχία ἡ μικρούλα.

—Τί θὰ κάνης αὔριο; Τί εἶπες; Τρελλάθηκες;

Ἐκείνη τράβηξε τὸ κεφάλι της σὰν νὰ φοβήθηκε μήπως τὴ μπατσίση, ἔπειτα ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ κρατήση τὰ δάκρυά της καὶ μὲ λύγμους ἐξηκολούθησε, μέσ' στὴν ἡσυχία τῆς κάμαρας, νὰ λέη·

—Ναί, Ἰούλιε, ναί, θὰ σκοτωθῶ. Δὲν θ' ἀκούσης πειὰ νὰ μιλοῦν γιὰ μένα. Θὰ τελειώσετε μιὰ καὶ καλὴ μὲ τὴ Βέρθα, κι' ἡ μητέρα θὰ μείνη εὐχαριστημένη ἀφοῦ καθὼς λέει εἶμαι γιομάτη ἐλαττώματα, κι' ἔχω ροπὴ νὰ γίνω πρόστυχη. Ὁ Θεὸς μολαταῦτα ξέρει ὅτι δὲν ἔκανα τίποτα κακό, μὲ κανένα, οὔτε μ' τὸ μικρό μου φίλο. Σκοτώνομαι γιατὶ δὲν ἀντέχει, μὲ βρῆκαν πολλὲς δυστυχίες στὴ ζωή... Δουλεύω δώδεκα ὧρες τὴν ἡμέρα, κάνω ὅση δουλειὰ μπορῶ, καὶ τὸ Σάββατο ὅταν φέρνω τὰ λεπτὰ τῆς ἑβδομάδας, ἡ μητέρα δὲν παραλείπει ποτὲ νὰ μοῦ πῇ ὅτι αὐτὰ δὲν φθάνουν γιὰ τὸ φαΐ καὶ τὰ παπούτσια μου... Ἔ, καλὰ λοιπόν. Ἄμα πνιγῶ δὲν θὰ κοστίζω πειὰ τίποτα σὲ κανένα... Αὔριο θὰ πάω καὶ θὰ πνιγῶ στὸ νησὶ τῶν Κύκνων. Τ' ἀποφάσισα πειά! Ἰούλιε, μποροῦμε ν' ἀποχαιρετιστοῦμε.

Ὁ Ἰούλιος κατάλαβε ὅτι αὐτὴ ἡ μεγάλη λύπη εἶχε ἄλλη αἰτία. Ζύγωσε κοντὰ της περισσότερο κι' ὅταν ἡ συγκίνησις τοῦ ἐπέτρεψε νὰ ἀρθώση δυὸ λέξεις, τῆς εἶπε.

—Κι' ὁ Γιάννης;

Οἱ λυγμοί της διπλασιάσθηκαν.

—Ἔλα, λοιπόν, Βέρθα, διηγήσου μου, πρέπει νὰ μοῦ τὰ πῆς ὅλα. Ἀπὸ πότε γνωριζόσαστε;

—Ἀπὸ τὶς ἑπτὰ τοῦ περασμένου μηνός.

—Ποῦ τὸν συνάντησες;

—Στὴ λεωφόρο Μονπαρνάς.

Κι' ἔτσι, μ' ἐρωτήσεις, κατώρθωσε νὰ μάθη, σιγὰ-σιγά, καὶ μὲ πολλὲς προσπάθειες, τὸ μυστικὸ τῆς δυστυχισμένης αὐτῆς ὑπάρξεως ποὺ ἤθελε κιόλας νὰ πεθάνη.

Ὁ Γιάννης, ὁ ἀγαπημένος της, ἦταν ἕνας ἐργάτης δέκα ἑπτὰ χρόνων, ποὺ μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχε βγῆ ἀπὸ μαθητευόμενος. Ἦταν πολὺ καλὸς τεχνίτης. Αὐτὸς κι' ἐκείνη εἶχαν συναντηθῆ τυχαίως. Αὐτὸς τὴν ἤβρε χαριτωμένη, ἐκείνη ξετρελλάθηκε μαζί του, κι' ἀμέσως ἐνοιωσαν ἐκεῖνο τὸ αἴσθημα ποὺ μεταβάλλει τόσο γρήγορα, δυὸ παιδιὰ σὲ ἥρωες τραγωδίας. Ὁ νέος δὲν ζήτησε ν' ἀποπλανήση αὐτὴ τὴ μικρὴ μοδίστρα. Σὰν τίμιο παλληκάρι τῆς ἐζήτησε τὸ χέρι. Αὐτὸς ἐκέρδιζε τέσσερα φράγκα τὴν ἡμέρα, αὐτὴ ὀγδόντα λεπτά. Ἦσαν ἀρκετὰ γιὰ νὰ ζήσουν ἥσυχοι. Σ, αὐτὸ τὸ σημεῖο βρισκόντουσαν τὰ πράγματα ὅταν μιὰ γειτόνισσα εἶδε τὴ Βέρθα μὲ τὸ Γιάννη.

Ἡ μητέρα εἰδοποιήθηκε ἀμέσως. Σᾶς ἀφίνω νὰ φανταστῆτε τὴ σκηνὴ ποὺ ἐπακολούθησε. Τὸ κακόμοιρο τὸ κοριτσι δερνόταν ἐπὶ εἴκοσι λεπτά, καὶ σὲ κάθε χτύπημα, ἡ μητέρα της ξεφώνιζε σπαραχτικά. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἡ μητέρα της πήγαινε μόνη της καὶ τὴν ἔπαιρνε ἀπ' τὸ κατάστημα. Κι' αὐτὸ ἦταν ἡ αἰτία τοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο ἐρωτευμένων.

Ὁ Ἰούλιος ἄκουγε τὴ μικρὴ ἀπελπισμένη ποὺ ἔκλεγε σὲ κάθε λέξι, σὲ κάθε ἐνθύμησι.

—Θὰ τὸν ξαναδῆς, τῆς εἶπε στὸ τέλος, τὸ ἀναλαμβάνω ἐγώ. Θὰ τὸν ἰδῆς αὔριο καὶ ὄχι γιὰ μιὰ στιγμὴ μόνο. Φύγετε μαζί, Βέρθα μου. Δὲν πιστεύω νὰ σᾶς βροῦν ἂν πᾶτε γρήγορα στὴ Μπελβίλ.

Νέοι λυγμοὶ τὴν διέκοψαν.

—Δὲν θὰ τὸν ξαναΐδῶ πειά, ψιθύρισε. Φεύγει αὔριο τὸ πρωΐ. Μοῦ ἔγραψε στὸ κατάστημα. Τοῦ πέρασε ἡ ἰδέα ὅτι ἔχω ἄλλον φίλο, ἐπειδὴ δὲν βρῆκα κανένα μέσο νὰ συναντηθοῦμε τὶς τελευταῖες δεκαπέντε ἡμέρες. Μοῦ λέει ὅτι θὰ μὲ περιμένη ἀπόψε στὴ νῆσο τῶν Κύκνων, ὡς τὰ μεσάνυχτα κάτ' ἀπ' τὴ γέφυρα τοῦ σιδηροδρόμου ἂν βρέχη, καὶ ὅτι ἂν δὲν πάω, φεύγει γιὰ τὸν Ἅγιο Στέφανο, ὅπου ὁ θεῖος του τοῦ ἤρρε μιὰ καλὴ θέσι. Δὲν μπορῶ νὰ βγῶ ἀπὸ ἐδῶ τὴν νύχτα. Θὰ πάω ὅμως αὔριο στὸ ἴδιο μέρος καὶ θὰ εἶμαι εὐχαριστημένη νὰ πεθανω ἀκριβῶς στὸν τόπο ποὺ μ' ἐπερίμενε.

Ὁ Ἰούλιος πετάχτηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι του.

—Σήκω καὶ ντύσου γρήγορα! τῆς φώναξε. Ἔντεκα δὲν χτύπησε ἀκόμη. Θὰ μαζέψης τὰ φορέματά σου σὲ πέντε λεπτὰ κι' ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ σ' ἀφήσω νὰ βγῆς μόνη τέτοια ὥρα, θάρθω καὶ γὼ μαζί σου.

Ἡ Βέρθα ἔκπληκτη, γιομάτη χαρά, γλύστρησε ἀπ' τὸ κρεββάτι, ἔτρεξε πρὸς τὴν καρέκλα, πῆρε τὶς κάλτσες της, τὶς καλτσοδέτες της, τὸ πουκάμισό της, κι' ἔτριβε τὰ μάτια της τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, γιὰ νὰ σκουπίση τὰ δάκρυά της, ἰδίως ὅμως γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ὅτι εἶχε δῆ καλά, ὅτι εἶχε καλὰ ἀκούσει, ὅτι ὁ Ἰούλιός της δὲν τὴν κορίδευε, ὅτι θὰ ἔβγαινε, θὰ ἔφευγε, δὲν θὰ σκοτωνώτανε πειά, ὅτι δὲν θὰ εἶχε πειὰ λύπες καὶ ὅτι θὰ ἀπολάμβανε πειὰ ὅλες τὶς εὐτυχίες τῆς ζωῆς.

Δὲν ἤξερε πειὰ τί ἔκανε. Ἀφοῦ φόρεσε τὶς κάλτσες της, τῆς ξανάβγαλε καὶ πῆρε ἄλλες, ἔπειτα ἔβγαλε ἀπ' τὴ ντουλάπα τὸ καλό της πουκάμισο ποὺ τὸ εἶχε κεντήσει μόνη της. Πρὶν ντυθῆ ἔτριψε ὅλο της τὸ σῶμα μ' ἕνα ὑγρὸ σφουγγάρι κι' ἐσκουπίστηκε μὲ μιὰ στεγνὴ πετσέτα. Στὸ βάθος της φούστα, τὴν βερμάτινη ζώνη της, τὴ ρὸζ γραβάτα της, ἑνὸς συρταριοῦ εἶχε κρύψει λίγη πούδρα. Ἔβαλε στὴν μύτη, στὸ μέτωπο, στὰ μάγουλά της. Τώρα ἔπρεπε νὰ χτενιοθῆ. Μὲ τὰ δάκτυλα χάλασε μονομιᾶς τὴν πλεξίδα, ἔπειτα ἐνῶ χτενιζότανε τράβηξε τὴν τσατσάρα τόσο βιαστικὰ ποὺ ξεκόλλησε μιὰ τοῦφα μαλλιά. Πῆρε τὴν κυριακάτική τὰ καλά της παπούτσια, τὸν ὀμπρέλλα της, ὅ,τι εἶχε τέλος πάντων...

—Ἀκόμη νὰ ἑτοιμασθῆς; ρώτησε τὸν Ἰούλιο.

Δὲν ἐπρόκειτο παρὰ γιὰ μιὰ στιγμή.

Καθὼς διευθύνοντο πρὸς τὴν πόρτα, ἡ Βέρθα εἶδε τὸ μικρό της ἀδελφὸ νὰ ἀνασηκώνεται στ' ἀχυρόστρωμα καὶ νὰ τοὺς κυττάζη, χωρὶς νὰ καταλαβαίνη...

—Φτωχὲ Νῖκο μου, εἶπε ἡ Βέρθα σκύβοντας. Μόνο αὐτὸ λυπᾶμαι τὴ στιγμὴ ποὺ φεύγω ἀπὸ δῶ. Σὺ θάσθης νὰ μὲ δῆς, δὲν εἶν' ἔτσι, Ἰούλιε; Θ' ἀλληλογραφοῦμε πόστ-restant. Τί θὰ σοῦ ψάλη ὅμως ἡ μητέρα ὅταν δῆ ὅτι τὸ ἔσκασα;

—Κι' ἐγὼ δὲν θὰ ξαναγυρίσω πειὰ στὸ σπίτι, εἶπε λυπημένος ὁ Ἰούλιος. Εἶχες δίκηο πρίν. Ἂν σὺ πᾶς νὰ βρῆς Ἐκεῖνον, ἐγὼ πάω νὰ βρῶ Ἐκείνην.

Καὶ βγῆκαν ἔξω στὸ σκοτάδι, καὶ τράβηξαν πρὸς τὸ πεπρωμένο τους, ἐκεῖ ποὺ τοὺς καλοῦσε ὁ ἔρωτας, ἐκεῖ ποὺ τοὺς ὡδηγοῦσε ἡ καρδιά τους.

ΠΙΕΡ ΛΟΥΪΣ

Οἱ μεγάλοι ἐκληματίαι τοῦ 19ου αἰῶνος

Ἡ 27 Ἑβραιοποῦλες τοῦ Παμπλέρο

Τ' ἀνατριχιαστικὰ ἐγκλήματα ἑνὸς Πορτογάλου. Πῶς πλούτισε ὁ Ζοζὲ Παμπλέρο. Οἱ ἐρωτές τοῦ μὲ τὶς τρελλὲς ἑβραιοποῦλες τῆς Μεκινέζ. Ἕνα ἀπόκρυφο χαρέμι. Ἡ ἀλλόκοτη περιπέτεια τῆς Ἐσθὴρ Κόεν. Τὰ κομμένα γυναικεῖα κεφάλια, κλπ.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1835, ὅλες ἡ ἐφημερίδες τῆς Εὐρώπης ἀνεδημοσίευσαν ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἐφημερίδα τῆς Μαδρίτης, τὴν «Ἔλ Ἔκο Ναθιονάλ», τὴν περιγραφὴ μιᾶς σειρᾶς φρικιαστικῶν ἐγκλημάτων, τῶν ὁποίων θέατρο ἦταν ἡ πόλις Μεκινὲζ τοῦ Μαρόκου.

Σ' αὐτὴ τὴν πόλι ζοῦσε ἕνας Πορτογάλος, ὁ Ζοζὲ Παμπλέρο, ὁ ὁποῖος ἔφτιαχνε μόνος του καὶ πουλοῦσε κεφτέδες, περίφημος στὶς λαϊκὲς συνοικίες καὶ ἰδίως μεταξὺ τῶν ἰθαγενῶν γιὰ τὴ νοστιμάδα τους. Ὁ Παμπλέρο μάλιστα ἀπέκτησε τόση πελατεία, ὥστε σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ μικροπωλητὴς ποὺ ἦταν, ἄνοιξε μιὰ μεγάλη ταβέρνα, ὅπου συγκεντρωνόντουσαν κάθε βράδυ ἕνα σωρὸ Μαροκινοὶ γιὰ νὰ πιοῦν τὸ ἐκλεκτὸ κρασί του καὶ ν' ἀπολαύσουν τοὺς νοστιμώτατους κεφτέδες του. Ἔτσι, ὁ Πορτογάλος αὐτὸς δὲν ἄργησε νὰ σχηματίση μεγάλη περιουσία καὶ ν' ἀγοράση ἕνα ἐξοχικὸ σπίτι, στὸ βάθος ἑνὸς πυκνοῦ κήπου ποὺ ἦταν περιφραγμένος μὲ ψηλὰ σιδερένια κάγκελλα.

Ὁ Ζοζὲ Παμπλέρο, ὡς ἄνθρωπος ἦταν μυστηριώδης. Μὰ πολλοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι ποὺ δικαιολογοῦσαν τὴν αἰνιγματικὴ σιωπή του καὶ τὸ μῖσος ποὺ ἔδειχνε πρὸς τὶς γυναῖκες, γιατὶ ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς ἡ φύσις, ἐνῶ τοῦ εἶχε δώσει δύναμι κι' ἐξυπνάδα, τὸν εἶχε ἀδικήσει στὸ πρόσωπο. Ὁ Πορτογάλος, ἦταν, κυριολεκτικά, ἕνα τέρας στὴ μορφή! Τὸ πρόσωπό του ἦταν παραμορφωμένο ἀπὸ φρικώδεις πληγές. Ἔλεγαν πὼς ὅταν ἦταν μικρὸς τὸ εἶχε κάψει μὲ μπαροῦτι. Ἄλλοι πάλιν ἤξεραν ὅτι ἕνας ζηλιάρης σύζυγος τοῦ εἶχε ἀδειάσει στὸ πρόσωπο τὸ τρομπόνι του, γεμᾶτο ψιλὰ σκάγια. Ποιὰ ἦταν ἡ ἀλήθεια; Ποιὸς ξέρει...

Ἐκεῖνα τὰ χρόνια, στὶς λίγες πόλεις τοῦ Μαρόκου, ποὺ ἐπεσκέπτοντο οἱ Εὐρωπαῖοι, ἡ φτωχὲς Ἑβραιοποῦλες, πεντάμορφες ἢ περισσότερες, εἶχαν ἕνα ἐπικερδὲς ἐπάγγελμα: ἐμπορευόντουσαν τὸν ἔρωτά τους.

Καμμιὰ ἀπὸ αὐτὲς λοιπὸν στὴ Μεκινὲζ δὲν περιφρονοῦσε τὸν τερατόμορφο Ζοζὲ Παμπλέρο, γιατὶ ὅλες τους ἤξεραν ὅτι ἦταν πλούσιος κι' ὅτι πλήρωνε μεγάλα ποσὰ γιὰ τὸν ἔρωτα μιᾶς ὡμορφης γυναίκας. Οἱ ἰθαγενεῖς μάλιστα ἔλεγαν ὅτι ὁ Πορτογάλος εἶχε τὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ πιὸ ὡμορφο χαρέμι τοῦ Μαρόκου, γιατὶ ὅποια σαγηνευτικὴ Ἑβραιοποῦλα εἶχε πάει στὸν κῆπο τοῦ ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ του, ὅπου ὁ Παμπλέρο ὡρίζε πάντα τὰ ραντεβοῦ του, δὲν εἶχε ξαναβγῆ πειὰ ἀπὸ ἐκεῖ μέσα. Γι' αὐτὸ λοιπόν, γιὰ τὸ ἀπόκρυφο χαρέμι τοῦ Πορτογάλου διεδίδοντο τὰ πιὸ ἐκπληκτικὰ πράγματα. Ἡ Ἑβραιοποῦλες ἐκεῖ μέσα ζοῦσαν ὅλες τους σὰν σουλτάνες, στολισμένες μὲ τὰ πιὸ ἀκριβὰ μεταξωτὰ καὶ μὲ τὰ ὡμορφα πολύτιμα πετράδια!..

Ἕνα βράδυ, ὡστόσο, μιὰ παράξενη περιπέτεια, τρομοκράτησε ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Μεκινέζ.

Ὁ πλούσιος Πορτογάλος εἶχε συναντήσει κατὰ τὸ ἡλιοβασίλευμα μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ γοητευτικὲς Ἑβραιοποῦλες τῆς Μεκινὲζ, τὴν Ἐσθὴρ Κοὲν, καὶ τὴν προσκάλεσε νὰ πάη τὸ βράδυ στὸν κῆπο του, γιὰ νὰ δειπνήσουν μαζὶ καὶ νὰ περάσουν κατόπιν μερικὲς εὐχάριστες ὧρες. Ἐκείνη στὴν ἀρχὴ δίστασε νὰ δεχθῆ, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ ὁποφέρη τὸ ἀποκρουστικὸ πρόσωπό του. Ἔπειτα ὅμως, ὅταν ὁ Παμπλέρο ἔβγαλε ἀπὸ τὸ μικρὸ δάκτυλο τοῦ ἀριστεροῦ του χεριοῦ ἕνα ὡμορφο δακτυλίδι μ' ἕνα διαμάντι καὶ τῆς τὸ χάρισε, ἡ Ἐσθὴρ ξέχασε ἀμέσως τὸ παραμορφωμένο πρόσωπό του καὶ δέχτηκε νὰ πάη στὸ ραντεβοῦ. Ἐκεῖνος τοτε τῆς ἔδωσε τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας τοῦ κήπου του κι' ὁλόχαρος γύρισε στὴν ταβέρνα του.

Στὶς δέκα ἡ ὥρα, πιὸ σκοτεινὸς καὶ πιὸ μυστηριώδης ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, τράβηξε γιὰ τὸ ἐξοχικὸ σπίτι του καὶ κρύφτηκε πίσω ἀπὸ κάτι ψηλοὺς θάμνους τοῦ κήπου του, περιμένοντας νἄρθη ἡ ὡμορφη Ἑβραιοποῦλα. Ἡ Ἐσθὴρ Κοὲν, τὴν ὡρισμένη ὥρα, ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ κήπου καὶ προχώρησε ἀμέριμνη, κυττάζοντας δεξιὰ κι' ἀριστερὰ γιὰ νὰ συναντήση τὸν Παμπλέρο. Μόλις ὅμως ἔφθασε κοντὰ στοὺς θάμνους, πίσω ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦταν κρυμμένος ὁ Πορτογάλος, ἡ Ἐσθὴρ εἶδε κάτι στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ποὺ τὴν ἔκανε νὰ παγώση ἀπὸ τὴ φρίκη της.

Ὁ Ζοζὲ Παμπλέρο, πιὸ ἀπαίσιος ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, πήδηξε ξαφνικὰ μπροστά της, κρατῶντας ἕνα μεγάλο μαχαῖρι στὸ χέρι του. Ἡ Ἑβραιοποῦλα τὰ ἔχασε γιὰ μιὰ στιγμή, μὰ ὅταν μὲ μιὰ ἀστραπιαία σκέψι καταλάβε πὼς ἦταν χαμένη, ἔπεσε ἀπότομα καταγῆς, γλύστρησε σὰν φεῖδι μέσα στοὺς πυκνοὺς θάμνους κι' ἀπὸ ἐκεῖ, τρέχοντας σὰν τρελλή, βγῆκε ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ κήπου ποὺ τὴν εἶχε ἀφήσει ἀνοιχτή, κι' ὥρμησε ἔξαλλη ζητῶντας βοήθεια ἀπὸ τοὺς νυχτοφύλακες τοῦ σουλτάνου.

Σὲ λίγο ἡ Μεκινὲζ ἦταν ἀνάστατη. Τρεῖς νυχτοφύλακες τότε, ὠπλισμένοι ὡς τὰ δόντια, ἔτρεξαν στὸ μυστηριῶδες σπίτι τοῦ Παμπλέρο καὶ κρατῶντας πυρσοὺς, ἄρχισαν νὰ ψάχνουν τὸν κῆπο του. Μὰ ὁ κῆπος ἦταν ἔρημος. Ὁ Παμπλέρο θὰ εἶχε ἀμπαρωθῆ δίχως ἄλλο στὸ σπίτι του. Οἱ νυχτοφύλακες λοιπόν, μ' ἕνα κομμένο κορμὸ δέντρου, ἔσπασαν τὴν πόρτα τῆς εἰσόδου καὶ μπῆκαν μέσα στὸ σπίτι τοῦ Πορτογάλου. Ἐκεῖ, τότε, ἀπόμειναν κατάπληκτοι ἀπὸ τὴ μυρωδιὰ καὶ τὴν ἀκαταστασία ποὺ βασίλευε σ' ὅλα τὰ δωμάτια. Τὰ περισσότερα ἦσαν ἄδεια καὶ δὲν εἶχαν τίποτε ἄλλο στοὺς τοίχους παρὰ μεγάλους χαλκάδες, ἀπ' ὅπου κρεμόντουσαν μακρυὲς ἀλυσίδες. Ὅσο γιὰ τὰ ὑπόγεια τοῦ σπιτιοῦ, ἦσαν τὸ ἴδιο ἀλλόκοτα, ἄδεια καὶ γεμᾶτα μυρωδιὰ καὶ ὑγρασία. Οἱ νυχτοφύλακες, ὡστόσο, τὰ ἐξέταναν ἕνα-ἕνα καὶ τέλος μπῆκαν σὲ μιὰ αἴθουσα τοῦ βάθους ποὺ ἔμοιαζε μ' ἕνα βαθὺ καὶ στρογγυλὸ τάφο. Ἐκεῖ τότε, μόλις φώτισαν μὲ τοὺς πυρσοὺς αὐτὸ τὸ ὑπόγειο, ὑπεχώρησαν μὲ φρίκη μπροστὰ στὸ ἀποτρόπαιο θέαμα ποὺ παρουσιάσθηκε στὰ μάτια τους.

Ἐπάνω σ' ἕνα μαρμάρινο τραπέζι ἦσαν ἀραδιασμένα εἴκοσι ἑφτὰ βαλσαμωμένα γυναικεῖα κεφάλια. Πιὸ πέρα, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ἦσαν τρεῖς σωροὶ ἀπὸ τοὺς σκελετοὺς τῶν δυστυχισμένων αὐτῶν γυναικῶν ποὺ εἶχε ἀποκεφαλίσει ὁ Ζοζὲ Παμπλέρο.

Οἱ νυχτοφύλακες ποὺ ἤξεραν ὅλες τὶς τρελλὲς γυναῖκες τοῦ ἔρωτος, διεπίστωσαν ὅτι τὰ κεφάλια αὐτὰ ἀνῆκαν στὶς Ἑβραιοποῦλες ποὺ εἶχαν χαθῆ καὶ γιὰ τὶς ὁποῖες ἔλεγαν οἱ κατοικοι τῆς Μεκινὲζ ὅτι ἀποτελοῦσαν τὸ ἀπόκρυφο χαρέμι τοῦ Πορτογάλου!...

Τί εἶχε γίνει ὡστόσο ὁ Παμπλέρο; Εἶχε προφτάσει νὰ δραπετεύση; Οἱ νυχτοφύλακες ἄρχισαν νὰ ψάχνουν ὁλόκληρο τὸ σπίτι καὶ τέλος, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ ὁλόκληρες ὧρες, κατώρθωσαν ν' ἀνακαλύψουν τὸν Πορτογάλο σὲ μιὰ σοφίτα, κρυμμένο κάτω ἀπὸ ἕνα σωρὸ χαλιά. Ἀμέσως λοιπὸν τὸν ἔδεσαν γερὰ μὲ ἀλυσίδες καὶ τὸν μετέφεραν στὴ φυλακή.

Ὁ σουλτάνος τοῦ Μαρόκου, ὅταν ἔμαθε τὰ στυγερὰ ἐγκλήματα τοῦ Πορτογάλου, ἔγινε ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησί του, μολονότι δὲν ἔδειχνε καμμιὰ συμπάθεια στὶς Ἑβραιοποῦλες ποὺ ἐμπορευόντουσαν τὸν ἔρωτά τους. Ἡ ἀγανάκτησίς του ὅμως μεγάλωσε ἀκόμη περισσότερο ὅταν

(Συνέχεια στὴ σελίδα 48)

Ἀπὸ τὰ παρασκήνια τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως

Ἡ κυρία Ζιρὼ καὶ ὁ Ροβεσπιέρος

(Ἀληθινὴ ἱστορία)

Τὸ ἐπεισόδιο ποὺ θὰ διηγηθοῦμε συνέβη κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἤρει τὴν ἀγριωτέρα της μορφή.

Γαλλικὴ Ἐπανάστασις εἶχε πάει. Μέσα σ' ἕνα μικρομάγαζο τῆς ὁδοῦ Μαρμουζέτ, μιὰ νέα κι' ὥμορφη γυναῖκα, ντυμένη λαϊκά, ταχτοποιοῦσε τὰ μικροπράματα ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ ἐμπόριό της, κάλτσες, πουκάμισα, φανέλλες, μαντήλια κ. τ. λ.

Σὲ μιὰ ταμπέλλα κρεμασμένη ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ μαγαζί, ἦταν γραμμένος ὁ τίτλος «Τὰ δυὸ περιστέρια».

Ἡ ὥμορφη ἐμπόρισσα φαινόταν πολὺ συλλογισμένη. Κάθε τόσο ἔριχνε μια ματιὰ γεμάτη ἀγωνία πρὸς τὴν πόρτα, σὰν νὰ περίμενε κάποιον.

Οἱ διαβάτες ἤσαν πολὺ ἀραιοί. Ἔξαφνα ἀντήχησαν ζωηρὰ βήματα στὸ πεζοδρόμιο. Ἡ κοπέλλα σταμάτησε τὴ δουλειά της καὶ γύρισε:

—Ἂν ἦταν αὐτός! συλλογίστηκε.

Ἕνας ἄνθρωπος ἡλικιωμένος, ντυμένος μὲ ἁπλότητα, μπῆκε στὸ μαγαζί.

—Τέλος πάντων! φώναξε αὐτή, ἕτοιμη νὰ πέση στὴν ἀγκαλιά του.

Σταμάτησε ὅμως ἀπότομα, γιατὶ πίσω ἀπ' τὸν ἐπισκέπτη, εἶδε νὰ προβάλλη τὸ πρόσωπο μιᾶς χοντρῆς γειτόνισσας.

—Γειά σου, κυρὰ-Ζιρώ, τῆς εἶπε αὐτὴ βραχνά.

Ἔ πῶς τὰ πᾶτε σήμερα;

Μεγάλη συγκίνησι εἶχε κυριεύσει τὴ νεαρὴ πωλήτρια, ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ εἶχε δῆ νὰ μπαίνη ὁ ἡλικιωμένος ἄντρας. Ἀκούγοντας ὅμως τὰ τόσο ἁπλὰ λόγια τῆς γυναίκας ποὺχε μπῆ μαζύ του, ἔνοιωσε τὴ συγκίνησί της νὰ μεταβάλλεται σὲ τρομερὴ ἀγωνία. Χλώμασε καὶ παρ' ὀλίγον νὰ λιποθυμήση.

—Ἔ! λοιπόν, τί ἔπαθες; Τί κάνεις ἔτσι, σὰν βρεμένη κότα! Τί διάβολο!... Μήπως καὶ μᾶς παρασταίνεις τὴν ἀριστοκράτισσα; Ἢ μήπως εἶσαι ἄρρωστη;

Βρίσκοντας μιὰ διέξοδο στὸ τελευταῖο αὐτὸ ἐρώτημα ἡ ἐμπόρισσα ἀπάντησε κατηφατικά...

—Καὶ δὲν τὸ λὲς τόση ὥρα; εἶπε ἡ γειτόνισσα. Γιὰ στάσου... νὰ ὁ γέροντας ἀπὸ δῶ θὰ πεταχθῆ νὰ σοῦ πάρη κάτι ἀπ' τὸν ἀντικρυνὸ ταβερνιάρη... καὶ θὰ ἰδῆς πῶς θὰ γιάνης μὲ τὸ πρῶτο...

—Ἂν θέλατε...

—Νὰ πάω μονάχη μου καὶ νὰ σ' ἀφησω; Ποτέ; Ἡ κυρὰ-Κορνηλία δὲν ἀκούει παρὰ μόνο τὴν καρδιά της!..

Ἡ κοπέλλα ἑτοιμαζόταν νὰ ἐπιμείνη. Ὁ ξένος ὅμως τῆς ἔκανε νόημα, λέγοντας συγχρόνως:

—Θὰ τρέξω ἐγώ... Μὴν ἀνησυχῆτε...

Σὲ λίγο ὁ μεσόκοπος ξένος ξαναγύρισε κρατῶντας στὸ χέρι ἕνα ποτῆρι γεμᾶτο κόκκινο κρασί. Τὸ πρόσφερε στὴν κυρὰ-Ζιρὼ καὶ συγχρόνως τῆς γλύστρησε μὲ τρόπο στὸ χέρι ἕνα χαρτάκι.

Τὸ σημείωμα αὐτὸ θᾶταν φαινεται τὸ καλλίτερο γιατρικό, γιατὶ δὲν εἶχε πιῆ δυὸ ρουφηξιὲς καὶ σηκώθηκε χαρούμενη...

—Εὐχαριστῶ, κυρὰ - Κορνηλία, εἶπε. Τὸ γιατρικό σου εἶνε περίφημο. Νὰ, βλέπεις;... Γιατρεύτηκα σχεδὸν κι' ὅλας!...

Ἡ χοντρὴ γυναῖκα τὴν κύτταξε ἐξεταστικὰ καὶ ὑποῦλα. Ἡ ἔκπληξίς της ὅμως μεγάλωσε ἀκόμα περισσότερο, ὅταν ἀντελήφθη πὼς ὁ γερο-ντάκος εἶχε σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἐξαφανιστῆ.

—Χμ!... μουρμούρισε... Σὰ θολωμένα τὰ βλέπω τὰ πράγματα. Καλοῦ - κακοῦ πρέπει νὰ εἰδοποιηθῆ ὁ Σπάρτακος

Πῆρε τὸ ποτῆρι ποὺ μόλις τὸ εἶχε ἀγγίξει ἡ Ζιρὼ, τὸ ἤπιε μονοροῦφι καὶ ὕστερα βγῆκε ἀπ' τὸ μαγαζί.

Ἡ νεαρὴ πωλήτρια, σὰν ἐμεινε μόνη, ἔσπευσε ν' ἀμπαρώση καλὰ τὴν ἐξώπορτα. Κατόπιν ἀποτραβήχτηκε σιὼ σκοτεινὸ παραμάγαζο, ἄναψε ἕνα φῶς, ἔβγαλε ἀπ' τὸν κόρφο της τὸ σημείωμα τοῦ ξένου ποὺχε κρυμμένο ἐκεῖ καὶ ἄρχισε νὰ τὸ διαβάζη:

«Ὁ γυιός σας σώθηκε...».

Ἔνοιωσε τότε μιὰ τέτοια χαρὰ νὰ τὴν πλημμυρίζη, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ἐξακολουθήση τὸ διάβασμα. Χρειάστηκε νὰ περάσουν κάμποσα λεφτά, γιὰ νὰ κατορθώση νὰ διακρίνη τὶς ὑπόλοιπες γραμμές.

Ὁ Ροβεσπιέρος

Καὶ τότε διάβασε:

«Ὁ γυιός σας σώθηκε. Μὲ τί βάσανα ὅμως! Ἐσεῖς εἴσαστε χαμένη. Ἡ ταυτότης σας ἔχει γνωσθῆ. Τὸνομά σας εἶνε ἀπὸ τὰ πρῶτα μέσα στὸν κατάλογο τῶν συλλήψεων ποὺ θὰ ἐνεργηθοῦν σήμερα».

Ἡ κυρὰ Ζιρὼ ἡ καλλίτερα ἡ μαρκησία ντὲ Τρεμὸν —γιατὶ αὐτὴ ἦταν— δὲν ἔχασε τὸ θάρρος της ἀπ' τὸ τρομερὸ αὐτὸ χτύπημα τῆς μοίρας. Ἔρριξε ἕνα σόλι στοὺς ὤμους της, ἔκλεισε καλὰ τὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ της, ἔβαλε τὸ κλειδὶ στὴν τσέπη της κι' ἔτρεξε πρὸς τὴν ὁδὸ Σαὶντ Ὀνορέ. Τίποτα δὲν τὴν ἔκανε νὰ καθυστερήση στὸ τρέξιμό της, οὔτε ἡ βροχή, οὔτε ἡ λάσπη, οὔτε ἡ πυκνὲς συγκεντρώσεις τῶν διαβατῶν.

Σὰν ἔφτασε μπροστὰ σ' ἕνα σπιτάκι ταπεινοῦ ἐξωτερικοῦ, σταμάτησε καὶ χτύπησε τὴν πόρτα διαστικά...

Τῆς ἄνοιξε ἕνα κορίτσι.

—Ὁ πολίτης Ροβεσπιέρος; ρώτησε ἡ μαρκησία.

—Δὲν εἶν' ἐδῶ.

Τότε μόλις ἡ μαρκησία ἔνοιωσε ὅτι τὴν ἐγκαταλείπει κάθε ἐλπίς. Τὰ μάτια της γεμίσανε δάκρυα.

Τὸ κορίτσι ποὺ τῆς εἶχε ἀνοίξει συγκινήθηκε. Καὶ κυττάζοντας μὲσυμπάθεια τὴ νέα γυναῖκα, τῆς εἶπε παρηγορητικά:

—Ἐλᾶτε μέσα, ν' ἀναπαυθῆτε, πολῖτις. Ἂν μπορῶ ἐγὼ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμη σὲ τίποτα, θὰ σᾶς βοηθήσω εὐχαρίστως... Εἶμαι ἡ Τερέζα. Ὁ πολίτης Ροβεσπιέρος μ' ἀγαπᾶ πολύ.

—Βοηθῆστε με τότε νὰ τὸν δῶ... Σᾶς ἐξορκίζω...

—Δὲν μπορῶ δυστυχῶς, ἀφοῦ δὲν εἶνε ἐδῶ... εἶπε ἡ κοπέλλα...

—Σεῖς ὅμως θὰ ξέρετε ποῦ βρίσκεται; εἶπε ἡ μαρκησία. Ὁδηγῆστε με νὰ τὸν βρῶ. Θὰ μὲ σώσετε..

Ἡ προστατευομένη τοῦ Ροβεσπιέρου στεκόταν διστακτική. Φοβόταν μήπως τὸν ἐξώργιζε, κι' ὅμως ἔνοιωθε τέτοια συμπάθεια γιὰ τὸ ἀξιολύπητο αὐτὸ πλάσμα!...

Ἔξαφνα, πῆρε τὴν ἀπόφασί της καὶ σκέφτηκε: «Ἂν μὲ μαλλώση ὁ πολίτης Ροβεσπιέρος, τόσο τὸ χειρότερο!... Ποιὸς ξέρει ἂν αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν πρόκειται νὰ σώσω μιὰ ζωή!...».

— Ἐλᾶτε... Πᾶμε στὶς Βερσαλλιες! εἶπε ἡ μαρκησία. Σὲ δυὸ ὧρες θὰ μπορέσετε νὰ μιλήσετε στὸν πολίτη.

Σὲ λίγο ἔν' ἁμάξι ποὺ ἔτυχε νὰ περνάη, τὶς ὡδηγοῦσε στὶς Βερσαλλίες.

Σ' ὅλο τὸ δρόμο δὲν ἀνταλλάξανε οὔτε μιὰ λέξι.

Ὅταν σταμάτησαν ὅμως, μπροστὰ στὴ γρίλλια τοῦ πύργου, κυτταχτῆκαν κι' οἱ δυό τους μὲ συγκίνησι.

Ὡς κι' ἡ ἴδια ἡ Τερέζα, τἄχασε γιὰ μιὰ στιγμή. Ἦταν ἀργὰ ὅμως πειά, γιὰ ν' ἀλλάξη ἀπόφασι. Ξαναποχτῶντας τὸ θάρρος της, ἔσυρε τὴν συντρόφισσά της ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὴν ἔβαλε νὰ καθήση σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς ἔρημης ἀντικάμαρας. Τὴν ἐρώτησε τί ὄνομα ν' ἀναγγείλη στὸ μεγάλο πατριώτη.

—Πές, γλυκό μου παιδί, πὼς εἶνε ἀνάγκη νὰ τὸν ἰδῆ ἡ πολῖτις Ζιρὼ, ποὺ κρατάει τὸ ἐμπορικὸ τῶν «Δυὸ περιστεριῶν» στὴν ὁδὸ τῶν Μαρμουζέτ.

—Ἡ κοπέλλα, στὰ λόγια αὐτά, ἔκανε μιὰ κίνησι δισσιστίας. Ἐννοοῦσε καλὰ πὼς ἡ γυναῖκα, ποὺ ἦταν μπροστά της, δὲν μποροῦσε νἆναι μιὰ «κυρὰ-Ζιρώ»... Δὲν ἐπέμεινε ἐν τούτοις, κι' ὥρμησε τρέχοντας μέσ' στὸ δωμάτιο, ὅπου ἤξερε πὼς θὰ βρισκόταν ὁ Ροβεσπιέρος.

Ὅταν, σὲ λίγο, ξαναγύρισε, εἶδε τὴ μαρκησία ἀκίνητη, στὴν ἀρχική της θέσι, βαθειὰ συλλογισμένη.

—Κυρία, εἶπε ἡ κοπέλλα ξεχνῶντας τὴν καθιερωμένη προσφώνησι «πολῖτις». Ὁ πολίτης Ροβεσπιέρος δὲν θέλει νὰ σᾶς δεχτῆ. Φύγετε, σᾶς παρακαλῶ... φύγετε... Ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ...

Ἡ μαρκησία ντὲ Τρεμὸν χλώμιασε. Ἔξαφνα πῆρε μιὰ νέα ἀπόφασι. Μιὰ ποὺ ἦταν γιὰ νὰ συλληφθῆ, τί τώρα... τί

(Συνέχεια στὴ σελίδα 47)

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΩΝ ΓΚΑΓΚΣΤΕΡΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 31)

ρῶ κι' ἐγὼ νὰ κλείσω πειὰ τὰ μάτια μου. Σ' εἶδα πλούσιοι, εὐτυχισμένο καὶ διάσημο. Θὰ σοῦ βρῶ ἀκόμη μιὰ ὥμορφη νύφη κι' ἔπειτα θὰ παρακαλέσω τὸ Θεὸ νὰ μὲ ἡσυχάση!

Μὰ ὁ Γόντγουαρντ τὸν χτυποῦσε φιλικὰ στὸν ὦμο καὶ τοῦ ἔλεγε:

—Εἶμαι πιὸ ἔνδοξος καὶ πιὸ διάσημος ἀπ' ὅσο μὲ φαντάζεσαι.

Καὶ γελοῦσε μ' ἕνα σκληρὸ καὶ παράξενο γέλιο ποὺ ἔκανε τὸν γέρω δικαστικὸ νὰ παγώνη ἀπὸ τὸ φόβο του καὶ ν' ἀνησυχῆ ἀπὸ διάφορες ὑποθέσεις. Καταλάβαινε ὅτι ὁ γυιός του τοῦ ἔκρυβε ἕνα σωρὸ μυστικά. Κι' αὐτὴ ἡ ἰδέα τὸν βασάνιζε καὶ τοῦ εἶχε κόψει τὸν ὕπνο.

Καὶ ξαφνικὰ μιὰ μέρα κόντεψε νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴ φρίκη του. Στὸ «λαχανόφυλλο» τῆς συμμορίας τῶν «Σιδερένιων Ἀνθρώπων» διάβαζε τὰ ἀκόλουθα:

«Ὁ δήμαρχος τοῦ Σικάγου μ' αὐτὴ τὴν προκήρυξί του ὑπέγραψε τὴ θανατικὴ καταδίκη του. Ὅλοι οἱ γκάγκστερ ὡρκίσθηκαν νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν. Ἀκόμη κι' αὐτὸς ὁ Τέντυ Μπούλ, ὁ γενικὸς γραμματεύς του».

Αὐτὴ ἡ καταγγελία ἦταν τόσο σαφὴς ὥστε κίνησε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἀστυνομίας. Ὁ Γόντγουαρντ συνελήφθη καί, φυσικὰ ὕστερα ἀπὸ μιὰ μαρτυρικὴ ἀνάκρισι, δὲν ἄργησε ν' ἀποκαλύψη ὅτι ἦταν ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας τῆς «Νυχτερίδας» καὶ ὅτι εἶχε κάτι ὅλη τὴν περιουσία του ἀπὸ τὶς διάφορες νυκτερινὲς ἐπιδρομές.

Μὰ τὸ πιὸ καταπληκτικὸ ἀπ' ὅλα εἶνε ὅτι ὁ ἴδιος ὁ πατέρας του, ποὺ εἶνε ἕνας ἔντιμος δικαστικὸς, ζήτησε νὰ προεδρεύση τοῦ δικαστηρίου ποὺ θὰ ἐκδικάση τὴν ὑπόθεσι τοῦ Τέντυ Μπούλ, τοῦ γυιοῦ του.

—Ἐπὶ τριάντα χρόνια, δήλωσε, ἐξήσκησα τίμια τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικαστοῦ. Δὲν θὰ ἤθελα λοιπὸν τώρα νὰ ἐπιτρέψω σὲ κανέναν οὔτε καὶ σ' αὐτὸν τὸν γυιό μου νὰ κηλιδώση τὸ ὄνομά μου. Θὰ ἐφαρμόσω αὐστηρὰ τοὺς νόμους, ἀδιαφορῶντας ἂν θὰ στείλω στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα τὸν Τέντυ Μπούλ. Ὁ μίστερ Γόνγουαρντ δὲν ὑπάρχει πειά. Ζεῖ μόνον ὁ δικαστικὸς ποὺ ζητεῖ νὰ ἐφαρμόση αὐστηρὰ τὸ νόμο.

Καὶ πρίγμαι, ὅπως φαίνεται ὁ μίστερ Γόντγουαρντ θὰ ἀναλάβη αὐτὴ τὴν ὑποθεσι καὶ θὰ διαστρη τὴν ἐκτέλεσι τοῦ ἀποισίου γκάγκστερ ἀδιαφορῶντας ἂν αὐτὸς εἶνε τ' ἀγαπημενο του παιδί. Θέλει νὰ ἐκπληρώση τὸ καθῆκον του ὅσο κι' ἂν εἶνε σκληρὸ κι' ἀπάνθρωπο!

ΟΙ ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΗΣ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 32)

φασαρίες τους, τοὺς ἀφίνουμε νὰ πάρουν ἕνα ἀξέχαστο μάθημα. Μερικοὺς δηλαδὴ τοὺς ὁποίους καταλάβαμε ὅτι ἀπασχολεῖ ἡ σκέψι πῶς νὰ δραπετεύσουν ἀπὸ τὶς φυλακές, παύουμε νὰ τοὺς ἐπιτηροῦμε. Ἐκεῖνοι φυσικὰ καταστρώνουν ἕνα σχέδιο δραπετεύσεως, καταφέρουν νὰ... ξεγλυστρήσουν ἀπὸ τὴν προσοχὴ τῶν δεσμοφυλάκων καὶ βγαίνουν ἐντελῶς γυμνοὶ στὸ λόφο μὲ τὰ σπασμένα γυαλιά. Τότε ἐμεῖς ἀνεβαίνουμε τοὺς προβολεῖς καὶ ἀρχίζουμε νὰ τοὺς παρακολουθοῦμε. Ἐκεῖνοι τρελλοὶ ἀπὸ τοὺς πόνους ποὺ τοὺς προκαλοῦν τὰ γυαλιὰ καὶ ἡ ἰδέα ὅτι τοὺς ἀνακαλύψαμε, τρέχουν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ προσπαθοῦν νὰ κρυφθοῦνε. Τέλος πέφτουν λιπόθυμοι ἢ νεκροί. Κι' αὐτὴ ἡ περιπέτεια συμμορφώνει γιὰ ἀρκετὸ καιρὸ τοὺς ὑπόλοιπους καταδίκους, οἱ ὁποῖοι δὲν τολμοῦν φυσικὰ νὰ ἐκτεθοῦν σὲ ἕνα τόσο τρομερὸ κίνδυνο.

Μιά, δυὸ φορὲς τὸ χρόνο... ὀργανώνουμε μιὰ τέτοια δραπέτευσι καταδίκων καὶ ἔτσι εἴμαστε ἥσυχοι ὅτι κανεὶς δὲν θὰ εἶχε τὴν γενναιότητα νὰ μιμηθῆ τὸ παράδειγμά τους.

Μὰ κι' ἂν τύχη νὰ ἀνθέξουν στὸ μαρτύριο τῶν σπασμένων γυαλιῶν, στοὺς πρόποδας τοῦ λόφου ὑπάρχει ἡ τάφρος ποὺ εἶνε γεμάτη φείδια καὶ ἡ ὁποία εἶνε ἀληθινὰ ἀδιάβατη. Κι' ἐκεῖ οἱ κατάδικοι χάνουν κάθε ἐλπίδα!..

Αὐτὰ τὰ τρομακτικὰ προσυλαχτικὰ μέσα κάνουν τέλος τοὺς καταδίκους νὰ ὑποτάσσωνται στὴν τύχη τους, ν' ἀκοῦνε τοὺς δεσμοφύλακές τους καὶ ὅταν τελειώσουν τὴν ποινή τους μποροῦν νὰ ἐξαναθοῦν ὡς τίμιοι ἄνθρωποι.

Η ΚΥΡΙΑ ΖΙΡΩ ΚΑΙ Ο ΡΟΒΕΣΠΙΕΡΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 46)

ἀργότερα!..

Ξεδίπλωσε λοιπὸν τὸ λευκὸ φουλάρι ποὺ σκέπαζε τὸ λαιμό της, καὶ παίρνοντας ἕνα κάρβουνο ἀπ' τὸ τζάκι, χάραξε ἐπάνω σ' αὐτό, τὰ παρακάτω λόγια:

«Ἡ μαρκησία ντὲ Τρεμόν, φίλη τῆς βασίλισσας, θέλει νὰ σᾶς μιλήση».

—Δῶστε αὐτὸ στὸν πολίτη! εἶπε στὴν κόρη, δίνοντάς της τὸ πρωτότυπο αὐτὸ μπιλλιέτο της. Τώρα θὰ ἰδῆτε ὅτι θὰ μὲ δεχθῆ...

Ἡ μικρὴ Τερέζα, δὲν τόλμησε ν' ἀρνηθῆ καὶ ξανάφυγε τρέχοντας. Σὲ λίγο γύρισε καὶ εἶπε στὴ μαρκησία:

—Ὁ πολίτης δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς διαθέση παρὰ ἐλάχιστα λεπτὰ τῆς ὥρας, γιατὶ κάποιον περιμένει. Ἐλᾶτε γρήγορα - γρήγορα...

Μιὰ τέτοια συμβουλὴ ὅμως ἦταν περιττὴ γιὰ τὴ μαρκησία, γιατὶ ἔνοιωθε κι' ἡ ἴδια πὼς δὲν εἶχε οὔτε λεπτὸ γιὰ χάσιμο.

Ἔτσι, σὲ λίγο, βρέθηκε μπροστὰ στὸ Ροβεσπιέρο καὶ ὑποκλίθηκε μὲ σεβασμό:

—Τί μὲ θέλεις λοιπόν, κυρὰ-Ζιρώ; Γιατί μὲ διακόπτεις ἀπ' τὴ δουλειά μου;

—Ζητῶ δικαιοσύνη ἀπὸ σᾶς, κύριε! ἀποκρίθηκε ἐκείνη μὲ θάρρος.

Ὁ Ροβεσπιέρος χαμογέλασε εἰρωνικά. Ξαπλώθηκε στὴν πολυθρόνα του, μισόκλεισε τὰ μάτια καὶ εἶπε μὲ νωχέλεια:

—Λέγε... Σ' ἀκούω.

Χωρὶς νὰ δειλιάση ἀπ' τὸν ταπεινωτικὸ γι' αὐτὴν τρόπο του, ἡ μαρκησία πρόφερε ἔντονα:

—Ὅπως σᾶς ἔγραψα καὶ προηγουμένως στὸ χαρτάκι ποὺ σᾶς ἔφεραν, ξέρετε βέβαια καλὰ τὸνομά μου, κύριε. Ἐγὼ δὲν αὐτοεξωρίστηκα, ὅπως ἔκαναν πολλοὶ φίλοι μου, ἐπειδὴ ἤθελα νὰ διατηρήσω τὴν περιουσία τῶν παιδιῶν μου. Τὸ ἕνα τὸ παιδί μου ἄλλωστε, εἶχε πέσει ἄρρωστο, καὶ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ τὸ πάρω μαζύ μου ἂν ἔφευγα. Ὁπωσδήποτε, ἔμεινα. Προτίμησα ν' ἀφήσω τὴν κοινωνική μου θέσι, τὸν τίτλο μου: Ἤμουν ἐλεύθερη νὰ τὸ κάνω ἐφ' ὅσον ἤμουν χήρα. Μπορῶ, ἂν θέλετε, νὰ σᾶς δείξω τὰ χαρτιά, ποὺ πιστοποιοῦν πὼς εἶμαι ἡ πραγματικὴ ἰδιοκτήτρια τοῦ μικρομάγαζου ποὺ ἐκμεταλλεύομαι γιὰ νὰ ζῶ μὲ τὰ παιδιά μου. Δυστυχῶς μὲ θεωροῦν ὑποπτη. Αὐτὸ εἶνε ἄδικο. Γι' αὐτὸ καὶ σᾶς ζητῶ δικαιοσύνη. Σεῖς μόνο μπορεῖτε νὰ καταστήσετε σεβαστὴ τὴν ἀπόφασί σας, ποὺ θὰ σημαίνη ζωὴ ἢ θάνατο...

Καὶ ἡ μαρκησία κύτταξε κατάμματα τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, ποὺ θ' ἀποφάσιζε γιὰ τὴν τύχη της.

Ὁ Ροβεσπιέρος ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ἀκίνητος. Τέλος, ἀνασηκώθηκε καὶ σὰν νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ πολύωρο ὕπνο, ἔριψε τὰ μάτια του καὶ εἶπε στὴ μαρκησία:

—Ἀ! Ἐδῶ εἶσαι ἀκόμα, ἐσύ, κυρὰ-Ζιρώ; Γιὰ πάρε μου λοιπὸν μέτρα γιὰ κανένα ζευγάρι κάλτσες. Κι' ὅ,τι τὶς χρειαζόμουνα ξέρεις... Τέλειωνε ὅμως γρήγορα γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ περιμένω.

Κι' ἔτεινε τὸ πόδι του στὴν μαρκησία, ἡ ὁποία ἀναγκάστηκε νὰ γονατίση γιὰ νὰ τοῦ πάρη τὰ μέτρα.

Τὴν ἴδια στιγμή, μπῆκαν στὴν αἴθουσα μερικοὶ φίλοι του. Ὁ Ροβεσπιέρος τοὺς εἶπε γελῶντας:

—Σᾶς συνιστῶ, τὴ καλή μας κυρὰ-Ζιρώ. Κάνει τὶς καλλίτερες κάλτσες τοῦ κόσμου. Σᾶς συνιστῶ νὰ γίνετε κι' ἐσεῖς πελάτες της, ὅπως ἐγώ. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ πᾶτε νὰ τὴ βρῆτε στὸ μαγαζί της, στὰ «Δυὸ περιστέρια» στὴν ὁδὸ Μαρμουζέτ.

Καὶ μὲ μιὰ κίνησι τοῦ χεριοῦ ἔδωκε στὴν μαρκησία νὰ καταλάβη πὼς ἦταν ἐλεύθερη νὰ φύγη καὶ νὰ μὴ φοβᾶται τίποτε.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶνε ἀληθινή.

Τί ἔκανε ὅμως τὸν Ροβεσπιέρο νὰ φανῆ τόσο καλὸς πρὸς τὴν μαρκησία; Κανεὶς δὲν ξέρει.

Ἴσως ἡ συμπάθειά του πρὸς τὴν Τερέζα ποὺ τοῦ μίλησε γι' αὐτήν, ἴσως ἡ πεποίθησί του πὼς ἡ μαρκησία εἶχε δίκηο; Ποιός ξέρει;

Καθὼς ὅμως διηγεῖτο, ἀργότερα, ἡ ἴδια ἡ μαρκησία, ὅταν ἔσκυψε νὰ τοῦ πάρη τὰ μέτρα γιὰ τὶς κάλτσες του, ἔρριξε στὸ πρόσωπό του μιὰ γρήγορη κρυφὴ ματιά. Καὶ τότε τὸν εἶδε νὰ χαμογελᾶ μὲ σαρκασμὸ κι' εὐτυχία, ποὺ εἶχε καταφέρει νἄχη γονατιστὴ μπροστά του μιὰ μαρκησία, καὶ μάλιστα τὴ φίλη τῆς βασίλισσας!...

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 21)

φτες τῶν κατηγορουμένων ἀσέβεστη, τὶς ἔδεναν στερεὰ καὶ τὶς ἐβύθιζαν μέσα στὸ νερό. Ὁ ἀσέβεστης ἀρχίζε τότε νὰ βράζη κι' ἔτρωγε φριχτὰ τὶς σάρκες ὡς τὰ κόκκαλα. Τόσο φριχτὸ ἦταν τὸ μαρτύριο αὐτό, ὥστε οἱ κατηγορούμενοι τὶς περισσότερες φορὲς τρελλαίνόντουσαν.

Ἕνα ἄλλο μαρτύριο, ἐξ ἴσου τρομερό, ἦταν ἡ στέρησις τοῦ ὕπνου. Ἐπὶ ἓξ ἢ ἑφτὰ ἡμέρες συνεχῶς, δὲν ἄφηναν τὸν κατηγορούμενο νὰ κοιμηθῆ, μαστιγώνοντάς τον κάθε φορὰ ποὺ ἔδλεπαν νὰ τὸν παίρνη ὁ ὕπνος.

Εἶνε ἀλήθεια ὅτι ὅλ' αὐτὰ τὰ φριχτὰ βασανιστήρια δὲν ἐφηρμόζοντο πάντοτε πρὸς ὁμολογίαν τῆς ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου.

Πολλὲς φορὲς ἐπιβαλλόντουσαν ὡς τιμωρία στοὺς καταδίκους διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Τέτοια μαρτύρια ὑφίσταντο συνήθως οἱ μάγοι καὶ οἱ αἱρετικοί, ἀπὸ τὰ δικαστήρια τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως.

Σιγὰ - σιγὰ ὅμως, ἡ ἐξέλιξις καὶ ὁ πολιτισμὸς τὰ κατήργησαν βαθμηδόν, ὡς ὅτου ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις καὶ κατόπιν ὁ Ναπολεόντειος Κώδιξ τ' ἀπαγόρευσε αὐστηρῶς καὶ εἰσήγαγαν τὸ σημερινὸ σύστημα τῆς ἀνακρίσεως καὶ [illegible] ρίας τῶν ἐνόχων

ΈΝΑ ΠΤΩΜΑ ΧΩΡΙΣ ΚΕΦΑΛΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 13)

ρισιῶν. Τὰ ἔγγραφα αὐτὰ τὰ χρειάζεται γιὰ νὰ μπορέση ν' ἀποσύρη ἀπ' τὴν Τράπεζα τὴν ἐπ' ὀνόματί του κατάθεσι τοῦ πατέρα του. Ἂν καὶ ὁ χαρακτὴρ τῆς ἐπιστολῆς μοιάζη πολὺ μὲ τοῦ ἀνεψιοῦ μου, ἐν τούτοις ἡ αὐθεντικότης της, μοῦ φαίνεται ἀμφίβολος. Μοῦ φαίνεται δύσκολο νὰ παραδεχθῶ ὅτι ὁ ἀνεψιός μου, ὁ ὁποῖος μὲ κρατοῦσε πάντοτε ἐνήμερη τῶν ὑποθέσεών του, θὰ μποροῦσε νὰ πάη στὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ μὲ εἰδοποιήση.»

Ἀμέσως διέταξα νὰ γίνη παραβολὴ μεταξὺ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐπιστολῆς ποὺ μοῦ ἐσώκλειε ἡ θεία τοῦ Προλόνσκου στὸ γράμμα της καὶ τοῦ αὐτογράφου Γκίλιεβιτς ποὺ βρισκότανε στ' ἀρχεῖα μας. Ἦταν ὁ ἴδιος, ὁ σχηματισμὸς τοῦ κεφαλαίου ἄ λ φ α. Γι' αὐτὸ δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιβολία.

Ὁ Γκίλιεβιτς βρισκότανε λοιπὸν στὸ Παρίσι καὶ φυσικώτατα, ζητοῦσε νὰ ἰδιοποιηθῆ τὰ λίγα χρήματα τοῦ θύματός του, ἀφοῦ δὲν μπόρεσε νὰ πετύχη τὸ μεγάλο ποσὸ τῆς ἀσφαλείας.

Ἀφοῦ συνεννοηθήκαμε μὲ τὸ Φιλίππωφ, ἀποφασίσαμε νὰ στείλουμε στὸ Παρισι, γιὰ νὰ συλλάβη τὸν Γκίλιεβιτς, ἕναν πολὺ ἐνεργητικὸ καὶ ἱκανὸ ἀστυνομικό, ὀνομαζόμενο Κούνσεβιτς.

Μόλις ἔφθασε στὸ Παρίσι ὁ Κούνσεβιτς πῆγε στὸ «Πὸστ-Ρεστάντ» τοῦ Κεντρικοῦ Ταχυδρομείου, ὅπου πληροφορήθηκε ὅτι ἕνας κύριος εἶχε πάρει πρὸ δύο ἡμερῶν τὴν ἀλληλογραφία του ποὺ ἦταν ἀπ' τὴ Ρωσσία. Ἔμενε λοιπὸν ἡ Τράπεζα.

Εὐτυχῶς, κανεὶς δὲν εἶχε πάει ἀκόμα γιὰ ν' ἀποσύρη τὸ χρηματικὸ ποσὸ ποὺ εἶχε κατατεθῆ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προλόνσκου. Ὁ Κούντσεβιτς παρεκάλεσε τὸν ταμία νὰ τὸν εἰδοποιήση μόλις παρουσιαζόταν κανεὶς γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό.

Σὲ δυὸ μέρες ὁ ταμίας τὸν εἰδοποίησε κι' ὁ Κούντσεβιτς εἶδε στὴν Τράπεζα ἕναν ἄγνωστο, ποὺ δὲν ἔμοιαζε διόλου μὲ τὸν Γκίλιεβιτς. Τὸν ἄφησε νὰ πάρη τὰ χρήματα καὶ τὸν συνέλαβε μὲ τὴ βοήθεια τῆς γαλλικῆς ἀστυνομίας, καθὼς ἔβγαινε ἀπὸ τὴν Τράπεζα.

Στὸ τμῆμα ἀπεκαλύφθη ὅτ ὁ ἄγνωστος ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Γκίλιεβιτς, ἐπιτήδεια μεταμφιεσμένος. Μόλις ἔβγαλε τὴν περρούκα, τὴν ψεύτικ γενειάδα του κι' ἔπλυνε τὶς μπογιὲς ποὺ εἶχε βάψει τὸ πρόσωπό του, δὲν ἔμενε πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία.

Τέλος κι' ὁ ἴδιος ὡμολόγησε τὴν ταὐτότητά του καὶ τὸ ἔγκλημά του.

Ἀπὸ τὴν Τράπεζα μεταφέρθηκε στὸ τμῆμα. Ἐκεῖ ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ πλυθῆ πάλι, γιὰ νὰ ἐξαλείψη καὶ τὰ τελευταία ἴχνη τοῦ βαψίματός του. Συνοδευόμενος ἀπὸ ἕναν ἀστυνομικό, πῆγε στὸ νιπτῆρα, παίρνοντας μαζύ του τὸ σαποῦνι καὶ τὴν πετσέτα του, ποὺ τὰ εἶχε στὸ σάκκο του. Ἐκεῖ ἔβαλε κρυφὰ μὲς στὸ στόμα του ἕνα κομμάτι σαποῦνι καὶ παίρνοντας νερὸ μὲς στὰ χέρια του ἤπιε μιὰ γουλιά. Μόλις ὁ ἀστυνομικὸς τὸν ἀντελήφθη καὶ τὸν τράβηξε πρὸς τὰ πίσω, ἔπεσε νεκρός.

Τὸ σαποῦνι του περιεῖχε κυάνιον τῆς ποτάσσας, ἰσχυρότατο δηλητήριο.

Ὁ ἔξυπνος δικηγόρος ποὺ ὑπεράσπισε τὴ μητέρα τοῦ Γκίλιεβιτς, ἐπέτυχε τὴν ἀθώωσί της. Μὰ τί σημασία εἶχε ἡ ἀπόφασι ἑνὸς δικαστηρίου τῶν ἀνθρώ-

ΤΙ ΤΡΕΛΛΟΙ ΠΟΥ ΕΙΝΕ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ!...

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 38)

τεια τῆς ζωῆς μου. Καθόμουν λοιπὸν στὸ πάρκο ἕνα ὥμορφο καὶ γλυκὸ βράδυ, βυθισμένος στὰ ὄνειρά μου. Μιὰ στιγμὴ θέλησα ν' ἀνάψω ἕνα τσιγάρο. Μά, νὰ μὲ πάρη ὁ διάβολος! Δὲν εἶχα μαζύ μου οὔτ' ἕνα σπίρτο... «Ἔ, δὲν πειράζει, εἶπα μόνος μου, θὰ περάση κανένας καλὸς ἄνθρωπος καὶ θὰ τοῦ ζητήσω τὴ φωτιά του». Καὶ νά, ὕστερα ἀπὸ δέκα λεπτὰ εἶδα νὰ ἔρχεται ἕνας κύριος μὲ μιὰ κυρία. Ἐκείνη οὔτε τὴν κύτταξα καθόλου. Ἦταν μιὰ γυναῖκα χωρὶς σημασία. Ἐκεῖνος κάπνιζε. Τὸν πλησίασα λοιπόν, τὸν ἄγγιξα στὸ χέρι μὲ τὸν πιὸ εὐγενικὸ τρόπο καὶ τοῦ εἶπα:

—Παρακαλῶ, μοῦ ἐπιτρέπετε ν' ἀνάψω;

Θὰ τὸ πιστέψης τώρα; Ἐκεῖνος ὁ τρελλός, γιατὶ ἦταν ἕνας τρελλὸς γιὰ δέσιμο, ἔσκυψε ἀμέσως, πῆρε μιὰ πέτρα ἀπὸ κάτω καὶ τράκ, μοῦ τὴν κοπάνισε στὸ κεφάλι. Κι' ἐγὼ ὁ δυστυχος σωριάσθηκα καταγῆς λιπόθυμος μὲ σπασμένο τὸ κεφάλι... Θέλεις νὰ μάθης καὶ κάτι ἄλλο; Ἀκόμα δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς πήγαινε μαζύ μ' αὐτὸν τὸν τρελλὸ ἐκείνη ἡ ἀπροστάτευτη γυναῖκα!...

Κύτταξα στὰ μάτια τὸν Ὀρλῶφ κι' ἔπειτα τὸν ρώτησα μὲ σοβαρότητα:

—Πιστεύεις στ' ἀλήθεια πὼς εἶχες νὰ κάνης μ' ἕνα τρελλό;

—Ὤ, εἶμαι βέβαιος! μοῦ ἀπάντησε.

* * *

Τὸ βράδυ στὴ λέσχη, ἐπὶ μιὰ ὁλόκληρη ὥρα φυλλομετροῦσα τὸ σῶμα τῆς τοπικῆς ἐφημερίδας καὶ τέλος βρῆκα ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσα. Ἦταν μια μικρὴ εἴδησις στὰ χρονικὰ τῆς ἡμέρας, ποὺ ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

«Περιπέτειες μεθυσμένου. — Χθὲς τὸ πρωΐ, οἱ φύλακες τοῦ πάρκου βρῆκαν ἀναίσθητο ἕναν ἄγνωστο νέο ποὺ ὅπως ἀπεδείχθη ἀπὸ τὰ χαρτιά του, ἀνῆκε σὲ μιὰ ἀριστοκρατικὴ οἰκογένεια. Ὁ νέος αὐτός, ὅπως ἦταν μεθυσμένος, εἶχε πέσει καταγῆς κι' εἶχε χτυπήσει τὸ κεφάλι του σὲ μιὰ πέτρα. Ὁ δυστυχὴς μετεφέρθη ἀμέσως ἐν κακῇ καταστάσει στὸ νοσοκομεῖο...».

Ἄφησα τὶς ἐφημερίδες, πῆγα κοντὰ στὸ παράθυρο κι' ἔρριξα μιὰ ματιὰ στὸ δρόμο. Οἱ ἄνθρωποι, σὰν μυρμήγκια, τραβοῦσαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, συναπαντιόντουσαν, ἀπομακρυνόντουσαν, ἔπεφταν ὁ ἕνας ἀπάνω στὸν ἄλλο. Κι' ἔτσι, ὅπως τοὺς κύτταζα, ξέσπασα ξαφνικὰ σ' ἕνα γέλιο, σ' ἕνα παράξενο γέλιο τρελλοῦ, ποὺ ἔκανε τοὺς ἄλλους ποὺ ἦσαν στὴ λέσχη ν' ἀνατριχιάσουν ξαφνικὰ καὶ νὰ μὲ κυττάξουν φοβισμένοι, σὰν νὰ εἶχαν μπροστά τους ἕναν πραγματικὸ τρελλό. Ἀλήθεια, σκεφτόμουν, τί περίεργοι ποὺ εἶνε οἱ ἄνδρες!

Τί περίεργοι ποὺ εἶνε οἱ ἄνθρωποι!

Ὁ κόσμος ποὺ ζοῦμε εἶνε ἕνα φρενοκομεῖο. Ἕνα ἀξιοθρήνητο φρενοκομεῖο.

Εἴμαστε ὅλοι τρελλοί... τρελλοὶ γιὰ τὰ οἴδερα!...

ΑΡΚΑΔΙΟ ΑΒΕΡΤΣΕΝΚΟ

πων γι' αὐτὴ τὴ μητέρα, ποὺ ἡ Θεία ἐκδίκησις τῆς εἶχε ἀρπάξει τὰ δυό της παιδιά, τὸ ἕνα μὲ τὸ σχοινὶ καὶ τὸ ἄλλο μὲ τὸ δηλητήριο;

Η 27 ΕΒΡΑΙΟΠΟΥΛΕΣ ΤΟΥ ΠΑΜΠΕΛΡΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 45)

ἔμαθε ἀπὸ τὸ δήμιο ποὺ βασάνιζε τὸν Πορτογάλο γιὰ νὰ τὸν κάνη νὰ ὁμολογήση τὰ ἐγκλήματά του, ὅτι οἱ νόστιμοι, οἱ περίφημοι κεφτέδες τοῦ Παμπλέρο, γινόντουσαν τὶς περισσότερες φορὲς ὄχι μὲ τὸ βοδινὸ κρέας, ἀλλὰ μὲ τὶς σάρκες τῶν τραγικῶν θυμάτων του!...

Ἡ δίκη τοῦ ἀπαισίου Πορτογάλου δὲν ἄργησε νὰ γίνη. Ὁ Παμπλέρο καταδικάστηκε στὸν πιὸ σκληρὸ καὶ στὸν πιὸ ἀτιμωτικὸ θάνατο. Ὁ δήμιος τοῦ Μαρόκου μὲ τοὺς βοηθούς του τὸν μαστίγωνε σὲ κάθε σταυροδρόμι τῆς Μεκινὲζ, κ' ὕστερα ἀπὸ κάθε τέτοια τιμωρία, ἔκοβε μερικὰ κομμάτια σάρκας ἀπὸ τὸ γυμνὸ κι' αἱμόφυρτο σῶμα του καὶ τὰ ἔρριχνε στοὺς σκυλοὺς ποὺ ἀκολουθοῦσαν σαν κοπάδι τὸν ἐγκληματικὸ Παμπλέρο.

Τέλος, στὸ πεμπτο σταυροδρόμι τῆς πόλεως ὁ Πορτογάλος σωριάσθηκε νεκρὸς μπροστὰ στὰ ποδια τοῦ δημίου. Ἐκεινος τότε παράτησε τὸ αἱμόφυρτο πτῶμα τοῦ Παμπλέρο στοὺς σκυλους καὶ γύρισε στὸ παλάτι, γιὰ ν' ἀναφέρη στὸ Σουλτάνο ὅτι «τὰ σκυλιὰ εἰχαν καταβροχθίσει τὸν ἄπιστο».

Ἀπὸ τότε, ἐπὶ εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια, δὲν ξανάγινε κανένα ἔγκλημα στὴ Μεκινὲζ. Τὸ περίεργο δὲ εἶνε ὅτι ὅλες ἡ ἄλλες Ἑβραιοπουλες θεώρησαν τὰ εἴκοσι ἑπτὰ ἐγκλήματα τοῦ Πορτογάλου ὡς μιὰ τιμωρία ἀπὸ τὸ Θεὸ κι' ἔπαψαν ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα νὰ ἐμπορεύωνται τὸν ἔρωτά τους.

ΛΕΟΝ ΤΡΕΚ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 5)

ποὺ ἄλλοτε τὸν ἔτρεμαν. Γιατὶ πάντα ἔτσι γίνεται. Ὅταν πέση ὁ γίγαντας, καὶ τὰ πιὸ ἀδύνατα πουλιὰ τρέχουν νὰ τσιμπήσουν τὸ πτῶμα του.

Μὰ ἕνα βράδυ —πῶς ἔγινε αὐτό;— ὁ Ράφλ τὰ ἔμαθε ὅλα. Καὶ τότε ἔγινε κάτι τὸ τρομακτικό. Εἶδαν τὸ Ράφλ νὰ γίνεται ἀμέσως πάλι αὐτὸς ποὺ ἦταν ἄλλοτε. Μονομιᾶς τὸ πρόσωπό του ξανάγινε σκληρὸ, τὸ σῶμα του ὠρθώθηκε δυνατὸ, γιγάντιο κι' ἀπὸ τὰ χείλη του βγῆκαν ἄγριες βρισιές. Καὶ ἔπειτα... Μὰ τί ἔγινε; Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξαναδιηγηθῆ τὸ τί ἔγινε τότε; Τὰ μπράτσα τοῦ Ράφλ, σὰν μιὰ ζωντανὴ σιδερένια τανάλια, ἁρπαξαν τὸ νέο ναύτη καὶ τὸν σήκωσαν ψηλά. Καὶ ὅλοι εἶδαν τότε τὸ σῶμα του νὰ αἰωρῆται στὸν ἀέρα σὰν ἄχυρο καὶ νὰ ἐκσφενδονίζεται ἀπὸ τὸν Ράφλ μὲ μιὰ τεραστία δύναμι ἀπάνω στὸν τοῖχο καὶ νὰ σωριάζεται κατόπιν ἄψυχο κάτω. Ἔπειτα εἶδαν τὸν Ράφλ νὰ φεύγη, μὰ κανένας δὲν τόλμησε νὰ τοῦ κλείση τὸ δρόμο...

Τώρα τὸν φοβόντουσαν πάλι ὅλοι.

. . . . . .

Μιὰ μέρα, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα. ὁ Ράφλ ξαναγύρισε γιὰ νὰ ξαναΐδῆ τὴν Λούση. Νὰ ξαναΐδῆ τὴν ὡραία σύζυγό ποὺ τὸν εἶχε προδώσει, νὰ τὴν φιλήση ἄλλη μιὰ φορά. Μὰ καθὼς ἄνοιγε τὰ μπράτσα του γιὰ νὰ τὴν ἀγκαλιάση, ἄνοιξε ξαφνικὰ ἡ πόρτα κι' ἐμπῆκαν μέσα μερικοὶ ἄνθρωποι ὡπλισμένοι. Ἦσαν ἀστυφύλακες. Ἐρχόντουσαν νὰ τὸν πιάσουν.

Κυρία,

Σᾶς συνιστῶμεν νὰ βάφετε μόνη σας τὰ φορέματά σας, τὰ μαλλιά, τὰ νήματά σας ὡς καὶ τὶς ψάθες σας μόνον μὲ τὰς γνησίας καὶ παγκοσμίου φήμης γερμανικὰς βαφὰς «ARTI», διότι οὕτω μόνον θὰ εἶσθε βεβαία ὅτι θὰ ἐπιτύχετε ἀπολύτως εἰς τὴν βαφὴν καὶ χωρὶς νὰ ὑποστῆ τὴν παραμικραν φθορὰν τὸ φόρεμά σας. Μία βαφὴ διὰ νὰ εἶνε καλὴ δὲν ἀρκεῖ μόνο τὸ νὰ βάφη τὸ ὕφασμα, ἀλλὰ πρέπει πρὸ παντὸς καὶ νὰ μὴ τὸ καταστρέφη. Παλαιον φόρεμα βαφὲν μὲ «ARTI», οὐδέποτε ἀναγνωρίζεται ὡς βαμμένον. Αἱ βαφαὶ «ARTI» οὐδέποτε ξεβάφουν. Ἐμπριμὲ φορέματα βάφονται ἐπιτυχῶς μὲ βαφὰς «ARTI», ἀφοῦ προηγουμένως ἀποχρωματισθοῦν μὲ τὸν εἰδικὸν ἀποχρωματιστὴν «ARTI».

Αἱ βαφαὶ «ARTI» πωλοῦνται στὰ φαρμακεῖα καὶ ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας εἰς 61 μοδέρνους χρωματισμούς.

ΠΕΤΡΟΣ Α.ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι-Λέκα 21α
Γεν. Ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν Ἑλλάδα.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καταστήματα περιφερείας Ἀθηνῶν— Πειραιῶς πρὸς εὐκολίαν τοῦ κοινοῦ·

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ὁδὸς Σοφοκλέους 11 ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 165.
ΚΥΨΕΛΗΣ, ὁδὸς Κυψέλης ἀριθ. 86.
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Λεωφόρος Θησέως ἀριθ. 11α.
ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, ὁδὸς Εὐτυχίδου.
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, Γωνία Μαυρομιχάλη καὶ Καλλιδρομίου
ΠΛΑΚΑΣ, ὁδὸς Καπνικαρέας ἀριθ. 37.
ΚΟΛΩΝΟΥ, ὁδ. Συρράκου πλησίον σταθ. ΣΠΑΠ—ΣΕΚ
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ ὁδ. Πειραιῶς 79, πλησίον Λαχαναγορᾶς

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁδὸς Ὁμήρου 16, παρὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΣΤΟΑΣ, Λεωφόρος Μακρᾶς Στοᾶς ἀριθ. 55
ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ὁδὸς Ἁγ. Διονυσίου καὶ Ψαρῶν.
ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, Ἀντιοχείας 2,

ΑΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλασσόμενοι μὲ τὸ πλησιέστερον συνοικιακὸν παράρτημά μας ἀποφεύγετε τὰ ἔξοδα καὶ τὴν ἀργοπορίαν τῆς μεταβάσεως εἰς τὸ κέντρον.

Αὐτὸ τὸ Μικρὸ Λάθος
μπορεῖ νὰ σᾶς κάμη νὰ φαίνεσθε
10 Χρόνια
Μεγαλυτέρα

Ἐνῶ ἕνα χρῶμα πούδρας μπορεῖ νὰ σᾶς κάμη νὰ φαίνεσθε νέα καὶ νὰ στολίζη τὴν ἐπιδερμίδα σας μὲ ἀπερίγραπτον ὡραιότητα, μιὰ ἄλλη μπορεῖ νὰ σᾶς κάμη νὰ μοιάζετε σὰν γρηά. Τὸ νὰ εἶσθε μελαχροινὴ δὲν θέλει νὰ πῆ ὅτι πρέπει νὰ μεταχειρίζεσθε μιὰ πούδρα διὰ μελαχροινές, ἢ ροδαλὴ σκοῦρα, ἐὰν πάλι εἶσθε ξανθειὰ τίποτε δὲν ἐπιβάλλει τὴν χρῆσιν πούδρας ἀποκτῆς. Ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος νὰ ἐκλέξετε τὸ χρῶμα ὅπου σᾶς πηγαίνει καλύτερα εἶνε νὰ δοκιμάσετε εἰς τὸ πρόσωπόν σας ἐξ διαφόρους ἀποχρώσεις καὶ νὰ ἰδῆτε ποιὰ σᾶς πηγαίνει καλύτερα. Δύνασθε ἐπίσης νὰ χρησιμοποιήσητε μία πούδρα ὅπου κρατᾶ ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος σας γιὰ νὰ μὴ βρίσκεσθε στὴν ἀνάγκη νὰ ποῦδράρεσθε συνεχῶς. Μπορεῖτε νὰ κάμετε κάθε πούδρα νὰ κρατᾶ, ἀρκεῖ νὰ προσθέσητε σὲ κάθε κουτὶ ἕνα κουταλάκι καφφὲ μὲ mousse de crème. Εἰς τὴν πούδρα ΤΟΚΑΛΟΝ ἡ mousse de crème, εἶνε ἐπιστημονικῶς ἀναμεμιγμένη, ἀκριβῶς εἰς τὴν πρέπουσαν ἀναλογίαν μὲ πούδρα ἐκτάκτως λεπτήν, ἀεροποιημένην. Δὲν σχηματίζει οὔτε κηλίδας, οὔτε πλάκας ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος καὶ μιὰ ἁπλῆ χρησιμοποίησις θὰ σᾶς δώση ἐπὶ 8 ὁλοκλήρους ὥρας τὸ καλύτερο καὶ γοητευτικώτερο χρῶμα. 3.000.000 γυναῖκες μεταχειρίζονται κάθε πρωΐ τὴν πούδρα ΤΟΚΑΛΟΝ. Ἡ ἀπόχρωσις ἐλέγχεται τῇ βοηθείᾳ τελευταίως ἀνακαλυφθέντος μηχανήματος, ὅπερ ἀποκλείει οἱονδήποτε λάθος.

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟΝ

ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΤΕ ΜΕ

ΑΡΩΜΑ, ΛΟΣΙΟΝ, ΠΟΥΔΡΑ,

ΚΡΕΜΑ ΗΜΕΡΑΣ

)) ΝΥΚΤΟΣ

ΜΡΙΓΙΑΝΤΙΝΗ ΦΙΞΑΤΕΡ.

NUITS D' ATHENES

Ἀποκλειστικότης ἀρωματοποιΐας ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ

Ἀθῆναι—Θεσνίκη — Πάτραι — Βόλος — Ἡράκλειον (Κρήτης)—Δράμα — Κομοτινὴ - Ζάκυνθος - Κέρκυρα.

ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ - ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ

Σὲ ὅλα τὰ πολιτισμένα Κράτη τὰ κορίτσια τῶν καλῶν οἰκογενειῶν καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν πλουσιωτέρων, μαζὺ μὲ τὴν ἄλλη μόρφωσι ποὺ λαμβάνουν, ἀκολουθοῦν ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια μαθήματα οἰκοκυρικῆς. Δὲν ἐπιτρέπεται σήμερα μιὰ κυρία τῆς καλῆς τάξεως, νὰ ἀγνοῆ κοπτικὴν καὶ ραπτικὴν καὶ νὰ καταφεύγη κάθε μέρα στὴ μοδίστρα της καὶ γιὰ τὰ πιὸ παραμικρὰ ραψίματά της.

Ἡ ἀείμνηστος βασίλισσα τοῦ Βελγίου Ἄστριντ, Σοφία, Λουΐζα, ἡ ὡραία ἀλλὰ καὶ ἄτυχη αὐτὴ πριγκήπισσα, ἔγινε σύζυγος τοῦ Βασιλέως τοῦ Βελγίου γιατὶ ἐγοήτευσε τὴν πενθεράν της, ὄχι μόνον μὲ τὴν ὠμορφιά της καὶ τὴ χάρι της, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν οἰκοκυρική της. Γιατὶ ἡ πριγκήπισσα Σοφία Λουΐζα ἔκοβε μόνη της καὶ ἔραβε τὰ φορέματά της.

Ὅταν λοιπὸν καὶ ἡ πριγκήπισσες στὰ διάφορα κράτη αἰσθάνωνται τὴν ἀνάγκην νὰ διδαχθοῦν τὴν κοπτικὴν καὶ ραπτικήν, δὲν ἐπιτρέπεται στὴν Ἑλλάδα τὰ κορίτσια τῶν καλῶν οἰκογενειῶν νὰ ἀγνοοῦν νὰ κόβουν καὶ νὰ ράβουν τὰ φορέματά τους, καθὼς καὶ τῶν παιδιῶν τους καὶ νὰ καταφεύγουν κάθε τόσο στὴ μοδίστρα..

Γι' αὐτὸ συμβουλεύουμε τὶς μητέρες μαζὺ μὲ τὴν ἄλλη μόρφωσι ποὺ δίνουν στὰ κορίτσια τους, νὰ τὰ στέλνουν νὰ διδάσκωνται καὶ τὴν κοπτικήν, πρᾶγμα πολὺ εὔκολον σήμερα.

Ἡ καλλιτέχνις μοδίστρα κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ἄνοιξε ἐπίτηδες Σχολὴν Κοπτικῆς ἐντὸς τοῦ Καλλιτεχνικοῦ της οἴκου : ΣΥΝΤΑΓΜΑ—ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 14α. καὶ ἀναλαμβάνει ὑπευθύνως νὰ καταρτίζη τελείως κάθε δεσποινίδα ἢ κυρίαν εἰς τὴν κοπτικὴν κατὰ τρόπον ἐπιστημονικὸν καὶ γεωμετρικόν, ποὺ πολλὲς μοδίστρες ἀκόμη σήμερον ἀγνοοῦν.

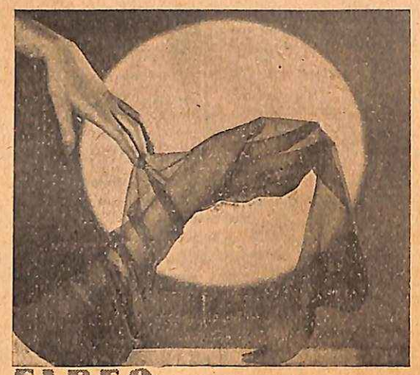

ELBEO
Strümpfe

Ἡ καλτσα ELBEO ἐπεβλήθη εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον διὰ τὴν ἄφθαστον ἐφαρμογὴν καὶ στερεότητά της.

Δέν θα μετανοήσετε ποτὲ ἀγοράζοντες κάλτσες ELBEO, προσέξατε ὅμως διὰ νὰ εἶνε γνήσιαι, νὰ φέρουν πάντα κεντητὴν τὴν μαρκαν ELBEO, ἐπειδὴ κυκλοφοροῦν ἀπομιμήσεις.

Πωλεῖται εἰς τὰ καλύτερα καταστήματα εἰς τιμὰς ὡρισμένας.

Ἀποθήκη μόνον χονδρικῆς πωλήσεως:
Ὁδὸς Μητροπόλεως ἀρίθ. 46
Τηλ. 21 318

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΤΣΙΑΒΑΣ Α. Ε.

ΚΥΡΙΕΣ

ΑΛΛΑΓΗΝ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥ-ΒΑΨΙΜΟ ΜΑΛΛΙΝΩΝ - ΜΕΤΑΞΩΤΩΝ - ΒΑΜΒΑΚΕΡΩΝ

ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΕ ΜΟΝΟΝ ΜΕ ΤΑΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ

VAUBRY (ΒΩΜΠΡΥ)

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ 40 ΣΤΑΘΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΛΟΙΩΤΟΥΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥΣ

ΧΡΗΣΙΣ ΕΥΚΟΛΩΤΑΤΗ - ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΞΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΗ

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΙΝΕΡΒΑ Α. Ε. ΑΘΗΝΑΙ

ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΜΟΝΟΝ ΣΤΑ ΚΑΛΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Κ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ: ΣΤΑΔΙΟΥ 15